

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Харківське історико-філологічне товариство

Анатолій Нелюба

Євген Редько

ЛЕКСИКО-СЛОВОТВІРНІ ІННОВАЦІЇ

(2015 – 2016)

СЛОВНИК

ББК 81.2 УКР-4

Н 49

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3281 від 18.09.2008

*Рекомендувала до друку
Вчена рада філологічного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
(Протокол № від 24 січня 2017 р.)*

Рецензенти:

доктор філологічних наук, професор **Валюх З. О.**

(завідувач кафедри української філології та славістики
Київського національного лінгвістичного університету);

кандидат філологічних наук, професор **Олексенко О. А.**

(завідувач кафедри української мови Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди)

Н49 А. Нелюба, Є. Редько. Лексико-словотвірні інновації (2015–2016). Словник / Загальна редакція А. Нелюби. – Х.: Харківське історико-філологічне товариство, 2017. – 204 с.

У Словникові вміщено лексеми, що постали внаслідок словотвірних процесів в українській мові протягом 2015–2016 років. Матеріал викладено за абетковим принципом із дотриманням традиційного відображення словотвірних процесів.

Для науковців-філологів, культурологів, працівників засобів масової інформації, письменників, студентів.

ISBN 978-966-1630-36-8

© А. Нелюба, Є. Редько, 2017

ПЕРЕДМОВА

Восьма книга словника продовжує працю авторів у вибиранні лексико-словотвірних інновацій української мови. Ця книга містить новотвори, що з'явилися в різних стилях і різновидах української мови протягом 2015–2016 років. Уже традиційно, добираючи матеріал, автори не обмежувалися тематикою, джерелами, сферами спілкування й рівнями національної мови загалом.

У поданні матеріалу використано загальноприйняті словникарські принципи:

- словникові статті подано за українським алфавітом (навіть якщо використано латиницю);
- у текстових зразках збережено стиль і правопис оригіналу (якщо написання слова у відповідному джерелі не відповідає правописним чи словотвірним нормам, автори подають правильний варіант у назві статті);
- деривати (і їхні твірні), що дали назву словниковій статті, подано з наголосами;
- статті мають єдину чотирикомпонентну структуру з відповідним використанням шрифтів: 1) **дериват**, **його мотиватор (мотиватори)** і наявні морфологічні зміни, 2) словотвірне значення деривата, 3) *контекстовий зразок використання*, 4) джерело

Державотворити ← **твори(ти) держав(у)** ↔ о/ó á/a і/и

Ослівлення словосполучення *творити державу*.

... Україна “боролась”, а не спокійно собі “**державотворила**”. І ця боротьба коштувала (досі коштує) дуже дорого (ЛУ, 17/15, с. 4).

У традиційному річизі витримано відображення словотвірних процесів:

- закінчення мотиватора виокремлено в дужках і не позначено його, коли воно має статус нульового:

Знущавáка ← **знущá(ти)ся**

Нечитáйлівщина ← **нечитáйл(о)**

Авелювáти ← **Áвель**

- утнуту в ході словотвірних процесів морфему (чи іншу частину слова) твірної основи позначено віддільною рисою і звичайним шрифтом:

Áва ← **ава-тáрка**

Утеплíст ← **утéпл-и(ти)**

- у разі універбізації в заголовному ланцюжкові виділено шрифтом лише основу деривата, формально відображену в ньому:

Гончарíвець ← **прéмія Гончар(á)**

Норматíвка ← **норматíв-н(а) бáз(а)**

Стопродáжний ← **продá(ти) сто раз(ів)**

- у разі накладання (контамінації) словотворчі засоби чи їхні елементи позначено у квадратних дужках:

Анекдотéп ← анек[дóт+дот]éп

ЧаРівня́нин [чарі́вн(ий) + рівн]я́нин

квадратні дужки використано, якщо було необхідно транскрибувати запис:

Зорегра́й ← зор(я) гра́[й(е)]

Коаліці́йник ← коаліці[й(а)]

- морфонологічні зміни подано звичайним шрифтом після мотиватора: г/ч, т'/т, ю/ю́, о/ø (нульовий елемент), ↔ (знак переставлення елементів твірної основи, здебільшого у складанні), [ів + ов] (накладання морфем) тощо;

Примітка. У попередніх словниках єднальні голосні позначено після словотвірного ланцюжка поміж наявних морфонологічних змін; оскільки такі елементи є самостійними словотворчими засобами чи складниками конфіксів, у цьому й у наступних словниках подаємо їх тільки у відповідних кінцевих реєстрах.

- множинну мотивацію зображено кількома ланцюжками (верхній і нижній):

Віршослужі́ння ← служі́нн(я) ві́рш(у) ↔ і/і

← служ-і́(ти) ві́рш(у) ↔ і/і

якщо дериват має множинну мотивацію, то спочатку подано тлумачення деривата верхнього ланцюжка, а потім – нижнього: ослівлення словосполучення *служі́ння ві́ршу*; опредметнення дії, названої словосполученням *служити ві́ршу*;

- значення дериватів трактовано відповідно до джерела, зважаючи на значення конкретного мотиватора (твірного слова чи словосполучення), тому словникова мотивація може не збігатись із загальномовною;

- якщо словотвірне і лексичне значення деривата далекі одне від одного, то після словотвірного значення (чи в його канві) у дужках подано лексичне значення:

Проффесориза́ція ← “проффесоризува́ти” ← проффéсор é/e

Опредметнена дія (процес), пов’язана з проффесором (набуття ознак проффесора чи поширення проффесорів)

такі ж пояснення наявні й у разі інноваційності мотиватора, значення якого може бути незрозуміле:

Деенереленéрiвeць ← деенéр і еленéр é/e p/p’

Особа, пов’язана з деенер (так звана Донецька народна республіка) і еленер (так звана Луганська народна республіка)

- з-поміж дериватів-інновацій наявні такі, що не мають реальної твірної основи – твірна база (слово чи словосполучення) не існує; у такому разі за твірну основу визнаємо судження – його позначено в одинарних лапках:

Середньова́тний ← ‘середн(я) ва́т(а)’

- значна кількість дериватів з’явилася внаслідок черезкрокового словотворення – пропущену ланку (не зматеріалізовану або дотепер не зафіксовану) подано в лапках:

Оскопусува́ння ← “оскопусува́ти” ← Ско́пус Ó/o

Святобо́жність ← “святобо́жний” ← святи́й Бог г/ж

- у зв’язку з інноваційністю дериватів чи “слабкістю” контексту словотвірне тлумачення самого деривата може бути приблизне, неточне, суб’єктивне, інколи воно може не збігатися зі словниковими корелятивними аналогами – у такому разі використано знак питання (?); такий знак використано, якщо визначення самого словотвірного ланцюжка сумнівне; такий знак ставимо й у тому разі, коли той чи той словотворчий засіб може долучати широкий спектр значень, відповідно і словотвірне значення можна трактувати по-різному:

Альпініа́да ← альпі́н-іст

Сукупність дій альпіністів?

Злепра́віти ← ?

?

Доповненням до Словника є його друга частина, у якій подано **Реєстр** задіяних словотворчих засобів: префіксальних, конфіксальних (такі виділено в усіх дериватах, посталих унаслідок одночасного приєднання до твірної основи двох і більше засобів: префікс і суфікс, еднальний інтерфікс і суфікс, інтерфікс і постфікс тощо), суфіксальних (у тім числі й інтерфіксальних) і **Реєстр** нових словотворчих основ.

У Словнику використано такі скорочення:

ВЗ-і	Високий замок (інтернетверсія)
ДД	Дурдом (сайт)
ДТ-і	Дзеркало тижня (інтернетверсія)
ДЧ-і	Друг читача (інтернетверсія)
ЛА	ЛітАкцент (сайт)
ЛУ	Літературна Україна
ПіК-і	Політика і культура (інтернетвидання)
ТК-і	ТелеКритика (сайт)
УМ-і	Україна Молода (інтернетверсія)
УП	Українська правда (інтернетвидання)
УТ-і	Український тиждень (інтернетверсія)
FB	Фейсбук (сайт)
х/ф	художній фільм

(інші джерела подано без скорочень).

Протягом останніх років з'явилися праці, присвячені процесам в українському словотворенні, у тому числі й інноваційним:

Архангельська А. Неофемінізація новітньої доби як чинник розбудови української мови: у пошуках втраченого? // XX–XXI століття: жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі: Монографія / Гол. ред. Алла Архангельська. – Оломоуць: VUP, 2016. – С. 171–204.

Архангельська А. М. Фемінні інновації в новітньому українському назовництві // Мовознавство. – 2014. – № 3. – С. 34–50.

Касим Г. Ю. Дериваційна реакція на політичні реалії: okazіоналізми, похідні від Крим та Кримнаш / Кримнаш // Вісник Одеського національного університету. Серія Філологія. – 2014. – Т. 19, вип. 4 (10). – С. 67–71.

Клименко Н. Ф. Вибрані праці / Упор. Є. А. Карпіловська, О. Д. Пономарів, А. О. Савенко. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. – 728 с.

Колоїз Ж. В. Неузуальне словотворення: монографія. – Кривий Ріг: НПП Астерікс, 2015. – 156 с.

Космеда Т. А., Карпенко Н. А., Осіпова Т. Ф., Саліонович Л. М., Халіман О. В. Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, дискурсивна практика / За наук. ред. проф. Космеди Т. А. – ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – Дрогобич: Коло, 2014. – 472 с.

Космеда Т. А., Халіман О. В. Мовна гра в парадигмі інтерпретативної лінгвістики. Граматика оцінки. Граматична іграма (теоретичне осмислення дискурсивної практики). – Дрогобич: Коло, 2013. – 228 с.

Кочан І. М. Слова з компонентом кібер- у сучасній українській мові // Вісник Львівського університету. Серія Філологічна. – 2016. – Вип. 63. – С. 277–285.

Курушина М. А. Особливості сучасних словотвірних процесів як відображення мовної картини світу // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія ‘Філологія’. – 2016. – Вип. 74. – С. 117–121.

Левун Н. В. Словотвірні типи черезступеневих похідних в українській мові // Дослідження з лексикології і граматики української мови. – 2015. – Вип. 16. – С. 103–110.

Максимчук В. В. Неологізми футбольного дискурсу як об’єкт лексикографічного опису // Наукові записки Національного університету ‘Острозька академія’. Серія ‘Філологічна’. – 2015. – Вип. 57. – С. 85–89.

Максимчук В. В. Неологічна лексика як система // Лінгвістичні дослідження. – 2016. – № 41. – С. 40–47.

Малюга Н. М. Продукування фемінітивів як спосіб подолання гендерної асиметрії в мові // Філологічні студії. – 2015. – Вип. 12. – С. 162–168.

Мислива-Бунько І. Сучасна українська преса як джерело виникнення складних слів // Лінгвостилістичні студії. – 2015. – Вип. 3. – С. 95–101.

Навальна М. Новітні лексичні процеси в мові інтернет-видання ‘Українська правда’ // Studia Ukrainica Poznaniensia. – 2015. – Vol. 3. – pp. 163–171.

- Нелюба А., Старченко Я.* Інноваційні особові деривати в українських жаргонах // XX–XXI століття: жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі: Монографія / Гол. ред. Алла Архангельська. – Оломоуць: VUP, 2016. – С. 231–266.
- Новікова Є. Б.* Складні слова як особливе явище словотвірної системи сучасної української мови (на матеріалі складносуфіксальних ад'єктивів без інтерфікса) // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – 2015. – Вип. 9. – С. 125–130.
- Олексенко В.* Неолексеми з компонентом анти- у мові сучасних ЗМІ: функційно-семантичний аспект // Граматичні студії: зб. наук. праць. – Вінниця, 2015. – С. 106–109.
- Олексенко О. А.* Інновативні субстантиви з абстрактним значенням як вияв інтелектуалізації та демократизації мови // Лінгвістичні дослідження. – 2016. – № 42. – С. 65–71.
- Пена Л. І.* Лексико-словотвірні інновації в сучасній українській періодиці // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. – 2016. – № 20, Т. 1. – С. 135–138.
- Редько Є.* Словотвірна контамінація в сучасних інноваційних процесах // XX–XXI століття: жанрово-стильові й лінгвістичні метаморфози в українській мові та літературі: Монографія / Гол. ред. Алла Архангельська. – Оломоуць: VUP, 2016. – С. 205–229.
- Різників О.* Українські словогрупа. Новий кореневий словник. – Вип. 2: Словогрупа духу. – Одеса, 2015. – 440 с.
- Степаненко М.* Українська мова і суспільно-політичні трансформації сьогодення // Українська мова. – 2015. – № 2. – С. 3–23.
- Стишов О.* Особливості словотворення суфіксальних розмовних неолексем на позначення осіб у сучасній українській мові // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія “Філологія”. – 2015. – Вип. 21. – С. 56–60.
- Тараненко О. О.* Актуалізовані моделі в системі словотворення української мови (кінець XX – початок XXI ст.): Монографія. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2015. – 248 с.
- Федурко М.* Оказіональні словозрощення в сучасному художньому мовленні: функції та структурні типи // Рідне слово в етнокультурному вимірі. – 2015. – С. 273–284.

Автори вдячні колегам, які оцінили наші попередні праці й дали добрі поради й зауваги як щодо принципів вибирання й відбору матеріалу, так і щодо подальшого удосконалення його лексикографічного опрацювання.

Балог В. Словник лексико-словотвірних інновацій // Лексикографічний бюлетень. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. – Вип. 23. – С. 117–119.

Сніжко Н. Сучасні українські “мислеквіти” в лексикографічному доробку Анатолія Нелюби // Лексикографічний бюлетень. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2014. – Вип. 23. – С. 113–117.

Шаповал В.В. Нелюба А., Редько Є. Лексико-словотвірні інновації (2014). Словник // Slověne. – 2015. – № 2. – С. 260–269.

Автори щиро вдячні рецензентам – пані *Зої Валух* й пані *Олені Олексенко* – за сприяння у створенні Словника.

Вельмишановні колеги! У разі використання матеріалів цього й інших Словників просимо покликатися на них.

А

Абеноміка ← [Абе + еко]но́міка *А/а*

Економіка С. Абе (прем'єр-міністр Японії).

Японська “абеноміка” – інший симптом пошуку альтернативної моделі монетарної політики з набагато ширшим спектром цілей та інструментів, ніж одновимірне ІТ, яке не пережило Великої рецесії (ДТ-і, 7/16).

Абікач ← **абика(ти)**

Особа, яка абикає (часто вживає слово *аби*).

Абикачі й лишенькачі як мови псувачі (ЛЮ, 15/16, с. 5).

Аблязовець ← **Аблязов**

Особа, пов'язана з М. Аблязовим (казахський підприємець).

Також, якщо буде винесений і набере сили обвинувальний вирок, кошти й активи “аблязовців” підлягають конфіскації на користь українського бюджету (ДТ-і, 34/15).

Абхазі́заци́я ← “абхазі́зува́ти” ← **Абха́зі[й(а)]** *а/а*

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Абхазією (надання ознак Абхазії).

Схоже, у Москві ще повною мірою не усвідомили, що Київ морально готовий до фактичної відмови від повернення контролю над окупованими районами Донбасу і його “абхазі́заци́ї” (УТ-і, 8/15).

А́ва ← **ава-та́рка** *а/а́*

Аватарка.

*Стаavimo аватарку в кольорах прапора України... Зробити таку **аву** можна тут! (FB: Stepaned Serhiy, 15.11.15).*

Ава́ківщина ← **Ава́ков** [ов+ів]

Суспільне (негативне) явище, пов'язане з А. Аваковим (міністр внутрішніх справ України).

Аваківщина. У Львові поліцаї жорстоко побили українських націоналістів (назва статті) (sprotiv-org.livejournal.com, 10.05.16).

Аватаризм ← **авата́р** *а/а́*

Суспільне явище, пов'язане з аватаром (жаргонова назва військового, який зловживає алкоголем).

*... міністр відповів: **аватаризм** є наслідком повільної адаптації військових до умов служби та є рудиментом, що найближчим часом зникне сам по собі, як і однойменний фільм з кінопрокату (ДД, 15.09.15).*

Аватароподі́бний ← **поді́бний** до **авата́р(а)** ↔ *а/а́*

Ослівлення словосполучення *поді́бний* до *аватара* (жаргонова назва військового, який зловживає алкоголем).

*До цього часу, – пообіцяв міністр, – **аватароподі́бні** солдати будуть лікуватися прямо на фронті сучасними засобами роботи з особовим складом (ДД, 15.09.15).*

Аватотерміна́тор ← **ават-а́р** **терміна́тор** *а/а́*

Ослівлення словосполучення *аватар-термінатор*.

Тоді у Бондарчука з'явиться аргумент, щоб вибити у російського бюджету ще пару мільярдів доларів на ідеологічно правильний блокбастер – “Зоряний *аватотермінатор*” (Утеодин з Майклом Щуром, 13/15).

Авелюва́ти ← **А́вель** А/а

Дія (процес), пов'язана з Авелем (робити таким, як Авель – старозавітний персонаж).

І що характерно, поговори з кожним з них – усі вони нещасні Авелі, а де ж той Каїн, що так їх авелював? (В. Захарченко. Уперте щодення).

Автованда́лізм ← **вандалі́зм**

Автомобільний вандалізм.

Масовий автованда́лізм (назва сюжету) (1+1: ТСН, 02.12.15).

Автоге́ддѐн ← [авто́ + арма]ге́ддѐн

Армагеддон авто.

Даногеддон? Це все придумав? Останнім часом стільки “геддонів”. Це правда. Снігогеддон, автогеддон... (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 1 серія).

Автоле́ді ← **ле́ді**

Леді-автомобілістка.

Однією з таких послуг є автошкола для жінок “Автоледі”, розглянута у 2013 році як кейс-стаді моєю студенткою Катериною Бойко у процесі написання бакалаврського диплому (rova.ua, 11.11.16).

Автолобі́ст ← **автоло́бі** о/о [i+іст]

Особа, пов'язана з автолобі.

Головний автолобі́ст Німеччини Matthias Wissman, який очолює Verband der Automobilindustrie (VDA), є ветераном Християнського демократичного союзу (ХДС) Ангели Меркель і перебуває в дружніх стосунках із канцлером (ДТ-і, 36-37/15).

Автомо́нстр ← **монстр**

Автомобільний монстр.

Автомонстри (назва американського мультфільму).

Автопроча́нин ← **проча́нин**

Автомобільний прочанин.

Від 2000-го тут побувало 33 млн “автопрочан” (УТ-і, 9/16).

Автора́гуль ← **ра́гуль**

Автомобільний рагуль.

Франківська поліція паркується не краще авторагулів, з якими покликана боротися (avtovod.org.ua, 24.11.15).

Автосекси́зм ← **секси́зм**

Автомобільний сексизм.

В Америці за такий автосексизм штрафують на 250 баксів... (Новий канал: Абзац, 24.10.16).

Автою́зер ← **ю́зер**

Автомобільний юзер.

BMW тут має чим здивувати: система iDrive здатна задовольнити навіть найвибагливіших автоюзерів (УТ-і, 40/16).

Agallochomanія ← манія Agalloch ↔

Ослівлення словосполучення *манія Agalloch* (американська металгрупа).

Моя Agalloch-оманія (назва допису) (FB: Б. Стасюк, 14.03.15).

Агробарон ← барон

Аграрний барон.

Чи будуть агробарони думати про добросовісне землеробство, якщо вони, по суті, одержують карт-бланш від держави на такий тривалий термін? (ДТ-і, 44-45/15).

Агробунт ← бунт

← **бунт агр-арі[й(ів)] ↔**

Аграрний бунт; ослівлення словосполучення *бунт аграріїв*.

Агробунт: фермери перекривають головні траси (СТБ: Вікна, 28.12.15).

Агрогламур ← гламур

Аграрний гламур.

Агрогламур як офіційний стиль лукашенківської Білорусі (УТ-і, 10/15).

Агроельф ← ельф

Аграрний ельф.

Так з'явився кумедний народ агроельфів, котрі насправді є звичайними буряковими українцями, що потрапили до таких собі сатирично-фентезійних обставин (ukr.lb.ua, 06.12.16).

Агроколоніалізм ← колоніалізм

Аграрний колоніалізм.

Назустріч агроколоніалізму (назва статті) (ДТ-і, 15/15).

Агролобі ← лобі

Аграрне лобі.

Своїх людей агролобі має і в інших фракціях, але в БПП це чи не єдина група, об'єднана саме суто економічним інтересом (УТ-і, 9/16).

Агропільговий ← агропільг(а)

Ознака, пов'язана з агропільгою.

На нинішньому етапі агропільгового забігу вітчизняний інформаційний простір уже теж задалегідь підготували: якийсь час тому його наводнили публікації-думки про згубність скасування пільг для аграріїв (ДТ-і, 26/15).

Агроприватизація ← приватизація

Аграрна приватизація.

Приземлена агроприватизація (назва статті) (ДТ-і, 21/15).

Агросаксонський ← ?

?

Отже, послухавши молодий і перспективний український гурт "Пирятин", який працює в стилі "агросаксонський півпанк", склав невеличкий гіт-парад (vmylenko.com, 02.12.16).

Агросканда́л ← сканда́л

Аграрний скандал.

У Липецькій області в Барановці агроскандал (Канал 24: Весті Кремля, 30.07.15).

Агрошансоньє́ ← шансоньє́

Аграрний шансоньє.

Це перший український агро-шансоньє (А. Мухарський. Розрив).

Адвокатопрокурóр ← адвокát і прокурóр á/a

Ослівлення словосполучення *адвокат і прокурор*.

... набравши туди цікавих людей на чолі з Мішою З., який є сином “кореша” сумнозвісного адвокатопрокурора Віктора Медведчука (ЛУ, 6/15, с. 10).

Адмінобма́н ← адмін-істратівний обма́н н'/н

Ослівлення словосполучення *адміністративний обман*.

Мільярди на процес. Дивіться далі: Адмінобман (ICTV: Дістало, 26.10.15).

Аеророзві́дниця ← аеророзві́дник к/ц'

Жінка-аеророзвідник.

Сьогодні вона аеророзвідниця (rovaha.org.ua, 12.04.15).

Ажа́нша ← ажа́н

Жінка-ажан.

У Франції милі вуличні “ажани” й “ажаниші” ласкаво усміхаються туристам, і деякі з них мають вигляд закінчених ботанів (ДТ-і, 28-29/15).

Азіюва́тися ← А́зі[й(а)] А́/a

Дія (процес), пов'язана з Азією.

Азіюйся й далі, дуриголого, стоячи обома ногами в Європі (В. Захарченко. Уперте щодення).

Айкідобудди́ст ← айкідо́ + будди́ст о/о

Буддист, який знає айкідо.

Сьогодні згадаємо головного айкідо-буддиста Голлівуду... (Канал 24: Весті Кремля, 04.09.15).

IQци́д ← IQ

Нищення IQ ?

В Україні протягом довгого часу відчувається найжорстокіший IQ-цид (УТ-і, 35/16).

Айфоні́ст ← айфо́н о/о н'/н'

Особа – прихильник айфону.

Та ще й від кого – не від самого Путіна, а якогось там напівсонного айфоніста Медведєва (dero.ua, 09.12.16).

Академчи́ня ← акаде́мік é/е м'/м к/ч і/ø

Жінка-академік.

Аліна Романенко — Київська професорка та академчиня понад півстоліття вивчала онкопатології, лікування раку, чоловічого

безпліддя, генетичних змін після Чорнобильської аварії (rovaha.org.ua, 24.02.16).

Акварієць ← **Акварі-опáрк** ø/й

Особа-представник “Акваріопарку” (аквапарк в Ужгороді).

Цей “Акваріопарк” тільки для **акварійців** і представників акварійської раси (Утеодин з Майклом Щуром, 30/15).

Акварійський ← **акварі[й-е]ць**

Ознака за належністю до акварійців.

Цей “Акваріопарк” тільки для акварійців і представників **акварійської** раси (Утеодин з Майклом Щуром, 30/15).

Алармізм ← “**алармува́ти**” ← **ала́рм** á/a м/м’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з алармом (робити аларм).

Глава ФМС Костянтин Ромодановський у відповідь на **алармізм** ЗМІ з приводу китайської експансії заявив, що такої загрози немає... (ДТ-і, 25/15).

Алк ← **алк-ого́лік** а/á

Утнуте від *алкоголік* – надзвичайний алкоголік [ідеться про зіставлення з Халком – супергероєм з американських коміксів].

Як всередині Брюса Бернера із коміксів “Жив неймовірний Халк” ..., так і всередині багатьох росіян живе такий собі **алк** (Канал 24: Весті Кремля, 04.02.16).

Алковиборець ← **алк-ого́лік** + **ви́борець**

Ослівлення словосполучення *алкоголік-виборець*.

Головне для **алковиборця**, що горілка дешева (Канал 24: Весті Кремля, 08.07.16).

Алкома́т ← [алк-ого́ль + авт]ома́т

Автомат з алкоголем.

Алкомати одразу ж стали популярними (Канал 24: Весті Кремля, 28.11.16).

Альбо́мність ← **альбо́мн(ий)** н/н’

Опредметнена ознака, названа прикметником *альбомний*.

Тільки недалекий і неуважний читач не помітить, що за тою спрощеністю, навіть вираженою **альбомністю** ховається глибокий авторський біль... (ЛУ, 10/16, с. 6).

Альма-ма́чуха ← **альма-**[ма́тер + ма́чуха]

Протилежне до *альма-матер*.

Жовтим корпусом, **Альма-мачухо**, Хар-чу-ва-ли-ся: Гризли самвидав – як нема чого... (С. Бондаренко. **Альма-мачуха**).

Альма-руї́на ← **áльма** + **руї́на** á/a

Руїна-годувальниця.

Тут трагічно усім притомним. Бал орди. Суцця **альма-руїна**. Я вдивляюсь у цей вертеп і не вірю, що це Україна (І. Малкович. Гавбиця, мавзер, трофейний танк...).

Альпініа́да ← **альпін-іст**

Сукупність дій альпіністів ?

Шевченківська альпініада. А разом із ним зійшли 79-річний Віктор Сулов та 72-річний Віктор Шабохін – “аксакали шевченківських альпініад” (ЛУ, 11/15, с. 5).

Альфабатяр ← **альфа** + **батяр** *а/а*

Надзвичайний, головний батяр.

Давайте, уявіть, що ви альфасамець Львівської області, альфабатяр... (Утедин з Майклом Щуром, 33/15).

Алярмик ← **альярм**

Невеликий алярм.

Маленький воїн із незвичним ім'ям Алярмик (від слова “альярм”, що використовувалось колись серед бійців Української повстанської армії як заклик до готовності діяти в разі небезпеки) народився трохи більше року тому в Тернополі (УМ-і, 31/15).

Амбасадорка ← **амбасадор**

Жінка-амбасадор.

Окрім лінгвістичного вибору між “пані амбасадорка” (більше до вподоби деяким молодим дипломаткам) і “пані посол” (преференція Берманн – аби не подумали, ніби вона дружина якогось посла), навряд чи (УТ-і, 38/15).

Американськофутбóльний ← **америкáнськ(ий) футбóл** *а/а л/л'*

Ознака за стосовністю до американського футболу.

Але на Копа Америка свідомо обрані десять стадіонів “американськофутбольних” або бейсбольних команд, вміщуваність яких перевищує 60 тисяч (ua-football.com, 28.02.16).

Америкоінтегрóваний ← **інтегрóван(ий) Амéрик(ою)** ↔ *é/е*

← **інтегрува́(ти) Амéрик(ою)** ↔ *é/е*

Ослівлення словосполучення *інтегрований Америкою*; ознака за дією, названою словосполученням *інтегрувати Америкою*.

І водночас більш красномовними, просунутими, євро- й америкоінтегрованими (ДТ-і, 41/16).

Аналітикиня ← **аналітик** *і/і*

Жінка-аналітик.

Нещодавно аналітикиня Фонду “Демократичні ініціативи” Марія Золкіна опублікувала в мене на Фейсбуці фото, яке зробила у Броварах на парковці біля “Сільпо” (rovaħa.org.ua, 11.11.16).

Анафемóваний ← **“анафемувá(ти)”** ← **анáфем(а)** *а/а*

Ознака за дією, пов'язаною з анафемою (піддати анафемі).

... собор, хай і тимчасово, але втратив там шпиль із хрестом, у день народження анафемованого москалями Мазепи і на неділю Торжества Православ'я ... (FB: С. Гук, 20.03.16).

Анекдотéп ← **анек[дóт+дот]éп**

Ослівлення словосполучення *анекдот-дотеп*.

АнекДОТЕПИ новорічні. Ох!.. Ну й добре ж погуляли в ніч з 31-го на 14-те... (В. Шульга).

Антéйтися ← **Антéй**

Дія (процес), пов'язана з Антеєм (бути, ставати значним, як Антей).
*Може, в часи Василя Симоненка ви ще якось **антейлись**, а зараз ви всього лише продажні антейчики, така собі ганебна малоросійська дрібнота, перетерта, розведена, розмазана “в грязь Москви”* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Антéйчик ← Антéй

Зневажливо-презирливе до *Антей*.

Може, в часи Василя Симоненка ви ще якось антейлись, а зараз ви всього лише продажні антейчики, така собі ганебна малоросійська дрібнота, перетерта, розведена, розмазана “в грязь Москви” (В. Захарченко. Уперте щодення).

Антигéйський ← гей

Ознака за віднесеністю до того, хто/що проти гея.

*Це може стати гаслом **антигейської** боротьби* (Утедин з Майклом Щуром, 29/15).

Антиджихадізм ← джихадізм

Протилежне до джихадизм.

*Такі випадки прогнозовано стимулюють екстремістськи налаштованих прихильників реакційного “**антиджихадизму**”* (ДТ-і, 10/16).

Антиджойс ← Джойс

Протилежне до *Д. Джойса* (ірландський письменник).

*Еко – переконаний антисноб й **анти-Джойс**, від нього ніколи не можна було почути: “мої книжки – лише для інтелектуалів” і “це гумористичний роман, ви нічого не зрозуміли”* (саме так Джойс казав про “Улісса”) (ЛІА, 22.02.16).

Антидонбáс ← Донбáс

Протилежне до *Донбас*.

*Фактично Придніпров'я є таким собі “**анти-Донбасом**”, тобто регіоном, який хоч і достатньо близький до нього за багатьма показниками, однак позиціонував себе як протиставлення йому* (УТ-і, 39/15).

Антизáхідність ← антизáхідн(ий) н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *антизахідний*.

*... може бути утворений такий собі “антизахідний” чи “антиамериканський” альянс. З “**антизахідністю**” у патріарха Кирила проблем немає* (risu.org.ua, 13.02.16).

Антизозу́ля ← Зозу́ля

Протилежне до *Р. Зозулі* (український футболіст).

*Наші за кордоном. Єврокубки. **АнтиЗозуля*** (назва статті) (ua-football.com, 08.07.16).

Антизросі́щення ← зросі́щення

Протилежне до *зросіщення*.

***Антизросіщення**, або Ще раз про мову* (назва статті) (ДТ-і, 24/16).

Антиділі́вський ← ІДІЛ

← **ідлівський**

Ознака за стосовністю до того, хто/що проти ІДІЛу; ознака, протилежна ідлівському.

*Союзники з міжнародної **антиідлівської** коаліції, очолюваної Сполученими Штатами, вритул наблизилися до проведення наземної операції в Сирії (ДТ-і, 6/16).*

Антикамбék ← камбék

Протилежне до камбек (у футболі – відігравання великого рахунку).

*Однак відбулася мутація торішньої хвороби “**антикамбеків**” в пропущені найважливіші голи у КОЖНОМУ з гостьових матчів після 87-ої хвилини (ua-football.com, 08.12.15).*

Антиколотнечний ← “антиколотнеча” ← колотнеч(а)

← **колотнечн(ий)**

Ознака того, хто/що проти колотнечі; протилежне до *колотнечний*.

*Чим закінчує Іван Дзюба свою виважену, справді **антиколотнечну** розмову? (ЛУ, 5/16, с. 3).*

Антикорупційник ← антикорупційн(ий)

Особа, яка проводить антикорупційну діяльність.

*Як і решта “**антикорупційників**”: Мустафа Наєм, Світлана Заліщук та ін. (УТ-і, 6/16).*

Антикорупціонерка ← антикорупціонер

Жінка-антикорупціонер.

*За попередніми підрахунками голосів, 834 080 (52,11%) виборців проголосували за соціаліста Ігоря Додона, а 766 594 (47,89%) – за **антикорупціонерку** Майю Санду (ДТ-і, 43-44/16).*

Антилатиський ← латиш [ш+с’]

← **латиський**

Ознака за стосовністю до того, хто/що проти латишів; протилежне до *латиський*.

*Партія “Согласие” тільки намагається виглядати більш європейською, виключила зі своїх лав кількох найрадикальніших, **антилатиських** депутатів, але, по суті, залишилася тією ж старою партією (ДТ-і, 34/15).*

Антиліговий ← ліговий

Протилежне до ліговий.

*“Севілья” є справжнім уособленням кубкової та “**антилігової**” команди (ua-football.com, 16.05.16).*

Антило́пія ← антило́п(а) п/п’

Країна антилоп.

*Простіше кажучи, добрі слони, мрійні зебри, далекоглядні жирафи й прямодушні носороги хотіли, щоб вона дружила з країною витончених антилоп – **Антилопією** (В. Бурмака. Мир і війна).*

Антиляшкó ← Ляшкó

Протилежне до *О. Ляшка* (український політик).

Адже йому для шоу був потрібен якийсь “**анти-Ляшко**”, якщо вже Ляшко був серед запрошених (osvita.mediasapiens.ua, 18.02.15).

Антимайданник ← антимайдан

Особа, пов’язана з антимайданом.

День почався з новини про вбивство одіозного “регінала” та **антимайданника** Олега Калашникова (ВЗ-і, 17.04.15).

Антимінськ ← Мінськ

Протилежне до Мінськ (ідеться про Мінські домовленості).

Останні, в особі головного “республіканця” О. Захарченка, за період мінських торгів встигли наговорити стільки відвертостей, що могли б уже скласти антологію “**антимінська**” (ДТ-і, 18/16).

Антимужиківий ← мужик і/и

Ознака того, що проти мужика.

У мережі з’явилися дописи, де деякі чоловіки називають флешмоб “**антимужиковим**” (rova.ua.org.ua, 07.07.16).

Антипакський ← Пак

Ознака за стосовністю до того, хто/що проти Пак Кин Хе (президентка Південної Кореї).

І, як прогнозують південнокорейські ЗМІ, якщо об’єднаються Демократична партія, Народна партія та інші опозиційні сили, незалежні ліві й “**антипакські**” законодавці в самій консервативній правлячій партії “Сенурі”, за відставку може набратися понад 200 голосів (ДТ-і, 45/16).

Антипаркомат ← паркомат

Протилежне до паркомат.

Якщо знайдуться гроші, то в місті з’явиться мережа **антипаркоматів** (2+2: ДжеДАї, 28.08.15).

Антипівнюк ← Півнюк

Протилежне до О. Півнюка (український телевізійник).

Обличчями кампанії “**антипівнюк**” були колишні працівники КРРТ Павло Білоношко та Михайло Слов’янин (ТК-і, 24.02.15).

Антипівнюківський ← антипівнюк ю/ю к/к’

Ознака за стосовністю до антипівнюка.

В якийсь момент, після програшу в суді (а в цьому бюрократичному детективі ще був суд, який підтвердив законність призначення Півнюка на посаду) “**антипівнюківська**” кампанія вщухла (ТК-і, 24.02.15).

Антиполітик ← політик

Протилежне до політик.

Партія отримала 6,6% і матиме 11 депутатів, які здатні відіграти важливу роль у створенні нової більшості, – вони можуть підтримати новий кабінет, хоча не ввійдуть до нього, оскільки позиціюють себе як “**антиполітики**” (ДТ-і, 8/16).

Антиприватівський ← Приват т/т’

← приватівський

Ознака за стосовністю до того, хто/що проти “Привату” (українська компанія); протилежне до *приватівський*.

Не дуже стурбований цим і голова наглядової ради “Укрнафти” Андрій Коболєв, який, втім, у своїй команді нещодавно провів ґрунтовні чистки, позбувшись “антиприватівських” менеджерів – Савченка, Столяра та деякого з інших (ДТ-і, 19/16).

Антипроєкт ← проєкт

Протилежний проєкт.

*... намаганням якнайбільше розмити електоральне поле супротивників шляхом запуску дзеркальних **антипроєктів**... (УТ-і, 36/15).*

Антипроня ← Проня

Протилежне до *Проні* (персонаж кінофільму “За двома зайцями”).

*Так ось, у той період Яценко (вже популярна Проня) грала **антиПронь** у картинах “Жменяки” (1987), “Мина Мазайло” (1991), “Народний Малахій” (1991), “По-модньому” (1992), “Сад Гетсиманський” (1993), “Пастка” (1994), “Дві Юлії” (1998) та інших (ДТ-і, 28-29/15).*

Антипуйоль ← Пуйоль

Протилежне до *К. Пуйоля* (іспанський футболіст).

*Мессі не боєць і ніколи ним не був. Якщо хочете – це **анти-Пуйоль**. (Мова, звісно ж, не про позицію на полі) (ua-football.com, 27.06.16).*

Антисплячка ← сплячка

Протилежне до *сплячка*.

*Наслідки для організму піддослідного від Медведєвської **антисплячки** поки достеменно невідомі, але інтернет-медики вже б’ють на сполох (dsnews.ua, 29.10.16).*

Антифашистокуніст ← антифашист + комуніст і/и

Ослівлення словосполучення *антифашист-комуніст*.

*Американський **антифашист-комуніст** (Канал 24: Весті Кремля, 10.04.15).*

Антифлешмоб ← флешмоб

Протилежний флешмоб.

*В українській мережі Facebook наростає своєрідний **антифлешмоб**: замість світлин із прапором Франції користувачі оприлюднюють світлини із кольорами українського прапора (informator.su, 15.11.15).*

Антифрік ← фрик

Протилежне до *фрик* (особа дивної поведінки).

*Вона не має нічого спільного з фріками, швидше це “**антифрік**” – розумний і розважливий гравець (ДТ-і, 50/15).*

Антишевченкіада ← шевченкіада

Протилежне до *шевченкіада*.

*Вся **антишевченкіада** здавна заснована спецслужбами (FB: Мікі2, 25.12.15).*

Антищєпленець ← щєпленець

Протилежне до *щєпленець*.

Під цими постами починається також дуже фейсбучний холівар – “щепленці” проти “антищепленців”, в якому дуже швидко тонуть останні крихти здорового глузду з обох боків (dsnews.ua, 05.09.15).

Антропбложка ← **антропблог** г/ж

Жінка-антрополог.

На повні груди не побоялася сказати **антроположка** Оксана Грабович (Універсум, 3-4/15, с. 55).

Антропоморфінг ← **антропоморф-н(ий)** ф/ф'

Опредметнена ознака, названа прикметником **антропоморфний**.

Для селян найефективнішим інструментом такого “**антропоморфінгу**” спочатку було російське православ'я, а згодом соціалізм із його закликком розділити панську землю (УТ-і, 40/15).

Арматний ← **Армат(а)**

Ознака за стосовністю до “Армати” (новий російський танк).

*Великий **арматний** пищик* (Канал 24: Весті Кремля, 06.05.15).

Армійленд ← **армій-ськ(ий)** Діснейленд і/і

Ослівлення словосполучення *армійський Діснейленд*.

Армійленд по-російськи (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 04.06.15).

Арслан Яценюкаєв ← **Арсен Яценюк** ю/ю

Очеченювання імені Арсена Яценюка (прем'єр-міністр України).

Глава Слідчого комітету Росії заявив, що прем'єр України брав участь у кривавій війні у Чечні... Кривавий прем'єр Арслан Яценюкаєв: соцмережі глузують із “воювання” Яценюка в Чечні (tsn.ua, 09.09.15).

Артпереселенець ← **переселенець**

Переселенець, пов'язаний з артом (мистецтвом).

Арт-переселенець (назва статті) (УМ-і, 13/15).

Артпропагандист ← **пропагандист**

Пропагандист від арту (артист-пропагандист).

*Вице-прем'єр В'ячеслав Кириленко в іншій соціальній мережі запевнив: “Пропонуватиму уряду рішення про припинення держконцерном РРТ передачі сигналу телеканалів, які популяризують путінських **арт-пропагандистів**...”* (УМ-і, 1/15).

Архіварвар ← **варвар**

Надзвичайний варвар.

*Ще архітектори – **АРХІВАРВАРИ** – не годувалися бетонним варивом* (С. Бондаренко. Прогулянка з вибором бізнес-проекту...).

Асиміляторка ← **асимілятор**

Жіноче до *асимілятор* ?

*Ти ж це вимагаєш спеціально, щоб задушити українську мову імперською мовою-**асиміляторкою*** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Астановіст ← **астанов-ітєсь**

Особа, яка кричить “**астановітєсь!**” (ідеться про втеклого В. Януковича).

Чи то розраховували, що після зриву першого допиту Москва відмовиться від початкового наміру показати світові “живий труп” призабутого “астановіста” (ДТ-і, 46/16).

Астромеханік ← **астро-номічний механік**

Ослівлення словосполучення *астрономічний механік*.

*Як вмикати цей крові двигун Хіба записатись на курси **Астро-механіків** Всім кумачним совкам і венікам Огласити Війну з прибираннями (М. Шунь. Чистоходи-зорі).*

Астронómка ← **астронóm**

Жінка-астроном.

*Кароліна Гершель (1750 – 1848) – **астрономка**, перша жінка, яка відкрила комету (rovaħa.org.ua, 02.11.16).*

Асфальтоїд ← **їс(ти) асфáльт** ↔ á/a

Особа або істота, яка їсть асфальт.

Бобри-асфальтоїди (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 03.08.16).

АТРақціон ← **[ATR + атр]акціон**

Атракціон, пов’язаний з АТР (кримський телеканал).

АТРақціон від окупантів (назва статті) (УМ-і, 12/15).

Аудіоцукéрочка ← **цукéрочка**

?

*Може, якась ностальгія за тими **аудіоцукерочками** вилізла (С. Кінг. Відродження. Переклад О. Красюка).*

Ахметиза́ція ← **“ахметизува́ти”** ← **Ахме́тов** é/е

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Р. Ахметовим (поширення впливу Р. Ахметова).

Ахметиза́ція Запоріжжя, вілкулізація Дніпропетровщини – риги знову відроцують хвости та зрубані голови (FB: О. Меркулова, 27.05.15).

Ахметовла́нд ← **Ахме́тов** é/е

Земля (територія) Р. Ахметова (український олігарх).

*Був би тут **Ахметовланд** Чи дурна Тарутія А то всюди диверсант А то всюди в скруті я (І. Драч. Лугандонія).*

Б

Баботіту́шка ← **ба́б(а)-тіту́шк(а)** á/a

Ослівлення словосполучення *баба-тітушка*.

*Коментатори слів на адресу дівчат не добирали: “**баботітушки**”, “доки хлопці на війні, дівчата скаженіють”, “таких баб в АТО треба”, “з нормальним хлопом таке не могло б статись”, “шкода, що не зтвалтували” (rovaħa.org.ua, 14.04.15).*

Балéтність ← **балéтн(ий)** н/н’

Опредметнена ознака, названа прикметником *балетний*.

*“**Балетністю**” дихає там буквально вся інформаційна сфера (УТ-і, 27/16).*

Балканізува́тися ← **Балка́н(и)** á/a н/н’

Завершена самодія (процес), пов'язана з Балканами (самовстановлення, повторення того, що відбувалося чи відбувається на Балканах).

Центральна Європа після падіння Німецької, Австро-Угорської та Російської імперій “балканізувалася” (ДТ-і, 21/15).

Балтимор'янин ← **Балтимор** ó/o p/p'

Особа-житель Балтимора.

Кажуть, там балтиморяне свою народну республіку зачинають (FB: В. Миленко, 29.04.15).

Бандерленд ← **бандер(а)** é/e

Країна бандер.

“Бандерленд 3.0 лагідна декомунізація”: у Полтаві познущалися над опудалом Путіна (назва статті) (hromadske.tv, 20.06.15).

Бандеренята ← **Бандер(а)** é/e

“Діти” Бандери (про дітей-послідовників, наступників С. Бандери).

Ось які вони цинічні бандеренята! (FB: І. Магрицька, 10.04.15).

Бандерик ← **Бандер(а)**

Істота, пов'язана зі С. Бандерою.

Новітня історія у “бандериках”. Зворушливі самі звірятка (більшість із них – смішні, але відважні захисники української свободи і державності, яких автор зве “бандериками”... (kreschatic.kiev.ua, 24/07.15).

Бандерометр ← **Бандер(а)** é/e

“Вимірювач (метр) Бандери” (пристрій-тест, щоб визначати українськість опитуваного).

Бандерометр. Тест-жарт. Ми підготували сім хитрюючих питань, на які правильно не дасть відповіді жоден москаль (FB: banderometr.com.ua, 04.15).

Бандоолігархія ← **олігархія банд(и)** ↔ á/a

← **банд(и) олігарх(ів)**

Ослівлення словосполучення *олігархія банди*; збірне до *банди олігархів* ?

Та найважливіше завдання зводиться до усунення агресивних регіоналістів з парламенту й урядових структур, викриття їхніх зловживань за період панування окупаційної компрадорсько-сімейної бандоолігархії (ЛУ, 10/15, с. 5).

Банкомогильник ← **могильник банк(у)**

Ослівлення словосполучення *могильник банку*.

Адже поле це варто назвати “банкомогильником” (ДТ-і, 12/16).

Барантавр ← **[баран + кен]тавр** á/a

Баран-кентавр.

Шок: дагестанський барантавр! (Канал 24: Весті Кремля, 30.03.15).

Барбікоп ← **Барбі + коп** á/a

Коп, схожий на Барбі (жінка).

Барбікоп: ексклюзивне інтерв'ю з найвідомішою поліціанткою країни (kogerсіya.com, 09.07.15).

Бардакува́ти ← **барда́к** а/а

Дія (процес), пов'язана з бардаком.

Де Голль нам потрібен куди більше, ніж Піночет або Сомоса, а так усе правильно. Бардакувати так далі просто неможливо (FB: С. Гук, 08.01.16).

Бардопатріа́рх ← **патріа́рх ба́рд(ів)** ↔ а/а д'/д

Ослівлення словосполучення *патріарх бардів*.

Виступали автори-виконавці: Ігор Білий (не просто бард, а бардопатріарх... (Смолоскип України, 3/16, с. 2).

Баритонорозло́гий ← **розло́гий барито́н** ↔ о/о

Ознака, пов'язана з розлогим баритоном.

... мені було найменовано зустрітися, познайомитися водночас і з Вінграновським, і з його поезією, з його баритонорозлогим, розкотистим голосом, яким він читав свої вірші (В. Захарченко. Уперте щодення).

Ба́рнзовість ← **“ба́рнзовий”** ← **Барнз**

Опредметнена ознака, пов'язана з Д. Барнзом (англійський письменник).

У західному світі осмислення травм і аналіз травматичних тоталітарних досвідів із різних позицій – звична річ, і “Шум часу” додасть до наявних зразків такого осмислення хіба фірмову “барнзовість” (ЛА, 30.03.16).

Батя́рме́н ← **[ба́тяр + супер]ме́н** а/а

Батяр-супермен.

Батярмен завдає удару (Канал 24: Весті UA, 25.08.15).

Бєбібу́мерка ← **бєбібу́мер**

Жінка-бєбібумер.

“Вона була не просто бєбі-бумеркою, а сильною жінкою, і хтось сприймав це як загрозу”, – каже Роберт Райш, колишній міністр праці Адміністрації Клінтона (УТ-і, 43/16).

Бєзба́тьківщи́нний ← **бєз Ба́тьківщи́н(и)**

Ознака того, хто/що без Батьківщини.

Якісь бєзба́тьківщи́нні бєзбаченки, а не владці (В. Захарченко. Уперте щодення).

Бєздо́к ← **бєз док-уме́нт(ів)** о/о

Ослівлення словоформи *бєз документів*.

Бєзвіз, а не бєздок (назва статті) (dsnews.ua, 20.04.16).

Бєзжа́лля ← **бєз жа́л(ю)** л/лл'

Опредметнена ознака того, хто/що без жалю.

Зірвуся зі скелі – впаду у провалля. Волатиму звідти – ніхто не почує. По краю моему дрімуче бєзжалля, Мов половець дикий, давно вже кочує (А. Клюско. Боротьба).

Бєзолотни́к ← **бєз зо́лот(а)** о/о

Особа без золота (працює безплатно).

Я не знаю, безсрібник він чи беззолотник (В. Захарченко. Уперте щодення).

Безкешевий ← без кеш(у)

Ознака того, хто/що без кешу.

Дослівний переклад цього англомовного терміна, використанням яких явно зловживають нинішні топи НБУ (що, очевидно, покликано підкреслювати просунутість нинішньої команди нацбанківських реформаторів), звучить як “безкешева економіка”... (ДТ-і, 21/16).

Безліс ← без ліс(у)

Опредметнена ознака, названа сполученням *без лісу*.

Сім аргументів проти безлісу (назва статті) (ДТ-і, 46/16).

Безнебість ← безнеб(ий) б’/б

Опредметнена ознака, названа прикметником *безнебий*.

Неба безнебість зіллється з водою, Слово за словом у море пірне, Виростуть знову, омиті сльозою, Строфи безсмертні солоним вітрцем (О. Гордон. Море із мене витягує тишу).

Безпечник ← безпек(а) к/ч

Особа, пов’язана з безпекою.

Трудиться в компанії й колишній фіндиректор Володимир Пустоваров, і юрист Карташов, і “безпечник” Захаров (ДТ-і, 19/16).

Безпрогнóзний ← без прогнóз(у)

Ознака того, хто/що без прогнозу.

Безпрогнозне майбутнє бюджетного планування (назва статті) (ДТ-і, 27/16).

Безрозділовий ← без рóзділ(ів) ó/о л’/л

Ознака того, що без розділів.

Здається, і первісний текст Біблії був “безрозділовий” (Київ, 9-10/16).

Безросійський ← без Росі[й(і)]

Ознака того, хто/що без Росії.

Атомне зберігання – (без)російський варіант (назва статті) (ДТ-і, 31/15).

Безсóтченко ← без сóтк(и) к/ч

Особа без сотки.

Серед наших “безсотченків” була група людей, які рушили до Верховної Ради (УТ-і, 9/16).

Безтілєсся ← безтілєс-н(ий) с/сс’

Опредметнена ознака, названа прикметником *безтілесний*.

... печаль незборима – стежа в безтілєсся лягла з піднебіння і до піднебєсся (Д. Арфіст. Крим-Рим).

Безхроновий ← без хрón(у)

Ознака того, хто/що без хрону.

З околиці верлібрової У свою нетитуцість Вдомашнену І безхронову Зі звичними дужками-бровами (М. Шунь. Пейзаж).

БЕНефіс ← [Бєн(я) + бен]ефіс é/е

Ослівлення словосполучення *бенефіс Бені* (прізвисько українського політика І. Коломойського).

БЕНефіс (Утеодин з Майклом Щуром, 19/15).

“Беняфіс” (назва статті) (ДТ-і, 19/16).

БЕНЬдерівець ← [Бѐн(я) + бан]дѐрiвeць é/е

Ослівлення словосполучення *Беня-бандерівець* (прізвисько українського політика І. Коломойського).

Зараз у френдострічці запекла боротьба між БЕНЬдерівецьями та ПЕТЬлюрівцями (FB: М. Хаперська, 23.03.15).

Бепепешний ← БеПеПѐ

Ознака за стосовністю до БеПеПе (Блок Петра Порошенка – український політичний блок).

Ігор Кононенко – це бепепешний Мартиненко (FB: С. Заліщук, 03.02.16).

Березопад ← пáд-ають берѐз(и) ↔ é/е

Опредметнена дія (процес) – падають берези.

Знімаємо ковзани і з хокейних майданчиків плавно переносимося на російські дороги, а там виявляється березопад (Канал 24: Весті Кремля, 03.04.15).

Бетонізм ← бетóн ó/о н/н’

Явище, пов’язане з бетоном.

Сьогодні ви дізнаєтесь, що означає новий стиль в архітектурі – бетонізм (Канал 24: Весті Кремля, 30.09.15).

Бібісішник ← Бі-Бі-Сі

Особа, пов’язана з Бі-Бі-Сі (британська медійна організація).

І нехай не ображаються “бі-бі-сі”шники, котрі відзняли помпезний, але трохи лубочний мегаролик про Хортицю... (FB: О. Меркулова, 27.09.15).

Бібліокóст ← бібліо[тѐчний голо]кóст

Ослівлення словосполучення *бібліотечний голокост*.

Тож чи можна відокремити історію творення книжки від історії бібліокосту, що розпочинається знову і знову (У. Еко, Ж.-К. Кар’єр. Не сподівайтесь позбутися книжок. Переклад І. Славінської).

Бібліомурáл ← мурáл

Бібліотечний мурал (малюнок на стіні).

Бібліомурал в Ірпені (FB: Р. Коваль, 19.11.16).

Бібліотечнотрамва́йний ← бібліотѐчн(ий) трамва́й é/е

Ознака за стосовністю до *бібліотечного трамвая*.

Стартував зимовий бібліотечно-трамвайний маршрут 6 січня о 14 годині на зупинці Контрактова Площа на Подолі (ЛА, 08.01.15).

Білопрóмінь ← бiл(ий) прóмінь ó/о і/і

Ознака, пов’язана з білим променем.

Його кохання світло окриляє, Подай же руку, королево снів. Корони дивовижним зореграєм Білопрóмінь в іскристім убранні (Я. Черногуз. Його кохання світло окриляє).

Білопухна́стість ← **білопухна́ст(ий)** і/і т/т'

Опредметнена ознака, названа прикметником *білопухнастий*.

Утримаємося від тверджень про тотальну “білопухнастість” інвесторів, але це точно реальні інвестори, а не фірма-одноденка (ДТ-і, 24/15).

Білоруськоцентри́чний ← **білору́ськ(ий) центр-і́зм** у/у

Ознака, пов'язана з білоруським центризмом.

“Білоруськоцентричний погляд на минуле”, – упевнено підсумовують критики (ЛА, 09.01.15).

Білострі́чечник ← **біл(а) стрі́чк(а)** і/і к/ч ø/е

Особа, яка носить білу стрічку (ідеться про російських опозиціонерів).

З моменту, коли Кремль вирішив остаточно «встати з колін», тобто з кінця лютого 2014 року, з Москви активно стали тікати ті, кого можна назвати білострічечниками (УТ-і, 27/16).

Білочупри́нний ← **біл(а) чупри́н(а)** і/і

Ознака, пов'язана з білою чуприною.

Я знаю той острів сонячний, Тільки занадто білий Навіть для мене білочупринного. Занадто (Ш. Маклех. Архіпелаги хмар).

БіляАТО́шний ← **біля АТО**

Ознака того, хто/що біля АТО (про війну Російської Федерації проти України).

Причому не тільки на військових замовленнях і сумнівних біля-АТО-шних угодах, на митниці або в банківському секторі, що загинається, а й у багатьох інших сферах похмурої української економічної дійсності... (ДТ-і, 33/16).

Біляземель́ний ← **біля земл(і)** ø/é

Ознака того, хто/що біля землі.

Очевидно, занадто багато “біляземельних” відомств і їхніх кураторів-політиків залишаються зацікавленими у збереженні та примноженні нинішніх “корупційних ніш” (ДТ-і, 49/15).

Білямю́нхенський ← **біля Мю́нхен(а)**

Ознака того, що було (є) біля Мюнхена (Мюнхенська конференція).

Аналіз мюнхенських та “білямюнхенських” сюжетів і текстів російської сторони вказує на домінування ключової генеральної лінії, спрямованої на стимулювання розколу... (ДТ-і, 5/15).

Біляреформа́торський ← **біля реформа́тор(а)**

Ознака за стосовністю до того, хто/що знаходиться біля реформатора.

“Реформатори” та біляреформаторське оточення розглядають проблеми оподаткування з висоти пташиного польоту, що дозволяє “не помічати” незручних і взагалі мало важливих для реформаторів деталей, незрозумілих ні їм, ні виборцю (ДТ-і, 25/16).

Біомисте́цтво ← **мисте́цтво**

Біологічне мистецтво.

То які твори можна віднести до біомистецтва, у чому їхні особливості й специфіка? (ДТ-і, 28/16).

Біомистецький ← **біомисте́-цтв(о)** [ц+ ськ]

Ознака за стосовністю до біомистецтва.

Назву “біоарт” уперше почав активно використовувати наприкінці 1990-х Едуардо Кац. Але перші біомистецькі твори з’явилися набагато раніше (ДТ-і, 28/16).

Біопутін ← **біо-логічн(ий) Путін**

Біологічний Путін.

У біопутіна сів акумулятор (Канал 24: Весті Кремля, 17.10.16).

Біореальність ← **біо-логічн(а) реальність**

Ослівлення словосполучення *біологічна реальність*.

Біореальність (назва розділу) (ДТ-і, 19/15).

Біотягач ← **біо-логічн(ий) тягач**

Ослівлення словосполучення *біологічний тягач*.

Виведений в секретних підвалах російської Кремнієвої долини біотягач зміг з легкістю протягнути 26-тонний танк (Канал 24: Весті Кремля, 11.08.15).

Блазнеподібний ← **подібний до бла́зн(я) а/а**

Ослівлення словосполучення *подібний до блазня*.

Загалом є багато можливостей продовжувати історію “блазнеподібного” нічного охоронця Музею природної історії Ларрі Дейлі, якого грає незмінний Бен Стіллер (УМ-і, 3/15).

Блаттероне ← [Бла́ттер + Корле]оне а/а

Поєднання ознак Й. Блаттера й Дона Корлеоне: Й. Блаттер як Дон Корлеоне.

Кінець Дона Блаттероне (назва статті) (ua-football.com, 24.07.15).

Близькомайданний ← **близьк(ий) Майдан**

Ознака, пов’язана з близьким Майданом.

Балет цей був задуманий рівно рік тому, коли тільки розгорталися “близькомайданні” процеси (ПіК, 09.02.15).

Бліндажно ← **бліндажн(ий)**

Ознака іншої ознаки, названої прикметником *бліндажний*.

... А душа (під вибухи салюту) сонно поривається туди, де щонаочі градно і бліндажно... (Л. Бенедишин. Свято).

Блогоапокаліпсис ← **апокаліпсис блóг(у) ↔ о/о**

Ослівлення словосполучення *апокаліпсис блогу*.

Блогоапокаліпсис (назва допису) (blog.isport.ua, 16.04.15).

Боварізм ← **Бовар-і р’/р**

Соціальне явище, пов’язане з Боварі (наслідування стилю роману Г. Флобера “Пані Боварі”).

Звісно, старий письменник нагадує, радше, чоловіка Емми або ж зловісного аптекаря, проте “боварізм”, і навіть флоберівський стиль (який важко передати в перекладі) Войновича, – очевидні (ДТ-і, 15/16).

Богуніти ← **Богун́ у/у н/н’**

Дія (процес), пов’язана з І. Богуні (бути як І. Богун).

Шевченкіймо, мазеніймо, богуніймо! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Болеізоля́ція ← **ізоля́ція б́л(ю)** ↔ **о́/о л’/л**

Ослівлення словосполучення *ізоляція болю*.

*Як на мене, це посудина Дьюара, термос, де видима збереженість влади штучно забезпечується доброю термоізоляцією. **Болеізоляцією**. Волеізоляцією (ДТ-і, 20/15).*

Болотобере́гий ← **“болотобере́г”** ← **боло́т-ян(ий) бе́рег** **е́/е о́/о т’/т**

Ознака, пов’язана з болотяним берегом.

Не стала мені оберегом. Не слала Вергілія в гіді. Над Стіксом болотоберегим не мав я твоєї егіді (С. Чернілевський. Беатріче навпаки).

Бомбоце́нюк ← **бомб-і́ст-Яце́нюк ?**

Ослівлення словосполучення *бомбіст-Яценюк ?*

*Росія сьогодні застосувала проти українців новий тип зброї – крупнокаліберний **бомбоце́нюк** (FB: Д. Шаповалов, 09.09.15).*

Бомжомайда́н ← **Майда́н бомж(ів)** ↔ **ж’/ж**

Ослівлення словосполучення *Майдан бомжів*.

***Бомжомайдан** річної давності повернувся. Тепер у вигляді псевдоволонтерів (FB: М. П’єцух, 09.07.15).*

Бомжосфе́ра ← **[бомж + блог]осфе́ра** **о́/о**

Ослівлення словосполучення *блогосфера бомжа* (ідеться про російського бомжа-блогера).

***Бомжосфера** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 25.06.15).*

Боснієгерцегові́нський ← **Бо́сні[й(а)] і Герцегові́н(а)** **о́/о**

Ознака за стосовністю до Боснії й Герцеговини.

*Якщо говорити аналогіями розпаду Югославії, то він, скоріше, **боснієгерцегові́нський**, ніж хорватський (ДТ-і, 32/15).*

Ботлне́ковий ← **ботлне́к**

Ознака, пов’язана з ботлнеком (від англ. *bottle neck* – шийка пляшки, яку надівали на палець, щоб грати на блюзовій гітарі).

*Власне, є люди, які сприймають Дорсів у цілому, з усіма психоделічними булькітливими **ботлнековими** гітарними партіями Роббі і запильними Реївськими проїздами рукою через всю клаву (В. Корнеєв. Дорс! Дорс! Дорс!).*

Бранзолієзна́вство ← **Бранзо́лі[й(а)]** **о́/о**

Наука про Бранзолію.

*“Бранзолія” – книга вражень науковця-етнолога, написана рукою художника. У перших “ввідних”, тобто в авторській передмові, Марина Гримич ніби читає вступ до “**бранзолієзнавства**” першокурсникам, підводячи читача до теми з усім своїм фірмовим гумором (bukvoid.com.ua, 06.05.15).*

Братаноже́ртва ← **же́ртва брата́н(а)** ↔

Ослівлення словосполучення *жертва брата́на*.

*Чекаємо на ваші **братаножертви** (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 2 серія).*

Братоло́мний ← **лам-а́(ти) бра́т(а)** ↔ **а́/а а́/о**

Ознака того, хто/що “ламає брата”.

У ці тривожні, чорні, братоломні дні й ночі перед нелюдською, божевільною збройною навалою на Україну російських безбожників... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Бре́кзитівець ← **Бре́кзит** т/т’

Особа, пов’язана з Брекситом (вихід Британії з ЄС).

*Про свиню, котру **брекзитівці** підклали самі собі (назва допису) (tverezo.info, 24.06.16).*

Брекситну́ти ← **Бре́кзит** е/е

Разова дія, пов’язана з Брекситом (вихід Британії з ЄС; тут ідеться про вихід звідкись).

*І саме тоді, коли низка країн задумалася, як би їм звідти спритніше “**брекситнути**” (ДТ-і, 34/16).*

Бре́вномобі́ль ← [брєвн(о) + авто]мобі́ль

Автомобіль з “бревном”.

*В Пітері придумали “**бревномобіль**” (Канал 24: Весті Кремля, 24.11.15).*

Бронекорупці́йний ← **брон(я)** + **корупці́йн(ий)** ?

Корупційний, пов’язаний із бронєю ?

*Житомирський **бронекорупційний**. Як працюють тіньові схеми в обороні (назва статті) (УТ-і, 10/15).*

Брюсселіза́ція ← “**брюсселізува́ти**” ← **Брюссель** е/е

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Брюсселем (надання ознак, характерних для Брюсселя).

*“**Брюсселізації**” нашого сприйняття парадоксальним чином сприяють залученість до міжнародного медіа-контексту, всілякі тренінги-семінари-програми-гранти, тобто все, що замість того, щоб занурювати в реальність, від неї, перепрошую, відриває (УТ-і, 38/16).*

Булаві́зм ← **булав(а)** в/в’

Суспільно-політичне (негативне) явище, пов’язане з булавою (змагання за булаву, тобто за владу).

*А той невибувний **булавізм**, боротьба між лідерами до кінця хоч за кописточку замість булави – це не щось інше, як малоросійство (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Булавопоби́ття ← **побитт(я)** **булав(о)ю** ↔

← **поби(ти)** **булав(о)ю** ↔ **й/и**

Ослівлення словосполученн *побиття булавою*; предметнена дія (процес), названа словосполучення *побити булавою*.

*Тож випалюймо гнівом до окупанта ... наше колінопадіння перед ворогом, наше юдство, розбрат, божевільне булавохапання, **булавопобиття** своїх соратників (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Булавохапа́ння ← **хапа́ння** **булав(и)** ↔

← **хапа́(ти)** **булав(у)** ↔

Ослівлення словосполученням *хапання булави*; предметнена дія (процес), названа словосполученням *хапати булаву*.

Тож випалюймо гнівом до окупанта ... наше колінопадіння перед ворогом, наше юдство, розбрат, божевільне булавохапання, булавопобиття своїх соратників (В. Захарченко. Уперте щодення).

Бульборіт ← [бу́льб(а) + дерево]ріт у/у

Дереворит із бульби.

Бульборит: гравюра з картоплі (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Бульбостан ← бу́льб(а) у/у

Країна (край) бульби.

Сьогодні дізнаємось, який з регіонів Росії претендує на звання бульбостану, тобто славиться вирощуванням картоплі (Канал 24: Весті Кремля, 06.05.16).

Бульвариза́тор ← бульвариз-а́ція

← бульвариз-ува́(ти)

Особа, яка займається бульваризацією; особа, яка бульваризує.

Книжки псевдоаналітика й бульваризатора української історії О. Бузини в обласній бібліотеці – то вже три повний (FB: О. Меркулова, 03.09.15).

Булька́бельність ← “булька́бельний” ← бу́льк(а) у/у

Опредметнена ознака, пов’язана з булькою.

“Булькабельність” усієї історії полягає в тому, що, хоча сюжет роману є передбачуваним, як маршрут трамваю в Євпаторії... (ЛА, 22.12.15).

Бурундукува́ти ← бурунду́к у/у

Дія (процес), пов’язана з бурундуком (бути бурундуком).

Пацюкуйте, пацюки, поки пацюкується. Бурундукуйте, бурундуки, поки бурундукується. А ми собі, опосуми, поопосумуємо — Повисимо на хвостиках нишком посумуємо... (Ю. Бедрик. Пацюкуйте, пацюки...).

Буря́тина ← буря́т

Збірно-зневажливе до бурят (про бурятів, які беруть участь у війні Російської Федерації проти України).

Бурятини: Пекельні пожежі дійшли Бурятії РФ, горять села (FB: Патріоти України, 16.04.15).

Бутичинебу́тній ← бу́(ти) чи не бу́(ти)

Ознака, пов’язана з висловом бути чи не бути.

У продовження теми “бутичинебутньої”, антишульгінської (В. Захарченко. Уперте щодення).

Буха́лк ← [буха́(ти) + Халк]

Халк, який бухає.

Про одного такого героя – Бухалка – ми вже розповідали (Канал 24: Весті Кремля, 10.11.15).

В

Валенти́нний ← Валенти́н

Ознака за стосунком до (святого) Валентина.

Цього року непорушні традиції **валентинної** моди децю підкоригували події в країні (УМ-і, 22/15).

Валлійськомовний ← **валлійськ(а) мов(а) і/і**

Ознака за стосовністю до валлійської мови.

Однак, попри всі зусилля останніх років як на місцевому, так і на рівні Сполученого Королівства кількість **валлійськомовних** валлійців зменшується щодесять років приблизно на 1% (УТ-і, 6/16).

Валютомір ← **мір-я(ти) валют(у)** ↔ ю/ю р'/р

Предмет, яким міряють валюту.

Ось наші **валютоміри** за тиждень (1+1: ТСН, 13.03.16).

Варягізація ← **“варягізувати”** ← **варяг** я/я г'/г'

Опредметнена дія (процес), пов'язана з варягами (про призначення на високі державні пости фахівців-чужоземців).

Варягізація України. ... **“варягізація”** України аж ніяк не є синонімом (чи навіть передумовою) реформ (upian.ua, 01.06.15).

Варягоманія ← **манія варяг(ів)** ↔ я/я г'/г'

Ослівлення словосполучення *манія варягів*.

Варягоманія як панацея: космополітична клептоолігархія проти національної меритократії (ЛУ, 41/15, с. 8).

Варягувати ← **варяг** я/я

Дія (процес), пов'язана з варягом (поводитися як варяг).

... то замість по-людськи *“панове-братове”* звертатися будем тепер *“варягове”*? ой матиму – мати – аж решето благ – в хаті моїй **варягує** варяг (П. Коробчук. Варяг).

Варяжин ← **варяг** г/ж

Ознака за належністю варягові.

... пантруй біля вікон чи при дверях – пролізе все'дно в твою хату варяг дружбою давньою губа заряджена щириться щиро личина **варяжина** (П. Коробчук. Варяг).

Варязійський ← **варяг** г/з' я/я

Ознака за віднесеністю до варяга.

...забився в куточок настраханий страх – глеки й макітри шмонить варяг гадаєш: у нього душа **варязійська** придивилися пильно – ой лихо! – азійська (П. Коробчук. Варяг).

Ватанівець ← **Ватан** н/н'

Особа, належна до “Ватан” (турецька політична партія).

“Ватанівці” встановили контакт з О. Дугіним, а той повідомив, що Росія вітала б якийсь жест у цьому напрямку (ДТ-і, 45/16).

Ватність ← **ватн(ий)** н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *ватний*.

“Укрон” просить СБУ перевірити Вілкула на **“ватність”** (ukr.obozrevatel.com, 11.08.15).

Ватнобайкерський ← **ватн(ий) байкер** а/а

Ознака за стосовністю до ватного байкера.

Не всі, але російська ватнобайкерська братія точно (Канал 24: Весті Кремля, 27.04.15).

Ватотерміна́тор ← **ва́т-н(ий) терміна́тор** á/a
← терміна́тор ват(и) ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *ватний терміна́тор* чи *терміна́тор вати*.

Бойові ватотерміна́тори авторства російських вчених зі Сколково (Канал 24: Весті UA, 24.07.15).

Ва́тяний ← **ва́т(а)** т/т'

Ознака, пов'язана з ватою.

Моральний шок від окупації Росією Криму та частини Донбасу зіпхнув цю “ватяну” частину суспільства в болото позірної байдужості, на якій відверто спекулюють проросійські сили (УТ-і, 36/15).

Вдикта́нтити ← “дикта́нтити” ← **дикта́нт**

Завершена дія (процес), пов'язана з диктантом (ідеться про ситуацію з великою кількістю диктантів).

Вдиктантило (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 09.11.16).

Вдовотво́рець ← **твори́тель удо́в** ↔ é/e ó/o o/ó

Ослівлення словосполучення *творець удов*.

Кай – верховний воєвода всього Китаю, генерал, нефритовий різун, володар болю, бик відплати, вдовотворець (roman.net.ua, 18.03.16).

Ведмедекраді́жка ← **краді́жка(а) ведме́д(я)** ↔ д'/д é/e

Ослівлення словосполучення *крадіжка ведме́дя*.

Бо рублі знайшлися на інше – водку, під впливом не однієї пляшки якої люблячий батько і зчинив ведмедекрадіжку (Канал 24: Весті Кремля, 03.08.15).

Велобі́знесме́н ← **бі́знесме́н**

Велосипедний бізнесмен.

З одним з велобізнесменів, Сергієм К., ми познайомилися на околиці міста Біла Церква (ДТ-і, 28-29/15).

Велокав'я́рня ← **кав'я́рня**

Велосипедна кав'ярня.

Пропонується бізнес на платних критих стоянках для велосипедів, вуличних велокав'ярнях, торговельних автоматах із велотоварами, ніпельних автоматах платного підкачування шин електронасосом... (ДТ-і, 28-29/15).

Велома́йстерні́сть ← **ма́йстерні́сть**

Велосипедна майстерність.

Тим, хто побоюється зі свого провінційного містечка відразу виїхати на жваві пристойні траси, фахівці радять удосконалювати веломайстерність на місцевих стадіонах, база яких дає змогу це робити (такі є практично у всіх містах-супутниках столиці) (ДТ-і, 28-29/15).

Велонаше́стя ← **наше́ст(я)**

Велосипедне нашестя.

Кремль лякає **велонашестья** (Канал 24: Весті Кремля, 26.08.15).

Велопортрёт ← портрёт

Портрет на велосипеді.

Після двох слабких робіт творіння Саши Даниленка “Велопортрети” стає вагомим контраргументом бажанню піти посеред сеансу (ДТ-і, 36/16).

Велосади́ба ← сади́б(а)

Велосипедна садиба.

*Тепер це називається **Велосадиба** “Добр нуч” (УТ-і, 29/16).*

Венге́рський ← Венге́р

Ознака за стосовністю до А. Венгера (футбольний тренер).

Хвилини до десятої брава “венгерська” команда все ж почала пристосовуватися до середовища існування (ua-football.com, 25.11.15).

Верхови́нність ← верхови́нн(ий) н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *верховинний*.

*Читаймо й ще одного вірша незабутнього Олеся Гончара, вслухаймось у його **верховинність** і мистецьку, і просто людську (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Весте́носець ← нос-і(ти) Вест(і) ↔ о́/о е́/е

Особа, яка носить “Весті”.

Вестеносці множаться на кожній станції (FB: Л. Денисенко, 12.03.15).

Ви́акатися ← “ви́акати” ← а́ка(ти) а́/а

Завершена дія (процес), спрямована на себе (завершити самому акати).

*Наші ж холуї як не стараються, інколи аж переакують наче самих росіян, а все ж не можуть **виакатися**, щоб звучало без київсько-полтавського акценту, а так, як у Москві, в господарів (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Вибухоні́жний ← ні́жн(ий) ви́бух ↔ і́/и

Ознака, пов'язана з ніжним вибухом.

*Без партитур. І зірвано чеку, І в кулаці затиснено, і – носиш, І вже її не вмовиш і не впрочиш – **Вибухоніжну** – словом о полку (І. Малкович. Вона ще спить...).*

Ви́дебатува́ти ← деба́тува́ти

Завершена дія (процес) – завершити дебатувати.

*Дебатували, дебатували та не **видебатували** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 26.08.16).*

Ви́кшталтуваний ← “ви́кшталтувати” ← кшталт а́/а

Ознака за дією, пов'язаною зі кшталтом (бездоганний зовнішнім виглядом, взірцевий).

*І ця **викишталтувана** мова, якою все-все-все-все сказано... **викишталтувана** у своїй дискретності... (ЛУ, 21/15, с. 9).*

Виногра́дія ← виногра́д д/д'

Країна винограду.

*Він і до того з думкою “з миру по нитці – голому сорочка” відібрав частину земель у Груздії, бо там ростуть грузді, та у **Вингородії**, бо там росте виноград (В. Бурмака. Мир і війна).*

Виолігáрхити ← “олігáрхити” ← олігáрх

Завершена дія (процес), пов’язана з олігархом.

Мало того, що виолігархили з наших сімейних бюджетів останні соки... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Високогонорáрний ← висóк(ий) гонорáр ó/о

Ознака, пов’язана з високим гонораром.

Відмовившись від високогонорарних російських зірок (5-10 тис. у.о. за один знімальний день), вітчизняний серіаловиробник ніби “здешевив” виробництво, одночасно – розширивши його (ДТ-і, 32/15).

Високопечéрський ← висóк(і) печéр(и) ó/о к’/к

Ознака за стосовністю до високих печер.

Тим часом навіть дивно, що кредит довіри до нинішніх мешканців “високопечерських липок” досі не вичерпано (що можна пояснити тільки наявністю дуже серйозних геополітичних інтересів) (ДТ-і, 26/15).

Віáшний ← ВІА

Ознака, пов’язана з ВІА (вокально-інструментальний ансамбль).

Ті віáшні пєсні як совєцькі “Жигулі” (УТ-і, 22/16).

Вівцєгромадýнин ← вівц(я) + громадýнин ц’/ц

Ослівлення словосполучення вівця-громадянин.

Нас називають людьми (А ми пручаємось), Бо такі ми вже стадострижені вівцєгромадýни Полісу Сатурналії (Ш. Маклєх. Гончар-водолій).

Відаспірантýритися ← аспірантýр(а)

Завершена дія (процес), пов’язана з аспірантурою.

Відучився на філфаці, залишився при кафедрі, відаспірантурився, захистився, викладав. А тут – війна (FB: О. Меркулова, 08.06.16).

Відбратáнитися ← “братáнитися” ← братáн

Завершена (взаємо)дія, пов’язана з братаном (перестати бути братаном).

Поки що не “відбратанився”, щоб не здатися нетерплячим (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 2 серія).

Відгранчакувáти ← “гранчакувáти” ← гранчáк á/а

Завершена дія (процес) – завершити пити щось з гранчака.

... і тут, серед мільйонів мурашок Важко зустріти Павлові Петра, І геть неможливо Миколу (Той вже відгранчив своє, відгранчакував, Сів не в той летючий корабель І втомлено приземлився на Байковому...) (С. Пантюк. Дев’яностіада).

Відджмеліти ← “джмеліти” ← джміль í/є

Завершена дія, пов’язана з джмелем.

Хоч серцем близько так все бачиш... чуєш... Весна кудись... джмелями відджмеліла... В цій хаті – тільки страх один ночує... (Г. Булах. Відвідини).

Відеохалтúrка ← відеохалтúr(а)

Зневажливо до відеохалтура.

Переглядаючи образливу відеохалтурку, я не міг позбутися думки, що “квартильникам” знову, як колись в Юрмалі, захотілось хвицьнути Україну, представити її дикою маргіналізованою країною (zaxid.net, 19.10.16).

Віджебраковувáтися ← жебракувáти

Завершена самодія – завершити жебракувати.

Віджебраковуємося... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Віджимáй ← віджимá(ти)

Особа, яка віджимає (нахабно, користуючись силою чи владою, відбирає чуже).

*З днем святого **Віджимая!** (підпис під плакатом із зображенням логотипу Приватбанку і В. Гройсмана у вбранні Святого Миколая).*

Віджимонóміка ← [віджим + ек]онóміка

Економіка, побудована на віджимі (відбирання чужого, нахабно користуючись силою чи владою).

Один місцевий блогер придумав для економічної ситуації в “ДНР” та “ЛНР” термін “віджимонóміка” (ДТ-і, 2/16).

Відкáтос ← відкáт

Мовне очужинення відкату.

І вперше на межі дефолту країна опинилася не 2014 року, а в грудні 2013-го, коли уряд Азарова й Арбузова гасав по всьому світу, збираючи бридж-кредити на п'ять-шість днів і шокуючи інвестбанкiрiв пропозицією “відкатосу” (ДТ-і, 42/15).

Відмайдáнити ← майдáнити

Закінчити майданити.

Я “відмайданила” від і до, з першого до останнього дня, а вони не прийняли Майдану (ДТ-і, 12/16).

Відрó ← Відрó-дженн(я)

Орозмовлення назви “Відродження” (українська політична партія).

До місцевого списку “Відра” – так місцеві дотепники з політтехнологів припечатують нову партію з претензійною назвою – відразу ж входить величезна кількість колишніх “регіоналів”... (kh.dero.ua, 28.12.15).

Відьмакіáда ← відьма́к á/а к/к’

Сукупність усього, що пов’язане з “Відьмаком” (роман А. Сапковського).

Власне, про цю книжкову новинку варто поговорити детальніше, тим паче, що цього місяця “відьмакіáда” святкує ювілей: 30 років тому у грудневому номері польського часопису “Фантастика” було

надруковано “Відьмака” – оповідання, з якого усе почалося (ЛА, 09.12.16).

Військовослужбівниця ← військовослужбів-ець

Жінка-військовослужбовець.

Це *військовослужбовиця*, яка опікується усім спектром “жіночих” проблем у війську (rovaha.org.ua, 11.01.16).

Вікігарém ← вікі-педійн(ий) гарém

Ослівлення словосполучення *вікіпедійний гарем*.

До речі, в першому релізі щодо цієї кампанії, який я побачила, на адресу жінок-користувачок прозвучав термін “*вікі-гарем*” (rovaha.org.ua, 04.03.15).

Вікінгологія ← вікінг і/і

Наука про вікінгів.

За словами директора коледжу Арве Хасбі, навчальний заклад уже отримав багато заявок від охочих прослухати курс “*вікінгології*” (ВЗ-і, 84/15).

Вікіпедістка ← вікіпедіст

Жінка-вікіпедист.

Не треба думати, що жінок-*вікіпедісток* сприймають негативно (rovaha.org.ua, 04.03.15).

Вілкулát ← Вілкул і/і

Правління Ю. Вілкула (очільник Кривого Рогу).

Вілкулат тягне Кривий Ріг назад в “совок” (напис на плакаті учасників Майдану в Кривому Розі) (24tv.ua, 17.11.15).

Вілкулізація ← “вілкулізувати” ← Вілкул і/і л/л’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з О. Вілкулом (поширення впливу О. Вілкула).

Ахметизація Запоріжжя, *вілкулізація* Дніпропетровщини – риги знову відрощують хвости та зрубані голови (FB: О. Меркулова, 27.05.15).

Вілкулійськ ← Вілкул і/і л/л’

Місто О. Вілкула (український політик).

Ті, хто зараз відстоюють окупаційні назви. Може хотіли б ви за історичним принципом повторення бачити в назві когось із сучасників-держмужів? ... Корбаноград? Тимошенковськ? Філатовополь? *Вілкулійськ*? Коломойськ? (FB: Б. Логвіненко, 05.12.15).

Віпвійнушка ← війнушка

Війнушка віпів.

Воно в найостаннішого селянина викликає запитання – навіщо їм ці ігри у *віп-війнушку*? (ДТ-і, 24/15).

Віршоіндустрія ← індустрія вірш(ів) ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *індустрія віршів*.

На долонях *віршо-індустрії* Старий мозоль – Римувати ерусалимно та римно (М. Шунь. Із Columbia.edu.com).

Віршослужіння ← служінн(я) вірш(у) ↔ і/і

← служ-й(ти) вірш(у) ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *служіння віршу*; опредметнена дія (процес), названа словосполученням *служити віршу*.

“Віршослужіння” авторки цієї книжки надійне, вірне, постійне (ЛУ, 36/16, с. 15).

Віршофлешмоб ← **вірш-об(ий) флешмоб**
← **флешмоб вірш(ів)** ↔ *і/і*

Ослівлення словосполучення *віршовий флешмоб* чи *флешмоб віршів*.
Видавництво *“Ранок”* започаткувало **віршофлешмоб** до Дня Конституції України, повідомляє *“БараБука”* (ЛА, 23.06.16).

Вітакомунізм ← **комунізм**

Живий комунізм.

Вано Крюгер зауважує, що доцільнішим було б уживати термін “вітакомунізм” замість “некрокомунізму”, адже прагне відшукати живе в мертвій епосі, те, що дихає в ній на повні груди (ЛА, 05.02.16).

Вітрень ← **вітер** *є/ø і/і*

Зменшено-здрібніле до *вітер*.

Під тінь верби, під тінь тополі й глоду Старезний вітер вітрень поклав, На ложі листів'яному приспав, Та й сам подався в сон сивобородий (Б. Чіп. Осінній дим).

Віцеазáров ← **Азáров**

Заступник М. Азарова.

Так, і недавня надія Сім'ї (Боже милий, а й дійсно, як же недавно це було!), екс і віце-“азаров” Саша Вілкул – теж образ і подoba, щоб ви й не сумнівалися (ПіК-і, 16.01.15).

Віцегубернáторка ← **віцегубернáтор**

Жінка-віцегубернатор.

Тим більше, що одеські й загальнонаціональні ЗМІ вже котрий місяць рясніють заголовками типу: “Нова віце-губернаторка ще вродливіша за колишню”, “ТОП-5 кращих фото віце-губернаторок Саакашвілі”, “У Саакашвілі з'явилася нова красуня-заступник” тощо (rovaħa.org.ua, 21.12.15).

Віцеочі́льниця ← **“віцеочі́льник”** ← **очі́льник**

Заступниця очільника.

“Прем'єр” наполягав на користі виноградного напою для серцевих м'язів, віце-очі́льниця російського Мінохорони здоров'я цього не підтвердила, Путін пожартував, мовляв, охочі знайдуть де випити й поза санаторієм, тощо (УТ-і, 33/15).

Віцеца́р ← **цар**

Заступник царя.

Президент, прем'єр-міністр, міністри, депутати всіх гілок – це тільки менеджери суспільства, а не цар, віце-цар, бояри, опричники (ДТ-і, 8/15).

ВнутрішньоМВФівський ← **вну́трішн(я)** справа **МВФ** *ý/у ф/ф'*

Ознака, пов'язана зі внутрішньою справою МВФ.

На поновлення якого, як і на освоєння **внутрішньо-МВФівських** процедур, знадобиться ніяк не менше півроку-року (ДТ-і, 42/16).

Вовкобайкер ← **байкер** Нічних **Вовк(ів)** к'/к

Ослівлення словосполучення *байкер Нічних Вовків* (російський байкерський клуб).

*Прослухавши постійні заяви **вовкобайкера** № 1, ми дійшли до висновку, що Олександр Залдостанову, який зібрався до Львова, потрібен лікар...* (Канал 24: Весті Кремля, 08.05.15).

Вовченятський ← **вовченят(а)**

Ознака за віднесеністю до вовченят.

*Як він дивиться на вовчицю, яку – з усіх своїх **вовченятських** сил – смокчуть вовченята?* (В. Мошуренко. Я – не ботанік, ботанік – не вовк).

Вовчововечошкурний ← **вовк в овеч(ій) шкур(і)** к/ч о/о е/е

Ознака, пов'язана з вовком в овечій шкурі.

*Але уявлення про них, вірність їм – на практиці є наскрізь фальшивими, фарисейськими, сказати б, **вовчо-в-овечо-шкурними*** (Ю. Пригорницький. Декалог москаля).

Волеборчий ← **борець** за **во́л(ю)** ↔ **é/ø ц'/ч**

Ознака, пов'язана з борцем за волю.

*Український **волеборчий** Майдан пропалахкотів уже, прозвучав на весь світ* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Волеізоляція ← **ізоляція во́л(і)** ↔ **о/о л'/л**

Ослівлення словосполучення *ізоляція волі*.

*Як на мене, це посудина Дьюара, термос, де видима збереженість влади штучно забезпечується доброю термоізоляцією. **Волеізоляцією**.* **Волеізоляцією** (ДТ-і, 20/15).

Володимиризація ← **“володимиризува́ти”** ← **Володі́мир** і/и

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Володимиром (київський князь).

*Влада підняла другу хвилю **“володимиризації** всієї Русі”, активізувавши черговий етап процесу переписування російської історії шляхом приватизації чужої у вигідному для себе світлі* (ДТ-і, 44-45/15).

Волонтеризація ← **“волонтеризува́(ти)”** ← **волонте́р** **é/е**

Опредметнена дія (процес), пов'язана з волонтером (поширення діяльності волонтерів, збільшення кількості волонтерів).

*Із початком війни розпочалася тривала **волонтеризація*** (1+1: ТСН, 18.05.15).

Волонтерити ← **волонте́р**

Дія (процес), пов'язана з волонтером (бути волонтером).

*Купа друзів-уболивальників або воюють, або **волонтерять*** (ЛУ, 3/15, с. 4).

Волонтеріада ← **волонте́р** **é/е** р/р'

Сукупність усього, пов'язаного з волонтером.

Із початком війни розпочалася тривала **волонтеріада** (1+1: ТСН, 18.05.15).

Волонтерствувати ← **волонтерств(о)**

Дія (процес), пов'язана з волонтерством.

Олександр Лисак був змушений з родиною повернутися у рідні краї – до селища Комсомольське Зміївського району, де волонтерствував кілька місяців (ЛУ, 26/16, с. 13).

Вороженя́ ← **вóрог** ó/о г/ж

Зменшено-здрібніле до *ворог*.

*Режим демократичний за короткий строк обріс такою кількістю ворогів і **вороженят**, таким примноженням солов'їв-розбійників, що їх не здолали б і билинні богатири (ЛУ, 30/15, с. 4).*

Врізнік ← **вріз-а́**(ти)

Особа, яка врізає (про крадіїв газу в газогонах).

*Якщо раніше “**врізники**” використовували примітивні інструменти (помповий насос, механічний манометр і шланг), то сьогодні вони вже не заощаджують на технічному оснащенні: на місцях злочину виявляють дороге обладнання (ДТ-і, 35/15).*

Всебі́ль ← **ввесь** бі́ль é/ø

Ослівлення словосполучення *ввесь бі́ль*.

*Стискає **всебі́ль** деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ донароджень і післякончин, Де пам'ять від спогадів чиста, Де чан всеплавильний, в якому кричить Майбутня чиясь особистість... (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).*

Всемегапóлісний ← **весь** мегапóліс e/ø с'/с

Ознака, пов'язана з усім мегаполісом.

*Заборона близькості навіть духовної що вже тут про тілесну **всемегаполісна** зневіра коли люди в метро не помічають один одного (В. Коврей. Чарслово).*

Всеплавильний ← **все** пла́ви(ти) и/й

Ознака того, хто/що все плавить.

*Стискає **всебі́ль** деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ донароджень і післякончин, Де пам'ять від спогадів чиста, Де чан **всеплавильний**, в якому кричить Майбутня чиясь особистість... (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).*

Всепогóдний ← **вс(я)** погóд(а) с'/с

Ознака, пов'язана з усією (усякою) погодою.

***Всепогодна Рада** (назва статті) (ДТ-і, 15/16).*

Всепортугáльський ← **вс(я)** Португáл-і(я)

Ознака за стосовністю до всієї Португалії.

*Останню **всепортугальську** битву Кандауров теж програв – знову на виїзді, знову 0:2 (з'явився на полі на 62-й хвилині) (ua-football.com, 12.02.16).*

Всепроминáння ← **все** промина́

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *все промина*.

*Усе, чим жив, усе, до чого йшов, з ким зблизився у відсвітів приливах, із ким змагався, – все розмила злива **всепроминань** (А. Цвід. Монолог Шевченка).*

Всесвіття ← **всєсвіт** *é/е т/т' і/і*

← **ввесь світ** *é/е*

Збірна до *всесвіт* чи до *ввесь світ*.

*Хай тішать слух величчям часовим Квітучих міст імення гордовиті. У вічності живе не місто Рим, А височінь людини у **всесвітті** (О. Мандельштам у перекладі В. Гриценка).*

Вудівельник ← **вўд-у** *ў/у д/д'*

Особа, пов'язана з вуду.

*Ми створили міністерство державного вудівництва і очолить його **вудівельник** державного значення – Віктор Погорілов (Утеодин з Майклом Щуром, 25/15).*

Вудівництво ← **вўдів(ель)ник** *к/ц*

Заняття вудівельника.

*Ми створили міністерство державного **вудівництва** і очолить його вудівельник державного значення – Віктор Погорілов (Утеодин з Майклом Щуром, 25/15).*

Вузькозаідеологізований ← **вўзько заідеологізува(ти)** *ó/о*

Ознака за дією, названою словосполученням вузько заідеологізувати.

*Надрукуватися в “Критиці” може тільки людина, особливо ідейно близька ї суголосна до лінії цього **вузькозаідеологізованого**, чи то б пак, вибачте, “по-західному дуже плюралістичного” часопису (FB: І. Фаріон, 25.12.15).*

Вундербізнесмен ← **вундер[кінд + бізнесмен]**

Ослівлення словосполучення *вундеркінд-бізнесмен* (йдеться про дивовижне збагачення).

*З приводу задекларованого майна **вундербізнесмена** Гройсмана вчогото кота цікавить не стільки походження цих усіх ніштяків у вигляді рухомого та нерухомого майна, а швидше соціальна значимість (FB: Вчоний кіт (Денис Пашинін), 27.10.16).*

Вчителькуватість ← **“вчителькуват(ий)”** ← **вчительк(а)** *ї/и*

Опредметнена ознака, пов'язана з учителькою.

*Можна скільки завгодно обурюватися **вчителькуватістю** багатьох неадекватних представників педагогічної спільноти, але спочатку треба задуматися (osvita.ua, 18.04.16).*

Г

Газбулька ← **газ-ов(а) бўлька** *á/а*

Ослівлення словосполучення *газова бўлька*.

Українські діти люблять “газбульку”. Це погано? (dobryilikar.com. 31.08.16).

Газеліст ← **Газель** *é/е л'/л*

Особа, пов'язана з "Газеллю" (водій Газелі).

Про невелике непорозуміння дипломата та інспекторів..., а також про найвправнішого у світі газелиста (Канал 24: Весті Кремля, 18.03.15).

Газокра́т ← газ á/a

Особа, яка володіє газом.

Солодкі фрази кремлівського газократа не повинні вводити в оману (ДТ-і, 14/15).

Газоспівпричѐтний ← співпричѐтний до га́з(у) ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *співпричетний до газу*.

Така думка вчасно (!) відвідала енергочинників і заодно завдала "теплого удару" по уряду та прем'єру Арсенію Яценюку, Міністерству енергетики та вугільної промисловості і його главі Володимирі Демчишину, а також усіх енерго- і газоспівпричетних (ДТ-і, 25/15).

Газосра́ч ← га́з-ов(ий) срач á/a

Ослівлення словосполучення *газовий срач*.

В українському інформпросторі розпочалася чергова серія "газосрачу" (ПіК-і, 01.04.15).

Гайдамакозна́вство ← Гайдама́к(и) á/a

Наука про "Гайдамаки" (поема Т. Шевченка).

Свою найновішу на сьогодні працю Григорій Грабович розпочинає оглядом стану нинішнього українського "гайдамакознавства" (Критика, 9-10/15).

Гайдарі́вна ← Гайдáр á/a р/р'

Донька Є. Гайдара.

... у New York Times з'явилася стаття, яка, в комплекті з усім, що встигла безтурботно виляпати в Одесі Гайдарівна (а виляпала вона чимало цікавого!), дає вже змогу трохи розгледіти й "бізнес-план" цілого проекту (О. Забужко. Росія 2.1: Перезавантаження, або Пастка для еліт).

Ганапо́льщина ← Ганапо́льськ(ий) с'к/щ

Суспільне (негативне) явище, пов'язане з М. Ганапольським (російський журналіст).

Ганапольщина має різноманітні прояви... (dsnews.ua, 05.11.16).

Гастро́марафóн ← гастро-номічн(ий) марафóн

Ослівлення словосполучення *гастрономічний марафон*.

Гастромарафон щодня. Я довго чекав і обрав "Панкреазин" (з телевізійної реклами).

Гастрописьме́нниця ← гастро-номічн(а) письме́нниця

Ослівлення словосполучення *гастрономічна письменниця* (письменниця, яка пише про гастрономію).

Бібліотека відомої гастро-письменниці та журналістки Нігелли Лоусон (Nigella Lawson) та рекламиста і поціновувача мистецтва

Чарльза Саачі є чудовим прикладом використання сповна маленького простору (publish-ukma.kiev.ua, 04.06.15).

Гесбóрець ← **борéць з гé[й(ем)]** ↔ *é/e é/e o/ó*
← **борó(ти) гé[й(я)]** ↔ *o/ó é/e*

Ослівлення словосполучення *борець з геями*; особа, яка бере гея.

Це фантазії не педофіло- та геєборців Мілонова та Мізуліної, а сувора реальність найближчих трьох місяців (Канал 24: Весті Кремля, 27.05.15).

Гейсвітлофóр ← **світлофóр гé[й(я)]** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *світлофор гея*.

У толерантній Європі мода на гейсвітлофори (FB: Правдиві новини, 23.05.15).

Гейу́смішка ← **у́смішк(а) гé[й(а)]** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *усмішка гея*.

Проти гейусмішок пропонує боротися один з єдинососів (Канал 24: Весті Кремля, 30.07.15).

Гелетéйка ← **Гелетéй**

Однострій від В. Гелетея (колишній міністр оборони).

Чому в той час, коли весь тил волав “армію вдягають тільки волонтери”, я їду на ротацію і бачу ЗСУшників у новій моді форми (гелетейці) і прикордонників у “новій цифрі”? (vysnovky.com, 10.10.15).

Гелікоптериза́ція ← **“гелікоптеризувáти”** ← **гелікоптér** *é/e*

Опредметнена дія (процес), пов’язана з гелікоптером.

Гелікоптеризація пройшла успішно (СТБ: Вікна, 12.02.15).

Гендеротéка ← **гéндер ?** *é/e*

?

У п’ятницю у нас проходять перегляди фільму і англійський English Speaking Club о 16.30 і о 17.30 гендеротека (rovaha.org.ua, 17.02.16).

Геноцидник ← **геноцид**

Особа, яка здійснює геноцид.

Тільки не підіймаймо рук за геноцидників! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Геполóгія ← **Гéп(а)** *é/e*

Наука про Гепу (прізвисько очільника Харкова Г. Кернеса).

Цинічна гепологія (назва допису) (gerka.club, 01.11.15).

Геста́питися ← **геста́п-о**

Дія (процес), пов’язана з гестапо (поводитися як гестапо).

- Та чого ти гестапишся? Залиш свої звинувачення при собі (В. Захарченко. Уперте щодення).

Геттоаути́зм ← **аути́зм у гéтто** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *аутизм у гетто* (обмежений аутизм).

І порочна проблема такого собі “національного гетто-аутизму” не дозволяє їм набувати світового резонансу, світової популярності (ДТ-і, 45/16).

Гівеня́ ← Гів-і і/і в'в

“Дитина”-послідовник Гіві (прізвисько одного з російських терористів на Донбасі).

Не комсомольці, а моторольці, не піонери, а денеери, не жовтенята, а гівенята (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).

Гімалаїстка ← гімалаїст

Жінка-гімалаїст.

Хоча... в одному з останніх номерів одного з таких журналів було дуже цікаве інтерв'ю з гімалаїсткою, а в іншому – з дружиною гімалаїста, дуже цікавою особою (rovaha.org.ua, 18.07.16).

Гінекологіня ← гінеко́лог о/о

Жінка-гінеколог.

За першою освітою вона акушерка-гінекологіня (rovaha.org.ua, 17.06.16).

Гіпердійсність ← дійсність

Надзвичайна дійсність.

Дійсність українського мистецтва, як її описали ці автори-критики, якраз і є гіпердійсністю, відірваною від реальності, як відірване від нашого повсякдення й телевізійного reality show... (УТ-і, 24/16).

Гіпержіночий ← жіночий

Надзвичайно жіночий.

Свято відносно молоде – біляві улюблениці справжніх джентльменів, повелительки гламуру та володарки ексклюзивної гіпержіночної логіки вперше відсвяткували свій день у 2006 році (ВЗ-і, 28.05.15).

Гіперпалімпсест ← палімпсест

Надзвичайний, дуже великий палімпсест.

Уже в наші часи для таких випадків виник спеціальний термін – “гіперпалімпсест” (ДТ-і, 30/15).

Гіперпуризм ← пуризм

Більше, ніж пуризм (висока міра його вияву).

Ще є гіперпуризм, як я його називаю (gazeta.ua, 24.01.16).

Гіперпурист ← пурист

← гіперпуризм

Надзвичайний пурист; особа-прихильник гіперпуризму.

Перекладач [О. Негребецький] поділився думками про те, з чого регочуть гопники в кінозалах, чим підсвідомо грішать гіперпуристи, через що збіднюється українська мова та що він вважає проривом в українському кінопрокаті (gazeta.ua, 24.01.16).

Гіперфракція ← фракція

Надзвичайна, дуже велика фракція.

По-друге, у гіперфракціях є здорове крило, яке розуміє, що порушувати Регламент неправильно (УТ-і, 4/15).

Гіперцнотливість ← цнотливість

Надмірна цнотливість.

Що заважає? Гіперцнотливість? (ПіК-і, 29.11.16).

Гіршомірення ← мір-я(ти) гірш(ем) ↔ і/і

← міренн(я) гірш(ем) ↔ і/і

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *міряти гіршем* (оцінювати за індексом Гірша); ослівлення словосполучення *мірення гіршем*.

... ті, хто виступає проти гіршомірення та переліків правильних світових журналів у базах даних, – це ретрогради, які не бажують інтегруватися у світову науку (historians.in.ua, 08.12.15).

Гітлерчук ← Гітлер і/і

Особа-спадкоємець (послідовник) Гітлера.

Бо відкладання рішення на слушний час може не мати того ефекту, якого можна досягти чесним попередженням і Гітлера, і Гітлерчуків, що у парі з амністією зрадникам і вбивцям буде йти і позбавлення їх українського громадянства (ЛУ, 21/16, с. 2).

Глодоцид ← глід і/о

Нищення глодом.

Чому іркутський глодоцид – це тільки початок великого російського мору (назва статті) (dero.ua, 21.12.16).

Глуздомётр ← глузд ў/у

Вимірювач глузду.

Дивіться нову постійну рубрику – “Глуздометр” (Утеодин з Майклом Щуром, 20/15).

Говёрлний ← Говёрл(а)

Ознака, пов'язана з Говерлою.

Вони – тільки означення вершинних, говерлних почуттів, відкритих, як рана, почуттів (В. Захарченко. Уперте щодення).

Гоголіти ← Гóголь ó/о

Дія (процес), пов'язана з М. Гоголем (поводитися як М. Гоголь).

Не гоголіймо більше ні в великому, ні в малому (В. Захарченко. Уперте щодення).

Годинникоманія ← манія годинник(ів) ↔ й/и

Ослівлення словосполучення *манія годинників*.

Годинникоманія (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 04.08.15).

Головбуцегарня ← голов-н(а) буцегарня

Ослівлення словосполучення *головна буцегарня*.

Він стоїть, невеликий та призабутий, на тихому провулку за два квартали від кримської головбуцегарні ФСБ (УТ-і, 42/15).

Голохвастізм ← Голохваст-ов á/а

Слово (вираз), пов'язане з Голохвастовим (персонаж фільму “За двома зайцями”).

Я їх називаю голохвастизмами – ці запозичення, як профайл, екаунт... (з лекції Ю. Шевчука в Києво-Могилянській академії, 02.06.15).

Гомóрство ← Гомóр-р(а)

Суспільне негативне явище, пов'язане з Гоморрою.

Апокаліпсис Перекопу... Вітер ядерного гоморства... Демонічного гороскопу Вічно справджувані пророцтва... (Д. Арфіст. Перекоп).

Гомосексуаленя ← гомосексуал а/а

Маленький гомосексуал, дитина-гомосексуал.

Ви не повірите, але депутати голосували законопроект не про примусове прийняття школярів у гомосексуаленята та лесбіяненята... (#@)?\$0 з Майклом Щуром, № 4).

Гомофутбл ← гомо-сексуальн(ий) футбл

Ослівлення словосполучення гомосексуальний футбол.

Заборонений гомофутбол (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 05.12.16).

Гондурасити ← Гондурас

Дія (процес), пов'язана з Гондурасом (перебувати в Гондурасі).

Вона гондурасить (назва сюжету) (Канал 24: Весті UA, 05.10.15).

Гончарівець ← премія Гончар(а) р/р'

Особа-лауреат премії О. Гончара.

Нагороди гончарівцям вручила онука Олеся Гончара Леся Гончар та скульптор Руслан Найда... (ЛУ, 15/15, с. 9).

Грабовичефіл ← Грабівич о/о

Любитель (прихильник) Г. Грабовича.

А якийсь Олег Кацюба, що назвався професором Гарвардського університету, розсекретив "кухню" грабовичефілів (ЛУ, 5/16, с. 3).

Градист ← Град а/а

Особа, пов'язана з "Градом" (система залпового вогню).

Їздила на Чонгар, де стояли наші "градисти" (ті, хто обслуговує установки "Град". – О. О.) (ДТ-і, 12/16).

Градно ← "градний" ← Град

Ознака дії, пов'язаної з "Градом" (система залпового вогню).

... А душа (під вибухи салюту) сонно поривається туди, де щоночі градно і бліндажно... (Л. Бенедишин. Свято).

Грантопередавальний ← передав-а(ти) грант ↔ а/а

Ознака того, хто (що) передає грант.

Таким чином, схема працює бездоганно: гранти з-за кордону без проблем конвертуються у готівку, і хоча кінцевий бенефіціар часом залишається ні з чим (як у випадку з двома мільйонами доларів, які не дійшли до ГПУ), "грантопередавальні" організації продовжують вільно функціонувати (ПіК, 24.06.16).

Графічність ← "графічний" ← графік к/ч

Опредметнена ознака, пов'язана з графіком.

Окрім грамотності, це "висловлюваність" – здатність усно виражати свої думки; "цифровість" – навички роботи з числами; "графічність" – спроможність працювати з графіками, картами, діаграмами, зображеннями (osvita.mediasapiens.ua, 02.03.15).

Грекономіка ← [грек + ек]оніміка е/е

Економіка греків.

Драма “**грекономіки**” та її уроки для України (назва статті) (УП, 22.06.15).

Гречкосійство ← **гречкосій**

Суспільне явище, пов’язане з гречкосіями (депутати, які підкупляють виборців гречкою).

І це ще до початку активної фази виборчого процесу – “гречкосійства” (УТ-і, 26/15).

Гріхопожива ← **пожив(а) гріх(а)** ↔

Ослівлення словосполучення *пожива гріха*.

*Чей на широку ногу і пожив, але чи всі тебе таки почули в марнотратному роз’ятраєному гулі щоденних клопотів, **гріхопожив*** (В. Рябий. Куди ідеш від мене, біла тишо).

Гройсманіада ← **Гройсман** ó/о н/н’

Сукупність подій, пов’язаних із В. Гройсманом (про призначення В. Гройсмана прем’єр-міністром України).

*Всі, й насамперед сама Банкова, розуміють, що суперечності та проблеми, які так яскраво висвітлювалися під час “**гройсманіади**”, нікуди не поділися* (УТ-і, 19/16).

Гройсманівка ← **Гройсман** н/н’

Місто В. Гройсмана.

*Подільський регіон – Хмельницький, і ніяких **Гройсманівок**, тобто Вінниць* (FB: В. Миленко, 09.05.15).

Гройсманоміка ← [**Гройсман** + **еко**]нóміка ó/о

Ослівлення словосполучення *економіка Гройсмана*.

***Гройсманоміка**. Що це? А наразі доведеться пожити в умовах, сказати б, **гройсманоміки**. Якою вона буде – то вже наші гаманці покажуть* (ЛУ, 21/16, с. 4).

Грошорезервування ← **резервування(я) грóш(ей)** ↔ ó/о

← **резервува́(ти) грóш(і)** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *резервування грошей*; опредметнена дія, названа словосполученням *резервувати гроші*.

*Не скасовуючи першої події формально, можна скасувати її ну хоча б для електронного ПДВ-адміністрування: вимагати включення до реєстру (з відповідним **грошорезервуванням**) лише тих податкових накладних, які відповідають уже отриманим оплатам* (ДТ-і, 13/15).

Гру́вець ← **ГРУ**

Особа, належна до ГРУ (Главное разведывательное управление).

*Суд над **грувцями*** (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 19.11.15).

Гру́здія ← **груздь**

Країна груздів.

*Він і до того з думкою “з миру по нитці – голому сорочка” відібрав частину земель у **Груздії**, бо там ростуть грузді, та у Вингородії, бо там росте виноград* (В. Бурмака. Мир і війна).

Грузинізація ← “**грузинізува́ти**” ← **грузин** і/и н/н’

Опредметнена дія (процес), пов'язана з грузинами (надавати ознак грузинів).

Грузинізації не буде. В Одесі представили нового прокурора області (hromadske.tv, 16.09.15).

Групеня́та ← **гру́п(а)** *у/у*

Зменшено-здрібніле до *група*.

Були спроби створити об'єднання навколо видавництв та часописів, гуртувалися під крилом того чи того авторитетного (впливового й заможного!) колеги, анонсували діяльність щонайрізноманітніших груп, групок і групенят... (ЛУ, 28/15, с. 4).

Гряземоско́вський ← **грязь Москв(и)** *о/о́ я/я з'/з*

Ознака за стосовністю до *грязі Москви* (алюзія до рядків Т. Шевченка: "Раби, подножки, грязь Москви. Варшавське сміття – ваші пани...").

До державного керма тягнуться або злодії, або авантюристи, або люди боязкі, хоч і чесні, або відверті вороги з п'ятої гряземосковської колони... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Губернаторо́ху́льство ← **хул-и́(ти) губерна́тор(а)** ↔ *а/а л/л'*

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *хулити губернатора*.

Це хіба не губернаторохульство? (Утеодин з Майклом Щуром, 12/15).

Гуманіта́рій ← **гуманіта́р-н(а)** *допомог(а) р/р'*

Особа, пов'язана з гуманітарною допомогою.

Про "гуманітаріів" (як часто жартома називають волонтерів) з незмінною повагою говорили всі військові, з якими я зустрівся (ДТ-і, 6/15).

Г

Гра́ткнуди ← **гра́тк(и)**

Дія (процес), пов'язана з ґратками (поставити ґратки).

Назвіть його "ґратками", щоб можна було ґраткнути Януковича чи Азарова (Утеодин з Майклом Щуром, 12/15).

Гуглоза́міщення ← **за́міщенн(я) Гúгл(а)** ↔ *у/у*

← **за́міщ-а́(ти) Гúгл** ↔ *у/у*

Ослівлення словосполучення *за́міщення Гúгла*; предметнена дія (процес), названа словосполученням *за́міщати Гúгл*.

Гуглоза́міщення (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 24.12.15).

Гúглтерапі́я ← **терапі́я Гúгл(ом)** ↔ *у/у*

Ослівлення словосполучення *терапі́я Гúглом*.

Так звана гúгл-терапі́я, що підказує людям, яку чарівну таблетку треба купити та де (ДТ-і, 40/16).

Гюле́нівський ← **Гюле́н** *н/н'*

Ознака за стосунком до Х. Гюлена (турецький опозиціонер).

Цікаво, до речі, що в цій статті, опублікованій влітку 2013 р. (тобто незадовго до початку активної боротьби уряду Ердогана зі

структурами Ф.Гюлена), Дугін називає **гюленівську** “Платформу Діалог Євразія” одним із потенційних партнерів для російських євразійців (ДТ-і, 27/16).

Гюленіст ← Гюлен́ е/е н/н’

Особа, пов’язана з Х. Гюленом (турецький опозиціонер).

*Але турки переважно звинувачують **гюленістів*** (УТ-і, 35/16).

Гюмрієць ← Гюмрі́

Особа-мешканець Гюмрі (вірменське місто).

Жорстоке вбивство ... в Гюмрі, сколихнуло всю Вірменію. ...

*Обурювало **гюмрійців** також те, що вірменська влада ... не наполягала жорстко на передачі підозрюваного, а до того ж не зважилася оголосити офіційну жалобу по жертвах злочину...* (ЛУ, 4/15, с. 2).

Д

Дальтонізуватися ← дальто́н-ік о/о

Дія (процес), пов’язана з дальтоніком (ставати дальтоніком).

*Людина **дальтонізується**. Втрачає здатність розрізняти кольори, а надто чорне й біле* (ЛУ, 28/16, с. 8).

Даунхільний ← даунхі́л л/л’

Ознака за стосовністю до “Даунхіла” (марка велосипеда).

*... яка, до речі, у Мюнхені розвинена до такого рівня, що люди 70+ сидляють **даунхільних** велоконей* (М. Якубовська. Європа тур).

Двоїпостасність ← “**двоїпостасний**” ← дв(і) іпостас(і) с’/с

Опредметнена ознака, пов’язана з двома іпостасями.

***Двоїпостасність** вогню – життєсмерть, Тому попіл не є скінченністю* (В. Базилевський. Під знаменами вогню).

Двокорейний ← дв(і) Корé[й(і)] в’/в

Ознака, пов’язана з двома Кореями.

***Двокорейна** шарада. Пхеньян проти Сеулу: в кого міцніші нерви?* (назва статті) (ДТ-і, 31/15).

Двонóгіше ← “**двонóгіш(ий)**” ← двонóг(ий) г/г’

Вищий ступінь ознаки дії, названої прикметником *двоногий*.

*Деян виглядає мобільніше за івуарійця та технічніше (“**двоногіше**”) за Сако, тому я на нього покладаю великі сподівання* (blog.isport.ua, 02.03.15).

Дебіломатія ← [дебі́л + дипл]оматі́я і/і

Дипломатія дебіла.

Дебіломатія (назва статті) (ВЗ-і, 10.09.15).

Девáл ← деваль-ва́ція а/á л’/л

Орозмовлення девальвація.

*Допоки “**девал**” не кляне, Київ не перехреститься* (назва статті) (ДТ-і, 10/16).

Дев’яностіада ← дев’яно́ст(і) о/о

Події, пов’язані з дев’яностими (роками).

Перш за все, віршньоприсутні почули Пантюкову “Дев’яностиаду” (Смолоскип України, 3/16, с. 2).

Деенереленерівець ← **деенер** і **еленер** *é/е р/р’*

Особа, пов’язана з деенер [так звана Донецька народна республіка] і еленер [так звана Луганська народна республіка].

Ну а у “деенер-еленерівців” – свій норів: спочатку вони відмовилися підписувати угоди... (ЛУ, 8/15, с. 3).

Деенері ← **Деенер**

Особа-прибичники Деенер (так звана Донецька народна республіка).

... знайшов тепер прихисток у владному блоці Петра Порошенка, тож, схоже, й вирішив собі, що “під омофором” такого блоку – нічого не страшно, як десь у дзоті, та й усе дозволено, як на путінській війні “деенерам”, проти своєї неньки України (ЛУ, 20/15, с. 3).

Деенерівщина ← **Деенер** *р/р’*

Територія Деенер (про самозвану республіку).

Навіть металургійні заводи і шахти Ахметова на деенерівщині підтримує наша влада! (ЛУ, 31/15, с. 1).

Деієрархізація ← **ієрархізація**

Протилежне до ієрархізація.

Звідси й псевдодемократична деієрархізація цінностей (ЛУ, 28/16, с. 8).

Декадиризація ← “**декадиризувати**” ← “**кадиризувати**” ← **Кадір-ов** *й/и*
← **кадиризація**

Опредметнена дія (процес), пов’язана з позбавленням (позбуттям) ознак Р. Кадирова (очільник Чечні); протилежне до кадиризація.

Процес декадиризації займе десятки, якщо не більше, років (Канал 24: Весті Кремля, 26.05.15).

Деленізація ← “**деленізувати**” ← “**ленізувати**” ← **Ленін** *é/е н/н’*
← **ленізація**

Опредметнена дія (процес), пов’язана з позбавленням (позбуттям) ознак В. Леніна; протилежне до ленізація.

І навіть харківська “деленізація” за результатом виглядає куди драматичніше, ніж у столиці... (О. Забужко. Харків: “Культура під час війни”, або троянди для Шевельова).

Деміуржий ← **деміург** *г/ж*

Ознака за стосовністю до деміурга.

Стискає всебіль деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ донороджень і післякончин, Де пам’ять від спогадів чиста, Де чан всеплавильний, в якому кричить Майбутня чиясь особистість... (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).

Демосковщення ← **московщення(я)**

Протилежне до московщення (припинення московщення).

Декомунізація, демосковщення, деколонізація. Загалом мапа перейменовань надихає, але не приносить сатисфакції. Бо ці

перейменування повинні спиратися не лише на декомунізацію, але й **демосковищення та деколонізацію** (akcent.org.ua, 18.09.16).

Денелезна́вець ← зна́(ти) Дене́л(я) ↔ é/е л'/л

Особа, яка “знає” Я. Денеля (польський письменник).

Можливо, неочікувана була з погляду попередніх тем ваших романів: що сказали “**денелезнавці**”? (ЛА, 13.05.15).

Деокупáція ← окупáція

Протилежне до *окупація* (визволення від окупації).

На його думку, **деокупація** Криму станеться у результаті збігу обставин. Різних. Обов'язково несподіваних (ЛУ, 46/15, с. 6).

Деолігархіза́ція ← олігархіза́ція а/á

Протилежне до *олігархізація* (позбавлення ознак олігархізації).

Абромавичус: Україна спрямована на **деолігархізацію** (dw.de. 02.04.15).

Деофшориза́ція ← офшориза́ція

Протилежне до *офшоризація* (позбавлення ознак офшоризації).

Влада має зробити рішучі кроки щодо **деофшоризації** економіки (ICTV: Факти, 18.04.16).

Деофшóрний ← офшóрний

Протилежне до *офшорний*.

Більш того, світ іде у “**деофшорну**” економіку (ДТ-і, 48/16).

Депута́тина ← депутáт

“М'ясо” депутата.

Натяки на фронду з'явилися хіба що на самісінькому схилку царювання Януковича: спершу під час різкого марш-кидка в Європу, потім наприкінці Майдану, коли реально засмерділо смаженою “**депутатиною**” (УТ-і, 9/16).

Державозóдчіший ← “державозóдчий” ← зóдч(ий) держáв(и) ↔ á/а ч/ч'

Вищий ступінь ознаки, пов'язаної з зодчим держави.

Лідер! Рішучіший, цільніший, **державозодчіший** чи що? (В. Захарченко. Уперте щодення).

Державооборóнно ← “державооборóнний” ← оборóн(а) держáв(и) ↔ á/а

Ознака дії, пов'язаної з обороною держави.

Тож будьмо готові зустріти цю ненависть гідно, **державооборонно і душеоборонно** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Державотвóрители ← твори́(ти) держáв(у) ↔ о/ó á/а і/и

Ослівлення словосполучення *творити державу*.

... Україна “боролась”, а не спокійно собі “**державотворила**”. І ця боротьба коштувала (досі коштує) дуже дорого (ЛУ, 17/15, с. 4).

Державтоіміта́ція ← ‘держ-áвн(а) автоіміта́ція’ ?

Ослівлення словосполучення *державна автоімітація* ?

ДержАвтоІмітація: урядове прочитання європейських стандартів (назва статті) (УП, 11.01.15).

Держдбайлі́вець ← дбайлі́вець

Державний дбайливець.

Але тут усе-таки треба зробити зауваження цим **держдбайливцям** усезагальної мови – вони займаються не стільки русифікацією, скільки найтупішою уніфікацією (ЛУ, 28/15, с. 5).

Держмашинерія ← **держмашин(а)** і/и
← **машинерія**

Зневажливо-збільшено до **держмашина**; державна машинерія.

Явно чи натяками, нашою **держмашинерією** доводиться думка до всіх носіїв недержавної мови: *от, мовляв, рідна мова й гальмує розвиток наших дітей* (ЛУ, 28/15, с. 5).

Держтероризм → **тероризм**

Державний тероризм.

Рашистський держтероризм в іменах і подіях (FB: С. Гук, 30.12.15).

Дерибáнник ← **дерибáн**

Особа, пов'язана з дерибаном.

Брухтовики й віджимальники копанок, дерибанники гуманітарки (ДТ-і, 25/16).

Деузурпа́ція ← **узурпа́ція**

Протилежне до *узурпація*.

Зупинка цього відтворення режимом самого себе, деузурпа́ція влади ніколи не відбудеться повністю, поки між державою і громадянином не повстане запобіжник – повноцінне місцеве самоврядування (ДТ-і, 27/15).

Дефірташиза́ція ← “**дефірташизува́ти**” ← “**фірташизува́ти**” ← **Фірташ** і/і
← “**фірташиза́ція**” ← “**фірташизува́ти**” ← **Фірташ** і/і

Опредметнена дія (процес), пов'язана з позбуттям ознак Д. Фірташа (український олігарх); протилежне до набуття ознак Д. Фірташа (український олігарх).

Це частина дефірташиза́ції України (Утеодин з Майклом Щуром, 30/15).

Децентраліза́тор ← **децентралі́з-а́ці[й(а)]**

← **децентралі́з-ува́(ти)**

Особа, яка здійснює децентралізацію чи децентралізує.

Основне навантаження лягло на підрозділ “децентралізаторів”, очолюваний спікером Володимиром Гройсманом (ДТ-і, 18/15).

Дехуторяніза́ція ← “**дехуторянізува(ти)**” ← “**хуторянізува(ти)**” ← **хутір**
і/о р/р' я/я

← “**хуторяніза́ці[й(а)]**” ← “**хуторянізува(ти)**” ← **хутір**
і/о р/р' я/я

Опредметнена дія (процес), пов'язана з позбавленням (позбуттям) ознак хутора; протилежне до предметної дії (процесу), пов'язаної з *хутором*.

Дехуторяніза́ція чи деукраїніза́ція: історія за Табачником навиворіт? (ЛУ, 39/16, с. 7).

Джамаломáнія ← **ма́нія Джамáл(и)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *манія Джамали* (українська співачка).

- Типу у країні почалась “*Джамаломанія*” (vk.com: О. Бабич, 26.02.16).
ДЖАМАлунгма ← [Джама́л(а) + Джомо]лунгм(а) á/a
 Джамала як Джомолунгма.
ДЖАМАлунгма (назва статті) (ДТ-і, 18/16).
- Джинсований** ← “джинсува́ти” ← джинс(и) и/и
 Ознака за дією, пов’язаною із джинсами (убраний у джинсовий одяг).
Джинсований голова Рівненського облгоспсуду не задекларував бізнес і “приватну пам’ятку” дружини (nashigroshi.org, 05.1015).
- Джинсовіший** ← джинсов(ий) в/в’
 Вищий ступінь ознаки, названої прикметником *джинсовий*.
Рогами достатку відчужуються Бодаючись о чиї Джинси є кращі Чиї пардон стегна *джинсовіші* Чиє сонце Найдорожче в році... (М. Шунь. Пейзаж).
- Дзвінкомонетний** ← дзвінк(а́) монет(а)
 Ознака, пов’язана із дзвінкою монетою.
Є серед них гучнострунні, але немає жодного, де вловлюється дзвінкомонетна кон’юнктурність (ЛУ, 36/16, с. 15).
- Дивничівка** ← Дивнич и/и ч/ч’
 Правопис В. Дивнича.
Ми навіть використовуємо адаптований до сучасних вимог харківський правопис (ніжно названий нашими авторами “дивничівкою” – за прізвищем випускового редактора, Вадима Дивнича, котрий той правопис впроваджував), таким чином відкинувши правопис, штучно нав’язаний українцям советським режимом (krytyka.com, 22.12.15).
- Дивноголосий** ← дивн(ий) го́лос и/и о/о
 Ознака того, хто/що має дивний голос.
Тож, повторюся, від дивноголосої Флоренс Фостер Дженкінс людству не було ну ніякої “шкоди” (ДТ-і, 24/16).
- Дивогляддя** ← дивогляд д/дд’
 Збірна до дивогляд ?
Десь там в іншому вимірі й часі п’є нектар з галактичних криниць. Юних муз веселить на Парнасі дивогляддям земних неблиць (В. Базилевський. Патріарх).
- Дизельгейт** ← дизель и/и
 Скандал, розголос, пов’язаний з дизелем.
Країни Східної та Центральної Європи тісно пов’язані з німецькою автомобільною індустрією і стають прямими заручниками “дизельгейту” (ДТ-і, 36-37/15).
- Динамонострадамус** ← ‘нострадамус Динамо’ ↔ á/a
 Ослівлення словосполучення *нострадамус* (провидець) “Динамо”.
Вдруге поспіль правильно прогноую результат матчу киян. Динамофоб? Динамонострадамус! (vmylenko.com, 14.09.16).
- Дипігра́** ← дип-ломатичн(а) ігр(а́)
 Ослівлення словосполучення *дипломатична ігра*.
Дипігри від лукавого (назва статті) (ДТ-і, 31/15).

Дідивоюва́льний ← **ді́д(и) воюва́л(и)** л/л'

Ознака, пов'язана з тим, що названо словосполученням *діди воювали* (російський пропагандистський слоган).

І навіть попри те, що назва німецької столиці й ім'я Сталіна на бомбі лише черговий прояв дідивоювальної істерії, осад залишається мабуть не найприємніший (Канал 24: Весті Кремля, 12.08.15).

Дієсло́влення ← “дієсло́вити” ← дієсло́в(о)

Опредметнена дія (процес), пов'язана з дієсловом (творення дієслова, називання дієсловом).

Яке чудове дієсловлення від іменника “розбишака” (В. Захарченко. Уперте щодення).

Дітоже́рець ← **же́р(ти) діт(ей)** ↔

Особа, яка жере дітей.

Українська сім'я, відчувши поклик “русского міра”, вирішила сполучитися з ним воєдино, перебравшись від “дітожерців-бандер” до кращого світу, в даному випадку Бурятії (expres.ua, 25.11.15).

Дітофі́тнес ← **фі́тнес діть(ми)** ↔ т'/т

Ослівлення словосполучення *фітнес дітьми*.

У коментарях тридцятирічну Єлену, яка паралельно ще встигає відвідувати ледь не усі тижні моди на планеті, звинуватили в тому, що не у всіх є можливість займатися дітофітнесом (Канал 24: Весті Кремля, 29.07.15).

Дніпротурчи́нськ ← **Дніпро[петро́в]ськ + [Турчи́н]ов**

Ослівлення словосполучення *Дніпропетровськ О. Турчинова* (голова РНБО).

Давайте перейменуємо Дніпропетровськ у Дніпроценюк. Ні, краще у Дніпротурчинськ (1+1: ТСН, 12.06.15).

Дніпроценю́к ← **Дніпро[петро́вськ + Яценю́к]**

Ослівлення словосполучення *Дніпропетровськ А. Яценюка* (прем'єр-міністр України).

Давайте перейменуємо Дніпропетровськ у Дніпроценюк. Ні, краще у Дніпротурчинськ (1+1: ТСН, 12.06.15).

Доандалу́сійський ← **до Андалу́сі[й(і)]** у/у

Ознака того, хто/що було (є) до Андалусії.

Ось тому й добре, що Коноплянку в два його доандалусійських періоди кар'єри тренували Хуанде Рамос і Мирон Маркевич (ua-football.com, 12.08.15).

Добле́рівський ← **до Бле́р(а)** р/р'

Ознака того, хто/що було до Е. Блера (колишній англійський прем'єр-міністр).

І пояснює, що консерватори Британії сьогодні мають справу з опозицією так званого “доблерівського” періоду, тобто настільки відірваною від широких мас електорату, що це дало їм можливість перебувати при владі 18 років... (ДТ-і, 34/15).

Добб́смані́вський ← **до Бб́сман(а)** н/н'

Ознака того, хто/що було (є) до правила Босмана (закон, за яким футболіст може перейти в інший клуб без компенсації, якщо в нього завершився контракт з попереднім клубом).

Почнемо з останнього 8-командного, останнього допрем'єрлігового та добосманівського чемпіонату (ua-football.com, 29.06.16).

Добровісний ← **добр(а) вість** ó/о

Ознака, пов'язана з доброю вістю.

Передчуваєш нові і нові відкриття – й, на щастя, це добровісне читацьке передчуття справджується (ЛУ, 36/16, с. 15).

Добровóлиця ← **добровóл-ець**

Жінка-доброволець.

26-річна студентка магістратури Національного університету “Києво-Могилянська академія” Марія Берлінська пішла на фронт доброволицею ще восени минулого року (rovaHa.org.ua, 12.04.15).

Додóрсівський ← **до Дóрс** с/с'

Ознака того, хто/що був (є) до “Дорс” (англійський рок-гурт).

... Джим Манзерек міцний ще дідуган із сивим хвостом, який починав із Реєм у до-дорсівській групі... (В. Корнєєв. Дорс! Дорс! Дорс!).

Доефémний ← **до ефém**

Ознака того, хто/що був “до ефем”.

То був прекрасний доефемний час (УТ-і, 49/16).

Доінтонува́ти ← **інтонува́ти**

Завершити інтонувати.

Тому влада, немилосердно фальшивлячи, але старанно доінтонувала революційно-військові тексти практично до повного шансону (ДТ-і, 33/15).

Документоцентри́зм ← **центри́зм докуме́нт(ів)** ↔ **é/е т'/т**

Ослівлення словосполучення *центризм документів*.

Вада документоцентризму (ДТ-і, 27/16).

Долароно́сець ← **нос-и(ти) дóлар** ↔ **ó/о**

Особа, яка носить долари.

Я от сьогодні зранку почитав кілька срачків за участю ... восьмигривневих доляроносців (FB: В. Миленко, 22.05.15).

Долароперерóбка ← **перерóбк(а) дóлар(а)** ↔ **ó/о**

← **перероб-и(ти) дóлар** ↔ **ó/о**

Ослівлення словосполучення *переробка долара*; опредметнена дія, названа словосполученням *переробити долар*.

А доларопереробка в нафтовому секторі вже не обіцяє таких потоків, як колись, – донори країни хочуть бачити реальні результати зусиль уряду з наповнення бюджету (ДТ-і, 42/16).

Домовля́нт ← **домовля́(ти)ся**

Особа, яка домовляється.

Отже, ніхто з трьох “домовлянтів” тоді не подумав про взаємні гарантії незалежності кожного члена СНД і практичні санкції

(виключення з організації тощо) проти того, хто їх не дотримується (ДТ-і, 34/15).

Домовняк ← **домов-и(ти)ся** ó/о

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *домовитися*.

Ефективна поліцейська робота – це ж не перегони з блимавками, а запобігання проблемам через негласний “домовняк” з проблемними групами (ДТ-і, 28-29/15).

Донарбдження ← **до нарбдження**

Ослівлення сполучення *до народження*.

*Стискає всебіль деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ **донароджень** і післякончин, Де пам'ять від спогадів чиста, Де чан всеплавильний, в якому кричить Майбутня чиясь особистість...* (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).

Доносописання ← **писання донос(у)** ↔ ó/о

← **писа(ти) донос** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *писання доносу*; предметнена дія (процес), названа словосполученням *писати донос*.

*А що має спільного з елементарними принципами наукової етики й високими стандартами західної науки **доносописання** чи систематичне поливання брудом, що його практикує Г. Грабович із одностудіями...* (ЛУ, 49-50/15, с. 3).

Дончиковідкриття ← **відкриття Дбнчика** ↔ ó/о

← **відкри(ти) Дбнчик(а)** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *відкриття В. Дончика* (український літературознавець); предметнена дія (процес), названа словосполученням *відкрити Дончика*.

*І настали в мене живильні дні **дончикочитання**, благодатного **дончиковідкриття** й пізнання* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Дончикочитання ← **читання Дбнчик(а)** ↔ ó/о

← **чита(ти) Дбнчик(а)** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *читання В. Дончика* (український літературознавець); предметнена дія (процес), названа словосполученням *читати Дончика*.

*І настали в мене живильні дні **дончикочитання**, благодатного **дончиковідкриття** й пізнання* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Доплінтусово ← “**доплінтусовий**” ← **до плінтус(а)**

Ознака дії, пов'язана з тим, що “до плінтуса”.

*Тягти далі нікуди. Місцева преса практично деградує. **Доплінтусово*** (ДТ-і, 24/15).

Допрем'єрліговий ← **до Прем'єр-ліг(и)**

Ознака того, що було (є) до Прем'єр-ліги (назва англійської футбольної першості).

*Почнемо з останнього 8-командного, останнього **допрем'єрлігового** та добосманівського чемпіонату* (ua-football.com, 29.06.16).

Доробляй ← **доробля(ти)**

Особа, яка доробляє.

Новокузнецький майстер-доробляй також не відставатиме... (Канал 24: Весті Кремля, 11.11.16).

Досанкційний ← до сáнкцій á/а

Ознака того, хто/що було до санкцій.

У чомусь він більш показовий, аніж візит Юнкера, адже Москва навіть у “досанкційні” часи наголошувала, що в неї в пріоритеті двосторонні відносини з країнами-членами ЄС, а не з ЄС як таким (ДТ-і, 23/16).

Досучукрлітівський ← до сучукрліт(у) т/т’

Ознака того, хто/що було (є) до сучукрліту.

У своєму несвідомому досучукрлітівському житті (себто коли читав усе, окрім сучукрліту) я вже бачив книжку з двома словами на обкладинці: “Іздрік. Воццек” (ДТ-і, 15/16).

Дошкільняцтво ← дошкільн(ий) і/і

Предметна ознака, названа прикметником дошкільний.

І що цікаво – за всією цією загалом небарвистою оповіддю про дівчинку в часах від дошкільняцтва і до підліткового віку – у вас не складеться враження, ніби авторка зосередилася на темі людської деградації, “витискаючи” з неї якомога більше мелодраматизму (ДЧ-і, 22.01.15).

Драматургиня ← драматург ú/у

Жінка-драматург.

Леся Українка (1871 – 1913) – українська поетка і драматургиня, культурна і громадська діячка (rova.ua.org.ua, 02.11.16).

Дуківець ← ДУК к/к’

Особа-учасник ДУК (Добровольчий український корпус).

Влада не намагалася роззброїти “Правий сектор” і не ризикнула проводити спецоперацію щодо заблокованих закарпатських “дуківців” (ДТ-і, 27/15).

Духовнопрівід ← духóвн(ий) прівід

Ослівлення словосполучення духовний провід.

Таке враження, що Янукович не президентом, а медіумом працював – передавав собі духовний потік маршрутом “Крим – Межигір’я – Кремль”, і всі були спокійні та задоволені. Така собі духовнопрівід “Дружба” (ПіК-і, 12.03.15).

Духовноскре́пний ← духóвн(і) скре́п(и) ó/о н’/н

Ознака, пов’язана з духовними скрепами (визначальний елемент у шовіністичній ідеології Путінської Росії).

Оскільки у “духовноскрепний” та її околицях ворогами нині наказано вважати не лише українців, а й турків, кримська влада вибухнула несамовитим описом інциденту (ДТ-і, 49/15).

Духокрілий ← крил(а) дұх(у) ↔ ú/у

Ознака, пов’язана з крилами духу.

Кожна з національних літератур має свій набір духокрилих текстів, об’єднаних могутньою потугою розтріскати, а то й зруйнувати

шкаралушу глухоти й мертвості сердечних носіїв людського в людині
(ЛУ, 11/15, с. 10).

Душеоборонно ← “душеоборонний” ← оборон(а) душ(і) ↔ ш’/ш

Ознака дії (процесу), пов’язаної з обороною душі.

Тож будьмо готові зустріти цю ненависть гідно, державооборонно і
душеоборонно (В. Захарченко. Уперте щодення).

Е

Еківський ← **Еко** [o+iv]

Ознака за стосовністю до У. Еко (італійський письменник).

*Тільки-но здавалось, що гуру інтелектуальної провокативної літератури докотився до написання журналістських бестселерів, актуальність і популярність яких розчиняється в повітрі вже через місяць — як той самий антураж вкотре обертається грою з читачем у тих самих, добре відомих **еківських** масштабах* (ЛА, 03.04.15).

Ековалізка ← **валізка**

Екологічна валізка.

Еко-естафета “То-Ся не посортує сміття правильно і швидко!”, *Майстерка “Веселі еко-чоловічки”*, *“Ековікторина”*, *“Екопапараці”* (фотопростір), *“Екорозмальовки”*, презентація **“Ековалізки”** (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Ековікторина ← **вікторина**

Екологічна вікторина.

Еко-естафета “То-Ся не посортує сміття правильно і швидко!”, *Майстерка “Веселі еко-чоловічки”*, **“Ековікторина”**, *“Екопапараці”* (фотопростір), *“Екорозмальовки”*, презентація **“Ековалізки”** (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Екоготель ← **готель**

Екологічний готель.

*Дмитро пішов далі, викупив сусіднє подвір’я й облаштував там **еко-готель*** (СТБ: Вікна, 13.05.16).

Екодук ← еко[логічний віа]дук

Ослівлення словосполучення екологічний віадук.

*Сполученість фрагментованих територій може бути частково відновлена завдяки створенню **екодуків** та інших переходів для диких видів через автомагістралі, існуючі дороги та залізничні колії* (ecologicalnetworks.eu, 09.05.15).

Екоестафета ← **естафета**

Екологічна естафета.

Еко-естафета “То-Ся не посортує сміття правильно і швидко!”, *Майстерка “Веселі еко-чоловічки”*, *“Ековікторина”*, *“Екопапараці”* (фотопростір), *“Екорозмальовки”*, презентація **“Ековалізки”** (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Еконадія ← надія

Екологічна надія.

Еконадії (назва розділу) (ДТ-і, 19/15).

Економіковбйвчий ← вбйв-а(ти) економік(у) ↔ и/ї́ о/о

Ознака того, хто/що вбиває економіку.

У принципі, він міг би нагадати й про м'яко зім'ятий Будапештський меморандум, і про зданий під партнерські вигуки: “Стояти! Не провокувати!” Крим, і про вибрані економіковбивчі перли МВФ... (ДТ-і, 6/16).

Екопапараці ← папараці

Екологічний апарачі.

Еко-естафета “То-Ся не посортує смітя правильно і швидко!”, Майстерка “Веселі еко-чоловічки”, “Ековікторина”, “Екопапараці” (фотопростір), “Екорозмальовки”, презентація “Ековалізки” (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Екорозмальовка ← розмальовка

Екологічна розмальовка.

Еко-естафета “То-Ся не посортує смітя правильно і швидко!”, Майстерка “Веселі еко-чоловічки”, “Ековікторина”, “Екопапараці” (фотопростір), “Екорозмальовки”, презентація “Ековалізки” (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Екоселó ← селó

Екологічне село.

Еко-село (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 13.05.2016).

Екочоловічок ← чоловічок

Екологічний чоловічок.

Еко-естафета “То-Ся не посортує смітя правильно і швидко!”, Майстерка “Веселі еко-чоловічки”, “Ековікторина”, “Екопапараці” (фотопростір), “Екорозмальовки”, презентація “Ековалізки” (з програми Львівського форуму видавців 2015 року).

Екс-азáров ← Азáров

Колишній М. Азаров.

Так, і недавня надія Сім'ї (Боже милий, а й дійсно, як же недавно це було!), екс і віце-“азаров” Саша Вілкул – теж образ і подоба, щоб ви й не сумнівалися (ПіК-і, 16.01.15).

Екс-айдáрівець ← айдáрівець

Колишній айдарівець.

Екс-айдарівець Сергій Мельничук замахнувся першим... (СТБ: Вікна, 03.03.15).

Екс-бра́т ← брат

Колишній брат.

Передусім – в умах наших північних екс-“братів” (УМ-і, 26/15).

Екс-Дніпропетро́вськ ← Дніпропетро́вськ

Колишній Дніпропетровськ.

Крім того, у **екс-Дніпропетровська** була хоча б теоретично-віртуальна українська назва Січеслав – а Єлисаветград відразу в Зинов'євськ перейменували (vmylenko.com, 23.01.16).

Екс-комбат ← комбат

Колишній комбат.

А скандальний **екс-комбат** “Айдару”, якого багаторазово звинувачували в різноманітних злочинах, Сергій Мельничук? (УТ-і, 42/16).

Екс-ляпіс ← Ляпіс

Колишній Ляпіс (про учасника гурту Ляпіс Трубецкой).

Екс-ляпіс Міхалок потролив нашумілу пісню фанатки Путіна “Мой пудель” (1+1: ТСН, 03.02.15).

Екс-нарідний ← нарідний

Колишній народний.

Екс-народного екс-губернатора люди Мотороли заарештували саме через наркотики (Канал 24: Весті UA, 10.06.15).

Екс-нафтогазівець ← нафтогазівець

Колишній нафтогазівець.

Що підтверджує **екс-нафтогазівець**, а нині член Ради директорів компанії “XXI Століття” Олег Салмін, який дав для статті наступний коментар... (ПіК-і, 01.04.15).

Екс-опоблоківець ← опоблоківець

Колишній опоблоківець.

У виграші від цих подій поки що виявилися тільки **екс-опоблоківці** Рабінович та Мураєв: кількість згадувань їхніх імен та назви політсили у ЗМІ сягнула найвищого показника (УТ-і, 46/16).

Експансіоністка ← експансіоніст

Жіноче до експансіоніст.

... друкувати монографії і статті англійською мовою, тобто розвивати науковий стиль мови-**експансіоністки**... (Голос Свободи, 19.05.16).

Екс-патріотичний ← патріотичний

Колишній патріотичний.

Що не заважає **екс-патріотичному** губернатору – у випадку з “Укрнафтою” – опосередковано вимагати від Української держави майже 5 млрд дол. (ДТ-і, 28/16).

Експрес-протест ← протест

Миттевий, надзвичайно швидкий протест.

Хрускіт ламаних кісток змінився хрускотом перелічуваних банкнот, відслинених за відрядну “громадянську активність” і нормований “**експрес-протест**” (ДТ-і, 43-44/16).

Екс-регіоналка ← регіоналка

Колишня регіоналка.

Одіозна **екс-регіоналка** Бондаренко прийшла у Верховну Раду (nv.ua, 03.11.16).

Екс-специпризначенець ← специпризначенець

Колишній специпризначенець.

Одіозні екс-специпризначенці вилізуть з голубих екранів (Канал 24: Весті UA, 16.10.15).

Екс-ударівка ← ударівка

Колишня ударівка.

Отже, у кулуарах називають прізвища Віталія Чепиноги, колишнього райтера Юлії Тимошенко та Віталія Кличка, екс-журналістки Ольги Червакової, екс-ударівки Наталії Агафонової та ін. (УТ-і, 9/16).

Екс-шахтар ← шахтар

Колишній шахтар (ідеться про гравця донецького “Шахтаря”).

Перший гол у цьому чемпіонаті забив екс-“шахтар” Генріх Мхітарян (УМ-і, 30/15).

Елденеерія ← [Еленер + денеер] р/р'

Країна ЛНР і ДНР (так звані республіки на Сході України).

То не Кончіта звабливо бороною на сцені трясла – то фашистський черевик над Донбасом заносився, щоб неіснуючу ще Елдеенерію підступно у віртуальні сідниці копнути (ПіК-і, 12.03.15).

Електрогрошовий ← грóш(і) за елєктр-ик(у) ↔ ó/о é/е ш'/ш

Ознака того, що стосується грошей за електрику.

Електрогрошовий удар (назва статті) (ДТ-і, 11/15).

Електрокриза ← електр-ічн(а) криза

Ослівлення словосполучення *електрична криза*.

Електрокриза (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 05.03.15).

Електромайдán ← електр-ічн(ий) Майдán

Ослівлення словосполучення *електричний Майдан*.

Вірменський протест. За що стоїть Електромайдан (tsn.ua, 24.06.15).

Електромайдánівець ← Електромайдán н/н'

Особа-учасник Електромайдану.

“Електромайданівці” всім миром рушили на проспект Маршала Баграмяна, що неподалік президентської резиденції, для продовження сидячого страйку (silskivisti.kiev.ua, 03.07.15).

Електромайданян ← Електромайдán á/а н/н'

Особа-учасник Електромайдану у Вірменії.

Електромайданян (FB: В. Васильченко, 25.06.15).

Електромобілізація ← “електромобілізувати” ← електромобіль і/і

Опредметнена дія (процес), пов'язана з електромобілем (поширення електромобілів).

Світле майбутнє: розвинена економіка плюс “електромобілізація” усієї країни? (назва статті) (ДТ-і, 7/16).

Електротаксі ← таксі

Електричне таксі.

Українці розробили електротаксі “для Монако” (bbc.in, 17.04.16).

Емерóпа ← [Емері + Євр]óпа Ё/Е

Європа У. Емері (іспанський футбольний тренер).

Так Ліга Європи, в якій немає “Реала” з “Барселоною”, стала Лігою Емеропи (ua-football.com, 29.05.16).

Емпешність ← “емпешний” ← еМПé

Опредметнена ознака, пов’язана з МП (Московський патріархат).

Свою упецишність і не емпеишність треба доводити не писульками на папірцях, а конкретними справами (ФВ: К. Холодов, 31.03.15).

Енаромувати ← en arome

Дія, пов’язана з en arome (з французької en arome – в ароматі) – захоплювати ароматом.

Текст миттєво енаромує (ЛА, 24.03.15).

Енейність ← “енейний” ← Еней

Опредметнена ознака, пов’язана з Енеєм.

Набираймоь енейности хоч зараз, у незалежній уже Україні (В. Захарченко. Уперте щодення).

Енерговірва ← енерг-етичн(а) вірв(а)

Ослівлення словосполучення енергетична вирва.

Чорно-білі світлини обов’язково втягнуть в енерговирву: змусять вдивлятись у два кольори, в десятки оченят (ДТ-і, 6/16).

Енерговідрізння ← енерг-етичн(е) відрізння

Ослівлення словосполучення енергетичне відрізння або відрізння енергії.

А тепер про те, що сталося внаслідок “енерговідрізння” Криму (ДТ-і, 47/15).

Енергозаначка ← енерг-етичн(а) заначк(а)

Ослівлення словосполучення енергетична заначка.

При незатребуваності “енергозаначок” сама ідея закупівлі державою сприймалась у вугледобувній галузі як субсидування неефективних держшахт (ДТ-і, 32/15).

Енергокабалá ← енерг-етичн(а) кабалá

Ослівлення словосполучення енергетична кабала.

Вибратися з енергокабали – це безцінно (УМ-і, 7/15).

Енергомнстр ← енерг-етичн(ий) монстр

Ослівлення словосполучення енергетичний монстр.

Адже на терезах Феміди опиниться всього лиш тоненька розрахункова книжка проти потужності енергомонстра (ДТ-і, 31/15).

Енергонадержáвний ← ?

?

Хотіли – от вам “енергонадержавна” частка (ДТ-і, 49/15).

Енергоомбудсмен ← енерг-етичн(ий) омбудсмен

Ослівлення словосполучення енергетичний омбудсмен.

Головний принцип роботи енергоомбудсмена – гласність, доступність та оперативність, головне завдання – пояснити споживачеві його права, а у разі їх порушення забезпечити ефективний і безплатний позасудовий захист (ДТ-і, 31/15).

Енергообстрів ← енерг-етичн(ий) обстрів

Ослівлення словосполучення *енергетичний острів*.

Ще один “**енергоострів**” створила війна – Луганська ТЕС уже два роки ізольована від енергосистеми України (ДТ-і, 36/16).

Енергопобід ← енерг-етічн(ий) побід

Ослівлення словосполучення *енергетичний поділ*.

Насправді енергоподіл і є свідченням (поки що?) переділу Європи (ДТ-і, 9/15).

Енергопостанова ← енерг-етічн(а) постанова

Ослівлення словосполучення *енергетична постанова*.

Жодних антикризових енергопостанов уряду більше не знадобиться, щоб розпоряджатися газом “підземок” (ДТ-і, 25/15).

Енергоспівпричетний ← енерг-етічно співпричетний

Ослівлення словосполучення *співпричетний до енергетики*.

Така думка вчасно (!) відвідала енергочиновників і заодно завдала “теплого удару” по уряду та прем’єру Арсенію Яценюку, Міністерству енергетики та вугільної промисловості і його главі Володимирі Демчишину, а також усіх енерго- і газоспівпричетних (ДТ-і, 25/15).

Енергофонд ← енерг-етічн(ий) фонд

Ослівлення словосполучення *енергетичний фонд*.

У згаданому Порядку формування та використання коштів стабілізаційно-резервного енергофонду на 2015 р. немає одкровень (ДТ-і, 25/15).

Енергочинівник ← енерг-етічн(ий) чинівник

Ослівлення словосполучення *енергетичний чиновник*.

Ще жевріє надія, що прем’єр, уряд та енергочиновники – за всіх

Ердоганостан ← Ердоган а/а

Країна Р. Ердогана (президент Туреччини).

Путін просто-таки закидав санкціями Ердоганостан (Канал 24: Весті Кремля, 01.12.15).

Еректівний ← ере́кц-і[й(а)] е́/е ц’/т

Ознака, пов’язана з ерекцією.

Із Венери в хутрі Дружно всі повернулись на Марс Із його еректівним ополченням... (М. Шунь. Той по-українськи).

Ерзац-майдан ← Майдан

Несправжній Майдан.

Базіки, що експлуатують роздратування, можуть породити тільки ерзац-майдан (ДТ-і, 43-44/16).

Ерорблог ← ерорб о/о

Особа, яка вивчає ерори (від англ. error – помилка).

Над з’ясуванням причин, чому бот ідентифікував заступника міністра оборони Російської Федерації Анатолія Антонова як “піндоса”, наразі вже працюють провідні ерорологи світу (dsnews.ua, 15.10.16).

Ероштайнмаєр ← Штайнмаєр

Еротичний В. Штайнмаєр (міністр закордонних справ Німеччини).

Після представлення ними кремлівського, по суті, плану... найлагіднішим епітетом в соцмережах для франко-німецького дипломатичного дуету став “Ероштайнмаєр” (dsnews.ua, 15.09.16).

Ероштайнмаєрфобія ← Ероштайнмаєр а/а

Боязнь Ероштайнмаєра.

Нова хвороба “Ероштайнмаєрфобія” (назва рубрики) (dsnews.ua, 15.09.16).

Є

Євроавтобус ← автобус

Європейський автобус.

Акція “ЄВРОавтобус: об’єднаймо Україну” цьогоріч подорожує всією Україною: Дрогобич, Ужгород, Харків, Полтава – приєднуйтесь до акції у своєму місті, запрошуйте друзів та поширюйте наш відео-анонс серед своїх знайомих з інших міст (Youtube, 03.06.15).

Євробайдужість ← байдужість

Європейська байдужість.

Не євроскептицизм, а євробайдужість (ДТ-і, 50/16).

Євроберег ← берег

Європейський берег.

Пливли, пливли, а на євроберезі втопилися (ДТ-і, 47/16).

Євровата ← вата

Європейська вата (збірна назва осіб, зазомбованих російською пропагандою).

“Єрвата”, “путінські шавки”, “журнашлюжки”, “проросійські дуполизи Путлера”, “клята французня” – і це ще далеко не найобразливіші коментарі, які з’явилися в україномовному сегменті Facebook’у після виступу Петра Порошенка на кліматній конференції в Парижі (zahid.net, 03.12.15).

Єврограблі ← граблі

Європейські граблі.

Єврограблі (назва статті) (УФ, 55/15, с. 4).

ЄвроДабі ← Абу-Дабі

Європейське Абу-Дабі.

Представлена в Україні видавництвом “КСД” “Покора” відправляє читача у той час, коли матінка Європа підкорюється мусульманам і стає чимось на кшталт “Євро-Дабі” (bukvoid.com.ua, 25.12.15).

Єврозрада ← зрада

Європейська зрада.

“Єврозрада” відмінюється: чому Україна скоро отримає безвізовий режим (УП, 17.12.15).

Євроінтегрувати ← євроінтегр-аці[й(а)]

Дія (процес), пов’язана з євроінтеграцією.

*Вчитель-мрійник хоче **євроінтегрувати** всіх українців в оригінальний спосіб (bbc.com, 05.11.15).*

Єврокіт ← кіт

Європейський кіт (монета із зображенням котів).

*У Латвії можна розрахуватися “**єврокотами**” (akcent.org.ua, 23.11.15).*

Єврокомуналка ← комуналка

Європейська комуналка (ідеться про плату за комунальні послуги).

Єврокомуналка (назва сюжету) (1+1: ТСН, 13.03.16).

Євроконституційний ← євроконституці[й(а)] ў/у

Ознака, пов’язана з євроконституцією.

*Здається, зовсім недавно, у 2005 р., ми стали свідками чи не найбільш суперечливої в історії ЄС події – блокування Францією та Нідерландами **євроконституційного** процесу, який повинен був значно поглибити механізми політичної інтеграції... (ДТ-і, 33/15).*

Євролібераст ← лібераст

Європейський лібераст.

*Адже він відверто співзвучніший ідеологічному відділу "Правого сектора", ніж якимсь “**євроліберастам**” типу Андруховича (ДТ-і, 2/15).*

Євромайданчик ← Євромайдан

Невеликий Євромайдан.

*Свої маленькі **євромайданчики** з’явилися там невдовзі після того, як у столиці відбулося побоїще студентів 30 листопада (УТ-і, 7/15).*

Євромасоноцист ← євромасон + нацист ó/о

Євромасон-нацист.

*То не Еммелі де Форест свої Teardrops на сцені проливала – то **євромасоноцисти** лихо на “руській мір” кували (ПіК-і, 12.03.15).*

Євроміст ← міст

Європейський міст.

*Мистецький проект **ЄвроМіст**: Україна-Польща-Іспанія (назва проекту).*

Єврооптиміст ← оптиміст

Оптиміст щодо Європи.

*Сподівання на них були спочатку чималі, від підгрупи “**єврооптимістів**” очікували мало не захоплення влади всередині фракції (УТ-і, 9/16).*

Європлот ← плот

Європейський “Плот” (пісня Ю. Лози).

*В прямій реінкарнації “Плота” в “**Європлот**”, причому без будь-яких змін, як раз і буде головна новизна цього хіта, котрий обов’язково підкорить знову всіх небайдужих до справжнього високого мистецтва (dsnews.ua, 05.11.16).*

Європофіл ← Єврѳп(а) ó/о

Особа, яка любить Європу.

Європофіли та совколюби на карті України (osvita.mediasapiens.ua, 12.02.15).

Європравоохоронець ← правоохоронець

Європейський правоохоронець.

Європравоохоронці стверджують, що злочинні угруповання із країн колишнього СРСР і Балкан зможуть скористатися цим для вільного пересування по ЄС... (УТ-і, 29/15).

Європринцип ← принцип

Європейський принцип.

І що це рішення прийняли в повній відповідності з європринципами (ДТ-і, 3/16).

Євроремонтизація ← “євроремонтизувати” ← євроремонт ó/о

Предметна дія (процес), пов’язана з євроремонтом (здійснення євроремонту).

Хоча будинок “Слово” є у переліках пам’яток архітектури ..., та подальша євроремонтизація і різноманітні “прибудови”, на жаль, ще більше змінили його вигляд (Березіль, 11-12/14, с. 175).

Євросирітство ← євросирот(а) о/і

← сирітство

Суспільне явище, пов’язане з євросиротами; європейське сирітство.

З “євросирітством” Польща намагалася боротися ще до вступу в Євросоюз, проводячи відповідні масштабні заходи для утримання фахівців і організації робочих місць (ДТ-і, 38/15).

Євросиротá ← сиротá

Європейський сирота.

Дітей, чиї батьки поїхали на заробітки закордон, у країнах ЄС, називають “євросиротами” (ДТ-і, 38/15).

Євросклад ← склад

Європейський склад.

Євросклад – бо все, що там є, привезене з Європи (ДТ-і, 17/16).

Євростосунки ← стосунки

Європейські стосунки.

Німеччина – це країна, до якої втікають інші учасники євростосунків (Є. Якубовська. Європа тур).

Євростурбóван(ий) ← стурбóван(ий)

Стурбований у Європі ?

“А може, нафіг цю євростурбовану?” – лунає у потрібний момент такий чийсь заклик (zahid.net, 03.12.15).

Євротротуáр ← тротуáр

Європейський тротуар.

Нудний безперервний дощ позаливав усі євротротуари європейської столиці у районах поряд із центром (ua-football.com, 20.11.15).

Євроукраїнець ← українець на Євро ↔ Ё/е

Ослівлення словосполучення українець на Євро.

Що цікаво – один із “двічі євро-українців”, Євген Селезньов, між першою та другою поїздками змінив клуб, причому не раз, а двічі (ua-football.com, 20.06.16).

Євроуніфікація ← уніфікація

Європейська уніфікація.

Як гадаєте, є ризики можливої “євроуніфікації”, хоча б у тому, що адміністративно й ідеологічно український театр більше втрачатиме свою національну складову (тобто досвід попередників, традиції українських класиків), іноді скануючи чужий досвід? (ДТ-і, 46/15).

Єврофеодаліст ← феодаліст

Європейський феодаліст.

Останній спочатку був єврофеодалістом і прихильником іше тіснішого союзу... (УТ-і, 28/16).

Єврофобія ← Єврб-п(а)

Боязнь Європи.

Цьому факту вже вигадана в блогосфері відповідна назва – “Сирійська єврофобія” (dsnews.ua, 21.10.16).

Євровичнівництво ← чинівництво

Європейське чиновництво.

Вони підкреслюють, що попри досі невизначену позицію євровичнівництва громадська думка на Заході не на боці Росії (dsnews.ua, 21.10.16).

Єдиностраннік ← Єдін(ая) стран(á) і/и а/á

Особа-прихильник Єдиной страни (лозунг).

Ось наслідки панування Порошенка і Ложкіна й інших єдиностранніків (FB: Ю. Шевчук, 04.12.15).

Єлисаветградизація ← “єлисаветградизувати” ← Єлисаветград á/a

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Єлисаветградом (надання назви Єлисаветград).

Прибічники штучної “єлисаветградизації”, тобто “новоросизації”, топонімічного простору Степової України все це чудово розуміють (УТ-і, 36/15).

Єлисаветградщина ← Єлисаветград

Суспільне (негативне) явище, пов’язане з Єлисаветградом (рух за надання Кіровограду назви Єлисаветград).

До речі, одними з основних лобістів “єлисаветградщини” є представники президентської політсили, БПП – в тому числі, за словами пані Ольги, й народний депутат Костянтин Яриніч (vmylenko.com, 23.01.16).

Єлисаветофіл ← Єлисавет-град

Особа-прихильник Єлисаветграда.

Очевидно, єлисаветофілам і єлисаветофобам треба не пристрасті розпалювати, а шукати точки дотику і взаєморозуміння... (ДТ-і, 33/15).

Єлисаветофоб ← Єлисавет-град

Особа-противник Єлисаветграда.

Очевидно, елисаветофілам і елисаветофобам треба не пристрасті розпалювати, а шукати точки дотику і взаєморозуміння... (ДТ-і, 33/15).

Єнакієвенале ← [Єнакієве + бієнале] á/a

Бієнале в Єнакієвому.

Арткритики ДНР високо оцінили творчий доробок митців-сепаратистів і готові запросити їх на цьогорічне єнакієвенале (Утеодин з Майклом Щуром, 31/15).

Єрусалимно ← Єрусали́м

Ознака дії (процесу), пов'язана з Єрусалимом.

На долонях віршио-індустрії Старий мозоль – Римувати єрусалимно та римно (М. Шунь. Із Columbia.edu.com).

Ж

Жабутєни ← [жа́б(а) + лабу]тєни á/a

Ослівлення словосполучення *лабутени-жаби* ?

Підпис під світлиною із зображенням лабутенів у вигляді жаб (newsou.info, 23.03.16).

Жлобогумор ← гумор жлоб(á) ↔

Ослівлення словосполучення *гумор жлоба*.

Він намагається типологізувати гумор цього серіалу й осмислити так званий жлобогумор (osvita.mediasapiens.ua, 18.03.15).

Жлободіскурс ← діскурс жлоб(á) ↔

Ослівлення словосполучення *діскурс жлоба*.

Жлободіскурс: від ватника до барбоса (назва статті) (osvita.mediasapiens.ua, 18.03.15).

Жлобомова ← мов(а) жлоб(á) ↔

Ослівлення словосполучення *мова жлоба*.

Цілий ряд матеріалів написано специфічною мовою, таким собі “суржиком-кітчем”, який поєднує в собі жлобомову, канцелярит і наукову термінологію (osvita.mediasapiens.ua, 18.03.15).

Жлобопаноптикум ← паноптикум жлоб(á) ↔

Ослівлення словосполучення *паноптикум жлоба*.

Й на тому самому “Інтері” на тлі російських серіалів про солодке життя в Російській Федерації чи не єдина картинка українського життя – це щоденний жлобопаноптикум “Стосується кожного”... (osvita.mediasapiens.ua, 04.06.15).

Жлобосвіт ← світ жлоб(á) ↔

Ослівлення словосполучення *світ жлоба*.

Саме в рамках медіасвіту й формується жлобосвіт (світ для “барбосів”), який спеціально конструюють розумні голови для нерозбірливого “піпла”, “щоб на ньому, на “барбосі”, побільше

заробити собі і своїм власникам бабла” (osvita.mediasapiens.ua, 18.03.15).

Жовтолёт ← жóвт(ий) лет ó/о

Ослівлення словосполучення *жовтий лет*.

Птахи крізь жовтолет – у вирій. Тепер я буду сам-один. З душею в злагоді та в мирі, Надії брат, а мрії – син (М. Славинський. Янгол милосердний).

Жовтотравій ← жóвт(а) трав(а́) а/а́ ó/о

Ознака, пов’язана з жовтою травою.

Я іду по землі сухій і жовтотравій Пружною ходою живого блукальця... (А. Сіренко. Я повернувся).

Жра́чкінг ← жра́чк(а) к/к’

Процес, пов’язаний із жрачкою (купівля жрачки).

А як же шопінг і жрачкінг? (ДТ-і, 4/16).

Журналюва́ти ← журнал-іст

Дія (процес), пов’язана з журналістом (бути журналістом).

Солдати – воюють, волонтери – волонтерять, журналісти – журналюють, решта – чистимо стайні (FB: О. Меркулова, 04.06.15).

З

Заагресі́влений ← “заагресі́вити” ← “агресі́вити” ← агрес-і[й(а)] с’/с

Ознака за завершеною дією (процесом), пов’язаною з агресією.

... щоб не тримав ще півтора місяця пальця на спусковому гачку проти України цей розпроклятий Гітлеро-Путін зі своєю зцанілою, заагресивленою до фашизму Росією (В. Захарченко. Уперте щодення).

Забратáнитися ← “братáнитися” ← братáн

Завершена самодія, пов’язана з братаном (стати з кимось братаном).

Так, я забратанився з купою народу (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 2 серія).

Завашингтóніти ← “вашингтóніти” ← Вашингтóн н/н’

Завершена дія (процес), пов’язана з Д. Вашингтоном (американський президент).

А я дурень подумав... – завашингтоніє нарешті й у нас в Україні (В. Захарченко. Уперте щодення).

Заві́русóваність ← “заві́русóван(ий)” ← “заві́русувá(ти)” ← ві́рус і/і

Опредметнена ознака, пов’язана з вірусом.

Загалом серед програмних типових несправностей ноутбуків є засміченість і заві́русóваність системи (uzinform.com.ua, 29.07.16).

Завроло́гія ← завр á/а

Наука про заврів.

Отож, жив собі в Києві один ду-у-же відомий професор казкової заврології на прізвище Чудлик (А. Мухарський. Легенда про квітозавра).

Загальноєвросою́зівський ← загáльн(ий) для Євросою́з(у) з/з’

Ознака за стосовністю до того, хто/що є загальним для Євросоюзу.
Останнє загальноєвросоюзівське опитування “Євробарометр” зафіксувало, що серед усіх держав-членів найгірший імідж ЄС має саме в Греції – 44% (ДТ-і, 12/15).

Загальноперетравлюваний ← **загальн(е) перетравлюва-нн(я) á/a**

Ознака за дією, пов’язаною із загальним перетравлюванням.

Проте машина, яка крутить коліщатка великої системи Зла, мультиплікувала цей образ, зробила його загальноперетравлюваним і прийнятним для мас (ЛУ, 10/15, с. 3).

Загальнотролейбусний ← **загальн(ий) тролейбусн(ий) á/a**

Ослівлення словосполучення загальний тролейбусний.

Розгорілася загальнотролейбусна дискусія, а контролера прискіпувалася до переляканого дідуся (Є. Дудар. Злісні зайці).

Загонотворення ← **твор-й(ти) загін ↔ і/о о/ó**

← **твóренн(я) загóн(у) ↔ ó/о**

Опредметнена дія, названа словосполученням *творити загін*; ослівлення словосполучення *творення заgonу*.

... треба створювати “православні загони самооборони”. Певно, досвід цей діяч має. Подібні загони вже створювалися в “одеській Новоросії”. Правда, це “загонотворення” мало трагічні наслідки (radiosvoboda.org. 29.02.16).

Загуглити ← **гуглити**

Завершити гуглити.

Варто лише загуглити жменю перших шпальт, якщо ви не є регулярними читачами цього тижневика (УП, 09.01.15).

Заджамшутити ← **“джамшутити”** ← **Джамшут**

Завершена дія (процес), пов’язана із Джамшутом (персонаж російського комедійного шоу; тут – узагальнена назва гастарбайтера) – заповнити гастарбайтерами.

Заджамишутити Росію (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 16.12.15).

Зайнстаграмити ← **інстаграмити**

Завершити інстаграмити.

Один з них навіть можна буде потримати в руках, зайнстаграмити, обійняти тощо (імена.ua, 19.04.16).

Зайнстаграмлений ← **зайнстаграм-и(ти) м/мл**

Ознака за дією, названою дієсловом *зайнстаграмити* (надіслати в Інстаграм).

Тому шукати спільне між войовничими російськими шовіністами й тамтешніми нечисленними прозахідними інтелектуалами – все одно, що порівнювати зайнстаграмлений портрет сучасного хіпстера і Ємельяна Пугачова: спільною буде хіба що борода, решта подібностей – радше випадковими (УТ-і, 24/15).

Закаламбурити ← **каламбур**

Завершити каламбурити.

- Закаламбурило** (назва вірша Т. Чупак).
Закарпартеїд ← **Закарп[áтт(я) + апартеїд]** á/a
Апартеїд у Закарпатті.
Закарпартеїд (Утеодин з Майклом Щуром, 30/15).
- Закомсомоблится** ← **комсомобли(ти)ся**
Завершити комсомолитися (стати комсомольцем).
Та з роками, десь у 7-му класі я закомсомолився, але мати мене й такого вже атеїстичного все-таки вмовила піти до церкви (В. Захарченко. Уперте щодення).
- Законтáчений** ← **законтáч-и(ти)**
Ознака за дією (процесом), пов'язаною з ВКонтакте (стати учасником російської соцмережі ВКонтакте).
Законтáчений Кіріл (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 01.05.15).
- Закошмарювання** ← **закошмарюва(ти)**
Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *закошмарювати*.
Рутинна і “закошмарювання” керівництва ПАТ “Укргазвидобування”, причому не з боку або з ініціативи СБУ – там люди государеві й підневільні (ДТ-і, 17/16).
- Залаштунковість** ← **заштунков(ий) в/в'**
Опредметнена ознака, названа прикметником *заштунковий*.
Подібна “заштунковість” цих переговорів і домовленостей досить сумнівна (якщо взагалі прийнятна) з огляду на те, як і наскільки їхній зміст впливає на поточний і майбутній добробут 45 млн українців (ДТ-і, 33/16).
- Залдостáн** ← **Залдостáн-ов**
Країна О. Залдостанова (російський пропагандист-байкер).
Знають кожні дівка і пацан: Є така країна – Залдостан. І на ту країну із небес 3 дня на день впаде якийсь “Прогрес”! (О. Ірванець. Не вангую, а нострадамлю).
- Замалоробити** ← **“малоробити”** ← **малороб**
Завершена дія (процес), пов'язана з малоросом (перетворитися на малороса чи заселити малоросами).
Добровільно замалоросили, і перед ким? (В. Захарченко. Уперте щодення).
- Замонастірити** ← **“монастірити”** ← **монастір**
Завершена дія (процес), пов'язана з монастирем – забудувати щось монастирем.
Моня мостить ... монастир: Може, все, що можна стирив, Через те й замонастирив Покаянно весь пустир (С. Бондаренко. Монін монастир).
- Заойкумєння** ← **за Ойкумєн(ою)**
Територія за Ойкуменою.
О зимня тиша сонного села... Заойкумення кримського міжгір'я... (Д. Арфіст. Кримська зима).
- Запартократілий** ← **“запартократі(ти)”** ← **“партократіти”** ← **партократá/a**

Ознака за завершеною дією (процесом), пов'язаною з партократом.
*Тепер уже не комуністичні обкоми, райкоми проводять політику русифікації, а звичайні попи і єпископи російської церкви, яких наш темний, українобайдужий народ з більшою охотою слухає, ніж колись отих **запартократілих** комуністів* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Запорєбриковий ← за порєбрик(ом)

Ознака того, хто/що “за порєбриком”.

*Журналісти й блогери там збивали піну, вкидали якісь фрази, які потім підхоплювали наші матолки, воліючи висмикувати їх із **запорєбрикових** джерел, а не з оригіналу* (Post-Поступ, 4/16, с. 13).

Запорєбриковець ← за порєбрик(ом)

Особа “за порєбриком” (ідеться про росіянина).

*Але, як це не дивно, один важливий аспект **запорєбриковці** поки що пропускають* (ДД, 23.06.15).

Запорєбриковський ← за порєбрик(ом)

Ознака за стосовністю до того, хто/що “за порєбриком”.

***Запорєбриковська** цивілізація абсолютно позбавлена модерністського пафосу, проектного мислення...* (УТ-і, 51/16).

Запродісвітити ← “продісвітити” ← **продісвіт**

Завершена дія (процес), пов'язана з **продісвітом** (заполонити **продісвітами**).

*Теж не помітила Європа великого чуда поезії, як не помічає й досі самої України, намагаючись її **запродісвітити** чужодушними **продісвітами** й **продісвітками*** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Зарідномовитися ← “рідномовитися” ← “рідномовити” ← **рідн(а) мов(а)**

і/і

Завершена дія (процес), пов'язана з рідною мовою (говорити повсюдно рідною мовою).

*А тепер... **Зарідномовилось** і в нас* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Зарогостріл ← **стріл-я(ти)** з-за **рог(у)** ↔ о/о і/і л'/л

Зброя, яка стріляє з-за рогу.

*Асоціативно до дискусії словників у моїй френдстрічці: торік мій словниковий запас – дякуючи **Oleksa Nehrebec'kuj** – поповнився класним слівцем – “**зарогостріл**”, саме так українською найкраще назвати цей вид зброї* (FB: Р. Мельників, 26.04.15).

Засніговіти ← **сніг** і/і

Дія, пов'язана зі снігом.

*Забіліло білим-біло, зацвіло-**засніговіло*** (Т. Чупак. Закаламбурило).

Зарогостріл ← “фонсечити” ← **Фонсék(а)** к/ч

Завершена дія (процес), пов'язана з П. Фонсекою (тренер “Шахтаря”).

*Україну остаточно “**заФОНСЕЧило**”)))) “Фонсека” спочатку в офшоргейті, а тепер і в футболі* (FB: В. Васильченко, 01.06.16).

Захарченкотерапія ← **терапія Захарченк(а)** ↔ а/а

Ослівлення словосполучення *терапія* **О. Захарченка** (керівник самопроголошеної ДНР).

Думаю, двох-трьох серій захарченкотерапії вистачить навіть для самих упоротих туловищ (FB: В. Миленко, 17.04.15).

Збарані́зовано ← “збарані́зований” ← “збаранізува́ти” ← “баранізува́ти”
← **барáн** а/а н/н’

Ознака дії (процесу), пов’язаної з бараном.

Усякий українець, хто збайдужіло, здебільшовано, збаранізовано згоджується на той державний статус чужої для України мови..., той вже не українець, а порожня бочка з проржавілим дном (В. Захарченко. Уперте щодення).

Збогу́нитися ← “богу́нитися” ← **Богу́н**

Завершена дія (процес), пов’язана з І. Богуном (уподібнитися до І. Богуна, стати таким, як І. Богун).

Але ж ностальгуємо за Богуном. І він з’явиться... І нація збогуниться (В. Захарченко. Уперте щодення).

Зборві́яти ← “борві́яти” ← **борві́й**

Завершена дія (процес), пов’язана з борвієм.

Клуні зборвіяно вщент Вікна лишилися і лиш одне з усіх для того Щоб танцювати та спасти нас Божественною насмішкою слів (В. Корнєєв. Американська молитва).

Збра́таний ← збратá(ти) а/á

Ознака за дією, названою дієсловом збратати (єдиний).

І хто ще нам, ну хто ще нам не брат? Бо ми – це ми, нескорені та горді, Бо ми – це чех, киянин і хорват, Глибинна кров у збраній аорті (М. Петренко. Брати).

Звезду́н ← Звезд(á)

Особа, пов’язана зі “Звездою” (російський телеканал).

Окрім знуцання над російським автопромом, можна чекати знуцання над звездунами (Канал 24: Весті Кремля, 26.03.15).

Звовчаті́лий ← “звовчаті́ти” ← **вовк** о/о к/ч

Ознака за докраною дією, пов’язаною з вовком (про того, хто/що став вовком).

Придививсь: перед писком стоїть звовчатіле ягня: “Поцілуй мене в риси свої”, – норовить обійнять (А. Горбівненко. З’ягнілий вовк та звовчатіле ягня).

Звороні́лий ← “звороні́ти” ← **вóрон** о/о

← **ворóн(а)** о/о

Ознака за дією, пов’язаною з вороном чи вороною (про того, хто/що став вороном чи вороною).

Поскоріше мотать од людей!.. Раптом ... схриплений спів – зворонілий співав соловей! Тут наш вовк... змалковів (А. Горбівненко. З’ягнілий вовк та звовчатіле ягня).

Зекува́тий ← **зек** е/е

Ознака за подібністю-схожістю із зеком.

Колона тітушок строєм йшла під конвоєм зекуватих мордovorотів і під свист та фукання киян (Б. Жолдак. Шлях розвідника).

Зеленокашкетний ← **зелен(ий) кашкет** *é/e*

Ознака, пов'язана із зеленим кашкетом.

Ви тільки вслухайтеся в те, як надійно, непорушно стоїть наше зеленокашкетне “о” на кордоні з мовленням росіян... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Зеленовіття ← **зелен(е) вітт(я)** *é/e*

Ослівлення словосполучення *зелене віття*.

Коли цю дамбу рознесе вода Покликана із ночі солов'ями І верб травневих росяна хода Зеленовіттям потече за нами... (Л. Віценя. Коли цю дамбу рознесе вода).

Земанізований ← **“земанізувати”** ← **Земан** *é/e н/н'*

Ознака за дією (процесом), пов'язаною з М. Земаном (президент Чехії).

Земанізована Чехія, орбанізована Угорщина, лепенізована Франція, путнізована Росія і трампізовані Штати – це той токсичний світ, в якому Україна після Майдану не зможе існувати (ДТ-і, 29/16).

Земельнообіговий ← **земельн(ий) обіг** *é/e ó/o*

Ознака пов'язана із земельним обігом.

Серед численних інтернет-матеріалів щодо “земельнообігового” законопроекту деякі я знаходив цікавими, деякі спірними, але під одним заголовком із задоволенням підписалися б Ярослав Гашек та Ільф із Петровим... (ДТ-і, 8/16).

З'єдінений ← **з'єдинити**

Ознака за дією, названою дієсловом *з'єдинити*.

ВВП ... просто зрозумів: не треба воювати з сильною, пасіонарною і морально з'єдиненою Україною (ЛУ, 11/16, с. 5).

Ззайчатіти ← **ззасць** *á/a ц'/ч е/ø*

Дія, пов'язана з зайцем (стати зайцем).

*Западуться сімсот стежин, ззайчатіють вовки ... (І. Малкович);
Вовк злякався і ззайчатів. (А бувало ж стократ зсобачилого сторожа ів!) Тре' тепер утікати (А. Горбівненко. З'ягнілий вовк та ззовчатіле ягня).*

Зінструменталізований ← **зінструменталізувати(ти)**

Ознака за дією, названою дієсловом *зінструменталізувати*.

Таким чином намагаються повернути полякам частину нашої історії, зінструменталізованої Москвою та привласненої пєенерівськими діячами (УТ-і, 11/16).

Зірчина ← **зірк(а)** *і/і к/ч*

Невелика зірка.

Колись у якомусь майбутньому літі, Коли зберемось за осіннім столом, далека зірчина тоненько присвітить У вицвілі селфі і фотоальбом (О. Вертіль. Колись у якомусь майбутньому літі).

Злеправіти ← ?

?

І стало страшно авторові роману від апокаліптичного видіння: чи ж то і ми, діти Ріки, не злеправили разом із нею... (ЛУ, 25/15, с. 6).

Злободинамія ← ?

?

*Слід зазначити, що містер Пуп хворів на рідкісну та смертельно небезпечну недугу, що називалася **злободинамією**, – людина так роздувається від люті, що може запросто луснути* (А. Мухарський. Легенда про квітозавра).

Змалковіти ← **Малко́в-ич** ó/о в/в'

Завершена дія, пов'язана з І. Малковичем (український поет і видавець; стати Малковичем).

*Поскоріше мотать од людей!.. Раптом... схриплений спів – зворонілий співав соловей! Тут наш вовк... **змалковів*** (А. Горбівненко. З'ягнілий вовк та звовчатіле ягня).

Зменшиза́тор ← **зме́нши(ти)** é/е

Пристрій, який зменшує.

*Бо пацани, які сидять у кімнаті й придумують лажові назви типу “**Зменшизатор**”, хоч щось роблять* (серіал “Кремнієва долина”, 1 сезон, 3 серія).

Змієбо́рка ← **змієбо́р-ець**

Жінка-змієборець.

*Сагібат **Змієборка*** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 06.04.16).

Змієци́д ← **змі[й(а́)]**

Нищення (цид) змії.

*От Сагібат схоже **змієцидом** не переймається* (Канал 24: Весті Кремля, 06.04.16).

Зміновла́ддя ← **змі́н(а) вля́д(и)** í/і д/дд'

Ослівлення словосполучення зміна влади.

*Двовладдя, багатовладдя, **зміновладдя** – увесь цей калейдоскопічний ряд із нетривалими проблісками чогось націєтворчого був виснажливим і доволі непродуктивним, а то й руйнівним* (ЛУ, 50/16, с.5).

Змістоді́ета ← **ді́єт(а) зміст(у)** ↔ í/і

Ослівлення словосполучення дієта змісту.

*Війна з культурою скрізь, де остання прагне бути найперше собою, а не додатком до українолюбної **змістодієти**...* (ЛУ, 11/15, с. 10).

Змотоци́клений ← “**змотоци́клити**” ← **мотоци́кл**

Ознака за дією (процесом), пов'язаною з мотоциклом (про того, хто/що перетворився на мотоцикол).

*Привезе **змотоциклений** кінь пастухів до кошар, що цілують лиш риси свої у синів і лошат* (А. Горбівненко. З'ягнілий вовк та звовчатіле ягня).

Знавкі́ня ← **знаве́ць** é/е ц'/к

Жінка-знавець.

*... як пояснила інша моя колега Марі-Франсуаз Таннер, визнана **знавкinya** творчості Бальзака, – про Рембо складено тисячі дисертацій...* (М. Уельбек. Покора. Переклад І. Рябчія).

Знушавáка ← **знуша́(ти)ся** á/а

Істота, яка знущається.

Собака-знущавака стала хітом Інтернету: опубліковано смішне відео (vsviti.com.ua, 03.04.15).

Зовнішторгівець ← **зовнішторг** ó/о г/г?

Особа, пов'язана із зовнішторгом.

Справді, надання допомоги може зайняти більше часу у разі середнього підприємства, аніж гіганта індустрії (хоча б тому, що останній має можливість користуватися послугами справжніх фахівців-“зовнішторгівців”) (ДТ-і, 32/15).

Зозулемобіль ← [**Зозул(я)** + **авто**]мобіль *ý/у*

Автомобіль Ю. Зозулі (український поліцейський).

Із зозулемобіля невідомі викрали техніку (Канал 24: Весті UA, 21.08.15).

Золотозубий ← **золот(і)** **зуб(и)** т'/т

Ознака того, хто має золоті зуби.

В Росії нарешті віднайшли секретний золотозубий гарем Путіна (Канал 24: Весті Кремля, 09.09.16).

Зомбімітинг ← **мітинг зомбі** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *мітинг зомбі*.

У центрі Києва відбувся “зомбі”-мітинг проти газети “Вести” (5.ua, 21.06.15).

Зомбокоментар ← **коментар зомбі** ↔ ó/о

Ослівлення словосполучення *коментар зомбі*.

Зомбокоментарі в інтернеті цього періоду вражають коктейлем істерії, ненависті й цинізму (ДД, 19.08.15).

Зомбопоп ← **зомб-уюч(ий)** **поп-улізм**

Ослівлення словосполучення *зомбуючий популізм*.

Її головна політична зброя – космічного рівня зомбуючий популізм (скорочено цей стиль називається “зомбопоп”), побудований на критиці помилок політичних опонентів (ПіК-і, 10.03.15).

Зоошведський ← **шведський**

Зоологічний шведський.

Про зоошведську сім'ю в російському лісі дивіться далі (Канал 24: Весті Кремля, 27.04.15).

Зрадопереможний ← “**зрадоперемог(а)**” ← **зрад(а)** і **перемог(а)** *á/а г/ж*

Ознака, пов'язана зі зрадою й перемогою.

Це протиріччя є чудовим добривом для “зрадопереможного” дискурсу (ДТ-і, 5/16).

Зрадофіл ← **зрад(а)** *á/а*

Особа-прихильник зради.

Наші за кордоном. “Зрадофіл” Григорчук (назва статті) (ua-football.com, 17.05.16).

Зрадофілія ← **зрадофіл** *л/л'*

“Хвороба” зрадофілів.

Спроби “зрадофілії” з цього приводу у соцмережах українці намагаються загасити в зародку, а настійливі російські боти баняться більш нещадно, ніж зазвичай (dsnews.ua, 11.10.16).

Зрадофільський ← зрадофіл л/л’

Ознака за стосовністю до зрадофіла.

Тому, щоб уникнути **зрадофільських** настроїв, таких популярних у суспільстві, на досягненнях треба зупинитися докладніше (УТ-і, 34/16).

Зсобачіл(ий) ← “зсобачіти” ← собак(а) á/a к/ч’

Ознака за дією, пов’язаною з собакою (про того, хто/що став собакою).

Вовк злякався і ззайчатів. (А бувало ж стократ **зсобачилого** сторожа ів!) Тре’ тепер утікати (А. Горбівненко. З’ягнілий вовк та звовчатіле ягня).

З’ягнілий ← “з’ягніти” ← ягн(я)

Ознака за дією, пов’язаною з ягням (про того, хто/що став ягням).

На світанку **з’ягнілий** вовк до кошари забіг: Щось пробекав собі й замовк, напоровшись на ріг... (А. Горбівненко. **З’ягнілий** вовк та звовчатіле ягня).

З’яценю́чити ← “яценю́чити” ← Яценю́к к/ч

Завершена дія (процес), пов’язана з А. Яценюком (набуття ознак А. Яценюка, стати таким, як А. Яценюк – український прем’єр).

З почутого: Україну припорошило чи **з’яценючило**. Ось так народжуються меми... (FB: В. Лученко, 02.05.15).

I

Івобобуліза́ція ← “івобобулізува́ти” ← Їв(о) Бóбул ó/o Ї/і л/л’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Іво Бобулом (надати ознак Іво Бобула).

Будьмо вже зовсім відверті: масована **івобобулізація** країни нічим не краща за тотальну філіпокіркоровізацію (УТ-і, 11/16).

Івритиза́ція ← “івритизува́ти” ← іврит і/и

Опредметнена дія (процес), пов’язана з івритом (надати ознак івриту, поширювати іврит).

Як об’єднала вона колись чехів у незалежній Чехословаччині, а пізніше євреїв у незалежному Ізраїлі, де **івритизація** відбувалася зовсім не лагідно, бо якби відбувалася лагідно, то невідомо чим би це закінчилося (zbruc.eu, 04.12.16).

Ігрона́вт ← ігр(а)

?

Відкривай нові грані і дізнавайся найсвіжіші новини віртуального світу в програмі “**Ігронавти**” на Qtv! (з реклами на телебаченні).

Ідентофобі́я ← фобі́я ідент-ифікува́(ти) ?

Фобія (боязнь) ідентифікувати когось/щось.

Можливо, у середині 1940-х вони мали схожу **ідентофобію** (УТ-і, 6/16).

Ідеологіня ← **ідеблог** ó/о

Жінка-ідеолог.

Ця колишня партійна ідеологіня сьогодні ще займається підбором кадрів у освіті. А ми хочемо змін! ... А фото нічне треба попросити в ідеологині – нехай би була пам'ять (Т. Пишнюк. Остання зарубка).

Іділозрада ← **зрад(а) ІДІЛ** ↔ і/і

Зрада, пов'язана з ІДІЛ.

На думку facebook-експертів з геополітичних питань, аби перетворити ІділоЗраду у повний розгром ісламських терористів на Близькому Сході командуванню коаліції потрібно завершити основну фазу військової операції до 20 січня 2017 року, коли пройде інаугурація 45-го президента США (dsnews.ua, 12.11.16).

Ізраїлізатор ← **“ізраїлізувати”** ← **Ізраїль** á/а л'/л

Особа, дії якої пов'язані з Ізраїлем (тут – про насаджування всього єврейського).

– ... вона [Україна] автоматично має визнати нинішнього президента [Порошенка] русифікатором.

– Не русифікатором, а “московізатором”...

– Він ще й “ізраїлізатор”, точніше – “юдаїзатор” Оріяни-України (FB: В. Марушинець, 06.11.15).

Ізсамотувати ← **самот(а)**

Доконана дія (процес), пов'язана з самотою (побути на самоті, випробувати на собі самоту).

Стерпи. Ізсамотуй. Не покорися – Вітрам, політикам і снобам! На Матір Божу щиро помолися – Хай полиша тебе жадоба! (Г. Булах. Мамин заповіт).

Іксрєйдівець ← **ІксРєйд** д/д'

Особа, належна до “X-Raid” (команда автоперегонів).

У найбільш неприємній ситуації торік опинився Петерансель, адже виграти гонку йому не дозволило керівництво “X-Raid”... Вочевидь, саме ця історія стала приводом для розірвання стосунків 11-разового переможця “Дакару” Петеранселя з “ікс-рєйдівцями”, чемпіонські сподівання яких перед нинішнім марафоном були цілковито пов'язані з Нані Ромою (УМ-і, 1/15).

Імміграніада ← **іммігран-т** á/а н/н'

Збірна до всього, пов'язаного з іммігрантом.

Імміграніада (назва документального фільму).

Імпортозаміщувач ← **заміщувач імпорт(у)** ↔ і/і

← **заміщув-а(ти) імпорт** ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *заміщувач імпорту*; особа, яка заміщує імпорт.

Головний імпортозаміщувач Росії Стас Барецький і далі чистить свою батьківщину від засилля іноземної продукції (Канал 24: Весті Кремля, 18.09.15).

Інакодія ← **іна́к(а) дія** á/а

Ослівлення словосполучення *інака дія*.

Інакодія (назва статті) (ДТ-і, 43/15).

Інкубенець ← **інкуб-атор**

Особа, пов'язана з інкубатором (місце проживання програмістів).

Ти інкубенець. Бо ти мешкав в інкубаторі (серіал “Кремнієва долина”, сезон 2, серія 5).

Іночеськ ← **інок** к/ч

Місто інока.

Ви, наприклад, уявляєте, щоб за часів Русі назвали місто на честь молодшої дружини: Отрочеськ? Або на честь ченців: Іночеськ. – Тьху! (uainfo.org, 03.06.16).

Інстахра́м ← **Інста[гра́м + хра́м]**

Поєднання ознак Інстаграму (соціальна мережа) і храму.

Конєшно, Інстахрам... Заходиш і в любий момент можеш пролайкати свої іконки та іконки друзів (1+1: Ліга сміху, 22.10.16).

Інтегрі́ст ← **інтегр-увá(ти)**

Особа, яка інтегрується.

Причому “інтегрісти” з Румунією – це здебільшого люди, які підтримують європейський шлях розвитку... (УТ-і, 13/16).

Інтернетокóп ← **окóп в Інтернét(і)** ↔ **é/е т’/т**

Ослівлення словосполучення *окоп в Інтернеті*.

Раша – то не Європа, Їх “харашо” – не “гут”. Ми в Інтернет-окопах Нині воюєм тут (І. Гентош. Інфо-війна).

Інтерса́вік ← **інтер-націона́льний Са́вік**

← **Савік на І́нтер(і)** ↔ **Í/í**

Ослівлення словосполучення *інтернаціональний Савік* чи *Савік на Інтері*.

Знов приб’ється Савік Шустер Знову вистроїть хохла... Десь там вимели мітлою Ну а в нього тут амур під хохляцькою полою Інтерсавік Інтерчмур (І. Драч. Хохмацький).

Інтерчму́р ← **інтер-націона́льний чмур**

← **чмур на І́нтер(і)** ↔ **Í/í**

Ослівлення словосполучення *інтернаціональний чмур* чи *чмур на Інтері*.

Знов приб’ється Савік Шустер Знову вистроїть хохла... Десь там вимели мітлою Ну а в нього тут амур під хохляцькою полою Інтерсавік Інтерчмур (І. Драч. Хохмацький).

Інфографі́чний ← **інфогра́фік(а)** á/а к/ч

Ознака, пов'язана з інфографікою.

Про секрети інфографічної майстерності він розповів під час виступу в Українському католицькому університеті у Львові (osvita.mediasapiens.ua, 02.03.15).

Інфоні́гер ← **інфо-рмаці́йн(ий) ні́гер**

Ослівлення словосполучення *інформаційний нігер* (йдеться про людину, яка виконує “чорну” роботу).

Ми готові повірити, що **інфоніггерам** з Ольгіно платять за те, що вони сіють дезу, обманюють довірливих росіян та європейців, створюють “позитивний” інформаційний фон для одних подій і негативний для інших (dsnews.ua, 27.04.15).

Інформчинівник ← інформ-аційн(ий) чинівник

Ослівлення словосполучення *інформаційний чиновник* (про чиновників Міністерства інформації України).

Цікаво, які саме щасливчики вже забронювали весь вільний час **інформчиновників** і з ким саме та на які теми спілкується Міністр? (ЛУ, 22/16, с. 1).

Інформшпалєри ← інформ-аційн(і) шпалєр(и)

Ослівлення словосполучення *інформаційні шпалєри*.

А до анексії Криму, до трагедії Алеппо, до вирви Донбасу (тобто теперішніх “**інформшпалєр**”) залишалося ще 0-го-го як далеко (ДТ-і, 38-39/16).

Ірландіана ← Ірлándі-[й(а)] á/a

Збірна до всього, пов’язаного з Ірландією.

У перекладацькій “**ірландіані**” Р. Доценка є два романи... (Збірник ХІФТу, 15/14, с. 407).

Іродоград ← град Їрод(а) ↔ Ї/І

Ослівлення словосполучення *град (місто) Ірода*.

Кіровоград перейменуємо в **Іродоград** (Утеодин з Майклом Щуром, 22/15).

Італофан ← фан Італ-і[й(і)] ↔ á/a л’/л

Ослівлення словосполучення *фан Італії*.

Всі інші Юве-фани і **Італо-фани** – мої вітання! (FB: Р. Рудомський, 13.05.15).

Й

Йогансенознавчїня ← йогансенозна́вець á/a е/ø ц’/ч

Жінка-йогансенозна́вець.

Для затравочки вам стаття від провідної **йогансенознавчині** України – Ярини Цимбал про, власне, Йогансена, репортаж і радісне дзеркало нашої бадьорої епохи (FB: Видавництво “Темпора”, 25.10.16).

Йогістичний ← йог г/г’

Ознака, пов’язана з йогом.

Головний йог української міліції з **йогістичним** спокоєм покотив бочку на Львовочкіна ... (Канал 24: Весті UA, 18.09.15).

К

Кав’ярівець ← Кав’яр р/р’

Особа, належна до “Кав’яр” (італійська фірма).

За золотий тюнінг “Айфона” з витісненим портретом Володимира Володимировича “кав’ярівці” хочуть небагато... (Канал 24: Весті Кремля, 06.08.15).

Каді́расс ← [Каді́р-ов + Гласс] á/a

Поєднання рис Р. Кадирова (очільник Чечні) та Х. Гласса (американський мисливець XIX століття).

Легенда Кадирасса (Канал 24: Весті Кремля, 12.08.16).

Кадириза́ція ← “кадиризува́ти” ← Каді́р-ов і/и

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Р. Кадировим (надання ознак, притаманних режиму Р. Кадирова – очільник Чечні).

В Україні – декомунізація, в путінській Росії – кадиризація (назва блогу) (uainfo.org, 03.06.16).

Кадировле́нд ← країна (ленд) Кадиров(а) ↔

Країна Р. Кадирова (очільник Чечні).

Кадировленд (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 18.06.15).

Каді́ровщина ← Каді́ров

Територія (земля) Р. Кадирова (ідеться про Чечню).

Відбулося воно на Кадировщині (Канал 24: Весті Кремля, 19.05.15).

Кадироста́н ← Каді́р-ов

Земля (територія) Р. Кадирова.

Як народилася армія Кадиростану (Канал 24: Весті Кремля, 02.09.15).

Кадирофі́лія ← Кадир-ов і/и

Любов до Р. Кадирова (очільник Чечні).

Кадирофілія і многожонство (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 19.05.15).

Кажанокри́л ← кажанокри́л(ий) ?

← кри́л(а) кажан(а) ↔ ?

← кажáн-яч(і) крил(а) á/a н’/н

Опредметнена ознака, названа прикметником *кажанокрилий*; ослівлення словосполучення *крила кажана* чи *кажанячі крила*.

В печеру увійшов, послухав – Лиш гул часів-кажанокрил. Ні ворога нема, ні друга, Лиш тінь стоїть і хлад могил (Л. Тома. В печеру увійшов).

Казноже́р ← же́р(ти) казн(у) ↔

Особа, яка жере казну.

... такий діапазон чорногузівського “етногенезу” перекинчиків і зрадників, українофобів та казножерів, національних пустоцвітів і домороцених шовіністів, безголових манкуртів і державних прилипал (ЛУ, 47/15, с. 7).

Каламбури́зм ← каламбúр у/у

Належний до каламбуру ?

Каламбуризм (назва добірки С. Ковалю).

Канцлері́ця ← ка́нцлер á/a

Жінка-канцлер.

*Фрау Ангелу [Меркель] називають найімовірнішою претенденткою на Нобелівську премію миру... І тут же відчуває. Як його копає по нозі **каницлериця** і з притиском коментує... (FB: О. Меркулова, 06.10.15).*

Капітанка ← **капітан**

Жінка-капітан.

*Касанда Харріс, **капітанка**, тренує українських військових на Яворівському полігоні, що на Львівщині (rova.ua, 14.10.16).*

Капліший ← **Ка́пл-ін** á/a

Вища міра ознаки, пов'язаної з С. Капліним (український депутат).

*Але вже знайшлася людина, **капліша** за самого Капліна (Утедин з Майклом Щуром, 34/15).*

Карліст ← **Ка́рл(о)** á/a л/л'

Особа-прихильник тата Карла (персонаж казки О. Толстого "Золотий ключик").

***Карлісти**, йдучи в атаку, кричали: "За батьків! За дітей наших!" (В. Бурмака. Мир і війна).*

Касколуп ← **луп-а(ти) каск(ою)** ↔ á/a

Особа, яка лупає каскою.

*Я називаю суму в буржуазному еквіваленті. Ого! – збуджується **касколуп** (ДД, 23.04.15).*

Кастрюляндія ← країна (ляндія) **кастріоль** ю/ю

Країна кастрюль.

*Фантасмагоричний карнавал "**Кастрюляндія**" на Водохреще, як відповідь на драконівські закони від 16 січня, переріс у заграви від палаючих міліцейських автобусів на Грушевського (УМ-і, 8/15).*

Кацапізм ← **каца́п-ськ(а)** мова á/a п/п'

Слово із кацапської мови.

*Цей, що не Голмз, говорить більше **кацапізмами**, як білоруською. Навіть мені це зрозуміло, але ідея лишається... (FB: Ю. Шевчук. 07.01.16).*

КацапоЗМІ ← **каца́п-ськ(і) ЗМІ** á/a

← **ЗМІ каца́п(ів)** ↔ á/a п'/п

Ослівлення словосполучення *кацапські ЗМІ* чи *ЗМІ кацапів*.

*Так само зараз **кацапо-ЗМІ** брешуть про "укро-фашистів" – пропаганда ІТІ (FB: Тера Певт, 15.05.15).*

Кацапста́нський ← **кацапста́н**

Ознака за стосовністю до кацапстану.

*Я думаю, що який-небудь **кацапстанський** серіал може навіть менше шкоди принести, аніж таке лайно [про к/ф "Останній москаль"] (FB: Ю. Шевчук, 22.05.15).*

Кашпіро́вство ← **Кашпіро́в-ськ(ий)**

Явище, пов'язане з А. Кашпіровським (екстрасенс).

*Результативне "**кашпіровство**" від Миколи Мартинюка (FB: В. Васильченко, 03.06.15).*

Квазіви́щий ← **ви́щ(ий)**

Несправжній вищий.

Колись я вірив, що Сергій Квіт стане справжнім реформатором нашої квазівищої системи освіти ... (FB: Д. Білий, 22.03.16).

Квазіеротичний ← еротичний

Несправжній еротичний.

Вже перші рядки його квазіеротичного твору змусили остаточно протверезитися... (Смолоскип України, 3/16, с. 2).

Квазієвропа ← Європа

Несправжня, удавана Європа.

Попри цей “десант”, радянська “квазієвропа” перша почала розхитувати підвалини Союзу (УТ-і, 47/16).

Квазіживий ← живий

Несправжній живий.

Публіка може бачити, як росте квазіживий мініатюрний “шкіряний жакет”, створений зі спеціальних клітинних ліній фібробластів миші та епідермальних клітин людини (ДТ-і, 28/16).

Квазініюрнберзький ← ніюрнберзький

Несправжній, удаваний ніюрнберзький.

Військова квазініюрнберзька термінологія на кшталт “воєнні злочинці” не годиться – юридично війни немає (ДТ-і, 25/16).

Квазіопозиційний ← опозиційн(ий)

Несправжній опозиційний, лжеопозиційний.

Бо квазіопозиційний промосковський блок й досі при владі, бо так званий проєвропейський блок є нічим іншим як карточними шулерами, завдання яких дорватися до грошей... (ЛУ, 4/16, с. 12).

Квазіпредставницький ← представницький

Несправжній представницький.

Районні ради в містах, як квазіпредставницькі органи, можуть бути виправдані тільки в одному випадку... (ДТ-і, 4/16).

Квазіспіввітчизник ← співвітчизник

Несправжній співвітчизник.

Оповідки про квазіспіввітчизників (назва статті) (bukvoid.com.ua, 02.12.15).

Квазісповідь ← сповідь

Несправжня сповідь.

Бо емоційна мета української розмови – це насамперед підвищення самооцінки, саморозкриття, ерзац-психоаналіз, квазісповідь (ДТ-і, 23/15).

Квазісуверенний ← суверенний

Несправжній суверенний.

На рішення уряду цікавим чином відреагував ринок цінних паперів, українські єврооблігації справді розпродавалися дешевше (зниження котирувань уздовж суверенної кривої в максимумі досягала 1,5 п.п.), але квазісуверенні цінні папери, які під дію мораторію не потрапляють, продовжували мати попит (ДТ-і, 18/15).

Квазіхаліфат ← халіфат

Несправжній халіфат.

Тут територія прихильників “Ісламської держави”, які утворюють квазіхаліфат на засадах шаріату (ДТ-і, 46/16).

Квазішоубізнес ← шоубізнес

Несправжній шоубізнес.

Стъоб без гальм і пародії в обрамленні фрік-причандалів на квазі-шоубізнес – і в цьому випадку стає запорукою уваги народних мас до проекту, до репертуару (ДТ-і, 50/15).

Кварталізація → “кварталізувати” → Квартал 95 á/a л/л’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з “Кварталом 95” (поширення виступів групи “Квартал 95”).

Окрема тема “гумор”. Вас не тягне блювати від суцільної “кварталізації” українського інформаційного простору (site.ua, 01.01.16).

Квартирагейт ← квартир(а) і/и

Скандал, розголос, пов’язаний з квартирою [С. Лещенка].

Не встиг зійти нанівець “квартирагейт” імені нардепа-анткорупціонера Лещенка, а вже у його близької соратниці по “єврооптимізму” і ДемАлянсу Заліщук також знайшли надлишкові квадратні метри у самісінькому центрі столиці (dsnews.ua, 15.09.16).

Квітозавр ← [квіт-кóв(ий) дин]озавр

Ослівлення словосполучення квітковий динозавр.

Легенда про квітозавра. Правда казка для дорослих дітей (назва книжки А. Мухарського).

Квітозаврик ← квітозавр

Дитинча квітозавра.

Коли Клумба нарешті прокинеться, з цього яйця вилупиться квітозаврик на ім’я Бузок, і з його народженням у Всесвіті настала б нова епоха (А. Мухарський. Легенда про квітозавра).

Квітозавриха ← квітозавр

Самиця квітозавра.

Прадідусь уславився вражаючою знахідкою: одного разу копав для риболовлі хробаків у ботанічному саду і натрапив під старезним каштаном на справжнє доісторичне брязкальце, яким матусі-квітозаврихи забавляли своїх малят, коли ті здіймали галас, вимагаючи чіпсів та цукрової вати (А. Мухарський. Легенда про квітозавра).

Кёрнесівець ← Кёрнес с/с’

Прихильник Г. Кернеса (міський голова Харкова).

“Кернесівці” виграли у “аваківців” шість мільйонів на вивезення сміття з різницею один відсоток без конкуренції з комунальниками (nashigroshi.org. 01.01.16).

Кернодóбкінець ← Кёрн-ес і Дóбкін é/e

Особа-послідовник, наслідувач Г. Кернеса і М. Добкіна (одіозні харківські очільники).

Таки у колишній столиці, крім керно-добкінців є і патріоти! Молодці! (ФВ: Л. Сніцарук, 30.01.16).

Києвоцентрично ← києвоцентричн(ий)

Ознака дії, названа прикметником *києвоцентричний*.

*Ми маємо жити Україноцентрично, **Києвоцентрично** й аж ніяк не Москвоцентрично* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Килимозна́вство ← килим

Наука про килими.

*Чапек колекціонував килими й був фахівцем у царині **килимознавства** (оповідання “Рідкісний килим” та “Схід”), вирощував кактуси (оповідання “Викрадений кактус” і “Про любителів кактусів”), збирав платівки з музичними творами з усього світу* (ДТ-і, 4/15).

Кириленкоге́йт ← Кирилéнк(о) ё/е

Скандал (розголос), пов’язаний з К. Кириленко.

*Напевно, ви вже другий день слідкуєте за “**Кириленкогейтом**” – доволі скандальним прикладом того, як в Україні можна здобути науковий ступінь із використанням плагіату* (museum-ukraine.org.ua, 16.01.16).

Кисельо́вщина ← Кисельо́в

Негативне суспільне явище, пов’язане з Д. Кисельовим (російський медійний пропагандист).

*Але під час його перегляду чомусь виникає одна, але напрочуд потужна асоціація з “**кисельовщиною**” на російських каналах* (osvita.mediasapiens.ua, 04.02.15).

Китаїзо́ваний ← китаїзува́(ти)

Ознака за дією (процесом), названою дієсловом *китаїзувати*.

*Китайська історія зображує маньчжурів (іноземців), які заснували останню китайську династію Цин, “**китаїзованими**”, але останні дослідження свідчать, що вони зберігали власну мову та культуру...* (УТ-і, 48/16).

Кита́йськість ← кита́йськ(ий) к/к’

Опредметнена ознака, названа прикметником *китайський*.

*Єдиний великий вплив до Китаю після 1949-го року був теж етносу хань: близько 300 тис. в’єтнамських громадян перетнули кордон у 1978-1979 роках, боячись переслідувань за “**китайськість**”* (УТ-і, 48/16).

Кібердімо́н ← Дімо́н

Кібернетичний Дімон (ідеться про любов Д. Медведєва до “Айфонів” та іншої техніки).

Кібердімон (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 02.10.15).

Кібердружі́на ← “кібернетична дружі́на” ← дружі́на

Кібернетична дружина.

У Росії придумали “козачі кібердружини” для захисту інтернету (УП, 11.11.16).

Кіберополчэнец ← ополчэнец

Кібернетичний ополченець.

Хоча при цьому “кіберополченці” (на кшталт “Українських кібервійськ”) і самі розуміють усю “специфічність” власної діяльності з погляду Кримінального кодексу (ДТ-і, 6/15).

Кіберополчénня ← ополчénня

Кібернетичне ополчення.

Різноманітні реальні й удавані “хактивісти”, “кіберпартизани”, “кіберополчення”, а також спеціальні підрозділи різних безпекових відомств для ведення протистоянь у кіберпросторі – всі вони стають важливим елементом кібератак, а також ведення спеціальних психологічних операцій у соціальних мережах та в мережі Інтернет загалом (ДТ-і, 2/15).

Кіберпартизán ← партизán

Кібернетичний партизан.

Різноманітні реальні й удавані “хактивісти”, “кіберпартизани”, “кіберополчення”, а також спеціальні підрозділи різних безпекових відомств для ведення протистоянь у кіберпросторі – всі вони стають важливим елементом кібератак, а також ведення спеціальних психологічних операцій у соціальних мережах та в мережі Інтернет загалом (ДТ-і, 2/15).

Кіберпотенціál ← потенціál

Кібернетичний потенціал.

Гаммонд сказав, що Британія не просто розвиває наступальний кіберпотенціал... (УТ-і, 45/16).

Кіберспортівний ← кіберспóрт ó/о

Ознака, пов’язана з кіберспортом.

Київське “Динамо” відкриває кіберспортивний напрям роботи клубу (dpo.ua, 21.12.16).

Кіберхúнта ← хúнта

Кібернетична хунта.

Група українських хакерів “КіберХунта” заявила, що повністю контролює листування помічника президента Росії Владислава Суркова (dsnews.ua, 24.10.16).

Кіборгіáда ← кіборг í/í г/г’

Збірне до подій, пов’язаних з кіборгами (назва українських вояків-захисників Донецького аеропорту від російських загарбників).

“Кіборгіада” триває (назва статті) (УМ-і, 10/15).

Кіборгпóрт ← [кіборг + аеро]пóрт í/í

Ослівлення словосполучення аеропорт кіборгів (назва українських вояків-захисників Донецького аеропорту від російських загарбників).

З “кіборгпорту” евакуювали ще 6 бійців – Будик (УП, 24.01.15).

Кімірсéнія ← Кім Ір Сéн н/н’

Територія, пов'язана з Кім Ір Сеном (північнокорейський правитель).
*Такого приниження, як у рідному районі, я ще не зустрічав у своєму житті... Суцільний район **Кімерсенія*** (FB: Ю. Ворошилов, 31.05.15).

Кінгомáн ← **кінгомáн-ія** н'/н

Особа, "хвора" на кінгоманію.

***Кінгоманив** було дуже багато, все пройшло просто супер* (FB: Видавництво КСД, 08.04.15).

Кінгочитáння ← **читáння Кíнг(а)** ↔ í/í

Ослівлення словосполучення *читання С. Кінга* (американський письменник).

*Друзі! Вчора провели перші у Харкові **Кінгочитання*** (FB: Видавництво КСД, 08.04.15).

Кінобрúхт ← **брухт**

Кінематографічний брухт.

*Москва зуміла окупувати інформаційний простір Української держави – телекрани заповнив советський **кінобрухт**...* (Універсум, 3-4/15, с. 2).

Кіновулкáн ← **вулкáн**

Кінематографічний вулкан.

***Кіновулкан** в Берліні – від сьогодні* (назва статті) (УМ-і, 17/15).

Кіногрúдень ← **грúдень**

Кінематографічний грудень.

*Три дні **кіногрудня*** (назва статті) (ДТ-і, 48/16).

Кінодовгобúд ← **довгобúд**

Кінематографічний довгобуд.

*Як кажуть обізнані люди, цей мультимедійний позачасовий називають "**кінодовгобудом**"* (ДТ-і, 1/16).

Кінозаборóна ← **заборóна**

Кінематографічна заборона.

Кінозаборона (назва сюжету) (1+1: ТСН, 04.01.16).

Кінока́фка ← **Ка́фка**

Кінематографічний Кафка (ідеться про кінематографічний абсурд).

*Проте очевидним є те, що стилізована під традиційні японські гравюри анімація Ямамури, без сумніву, є найкращим "**кіно-Кафкою**" на сьогоднішній день; еталонна і філігранна робота* (theinsider.ua, 15.05.15).

Кіноміфоло́гія ← **міфоло́гія**

Кінематографічна міфологія.

*Довкола "**Білого птаха**" майже за 40 літ сформована справжня **кіноміфологія*** (ДТ-і, 23/16).

Кінонебосхил ← **небосхил**

Кінематографічний небосхил.

*"Хвиля" так і не нахлинула, але сам цей постановник зробився помітною фігурою на європейському **кінонебосхилі*** (УТ-і, 21/15).

Кіношлáк ← **шлáк**

Кінематографічний шлак.

Український глядач більше не побачить російський кіношлак (Канал 24: Весті UA, 10.06.15).

Кіплінгіана ← **Кіплінг** і/і г/г'

Збірне до всього, пов'язаного з Р. Кіплінгом (англійський письменник).
Трохи української кіплінгіани. Мауліана як вона є (FB: Б. Стасюк, 21.11.15).

Кітбургер ← **кіт** + **бургер** у/у

Бургер з kota.

Бізнес, як і перше, не йшов надто чудово, не за такого економічного стану, як зараз, і не серед тих дурних побрехеньок про Елові кітбургери, песбургери чи скусбургери... (С. Кінг. 11/22/63. Переклад О. Красюка).

Кітлер ← [кіт + Гіт]лер

Поєднання ознак kota й Гітлера.

Кітлери: кумедні коти, які виглядають, як Гітлер (foka.com.ua, 23.01.15).

Кітоніана ← **Кітон** і/і н/н'

Сукупність усього, пов'язаного з М. Кітоном (американський актор).

Кітоніана триває (bbc.com, 24.12.16).

Кітчеподібний ← **подібн(ий)** до **кітч(у)** і/і

Ослівлення словосполучення *подібний до кітчу*.

Віталька – Іванко-Дурник кітчеподібного третього тисячоліття (ДТ-і, 50/15).

Кішконенависник ← **ненáвид-і(ти)** **кішк(у)** ↔ á/a і/і д'/с

Особа, яка ненавидить кішку.

Поліція встановила особу кішконенависника... (Канал 24: Весті Кремля, 13.07.16).

Кла́берка ← **кла́бер**

Жінка-клабер (відвідувачка нічних клубів).

... просто твої знання з психології походять із жіночих журналів, націлених на певні типи споживачів: схиблених на екологічності представниць богемної буржуазії, публічних панійок, дружніх до теїв клаберок... (М. Уельбек. Покора. Переклад І. Рябчія).

Клінтоні́ха ← **Клі́нтон** і/і

Жінка Б. Клінтона.

Для демів виграла Клінтоніха. Для ресів Трамп (uapolitics.com, 28.09.16).

Клінтоні́зм ← **Клі́нтон** і/і н/н'

Суспільно-політичне явище, пов'язане з Г. Клінтон (кандидатка у президенти США).

Клінтоні́зм чи Трампі́зм: чим хворіють американці (назва статті) (ukrop-ua.net).

Клоуна́дити ← **клоуна́д(а)**

Дія (процес), пов'язана з клоунадою.

От рівень літератури й тих, хто біля неї сиділи ... чи що там клоунадили (FB: Х. Букаччук, 29.01.16).

Книги́ня ← **книг(а)** і/и

Жінка, пов'язана з книгою (про письменницю).

Календар “Книгині 2017: Найкращі письменниці України” (з реклами).

Кнопкода́вство ← **кнопкода́в-и(ти)**

Опредметнена дія, названа дієсловом *кнопкодавити*.

*Щоб проголосувати за закон про **кнопкодавство**, треба **кнопкодавити*** (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).

Кнопкода́вський ← **кнопкода́в**

Ознака за стосовністю до *кнопкодава*.

*Але не всі депутати готові визнати, що в них **кнопкодавська залежність*** (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).

Кобзонофі́лія ← **Кобзо́н** о/о

Любов до Й. Кобзона (російський співак).

*Отож і прикривають усю цю непристойну в нинішніх умовах **кобзонофілію** рейтингами, а заяви РНБО називають мало не боротьбою зі свободою слова* (УТ-і, 1-2/15).

Ковбасокопте́р ← [**ковбас(а)** + **гелік**]опте́р

Гелікоптер з ковбаси.

Ковбасокоптер (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля. Слівкі, 13.06.15).

Ковбасокри́л ← [**ковбас(а)** + **гвинт**]окри́л

Гвинтокрил з ковбаси.

*Новий літальний апарат – **ковбасокрил*** (Канал 24: Весті Кремля, 10.06.15).

Кодоге́й ← **гей** із **ко́д(ом)** о/о

Ослівлення словосполучення *гей із кодом*.

*Визнай, ти тащишся від мого коду. Ти – **кодогей*** (серіал “Кремнієва долина”, 1 сезон, 7 серія).

Козломорді́є ← **морд(а)** **козл(а)** ↔ д/д'

Ослівлення словосполучення *морда козла*.

*Отже, нормальному цивілізованому світові може явитися ще не одно **козломордіє*** (Є. Дудар. Назустріч року кози).

Козлофо́н ← **козе́л** е/ø

Телефон козла.

*Росію врятує **козлофон*** (Канал 24: Весті Кремля, 23.09.16).

Козлязи́чний ← **язи́к козл(а)** ↔ к/ч

Ознака, пов'язана з язиком козла.

*Правда, деякі “свати” і “свахи” того ж цивілізованого світу шукають “**козлязичної**” дипломатії, бо дуже бояться “**нової холодної війни**”* (Є. Дудар. Назустріч року кози).

Козля́нич ← **козе́л Я́нич** е/ø

Ослівлення словосполучення *козел Янич* (про Азарова Миколу Яновича – *Янича*).

*От іще вам новина про Миколу Янича – на письменництво пробило нашого **Козлянича** (Правдиво: 25 хвилин, 08.02.15).*

Кокакóльник ← **Кока-Кóл(а)** л/л'

Особа, пов'язана з "Кока-Колою" (американська компанія).

Кокакольники назвали відхід Зеппа першим кроком до реформ...
(Канал 24: Весті Кремля, 03.06.15).

Колодохід ← 'ход-и(ти) на колóд(і)' ó/о

Механізм, що ходить (рухається) на колодах.

Російський колодохід (назва статті) (Канал 24: Весті Кремля, 24.11.15).

Коломóйськ ← **Коломóй-ськ(ий)** [ськ + ськ]

Місто І. Коломойського (український олігарх).

Може хотіли б ви за історичним принципом повторення бачити в назві когось із сучасників-держмужів? ... Корбаноград? Тимошенковськ? Філатовополь? Вілкулійськ? Коломойськ? (FB: Б. Логвіненко, 05.12.15).

Комбáнд ← **ком[бáт + бáнд(а)]**

Ослівлення словосполучення 'комбат банди'.

Комбанд: за що Шокін хоче посадити Мельничука (назва статті) (УП, 21.05.15).

Комендантува́ти ← **коменда́нт** á/а

Дія (процес), пов'язана з комендантом (бути комендантом, виконувати його обов'язки).

У кожного, хто стояв і вмирав на Майдані, була своя мета... І в того, хто троху комендантував, і в того, хто вилазив на бульдозера, теж!!! (FB: М. Зубков, 27.09.15).

Комунепа́д ← **па́д-а(ють) комун-іст(и)** ↔ н'/н

Опредметнена дія, названа словосполученням 'падають комуністи' (про знесення пам'ятників комуністичним діячам).

ПередВеликодній комунепад (FB: М. Зубков, 11.04.15).

Комунобе́рїївщина ← 'комун-істична **бе́рїївщина**' н'/н

Ослівлення словосполучення 'комуністична берїївщина'.

Щоб відсвіжити пам'ять тим, хто й досі ностальгує за стокатівським Радянським Союзом, за людиноненависницькою комуно-ленінщиною, комуно-сталінщиною, комуно-берїївщиною (В. Захарченко. Уперте щодення).

Комунока́т ← **кат-комун-іст** н'/н

Ослівлення словосполучення *кат-комуніст*.

...якби Україна розібралася б зі своїми комунокатами, вождями-убивцями ще на початку 1990-х, ... у нас не було б нині стільки проблем, трагедій і кровопролиття на Сході (ЛУ, 17/15, с. 1).

Комуноле́нінщина ← 'комун-істична **ле́нінщина**' н'/н

Ослівлення словосполучення 'комуністична ленінщина'.

Щоб відсвіжити пам'ять тим, хто й досі ностальгує за стокатівським Радянським Союзом, за людиноненависницькою

комуно-ленінщиною, комуно-сталінщиною, комуно-беріївщиною
(В. Захарченко. Уперте щодення).

Комуно́нстр ← **комун-істічн(ий) монстр** н'/н

Ослівлення словосполучення *комуністичний монстр*.

І ось у головах комуномонстрів Кремля заграло “Лебедине озеро” – цілих три дні не вмовкали від чарівної музики Чайковського екрани телевізорів (В. Захарченко. Уперте щодення).

Комунопартокра́т ← **комун-істічн(ий) партокра́т** н'/н

Ослівлення словосполучення *комуністичний партократ*.

І виступає по телебаченню розумник – колишній комунопартократ обкомівський і повчає нас, які проклинають советську ніч над Україною... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Комуноста́лінщина ← **комун-істічна ста́лінщина** н'/н

Ослівлення словосполучення *комуністична сталінщина*.

Щоб відсвіжити пам'ять тим, хто й досі ностальгує за стокатівським Радянським Союзом, за людиноненависницькою комуно-ленінщиною, комуно-сталінщиною, комуно-беріївщиною
(В. Захарченко. Уперте щодення).

Комунофарисе́й ← **комун-істічн(ий) фарисе́й** н'/н

Ослівлення словосполучення *комуністичний фарисей*.

Запитую того порохнявого комуно-фарисея... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Комфорті́стка ← **“комфорті́ст”** ← **комфо́рт** о/о

Жінка, яка любить комфорт.

От у дитинстві я була стовідсотковою “комфортисткою”
(rova.ua.org.ua, 09.12.16).

Конандойлі́ана ← **Кона́н Дойл** о/о о/о л/л'

Сукупність усього, пов'язаного з А. Конан Дойлем (англійський письменник).

Нормальної бібліографії української конан-дойліани також не існує
(FB: Б. Стасюк, 05.12.16).

Конституля́ція ← **консти[ту́ція + капіту]ля́ція** у/у

Конституція, що має ознаки капітуляції.

Конституляція? (назва статті) (ДТ-і, 23/15).

Контра́ч ← **контр-а́кт**

Особа, яка підписала контракт.

Можлива дата крайнього (військові забобонно уникають слова “останній”) дня війни цікавить кадрових, “контрачів” і мобілізованих... (ДТ-і, 27/16).

Копомані́я ← **ма́нія ко́п(ами)** ↔ о/о

Манія копами.

У Рівному – копоманія (назва статті) (charivne.info, 20.04.16).

Корбани́ада ← **Корба́н** о/о н/н'

Збірне до всього, пов'язаного з Г. Корбаном.

Рік тому у Дніпрі: “Корбаниада” та вибори (dnipro.depo.ua, 02.11.16).

Корбаноград ← **Кóрбан** ó/о

Місто Г. Корбана (український політик).

*Може хотіли б ви за історичним принципом повторення бачити в назві когось із сучасників-держмужів? ... **Корбаноград?** Тимошенковськ? Філатовополь? Вілкулійськ? Коломойськ? (FB: Б. Логвіненко, 05.12.15).*

Корбініст ← **Кóрбін** ó/о н/н'

Особа-прихильник чи послідовник Д. Корбіна (англійський політик).

*Але **корбіністи** не мають співчуття до цих народів (УТ-і, 37/15).*

Коричневообкий ← **корічнев(е) об(о) і/и**

Ознака, пов'язана з коричневим оком.

***Коричневооке таксі** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 31.03.16).*

Корупційнўтися ← **“корупційнўти”** ← **корўпці[й(а)] ў/у**

Завершена разова (само)дія (процес), пов'язана з корупцією.

*Нарешті **корупційнўвся**, продався, продав комусь своє депутатське первородство, наше народне довір'я (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Косметологіня ← **косметóлог** ó/о

Жінка-косметолог.

*Ірина Долженко, 44 роки, **косметологиня**, у шлюбі, має сина (rovaHa.org.ua, 19.09.16).*

КосмоВаз ← **косм-ічн(ий) АвтоВаз** м'/м

Ослівлення словосполучення *космічний “АвтоВаз”* (російська автомобільна компанія).

*І, безумовно, у збройному протистоянні **“КосмоВаз”** був би на рівні “АвтоВазу” (Весті Кремля, 10.08.15).*

Космоватник ← **косм-ічн(ий) ватник** м'/м

Ослівлення словосполучення *космічний ватник*.

*Хто ж стане першим в історії людства **космоватником**, дивіться далі (Канал 24: Весті UA, 12.08.15).*

Космопїп ← **косм-ічн(ий) пїп** м'/м

Ослівлення словосполучення *космічний пїп*.

*Навчання почав перший **космопїп** – отець Іов... (Канал 24: Весті Кремля, 27.11.15).*

Котигорóшка ← **Котигорóшк(о)**

Жінка-Котигорошко.

*У Дагестані з'явився свій, а точніше своя **Котигорошка** (Канал 24: Весті Кремля, 06.04.16).*

Котобóл ← **футбóл кот(ів)** ↔ т'/т

Ослівлення словосполучення *футбол котів*.

***Котобол** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 06.11.15).*

Котокафé ← **кафé кот(ів)** ↔ т'/т

Ослівлення словосполучення *кафе котів*.

*У Львові кримські переселенці відкрили унікальне **“котокафе”** (socportal.info, 02.05.15).*

Кототоварїство ← **товарїств(о) кот(ів)** ↔ т'/т

Ослівлення словосполучення *товариство котів* чи *котяче товариство*.

“Кототовариство” займало чимало площу та й поводило себе небездоганно (ДЧ-і, 24.07.15).

Крабов’є ← [к^ра^бов(е) + олів]’є á/a

Олів’є з крабами.

Олів’є прощавай, крабов’є – банзай! (з реклами крабових паличок).

Краєзнавчоцентризм ← краєзна^{вч}(ий) центризм á/a

Ослівлення словосполучення *краєзнавчий центр*изм.

Очевидно тому, що топонімічна комісія, керуючись принципом краєзнавчоцентризму, намагається враховувати і пропозиції мешканців (ДТ-і, 33/15).

Красніковізація ← “красніковізувати” ← К^расніков á/a в/в’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Є. Красніковим (спортивний директор збірної України з футболу).

Вставляю свої 5 копійок в питання красніковізації збірної України (FB: В. Миленко, 26.07.16).

Кремлеблюдолиз ← блюдолиз К^ремл(я) ↔ л’/л

← кремл-івськ(ий) блюдолиз л’/л

Ослівлення словосполучення *блюдолиз Кремля* чи *кремлівський блюдолиз*.

Тепер ці кремлеблюдолизи заходилися цензурувати “справи давно минулих днів” (ВЗ-і, 29.01.15).

Кремлецентричний ← кремлецентр-їзм

Ознака, пов’язана з кремлецентризмом.

Аж ось кремлецентричному віршареві ще одна відповідь: від родненьких руских, пжалста: рейтинг Путіна сягнув отих 89,9% ... (ЛУ, 48/15, с. 6).

Кремлін ← Кремль é/e

Особа, пов’язана з Кремлем [йдеться про керівництво Росії].

Чи може наступний уряд, якщо його раптом очолить Тимошенко, справді робити щось проординське, є іншим питанням, але такі надії в кремлінів є (FB: С. Гук, 23.02.16).

Кремльленд ← країна (ленд) К^ремль ↔ é/e

Ослівлення словосполучення *країна (ленд) Кремль*.

Так виглядає Кремльленд (Канал 24: Весті Кремля, 19.03.15).

Кривдолюбєць ← люб-й(ти) кривд(у) ↔ ю/ю і/и

Особа, яка любить кривду.

Що знали ми, окрім голодних оргій, Всеволоддя кривдолюбців і нікчем, Наш ідеал – ну звісно, сам Георгій, Що зло і лютість посіче мечем (М. Петренко. Що знали ми).

Кривоохоронний ← [криво + право]охоронний

Протилежне до *правоохоронний*.

Місяць тому його заарештували в Фінляндії з підробними документами, але наші “кривоохоронні” органи цього факту навіть не помітили (FB: Правдиві новини, 23.05.15).

Кривосла́вний ← [крив(ий) + право]сла́вн(ий)

Протилежне до православний.

*Також церкву, яка – без Бога: **Кривославну** церкву гундяїв (С. Бондаренко. Москованьки).*

Крилоко́ник ← ко́ник із кри́л(ами) ↔ й/и

Ослівлення словосполучення коник із крилами.

*Лине **крилоконик** над Місяцем і димними водами, над вічно молодими Терезами (П. Перебийніс. Соняхове сонце).*

Кримнаши́ст ← кримна́ш а/а

Особа, пов’язана з кримнаш (російський пропагандистський слоган).

*“**Кримнашист** зі стажем” Лужков отримав орден від Путіна (назва статті) (dero.ua, 22.09.16).*

Кримнашистка ← кримнаши́ст

Жінка-кримнашист.

*Співачка-“**кримнашистка**” прояснила ситуацію зі своєю бабусею в Україні (назва статті) (novyny.online.ua, 01.11.16).*

Кримнаши́стський ← кримнаши́ст

Ознака за стосовністю до кримнашиста.

*... де **кримнашистські** воші кишать у такій кількості, що розлізаються по всьому світу, розплodжуючи гнідників тероризму, сепаратизму, гібридних мусульманських походів на Європу та українофобства? (ЛУ, 5/16, с. 12).*

Кримнаші́вець ← кримна́ш ш/ш’

Особа, пов’язана з кримнаш (російський пропагандистський слоган).

*Поки увагу пересічних “**кримнашівців**” сконцентровано на перипетіях курортного сезону, а їхні опоненти вправляються в глузуванні з тих перипетій, за завісою пляжних драм розгортаються грізні події, що за своїм значенням ледь не дорівнюють новій окупації півострова (УТ-і, 28/15).*

Кримнаші́вка ← Кримна́ш

Жінка, пов’язана з Кримнаш (проросійський пропагандистський слоган).

*Виявляється, інформаційні програми для телеканалу “Інтер” готувалися під проводом одіозної персони, давньої подруги “ополченців”, “**кримнашівки**” Марії Столярової (УТ-і, 8/16).*

Кримна́шка ← Кримна́ш

Жінка, пов’язана з Кримнаш (проросійський пропагандистський слоган).

***Кримнашка** Клочкова – карма таки є (forum.pravda.com.ua, 27.07.16).*

Кримнезі́я ← [Крим + ам]незі́я й/и

Амнезія щодо Криму.

Але саме “**кримнезія**” стає щоразу поширенішою. Політики вважають за доцільне не згадувати про Крим в домовленостях про припинення бойових дій (Мінськ-1 і Мінськ-2); “реалістичні” науковці не вбачають у ньому вагомої підвалини актуальної кризи (historians.in.ua, 21.04.15).

Кримоватник ← **ватник** із **Крім(у)** ↔ **й/и**

← **крім-ськ(ий) ватник** **й/и**

Ослівлення словосполучення *ватник* із *Криму* чи *кримський ватник*.

Ну нічого, – не унива “кримоватник” (FB: В. Чепинога, 18.04.15).

Кримоцентричний ← **кримоцентр-їзм**

Ознака пов’язана з кримоцентризмом.

Кримоцентрична історія (назва статті) (ДЧ-і, 13.01.15).

Кровожілий ← **кров** у **жил(ах)** **о/о**

Ознака того, хто має кров у жилах.

*Ти прийдеш – Мамо: в моїх вустах Про зраду не прочитаєш Про те – Що – минув **кровожилий** Птах...* (В. Старун. І місце не те...).

Кровоспас ← **спас-а(ти) кров** ↔ **о/о**

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *спасати кров*.

Один із завершених проєктів – гемостатичний (кровоспинний) медичний засіб “Кровоспас” (ДТ-і, 7/15).

Крокодилізм ← **крокодил** **й/и л/л’**

Негативне явище, пов’язане з крокодилом.

Подібний “крокодилізм” прогризає нашу дійсність: депутатам і чиновникам – підвищення зарплат у рази, а пенсіонерам – світле майбутнє (ДТ-і, 27/16).

Кропивничайник ← **кропивни[чанин + чайник]**

Кропивничанин-чайник.

Чи об’єднуються кропивничани й кропивничайники? (ДТ-і, 27/16).

Кропивничанин ← **Кропивницьк(ий)** **й/и ц’/ч**

Особа-житель Кропивницького.

Чи об’єднуються кропивничани й кропивничайники? (ДТ-і, 27/16).

Кропивничанка ← **Кропивницьк(ий)** **цьк/ч**

Жінка-мешканка Кропивницького.

Одна з найкращих педагогів світу кропивничанка Ганна Дудіч розповіла, як підтримка близьких допомагає йти до перемог (persha.kr.ua, 17.12.16).

Круговопоручний ← **кругов(а) порук(а)** **к/ч**

Ознака, пов’язана з круговою порукою.

*Та звичайнісіньке **круговопоручне** державно-приватно-олігархічне розкрадання прибутків України* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Культурмісіонер ← **місіонер культу́р(и)** ↔ **у/у**

Ослівлення словосполучення *місіонер культури*.

*... Турбіни – то не якісь там сумнівні орловські прибудди, а, коли й не “аристократія”, то принаймні ТЕЖ “біла кість”, духовні господарі “Города” – інтелігенція, “професура”, словом, **культурмісіонери** “в*

лапах у мужиков”... (О. Забужко. Цей проклятий “квартирний вопрос”).

Кулявлóби ← Кулявлóб

Прихильники Кулявлоба (прізвисько А. Яценюка).

Це стосується й інших кулявлобів – вершителів доль людських, фейсбучних міністрів, політиканів, стратегів (УТ-і, 10/16).

Купідóнка ← купідóн

Жінка-купідон.

А вечорами буду ся бавити в Купідоні з купідонами і купідонками до повного скупідонення (FB: Ю. Винничук, 07.04.15).

Л

Лайвербёрдівець ← лайвербёрд д/д’

Особа, пов’язана з лайвербердом (емблема футбольного клубу “Ліверпуль”).

Моменти підопічних Карвера виникли ж після ослаблення хватки “лайвербердівців”, а не внаслідок класного пресингу (blog.isport.ua, 16.04.15).

Лайка́р ← ла́йк-а(ти) а/а

Особа, яка лайкає.

Є у мене один прекрасний френд, який має цікаве гобі – пасе всіх, хто лайкає пости одного одіозного міністра, і потім репресує цих лайкарів (FB: В. Миленко, 26.11.15).

Лайкомáн ← лайк а/а

Особа, яка любить лайки (знаки схвалення чогось у соціальних мережах та інших онлайн-ресурсах).

Перелякані лайкомани намагалися перевести все в жарт (Канал 24: Весті Кремля, 13.07.16).

Лайку́н ← ла́йк-а(ти) а/а

Зневажливо про особу, яка лайкає.

Поки одні “лайкуни” вислужувалися розлогими коментарями під дописами на партійній сторінці, інші вирішили, що достатньо відмітитися великоднім привітанням “Христос воскрес!” під парадними фотографіями президента з сім’єю (ВЗ-і, 16.04.15).

Лайномётник ← лайномёт

Особа, пов’язана з лайнометом (використовує його).

І ці теббельсівські лайнометники ще будуть щось мекати про лібералодемократичні цінності та свободу слова ?! (FB: М. Зубков, 19.06.15).

Лайноньо́з ← лайн(о́) + ньо́з

← [лайн(о́) + Лайф]ньо́з

Ньюз (ЗМІ), пов’язані з лайном; “Лайфньюз” (російський пропагандистський телеканал), який подає лайно.

З усіма його ознаками – істеричними нотками в голосах ведучих новин; агресією проти московських “лайноньюзів”; нетерпимістю до альтернативної думки; дикою ненавистю до ворога... (osvita.mediasapiens.ua, 18.02.15).

Лайнотворець ← творець лайн(а) ↔ о/ó ё/е
← твор-і(ти) лайн(о) ↔ о/ó

Ослівлення словосполучення *творець лайна*; особа, яка творить лайно. Певна була, що таку тоді закрили, – аж то, бач, тільки початок був. І з того “шаловлівіє ручки” наших **лайнотворців** вилупили тепер закон, за яким українська мова де-факто перестане бути обов’язковою в освіті (акцент.org.ua. 15.06.16).

Лайтватний ← ватн(ий)

Не зовсім, меншою мірою ватний.

Канал веде досить неприховану “**лайт-ватну**” політику, особливо цим вирізняється його “прима-балерина” росіянин Матвей Ганопольський (УТ-і, 30/16).

Ламберсексуальний ← ламберсексуал л/л’

Ознака, пов’язана з ламберсексуалом (тип чоловіків-бороданів із брутальною зовнішністю).

На своєму сайті воно показало **ламберсексуальну** зовнішність Азарова, Пшонки, обидвох молодших Януковичів... (Утеодин з Майклом Щуром, 13/15).

Легендарніти ← легендарн(ий) н/н’

Дія (процес) – ставати легендарним.

І справжні твої руки на очах **легендарніють**... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Легкопис ← лёгко пис-а(ти) ё/е

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *легко писати*.

Легкопис вітру – листяний перешепт, Над плесом тиші – ані півслівця. Запахне сонце соком із черешень: В сузір’ї ягід гронами – сонця (О. Вертіль. Десятий день...).

Легоман ← легоман-ія н’/н

Особа, “хвора” на легоманію.

У доробку майстра, відомого “**легоманам**” під псевдо Брікман (*brick* – англійською “цегла”) – римський Колізей, афінський Акрополь тощо (УМ-і, 14/15).

Лейтспосіб ← спосіб

Провідний спосіб.

В “Помічниках та підбурювачах” двійництво / подвоєння – “**лейтспосіб**” концептуалізації (ЛІА, 03.09.15).

Лексменщина ← лекс-ична менщина

Ослівлення словосполучення *лексична меншина*.

... матюки... відчуваю шкірою і сонячним сплетінням, мені по-справжньому стає погано, можете мене сприймати людиною з

особливими потребами, **ЛЕКСменишиною**, але так воно є (FB: I. Назаренко, 15.01.16).

Ленінобóрець ← **борéць** з **Лéнін(им)** é/е о/ó

Ослівлення словосполучення *борець з Леніним*.

Леніноборець (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 15.05.15).

Леніноповáл ← **повал-й(ти) Лéнін(а)** ↔ é/е а/á

Опредметнена дія, названа словосполученням *повалити Леніна*.

Нинішні дні масового “леніноповалу” депутати Іллічівської міськради Одеської області ознаменували оригінальним одностайним рішенням (cossackland.org.ua, 24.02.14).

Леофіл ← **Лéо** é/е

Особа, яка любить Лео [ДіКапріо].

І пояснити щасливим “леофілам”, що перемогла загальна необ’єктивність, годі (УТ-і, 9/16).

Лепенізóваний ← **“лепенізувáти”** ← **Ле Пен** é/е н/н’

Ознака дії, пов’язана з М. Ле Пен (французький політик).

Земанізована Чехія, орбанізована Угорщина, лепенізована Франція, путінізована Росія і трампізовані Штати – це той токсичний світ, в якому Україна після Майдану не зможе існувати (ДТ-і, 29/16).

Лесбіяненя́ ← **лесбіян-к(а)** я/я

Маленька лесбіянка; дитина-лесбіянка.

Ви не повірите, але депутати голосували законопроект не про примусове прийняття школярів у гомосексуаленята та лесбіяненята... (#@)?\$0 з Майклом Щуром, № 4).

Лестерофáн ← **фан Лéстер(а)** ↔ é/е

Ослівлення словосполучення *фан “Лестера”* (англійський футбольний клуб).

*Бо інакше б від **лестерофанів**, які ще рік тому не знали про існування цього клубу, проходу не було (ua-football.com, 03.05.16).*

Лжедо́щ ← **дощ**

Несправжній дощ.

*...воно витягує фільтри Для прочисток усіх **лже-дощів** Падають на землю івасі-перевізники Простромлені сухим списом Діалектики та емпірик... (М. Шунь. Львів’ярня).*

Лжемайдáн ← **Майдáн**

Несправжній Майдан.

*Друг мій, із етнічних росіян, Мамонтов Павло, з Майдану віча, Мужньо став на прою, де **лжемайдан** Нищить навіть росіян етнічних (В. Василяшко. Бранцю руку з тризубом відсік...).*

Лжепереселéнець ← **переселéнець**

Несправжній, удаваний переселенець.

*Трохи згодом Павло Розенко, який обіймав на той час посаду міністра соціалітики, на всіх каналах у кожному інтерв’ю розвиватиме тему “**лжепереселенців**” і недобросовісних одержувачів соцдопомоги (ДТ-і, 46/16).*

Лисенкіада ← **Лісенк(о)** і/и к/к'

Збірне до творів М. Лисенка (український композитор).

Концерт “Вокальна Лисенкіада” (назва концерту в Національному Києво-Печерському історико-культурному заповіднику).

Листовітер ← **лист-ов(ий) вітер**

← **вітер лист(у)** і/и

Ослівлення словосполучення *листовий вітер* чи *вітер листу*.

Ось ясен “вертольотики” пуска, і “парашутики” стартують з липи, і “зграї” листовітру – висота! Осінні феєрверки: “Жжи-ти! Жжи-ти!” (Г. Михайлик. Верховітне).

Листолёт ← **лист-ов(ий) лет**

← **лет листу** ↔ і/и

Ослівлення словосполучення *листовий лет* чи *лет листу*.

А квіти, пелюстки і листолет Прив'ялим подихом послалися довкрузно. Під пустою зігнувшись, як биндюжник, Брів листопад. Він трохи був поет (Б. Чіп. Ще тільки вчора).

Лихотомія ← ?

?

Лихотомія (назва циклу І. Астапенка) (ЛУ, 25/15, с. 12).

Лишенькач ← “**лишенькати**” ← **лишень**

Особа, яка часто вживає слово *лишень*.

Абикачі й лишенькачі як мови псувачі (ЛУ, 15/16, с. 5).

Лівіїзація ← “**лівіizuвати**” ← **Ліві[й(а)]** і/и

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Лівією (набуття ознак Лівії).

Останні тенденції свідчать про певну “лівізацію” Ємену: коли в країні діятимуть два центри ухвалення рішень (ДТ-і, 8/15).

Лівопівкулік ← **лів(а) півкул(я)** і/и л'/л

Особа з (домінуванням) лівої півкулі.

Ви довідаєтеся: що лівопівкулики чи правопівкулики стануть лідерами нового життя на планеті Земля, якщо перші уособлюють Час, а другі – Простір... (ЛУ, 49/16, с. 2).

Лівославний ← [**лів(ий) + прав]осла́вн(ий)**

Протилежне до *православний*.

Лівославні усі справославніли і, ковтнувши кремлівського гелію, Верещать телепузними голосами і бабахкають в стелю (І. Малкович. Гавбиця, мавзер, трофейний танк...).

Лікбэзівець ← **лікбэз** з/з'

Особа, пов'язана з лікбезом (ідеться про просвітницький проект “Likbez: Історичний фронт”).

“Лікбезівці” не забувають і про доморослі, контрверсійні українські міфи, з якими також розправляються нещадно, але з фактами на руках (ДТ-і, 7/16).

Ліліп'утінський ← **Ліліп'утін**

Ознака за стосовністю до Ліліпутіна (зневажливо-іронічна назва В. Путіна).

Власне, треба починати з президента: так це саме Ваш, пане Порошенко, “оркестр”? Чи все-таки ліліпутінський? (ЛУ, 1-2/15, с. 2).

Лінгвознецінювач ← лінгв-істичн(ий) знецінювач в’/в

Ослівлення словосполучення *лінгвістичний знецінювач*.

Панове лінгвознецінювачі! А звідки тоді в нашій українській мові оця щиро-широка варіативність... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Лінгвошевченкіана ← лінгв-істичн(а) шевченкіана в’/в

Ослівлення словосполучення *лінгвістична шевченкіана*.

У ювілейний шевченківський рік особливою звучання набувають вічні питання лінгвошевченкіани... (С. Єрмоленко, А. Пономаренко. Лінгвошевченкіана над часом // Українська мова, 4/14, с. 161).

Лісокнигарня ← ліс-ов(á) книгарня

Ослівлення словосполучення *лісова книгарня*.

Астральна стріт Гастрольний кіт Сліди будівель Солодкий біль Фатальних спогадів Віками човгати Бородою туманів У лісокнигарні... (В. Вакуленко. Сакральна площа).

Літакопад ← пáд-а[й(е)] літáк ↔ á/а

Опредметнена дія, названа словосполученням *падає літак*.

Вірус російського літакопаду вже сягнув окупованого Криму (expres.ua, 04.11.15).

Літепліти ← літепл(о) і/і л/л’

Дія (процес), пов’язана з літеплом.

Літаємо, літуємо, літепліємо... Літо ж бо не квапиться нас відпускати (А. Багряна. По-літ-о).

Літературознавка ← літературознав-ець

← літературознав-ств(о)

Жінка-літературознавець; жінка, пов’язана з літературознавством.

Уляна Федорів – літературознавка, асистентка кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства Львівського національного університету ім. І. Франка (uamoderna.com, 26.09.16).

Літературознавиця ← літературознав-ець

← літературознав-ств(о)

Жінка-літературознавець; жінка, пов’язана з літературознавством.

Це повість для підлітків авторства літературознавиці й літкритикині Ольги Купріян – вона спеціалізується на дитячій та підлітковій літературі (певно, несерйозна жінка) і для неї це дебютна книжка (ЛА, 22.11.16).

Літкритикиня ← літкритик і/и

Жінка-літкритик.

Це повість для підлітків авторства літературознавиці й літкритикині Ольги Купріян – вона спеціалізується на дитячій та підлітковій літературі (певно, несерйозна жінка) і для неї це дебютна книжка (ЛА, 22.11.16).

Літровесник ← ровесник

Літературний ровесник.

Але ця “цвіркунова нота” у Вінграновського звучала інколи вразливіше, ніж космічні оркестри і нурти його літровесників (ЛА, 01.12.16).

Ліфтокрát ← **ліфт** і/і

Особа, яка “володіє” ліфтом.

Втім, Клятва ліфтократа настрашила не лише ліфтове господарство міста Слов’янськ, неабиякий переляк відчували й ліфти по всьому світу (dsnews.ua, 22.10.16).

Ліфтокрátія ← **ліфтокрát** т/т’

Суспільне явище, пов’язане з ліфтократом.

В тексті клятви цього адепта ліфтократії (від англ. Lift – підйомник та грец. χράτος – сила, влада) *ідеється і про взяття за свідки бога Путіна, і про вічне цінування знань і умінь, яким навчив його Моторола, і багато чого ще більш сакрального* (dsnews.ua, 22.10.16).

Ліфтофóбія ← **ліфт** і/і

Боязнь ліфтів.

А Ігорю Плотницькому, не дивлячись на власні габарити, таки вдалося вислизнути з ліфту в останній момент, хоча загострена форма ліфтофобії у нього відтоді нікуди не зникла (dsnews.ua, 22.10.16).

Лобобітний ← **би(ти) лóб(а)** ↔ ó/о

Ознака за дією, названою словосполученням *бити лоба*.

Цим самим я не тиранізую, а (принаймні для себе і в собі) забираю Поета од Бога з лобобитних скупчень його нібито пастви, а насправді – вірників за чужий кошт (ЛУ, 11/15, с. 10).

Лока́льніший ← **лока́льн(ий)** н/н’

Вищий ступінь ознаки, названий прикметником *локальний*.

Попередній [сайт], підступно вкрадений, був локальнішим, із виразним ухилом у так звану корпоративність (ЛУ, 28/15, с. 4).

Лугандопітék ← **Лугáнд(а)** á/а

Зневажлива назва жителів Луганди (зневажлива назва самопроголошеної терористичної ЛНР).

І хай ці лугандопітеки їдять його з кашою до ізжоги через вуха і кровавого поноса (FB: В. Миленко, 17.04.15).

Львів’ярня ← **[Львів + кав]’ярня** і/і

Ослівлення словосполучення *кав’ярня Львова*.

У львів’ярнях Пахне вином і яриною До мацютих канаве з кавою в них я Сиджу субтельно і натільно З тою Старою юрбою-загравною... (М. Шунь. Львів’ярня).

Людинобраконьєрство ← **браконьєрство людин(и)** ↔ і/и

Ослівлення словосполучення *браконьєрство людини*.

Людинобраконьєрство Москви (В. Захарченко. Уперте щодення).

Людинокривля́ння ← **кривля́нн(я) людин(и)** ↔ і/и

Ослівлення словосполучення *кривляння людини*.

У людинолюбстві (а не людинокривлянні, як інколи бачимо на різних сценах) (ДТ-і, 4/16).

Людодцентрічний ← людодцентр-ізм

Ознака, пов'язана з людодцентризмом.

Наступного року “людодцентричний” бюджет суттєво підвищує мінімальну заробітну плату, зарплати вчителям і лікарям, але не пенсії (ДТ-і, 50/16).

Людодспад ← спад-а[й(е)] лютъ ↔ а/а т'/т

Опредметнена дія, названа словосполученням *спадає лютъ*.

Не так стоїш! Не ті говориш мудри! Не так живеш!.. Класичний лютоспад! (Р. Лук'янчук. Бог не кара).

Ляшківець ← Ляшк(б) к/к'

Особа-прихильник, послідовник О. Ляшка (український політик).

Приводів для грюкання дверима у “ляшківців” накопичилося чимало (УМ-і, 35/15).

Ляшкіший ← Ляшк(б) к/к'

Вищий ступінь ознаки, пов'язаної з О. Ляшком (український політик).

Складається враження, що пан Каплін намагається бути ляшкішим за самого Ляшка (Утеодин з Майклом Щуром, 18/15).

Ляшкоманія ← манія Ляшк(а) ↔ а/а

Ослівлення словосполучення *манія Ляшка*.

Ляшкоманія крокує експертним середовищем (FB: Є. Магда, 11.07.16).

М

Мавзолесподібний ← подібний до мавзолé[й(у)] ↔ é/е

Ослівлення словосполучення *подібний до мавзолею*.

Світлий український інтер'єр Василя Кричевського замінено на космополітичний, темний, чорний мавзолесподібний із задрапованими вікнами... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Мавпачня ← мавп(а) а/а

Збірне до *мавпа*.

Але як далі поведеться менша свинота і мавпачня (В. Бурмака. Мир і війна).

Мавпоукраїнський ← українськ(а) мавп(а) ↔ а/а

Ознака за стосовністю до української мавпи.

... то в двох наступних – “Еволюція або Смерть, або Пригоди павіана Томаса” та “Фарирутка” – уже з'явився і сюжет, і головний герой мавпоукраїнського походження (ukr.lb.ua, 06.12.16).

Мадурік ← Мадур-о

Іронічна назва послідовників чи прихильників Н. Мадуро (президент Венесуели).

Венесуела: “мадурики” можуть програти (назва статті) (ДТ-і, 47/15).

Мазепіти ← Мазéп(а) é/е п/п'

Дія (процес), пов'язана з І. Мазепою (ставати І. Мазепою).

Шевченкіймо, мазепіймо, богуніймо! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Майданознавець ← знавець Майдан(у) ↔ а/а

Ослівлення словосполучення *знавець Майдану*.

Відповідь “*майданознавцю*” (назва допису) (ДД, 16.08.15).

Макалта́й ← **Мак**-до́налдс + **Алта́й**

“Макдоналдс” на Алтаї.

Макалта́й (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 01.07.16).

Макдияво́л ← **Мак**-до́налдс + **дияво́л**

Диявол із Макдональдсу.

Спокуса Макдияво́ла (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 09.12.15).

Макдо́нахівський ← **Макдо́нах** х/х’

Ознака за стосовністю до М. Макдонаха (ірландський драматург).

У макдонахівську розетку належить встромити український режисерський штекер (ДТ-і, 49/15).

Макміхало́к ← **Мак**-до́налдс + **Міхал**-ко́в

Страва, виготовлена в Макдоналдсі М. Міхалкова (російський кінорежисер).

Щоправда, видумувати макміхалок та путінбургер він не став... (Канал 24: Весті Кремля, 15.12.15).

Макненаві́сник ← **ненаві́сник** **Мак**-до́налдс(у) ↔

Ненависник Макдоналдсу.

Все власне, як і бажала душа щирого макненависника (Канал 24: Весті Кремля, 15.12.15).

Макробуттє́вий ← “**макробуттє́я**” ← **буттє́я**

Ознака, пов’язана з ‘великим’ (значущим) буттям.

Гамлетівське “бути чи не бути” при всій його ужитковій стертості стосується як мікро-, так і макробуттєвих горизонтів земної екзистенції... (ЛУ, 11/15, с. 10).

Макродепресі́я ← **депресі́я**

Надзвичайно велика депресія.

Макродепресі́я та мікрооптимі́зм (назва статті) (ДТ-і, 50/15).

Макронебезпе́ка ← **небезпе́ка**

Надзвичайно велика небезпека.

Нинішнє поширене, але від цього не менш хибне, сприйняття ситуації як “затишшя” криє в собі макронебезпеку (ДТ-і, 24/16).

Макронéбо ← **не́бо**

Надзвичайно високе небо.

Просто політикам і реформаторам треба щодня “спускатися з макронеба” та пильніше роздивлятися конкретні можливості насамперед внутрішнього ринку (ДТ-і, 50/15).

Максимі́зм ← **ма́ксим**-ум а/а м/м’

Суспільне явище, пов’язане з максимумом.

Держава усіляко стимулює “максимі́зм” при формуванні територіальних громад, за якого міста і селища ініціюють об’єднувальні процеси з навколишніми селами (ДТ-і, 25/16).

Малоземéлець ← **Мал(а́)** **Земл(я)** ø/é

Особа, пов'язана з Малою Землею (учасник боїв за Малу Землю).
Дійшла інформація про цього “малоземельця” до обкому партії, і звітти грізно розпорядилися не допускати цього советського карателя-вбивцю на гарматний постріл до жодної зі шкіл області (В. Захарченко. Уперте щодення).

Малоросіянізований ← “малоросіянізувати” ← **Малоросі[й(а)]** ó/o

Ознака за дією, пов'язаною з Малоросією.

Малоросіянізований Кремлем і російським посіпаками в Україні (В. Захарченко. Уперте щодення).

Малоросович ← **малорос**

Нащадок, спадкоємець малороса.

А чого чекати від хохла малоросовича (В. Захарченко. Уперте щодення).

Малохохлу́й ← **мал(ій) хохлу́й**

Ослівлення словосполучення *малий хохлуй* (за аналогією до малорос).

При всій повазі до таланту, саме цей футуристичний малохохлуй перший задвинув у маси культ уславлення вождя світового тероризму (FB: С. Гук, 15.04.16).

Малохохлу́йський ← **малохохлу́й**

Ознака за стосовністю до малохохлуя.

На честь малохохлуйського виродження треба сказати, що усвідомивши свою клоунську роль, він не зупинився перед натисканням на гачок біля власного черепа (FB: С. Гук, 15.04.16).

Мальвініст ← **Мальвін(а)** і/і н/н'

Особа-прихильник Мальвіни (персонаж казки О. Толстого “Золотий ключик”).

Мальвіністи вигукували: “За Мальву! За чорнобривці! За калину!” (В. Бурмака. Мир і війна).

Маннергэймно ← “маннергэймний” ← **Маннергэйм**

Ознака, пов'язана з К. Маннергеймом (колишній фінський президент).

Жити маннергеймно (В. Захарченко. Уперте щодення).

Маннергеймувати ← **Маннергэйм** é/e

Дія (процес), пов'язана з К. Маннергеймом (колишній фінський президент).

Якби ж вистачило розуму в тих, хто ще не продався, зразу ж кинутися тепер розбудовувати українську армію, маннергеймувати державний кордон з Росією і Білоруссю та Молдовою в першу чергу (В. Захарченко. Уперте щодення).

Маоцзедунізація ← “маоцзедунізувати” ← **Мао Цзедун** у/у н/н'

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Мао Цзедуном (поширення політики Мао Цзедуна).

І чи Сі Цзіньпін не готується запровадити нову маоцзедунізацію китайського суспільства, з тією хіба що різницею, що китайці є нині набагато сучаснішими? (osvita.mediasapiens.ua, 09.02.15).

Мáрвелівський ← **Мáрвел** л/л'

Ознака за стосовністю до “Марвела” (американська компанія, яка виробляє однойменні комікси).

Це марвелівський фільм від людини, яка зробила “Скотта Пілігрима” свого часу ще кращим (see-life.biz, 11.02.16).

Маріху́анин ← маріхуа́н(а)

Особа, пов’язана з маріхуаною.

Маріхуанин, який вирощував траву заради птахів (Канал 24: Весті Кремля, 22.03.16).

Математикі́ня ← матемáтик á/a

Жінка-математик.

Ада Августа Кінг, графиня Лавлейс (1815 – 1852) – англійська математикіня, вважається першою в історії програмісткою (чоловіків-програмістів до цього теж не було!) (rovaha.org.ua, 02.11.16).

Мауглі́ана ← Ма́углі á/a [i+i]

Збірне до Мауглі (літературний персонаж).

Трохи вкраїнської кіплінгіани. Маугліана як вона є (FB: Б. Стасюк, 21.11.15).

Мафусаї́лівка ← Мафусаї́л л/л’

Уявне місто Мафусаїла.

Скільки ще гарних назв придумати можна: Семикарогосподенськ, Потопськ, Мафусаїлівка врештї-решт (Утеодин з Майклом Щуром, 22/15).

Мегабудівни́цтво ← будівни́цтво

Надзвичайно велике будівництво.

Проект “мегабудівництва” відфутболюють уже три роки (ДТ-і, 50/16).

Мегава́тний ← ва́тний

Дуже ватний.

МегаВатні. Клуб кримнашів імені Гайдаша (назва статті) (ua-football.com, 08.12.15).

Мегавізеру́нок ← візеру́нок

Надзвичайно великий візерунок.

Виходить, що це мегавізерунок, він наче “збільшений” у комп’ютерних пікселях (ДТ-і, 9/15).

Мегаекспе́ртний ← мегаекспе́рт

Ознака, пов’язана з мегаекспертом.

Але кого це цікавило – він став чи не героєм і завсідником ток-шоу, а його думка – мегаекспертною (УТ-і, 27/16).

Мегаквaziку́льту́ра ← квазику́льту́ра

Надзвичайна квазікультура.

Їхні бізнесові мегаквaziкультури на емоційно психологічному рівні позбавляють українців національної сутності, намагаються нав’язати космополітичний спосіб життя (ДТ-і, 24/16).

Мегаро́лик ← ро́лик

Надзвичайний ролик.

І нехай не ображаються “бі-бі-сі”шники, котрі відзняли помпезний, але трохи лубочний мегаролик про Хортицю... (FB: О. Меркулова, 27.09.15).

Мегахмарочос ← хмарочос

Надзвичайно високий хмарочос.

Плоди подібної діяльності – меггахмарочоси в центральній частині міста, які спотворюють історично усталене унікальне міське середовище, загрожують Києву втратою його яскравої своєрідності (ДТ-і, 4/16).

Медведчукодán ← [Медведчук + Май]дán у/у

Майдан від В. Медведчука.

Йой пишуть, жи врешті 1+1, 24-й і УНІАН заспокоїлись з котлом НБУ та МВФ і врешті зацікавились мудаками з кредитного медведчукодану (FB: Львівський батяр, 02.03.15).

Медісакомпонемéнт ← акомпонемéнт медій ↔ é/е

← медій-н(ий) акомпонемéнт і/і

Ослівлення словосполучення акомпонемент медій чи медійний акомпонемент.

Усі міни, закладені в програму й регламент Собору, вибухнули одна за одною під дружний медіа-акомпанемент задоволеної “громадськості” (ДТ-і, 22/16).

Медісарбітр ← арбітр медій ↔ é/е

← медій-н(ий) арбітр і/і

Ослівлення словосполучення арбітр медій чи медійний арбітр.

Проект стартував у квітні. Він позиціонує себе як медіаарбітра між регуляторами (НБУ, Держкомфінпослуг, НКЦБРФ), учасниками ринку (банки, страхові та фінансові компанії) та споживачами фінансових послуг (ТК-і, 12.01.15).

Медієвátник ← медій-н(ий) вátник і/і

Ослівлення словосполучення медійний ватник.

Прозріння медіа-ватника Чаленка все одно, м’яко кажучи, своєрідне у своїй ненормальності (FB: А. Бондар, 07.06.15).

Медієкамінéць ← медій-н(ий) камінéць і/і

Ослівлення словосполучення медійний камінець.

Медіакамінці для переселенських гетто (osvita.mediasapiens.ua, 12.02.15).

Медієконсультáнтка ← медієконсультáнт

Жінка-медієконсультант.

Друга, 31 березня, – із журналісткою, блогеркою, медіаконсультанткою Зоєю Казанжи, третя з громадською активісткою Іриною Снітинською (rova.org.ua, 10.08.16).

Медієкритикéса ← медієкритик і/и

Жінка-медієкритик.

Ультранова колумністка, **медіакритикеса** та мистецтвознавчиня – на сторінках *detector.media!* (FB: О. Міхельсон, 02.12.16).

Медієлінч ← **медій-н(ий) лінч** і/і

Ослівлення словосполучення *медійний лінч* [суд Лінча].

Бо ціна медіа-лінчу над Андрієм Слюсарчуком як мінімум складає один мільйон доларів (ПіК-і, 31.01.15).

Медієпроституція ← **медій-н(а) проституція** і/і

Ослівлення словосполучення *медійна проституція*.

Є великі підозри, що всі механізми традиційної західної демократії (геть спотворені в Україні корупцією, медіа-проституцією, аморальністю політичної верхівки) нам нову еліту не сформують... (УТ-і, 34/16).

Медієсміливець ← **медій-н(ий) сміливець** і/і

Ослівлення словосполучення *медійний сміливець*.

Медіасміливіці року (назва статті) (ТК-і, 12.01.15).

Медієтрєнерка ← **медієтрєнер**

Жінка-медієтрєнер.

Як досягати цілей та використовувати сучасні технології у політичній діяльності, учасницям розповіли тренерки: експертка з виборчого права та організації виборчого процесу Наталія Богренцова і медіа-тренерка, головна редакторка Gender Channel.ua Юлія Гончар (rovaha.org.ua, 20.04.15).

Медієфігура ← **медій-н(а) фігур(а)** і/і

Ослівлення словосполучення *медійна фігура*.

Міхеїла Саакашвілі – грузинського реформатора і яскраву медіафігуру – в народі вже давно називають просто “Міхо” (ЛУ, 47/16, с. 2).

Медієхамелеон ← **медій-н(ий) хамелеон** і/і

Ослівлення словосполучення *медійний хамелеон* (ідеться про людину, яка змінює свою політичну чи громадянську позицію).

Медіяхамелеон (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 03.04.15).

Медієшірма ← **медій-н(а) шірма** і/і

Ослівлення словосполучення *медійна ширма*.

Тому що для нього спілкування з народом через ЗМІ – це медіаширма, за якою ховається зовсім інше реальне закулісне життя (ДТ-і, 19/15).

Мемізація ← “**мемізувати**” ← **мем** *é/е м/м’*

Опредметнена дія (процес), пов’язана з мемом (надання ознак мему).

А скільки таких Плавнів по всій Україні, яким значно менше пощастило з “мемізацією”? (УТ-і, 29/16).

Мєнка ← **мен**

Жінка-мен.

Коли наші малюють під Бекона, думаючи, що вони такі мени і менки, це велика біда (УМ-і, 18/15).

Мєркєлювати ← **Мєркєль** *é/е*

Дія (процес), пов’язана з А. Меркель (чинити як А. Меркель – бундесканцлерка Німеччини).

Німці на її честь вигадали навіть дієслово “**меркелювати**” (*merkeln*), тобто зволікати з прийняттям рішень, доки проблема з часом більш-мени “розсмокчеться”, а опоненти нароблять помилок, якими можна скористатися (УТ-і, 28/16).

Меровідступник ← **відступник** від **мёр(а)** ↔ **é/е**

Ослівлення словосполучення *відступник від мера*.

До речі, цікаво, що в Опозиційному блоці вважають, що **меровідступники** обгризуть електорат не ОБ, а зжеруть голоси БПП на Півдні й Сході (ДТ-і, 30/15).

Месіти ← **Месі[й(а)]**

Дія (процес), пов’язана з Месією (бути Месією, робити як Месія).

Та якщо ти Месія, то **месій же! Месій!** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Метропорятунок ← **порятунок метрo** ↔ **ó/о**

Ослівлення словосполучення *порятунок метро*.

Метропорятунок (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 07.04.15).

Метрофільний ← **метрофіл** л/л’

Ознака за стосунком до метрофіла.

І водночас – можливості висловитися своїй **метрофільний** половині (ЛА, 10.09.15).

Метрофобія ← **фобія метрo** ↔ **ó/о**

Ослівлення словосполучення *фобія метро*.

Волів би визнати: ти моя копія як квітка квітці в куці гортензії та ти хворієш на **метрофобію** та ти боїшся ритму й поезії ... а я їх просто боюся втратити! (М. Лаюк. Інша людина).

Мильнобульбашковий ← **мильн(а) бульбашк(а)** і/и

Ознака, пов’язана з мильною бульбашкою.

Якби кожен займався сферою власної компетенції, а не ліз на город сусіда зі своїми експертними граблями, виникало б менше недоречностей і **мильнобульбашкових** скандалів (УТ-і, 1-2/15).

Миробудівний ← **буд-увá(ти) мир** ↔ **й/и д/д’**

Ознака, пов’язана з тим, хто/що будує мир.

Є **миробудівні** й політичні місії, які також допомагають стабілізувати ситуацію (ДТ-і, 16-17/15).

Миробудування ← **будування мір(у)** ↔ **й/и**

← **будувá(ти) мир** ↔ **й/и**

Ослівлення словосполучення *будування миру*; опрeдметнена дія, названа словосполученням *будувати мир*.

Локалізація кривавої боснійської війни стала класичним прикладом “**миробудування**” (ДТ-і, 25/15).

Мироінститут ← **інститут мір(у)** ↔ **й/и**

Ослівлення словосполучення *інститут миру*.

І тут повертаємося до одного з очільників “**міроінституту**” Леоніда Кожари, вірного багнета Януковича (УТ-і, 22/16).

Миропросити ← **просі(ти) мір(у)** ↔ **й/и**

Ослівлення словосполучення *просити миру*.

Мироточить пам'ять, велосипедні шлеми, Фанерні щити, уламки зупинок і літаків, Дитячі малюнки і вовняні шарпетки. Мироточить, і миропросить, і миротворить – навіки – земля (К. Розкладай. Миропросить земля).

Миротворюк ← **миротвóр-ець** ó/o p/p'

Зневажливо-іронічно про миротворця.

Миротворюки журналістики: про ціни та цінності “телетайпної стрічки...” (назва статті) (ПіК-і, 05.06.16).

Мистецтвознавчїня ← **мистецтвозна́вець** á/a e/ø ц'/ч

Жінка-мистецтвознавець.

Ультранова колумністка, медіакритикеса та мистецтвознавчїня – на сторінках detector.media! (ФВ: О. Міхельсон, 02.12.16).

Миші́ст ← **Миш(а)** і/и

Особа-прихильник Миші (прізвисько М. Саакашвілі).

І почнемо з 2012-го – останнього року перебування при владі партії “Єдиний національний рух”, політичної сили “мишистів” – прихильників Михайла Саакашвілі (ДТ-і, 1/15).

Мігрантити ← **мігрант**

Дія (процес), пов'язана з мігрантом.

Німеччину мігрантить (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 26.10.15).

Міжвїбор'я ← **між вїбор(ами)**

Час між виборами.

У міжвїбор'ї (назва статті) (УТ-і, 44/15).

Міжмайдáння ← **між майдáн(ами)**

Час між майданами.

Мотив тут, здається, той самий, що й у повсякчас актуалізованих у нових книжках помаранчевого майдану і сірого міжмайдання, на тлі короткого несміливого позирку у бік війни – попередньої та нинішньої (ЛА, 30.01.15).

Міжцарів'я ← **між цар(ів)**

Час між царів.

Україна в епоху Міжцарів'я (назва статті) (ДТ-і, 28/16).

Мізковправін ← **впράв-и(ти) мізк(и)** ↔ á/a í/i

Предмет (препарат), який “вправляє мізки”.

Не може бути цього, але я вже замовив собі новий “Мізковправін” (varta.kharkov.ua, 15.01.15).

Мікробуттєвий ← **“мікробуття”** ← **буття́**

Ознака, пов'язана з ‘малим’ (малозначущим) буттям.

Гамлетівське “бути чи не бути” при всій його ужитковій стертості стосується як мікро-, так і макробуттєвих горизонтів земної екзистенції... (ЛУ, 11/15, с. 10).

Мікрогетьманський ← **“мікрогетьман”** ← **гетьман**

Ознака за стосовіністю (віднесеністю) до малого (дрібного) гетьмана.

*Я ненавиджу український політичний та ментальний мазохізм і ненавиджу українське містечкове **мікрогетьманське** прагнення до самогубства (FB: Д. Білий, 03.09.15).*

Мікрoméнеджмент ← мэнеджмент

Невеликий, незначний менеджмент.

Мікроменеджмент макропроблем (назва статті) (УТ-і, 17-18/16).

Мікрооптимізм ← оптимізм і/і

Невеликий оптимізм.

Макродепресія та мікрооптимізм (назва статті) (ДТ-і, 50/15).

Мікроперéпис ← перéпис

Невеликий перепис.

Від 1957 року Німеччина проводить “мікроперепис” 1% населення (УТ-і, 22/16).

Мінібри́фінг ← бри́фінг

Недовгочасний брифінг.

Зібравши під стінами СБУ міні-брифінг, він назвав свій виклик “політичними переслідуваннями”, а дії СБУ в цілому – “провокаціями силових структур, направленими на відволікання уваги населення від провальної зовнішньої і внутрішньої політики правлячого націонал-олігархічного режиму” (УМ-і, 57/15).

Мінібу́тик ← бу́тик

Невеликий бутик.

Потрапляючи на сторінки таких мережесевих міні-бутиків, дуже просто дивуєшся хитрощам їхніх власників (ДТ-і, 5/16).

Мінідержáвка ← держáв(а)

Маленька державка.

Знав я, що Росія – одвічний смертельний наш ворог аж до того часу, поки вона не розсиплеться на міні-державки й держави, і від суто Росії лишисться Москва і болотисте примосков'я (В. Захарченко. Уперте щодення).

Мінімедісконгломерáт ← медісконгломерáт

Невеликий медісконгломерат.

У його електоральному таборі це заперечують, але останнім часом з'явилось багато повідомлень, що він збирається створити “міні-медіа-конгломерат”, щось середнє між Fox і Breitbart News, аби заробляти гроші на створеній ним політичній базі (УТ-і, 37/16).

Мініпотьма́рення ← потьма́рення

Незначне потьмарення.

І довго в тебе виникали ці міні-потьмарення (С. Кінг. Відродження. Переклад О. Красюка).

Мініса́міт ← са́міт

Недовгочасний саміт.

Наприкінці червня відбудеться “міні-саміт” Україна – ЄС, тематика – санкції (evrointegration.com.ua, 27.04.16).

Мінісільма́г ← сільма́г

Невеликий сільмаг.

“Мабуть, щось у лісі здохне!” – резюмував один із користувачів **міні-сільмагу** і тут же допитувався... (П. Куш. ЛЮСЪтрація).

Міністєцьтво ← міні[стєр]ство + [стєць]

Ослівлення словосполучення *міністерство Стеця*.

Я бачу, мінстєць аж упріває на фронті ідеологічної боротьби – створили аж ціле міністєцьтво, а читають в місті оце лайно (FB: В. Бродовий, 26.01.15).

Мінітарзán ← Тарзán

Невеликий, малий Тарзан.

Але замість страшного злодія, Арло несподівано зіткнувся з маленьким диким хлопчиком – таким собі міні-Тарзаном... (roman.net.ua, 10.02.16).

Мінстєцівець ← Мінстєць

Особа, належна до Мінстеця.

Не вдаючись до прискіпливої критики якості того каналу, його функціональності, його відповідності очікуванням, найперше питання, яке виникало, – а чи не занадто довго вовтузилися з тим мінстєцівці – як для країни, втягнутої у війну, для країни, яка нагально потребувала і досі потребує донесення до світу реалій, найперше, стосовно московської агресії? (svitlytsia.crimea.ua, 19.02.16).

Місторія ← [місто + істор]ія ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *історія міста*.

МІСТОрія однієї дружби (назва книжки І. Цілик).

Місцювáння ← “місцювáти” ← місц(е) і/і ц/ц’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з місцем.

... у реальності утворилася плутанина, бо партійна вертикаль ніяк не бажала втрачати контроль над усіма процесами, і найстрашнішим звинуваченням для керівників новоутворених одиниць було “місцювання”... (УТ-і, 29/15).

Мітингарбáйтер ← [мітинг + гаст]арбáйтер і/і

Гастарбайтер на мітингах.

Але якщо тоді на ці акції вдавалося вивести хіба що партійний актив і мітингарбайтерів за визначений гонорар, то восени ... кількість і тих, хто перестане платити, і тих, хто зможе протестувати, зросте в рази (УТ-і, 35/16).

Міхалковізм ← Міхалкóв ó/о в/в’

Негативне суспільне явище, пов’язане з М. Міхалковим (російський кінорежисер).

Не дивно, що путінізм і його культурний аналог “міхалковізм” стали близнюками, які несуть один букет до могил жертв сталінізму... (УТ-і, 6/15).

Міхалкодóналдс ← [Міхалкó-в + Мак]дóналдс

Ослівлення словосполучення *Макдоналдс М. Міхалкова* (російський кінорежисер).

Сага з *Міхалкодоналдсом* продовжується (Канал 24: Весті Кремля, 05.06.15).

Младоолігарх ← молод(ий) олігарх

Ослівлення словосполучення *молодий олігарх*.

Значно більшу небезпеку, якщо судити за публікаціями у нашій пресі, становлять “младоолігархи”, які прагнуть дорости до старших товаришів (ДТ-і, 50/15).

Мовозреченець ← зрек(ти)ся мов(и) ↔ е/é ó/о к/ч

Особа, яка зреклася мови.

Упевнений, немає тебе, мовозреченця, мовопроданця (В. Захарченко. Уперте щодення).

Мовопроданець ← прод-а(ти) мов(у) ↔ ó/о

Особа, яка продала мову.

Упевнений, немає тебе, мовозреченця, мовопроданця (В. Захарченко. Уперте щодення).

Модернбалетівець ← Модерн Балет т/т'

Особа, пов'язана з Київ Модерн Балетом.

До ювілею “модернбалетівці” згадають і покажуть одну зі своїх перших вистав “Кармен. TV” (балет на дві дії, на музику Ж. Бізе), а невдовзі вирушать на фестиваль IFMC до Вітебська (ДТ-і, 38-39/16).

Мойсєйний ← Мойсєй

Ознака, пов'язана з Мойсеєм.

... із кубіками льоду До ран від лібідо Пустелями на душу Гранчаком-німбом у руку Пісками перепляженими Сподіваннями на сорок Мойсейних сорок (М. Шунь. Із Columbia.edu.com).

Молодожитній ← молод(é) жит(о)

Ознака, пов'язана з молодим житом.

Та тут слова не тільки дзвять, а ще й пахнуть молодожитнім полем, пилочкою, збитою першими краплями грози, пекельним раєм – Україною (В. Захарченко. Уперте щодення).

Молодшошколярчя ← молóдш(ий) школяр ó/о

Зменшено-пестливо до *молодий школяр*.

От іду вулицею, особливо вечірньої пори, і чую (вірите, чую!), як попереду, позаду перемовляються там-там молода мама і хлопчик, скажемо, чи дівчинка, молодшошколярча або й дошкільня ще... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Моментократія ← момéнт é/е

Влада (кратія) моменту.

Саме тому знаний соціолог Євген Головаха назвав їхнє панування “моментократією” (УТ-і, 5/15).

Монолітити ← моноліт

Дія (процес), пов'язана з монолітом (робити монолітом).

Нам треба монолітити Україну щирим патріотизмом, розтоплюючи крижані кордони, якими посмугувала нас невблаганна історія (В. Захарченко. Уперте щодення).

Монопрóстір ← прóстір

Один (єдиний) простір.

*Чоловік уночі в чорноті **монопростору** В черевиках промочених шляхом бреде, Приголомшений, вражений острахом, Що мелодію дня він уже не знайде* (О. Тебешевська. Здогад).

Моночемпіонатний ← моночемпіонат

Ознака, пов'язана з моночемпіонатом.

*Власне, 2000-го саме вони – та ще Туреччина – складали список “**моночемпіонатних**” збірних* (ua-football.com, 25.06.16).

Морéльський ← Морéль

Ознака за стосовністю до П. Мореля (французький дипломат).

Морельські тези (назва статті) (ДТ-і, 34/15).

Москвоміслячий ← міслячий Москв(о́ю) ↔

Ослівлення словосполучення ‘*мислячий Москвою*’.

*Чи не дивовижно, що українська армія під орудою московомовних, а отже, на підкірковому рівні, **московомислячих** генералів, відбиваючи атаки “русского мира”, послуговується не так своєю мовою, як мовою ворога?* (svitlytsia.crimea.ua, 19.02.16).

Москвомо́вний ← мо́в(а) Москв(і́) ↔

← **моско́в-ськ(а) мо́в(а) о́/о**

Ознака, пов'язана з мовою Москви чи московською мовою.

*З особистих спостережень додам: особливо зухвало закон порушують у Миколаєві (на відміну, скажімо, від Херсона), де вівіски – тотально **московомовні*** (ЛУ, 27/15, с. 3).

Москворо́тик ← москворо́т(ий)

Москворота особа.

*Діти, що зростають такими ж **мосворотиками*** (laguna.ua, 03.12.16).

Москворо́тий ← рот Москв(і́) ↔

← **моско́в-ськ(ий) рот о́/о**

Ознака, пов'язана з ротом Москви чи з московським ротом (про осіб, що розмовляють по-московськи).

*Не патріоти, ледащо та розсадник **москворотої** чуми, що нищить і руйнує Україну зсередини... Дякую всім **москворотим** за сьогоднішнє натхнення для написання статті* (laguna.ua, 03.12.16).

Московáнька ← моско́-вськ(ий) Ва́ньк(а) о́/о

Ослівлення словосполучення *московський Ванька*.

Москованьки у слові “Київ” помилилися рівно тричі... (С. Бондаренко. **Москованьки**).

Московіза́тор ← “московізува́ти” ← Москв(а) о́/о в/в’

Особа, дії якої пов'язані з Москвою (тут – про росіянізацію).

– ... вона [Україна] автоматично має визнати нинішнього президента [Порошенка] русифікатором.

– Не русифікатором, а “**московізатором**”...

– Він ще й “ізраїлізатор”, точніше – “юдаїзатор” Оріяни-України (FB: В. Марушинець, 06.11.15).

Мотокóп ← коп

Коп на мото(циклі).

*Якщо ви думаєте, що це найгірше, що могли отримати у спадщину **мотокопи**, ви помиляєтеся* (Канал 24: Весті UA, 31.07.15).

Моторóлець ← Моторóл(а)

Особа-прихильник Мотороли (прізвисько російського терориста А. Павлова).

*Не комсомольці, а **моторольці**, не піонери, а денеери, не жовтенята, а гівенята* (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).

Мотосвобóдівець ← свобóдівець

Свободівець на мото(циклі).

*А що робитиме **мотосвободівець** далі, спрогнозувати складно* (Канал 24: Весті UA, 04.08.16).

Мракобíсненько ← “мракобíсненьк(ий)” ← “мракобíсн(ий)” ← мракобíсс(я) сс’/с

Саркастично про неповноту ознаки, пов’язаної із мракобíссям ?

*... в цілому ... так ... **мракобíсненько*** (FB: N. Bukowski, 13.02.16).

Мудролов ← мýдро лов-й(ти) о/ó

Особа, мудро ловить.

*Своя ціна – в незрадженого слова, Свій боле-корінь з нього вироста. У невід мандрівного **мудролова** не запливає рибка золота* (О. Вертіль. Своя ціна...).

Мумібабúся ← бабúся Мумі-тролів ↔

Ослівлення словосполучення *бабуся Мумі-тролів*.

*Ви забули згадати **Мумі-бабусю** Ольгу Сенюк, яка задовго до Н. Іваничук здійснила неперевершений переклад повісті “Диво-капельюх”* (ЛА, 08.01.15).

Муміма́ма ← ма́ма Мумі-тролів ↔

Ослівлення словосполучення *мама Мумі-тролів* (ідеться про перекладачку).

*Її [Н. Іваничук] часто називають “**Мумі-мамою**”, бо вся янсонівська “Країна Мумі-тролів” завдяки їй заговорила українською* (ЛА, 08.01.15).

Мураліза́ція ← “муралізува́ти” ← мура́л а/а л/л’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з муралом (поширення муралів-настінних розписів).

***Муралізація** Чернігова триває* (назва статті) (gorod.cn.ua, 07.09.16).

Мусоря́ ← мýсор у/у р/р’

Зменшено-зневажливо про мусора (міліціонера).

*Я б повірила, що молоді **мусорята** біля суду нічого не знають про те, що відбувається всередині...* (FB: Гасінькова, 16.06.15).

Мухоча́сний ← час мух у/у

Ознака, пов’язана з часом мух.

*І тоді вже часомухи, **Мухочасні** цокотухи, За наказом цього васі, Що приходить не на часі...* (В. Корнеєв. Time flies).

Мюзикхобльний ← мюзикхобл л/л'

Ознака, пов'язана з мюзикхоллом.

Вже потім хтось із лєнінградських асистєнтів натякнув: мовляв, є в Росії одна “мюзикхольна” актриса, дуже вродлива й темпераментна, на “Мосфільмі” недавно вона яскраво зіграла негритянку (ДТ-і, 21/16).

М'якосильний ← м'як(а) сил(а) л/л'

Ознака, пов'язана з м'якою силою.

І рейтинги в ПБК доволі високі, як і в “Русского радио Балтия”, іншого “м'якосильного” російського гіганта (УТ-і, 47/16).

М'ясологічний ← “м'ясологія” ← м'яс(о)

Ознака, пов'язана з вивченням м'яса.

М'ясологічні розкопки таки дали результат (1+1: Найкращий ресторан із Русланом Сенічкіним, 28.07.16).

Н

Наагресивлення ← наагресив-и(ти)

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *наагресивити*.

А для цього Закон має заборонити всіляке нацьковування, наагресивлення російської мови проти української та мов нацменшин в Україні (В. Захарченко. Уперте щодення).

Наблогерити ← блогерити

Завершена дія – багато блогерити.

Наблогерив на 5 років тюрми (назва сюжету) (Канал 24: Вєсті Кремля, 30.12.15).

Набушник ← НАБУ [у+у]

Особа, пов'язана з НАБУ (Національне антикорупційне бюро України).

Цим ГПУ залюбки й займалася, завзято встромляючи палиці в колеса набушникам... (УТ-і, 28/16).

Навангувати ← вангувати

Завершена дія (процес), пов'язана з Вангою (передбачити як Ванга).

Божидар Караджов раніше “навангував” катастрофу літака європейської авіакомпанії і катастрофу двох поїздів в Болгарії (expres.ua, 18.02.15).

Навкологоекономічний ← навколо еконóмік(и) ó/о к/ч

Ознака того, що “навколо економіки”.

Нарешті, є низка “навкологоекономічних” факторів, вплив яких навряд чи можна заздєлєгідь проррахувати, але які теж важливі (ДТ-і, 47/16).

Навколоколомойський ← навколо Коломóй-ськ(ого)

Ослівлення словосполучення *навколо Коломойського* (український олігарх).

Про новий виток журналістської війни, приводом до якої став “навколоколомойський” конфлікт, сказано достатньо, щоб повторюватися (ДТ-і, 14/15).

Навколофанковий ← навколо фанк(у)

Ознака того, що “навколо фанку”.

А фронтмен Данило Галико каже, що BLOOMS CORDA грає в “навколофанковому, навколоджазовому, акустичному жанрі” (ДТ-і, 48/16).

Навпаківець ← **навпак-й** к/к’

Особа, яка діє навпаки.

*А ми, народ. Та ми справжні **навпаківці** (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Надоливний ← **над олив(ою)**

Ознака того, що над оливою.

*Сорочка у сонці розмає молоді наші рухи Од волі до волі, Од вітру Одгортається край **надоливний** (Д. Чистяк. Озирнутися на чисту ріку...).*

Надпоштóвий ← **поштóвий**

Надзвичайно поштовий.

***Надпоштові** можливості (рекламний слоган компанії SAT у Києві).*

Надпрезидéнт ← **президéнт**

Більше, ніж президент, надзвичайний президент.

*Для заспокоєння настроїв, без консультації з Качинським, який є фактично “**надпрезидентом**”, Кухцінський запросив до Польщі Венеційську комісію, яка згодом надала негативний для “Права і справедливості” висновок (ДТ-і, 14/16).*

Надуніка́льність ← **уніка́льність**

Надзвичайна унікальність.

*Я не бачу в цій історії **надунікальності** (ДТ-і, 3/16).*

Надшкі́р’я ← **над шкі́р(ою)**

Опредметнена ознака того, що “над шкірою”.

*Якщо погодитися з діагнозом, який ставлять апологети “шкіри” музею Леніна, то цей столичний службовець і справді нездужає на досить поширену хворобу “**надшкір’я**” (УТ-і, 34/16).*

Наімперіє́ний ← “**наімпері́ти**” ← “**імпері́ти**” ← **імпері[й(а)]**

Ознака за завершеною дею (процесом), пов’язаною з імперією.

*Віками випещена, викохана в імперії, **наімперієна** до безмеж російська мова на кожному кроці постає проти нашої державної української мови... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Найгомофóбніший ← **гомофóбн(ий)** н/н’

Найвищий вияв ознаки, названої прикметником *гомофобний*.

*У той час в Україні визначився номінант на звання **найгомофобнішої партії** (Утеодин з Маклом Щуром, 31/15).*

Найентропійніший ← **ентропійн(ий)** н/н’

Найвищий вияв ознаки, названої прикметником *ентропійний*.

*Те, про що ти продуктивно розглаголював у голові, врешті сягає **найентропійнішої** фази і проситься назовні (В. Корнєєв. Ars poëtica).*

Найкінотеатрoвіший ← **кінотеатрoв(ий)** в/в’

Найвищий вияв ознаки, названої прикметником *кінотеатровий*.

Запорізькі кінотеатри **найкінотеатровіші** (FB: Т. Гонченко, 12.02.15).

Найкотолюбніший ← **котолюбн(ий)**

Найвищий ступінь ознаки, названої прикметником *котолюбний*.

У Японії існує “**найкотолюбніший**” офіс у світі (назва статті) (УП, 18.01.15).

Наймоскбвленіший ← **москбвлен(ий)** н/н’

Найвищий ступінь ознаки, названої дієприкметником *московлений*.

Коли воно стане для нас таке ж необхідне, як дихання, тоді не здолає нас ніяка **наймосковленіша** Росія (В. Захарченко. Уперте щодення).

Найнеологізмніший ← “**неологізмний**” ← **неологізм**

Найвищий ступінь ознаки, пов’язаної з неологізмом.

Навіть **найновіше**, **найнеологізмніше**, все ж і воно генетично походить з тієї нашої української глибини... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Найсольніший ← **сольн(ий)** н/н’

Найвищий ступінь ознаки, названої прикметником *сольний*.

Халатом позлітковим Її прикрила Ту ноттно-протестну грамоту **Найсольніших** блюзів **Найзичніших** черствостей **Отих** сімнадцяти років (М. Шунь. Старий інтел).

Найхронометражніший ← **хронометражн(ий)** н/н’

Найвищий ступінь ознаки, названої прикметником *хронометражний*.

Один із його **найхронометражніших** сюжетів було присвячено тому, як “група товаришів” на чолі з народним депутатом Бориславом Березою наводили лад на Тросцині (osvita.mediasapiens.ua, 31.03.15).

Наліпкомат ← [наліпка + авто]мат і/і

Автомат наліпок.

Тож їм спало на думку створити **наліпкомат** (2+2: ДжеДАІ, 28.08.15).

Намоскбвлений ← “**намоскбвити**” ← **Москв(а)** ø/ó

Ознака за завершеною дією (процесом), пов’язаною з Москвою.

... і мене обливали брудом, просоветченими словами старі **намоскбвлені** бабці й розлючені ветерани-відставники **советської** армії і парткомітетів КПСС (В. Захарченко. Уперте щодення).

Нанокінь ← **кінь**

Новітній, вдосконалений кінь.

В Сибіру новий вид транспорту – **наноконі** (Канал 24: Весті Кремля, 04.11.16).

Наноремонт ← **ремонт**

Іронічно про недолугий ремонт.

Для такого **наноремонту** потрібні два фахівці... (Канал 24: Весті Кремля, 29.06.16).

Напатрібчувати ← **патріот** т/ч

Дія (процес), пов’язана з патріотом (насильно робити патріотом).

А я й не знав, що патріота треба ще й **напатрібчувати** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Напівалкомарафџн ← алкомарафџн

Не зовсім алкомарафон.

Напівалкомарафон і алкомарафон повний (Канал 24: Весті Кремля, 15.12.16).

Напівджазовість ← джазовість

← **напівджазов(ий) в/в'**

Не зовсім джазовість; предметнена ознака, названа прикметником *напівджазовий*.

Втім, згадую певну орієнтальність танцювальних сцен і затаєну "напівджазовість" схильного до американізмів українського класика (ДТ-і, 13/15).

Напівкят ← кат

Не зовсім кат.

Тепер ти – напівкат, шукай підтримки в Канта, бо Ніцше – то кентавр: у спілці бунт і жах (В. Базилевський. Проблема гуманізму).

Напівлегітимність ← легітимність

Не зовсім легітимність.

Взагалі "напівлегітимність" складу Центральної виборчої Комісії є неабияким подразником для влади (ПіК-і, 04.01.16).

Напівнезнаний ← незнаний

Не зовсім незнаний.

... їхні могили з надписами на латиниці промовляють до тебе напівнезнаною мовою... (В. Коврей. Тут).

Напіволігарх ← олігарх

Не зовсім олігарх.

А нові блокпости – це нова можливість у суто феодальний спосіб збирати "мито". Кожного разу, коли встановлюється новий блокпост, в Україні народжується новий щонайменше напіволігарх (ЛУ, 11/16, с. 5).

Напівреформатор ← реформатор

Не зовсім реформатор.

Публічна заява про готовність працювати разом заради реформ означає так само мало, як і перманентні посиденьки на Банковій у вузькому колі, що закінчуються обіймами прем'єра з президентом, після чого один іде обдзвонювати міністрів-напівреформаторів... (ДТ-і, 4/16).

Напівросійськомовний ← російськомовний

Не зовсім російськомовний.

Знов кожне Шевченкове слово стріляє в душу, рве її, морозом обсипає, пече пекельним огнем, та чи збудить народ наш, комунізований, росіянізований, напівросійськомовний (В. Захарченко. Уперте щодення).

Напрокурџрити ← прокурџрити

Завершена дія (процес), пов'язана з прокурором.

Напрокурџрив..? (Канал 24: Весті UA, 12.10.15).

Наркóмчик ← наркóм

Зневажливо-принизливе до *нарком*.

Одначе коли взяти до уваги, що три візити відбулися в переддень голосування за подальшу долю Яценюка і зграйки його похлихливих наркомчиків, це наводить на певні роздуми (ЛУ, 7/16, с. 2).

Наркопчїх ← нарко-тичн(ий) пчих

Ослівлення словосполучення *наркотичний пчих*.

І хай твої руки Ніколи не закінчатся на його Очах живих А тілі безтілому Від Градів і Буків – Під позіх і нарко-пчих Жовтого війська по війську білому – Стоденка студента, пілота від книг (М. Шунь. Студентський пілотаж).

Народнофрóнтний ← Нарóдн(ий) фронт ó/о

Ознака, пов'язана з "Народним фронтом" (політична партія під проводом А. Яценюка).

... було тоді чимало знаменитих і відомих. Народних і заслужених. "Народнофронтних" і "ударних" вкупі – і дуже мирно! – з "регіональними" (ЛУ, 25/15, с. 11).

Народоблúддя ← блуд нарóд(у) ↔ ó/о

Сукупність усього, що пов'язане з блудом народу.

Народоблуддя (назва статті) (ДТ-і, 32/16).

Народовóлець ← Вóл(я) нарóд(у) ↔ ó/о

Особа, належна до "Волі народу" (депутатська група).

Пояснюється така позиція "народовольців" досить просто (УТ-і, 49/16).

Нарфронтóвик ← "Нарфрóнт" ← Нар-óдн(ий) Фрóнт ó/о

Особа-представник "Народного Фронту" (українська партія).

"Партія президента" на смерть зчепилася з "нарфронтóвиками" Яценюка (ДТ-і, 2/15).

Натщєбіль ← біль ?

?

Любить, обнявши коліна, Слухати голос тиші І натщєбіль до ранку Зорям читати вірші (Є. Назарук. Дивачка).

Науковчїня ← наукóв-єць ó/о

Жінка-науковець.

Не вважає науковчїня, що жінка, займаючись наукою в Україні, стикається з якимись перешкодами (rovaha.org.ua, 02.11.14).

Нафєстивáлитися ← фєстивáли(ти)

Дія (процес) – завершити фестивалити.

Нафєстивалитися (назва сюжету) (Канал 24: Вєсті UA, 23.07.15).

Нацдєбілізм ← дєбілізм

Національний дєбілізм.

Фєйсбук можна використовувати, як лакмус нацдєбілізму (Post-Поступ, 2/16, с. 9).

Нашашлічїтися ← шашлік к/ч

Завершена дія (процес), пов'язана із шашликом (наїстися шашлику).

*Й так, я вам скажу, добре ми там посвятували й **нашашличилися**... що вирішили самі все те повторити (ЛУ, 3/16, с. 15).*

Нашішати ← **нашіш(ий)**

Дія (процес) – ставати нашішим.

*Іншими словами кажучи, що менше ці записи лишатимуться моїми, то більше вони **нашішатимуть**... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Нашкраївець ← **Наш край** á/a

Особа-представник партії “Наш край”.

*За задумом стратегів із Банкової, **нашкраївці** мають підібрати голоси помірковано “ватної” аудиторії на Сході та прихильників концепції “міцних господарників” плюс комунальний адмінресурс (УТ-і, 36/15).*

Наяничарювати ← **яничар** р/р’

Тривала продовжувана дія (процес), пов’язана з яничаром (формувати, насаджувати ознаки яничара).

*І все ж таки, як нас у 50-ті роки минулого століття **наяничарювали**, яничарили в головному українському виші... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Невідвертáйко ← **не відвертá(ти)**

Те, що не відвернути.

*О ні сьогодні п’ється легко Оскільки спирт незамерзайко Життєва сила плине легко Але зима **невідвертайко** (В. Корнєєв. На вітер).*

Невідцьогосвітній ← **не від ць(бо) світ(у)**

Ознака того, хто/що не від цього світу.

*Княжна була дуже набожна, екзальтована і, я б сказав, **невідцьогосвітня** жінка (Л. Ушкалов. Україна і Європа: нариси з історії літератури та філософії. – Х.: Майдан, 2016. – С. 52).*

Невпопадність ← **невпопадн(ий)** н/н’

Опредметнена ознака, названа прикметником *невпопадний*.

*“**Невпопадність**” української політичної мови традиційно мала ще одну магічну властивість – взагалі ніяк не називати явища, більш вагомні й масштабні, ніж їхнє розуміння мовцем (ДТ-і, 27/15).*

Невропатологіня ← **невропатóлог** ó/o

Жінка-невропатолог.

*Жінка, що ледь трималася на ногах, – **невропатологиня** районної лікарні в Мукачево Наталя Балаж (СТБ: Вікна, 25.02.15).*

Негайненько ← **негайн-о**

Підсилення, увиразнення названого словом *негайно*.

*В Україні режим Януковича-Азарова простягав руку, щоб **негайненько** цими грошима натихати власні кишені, нинішній брав, бере і сподівається ще брати “під війну” ... (ЛУ, 27/15, с. 3).*

Негараздénний ← **“негараздн(ий)”** ← **негаразд** á/a

Високий вияв ознаки негаразду.

*... вона впевнено оприлюднює перший-ліпший **негаразденний** сценарій і дає рецепт виходу з кризи (FB: О. Меркулова, 19.02.16).*

Негатівити ← **негатив**

Дія, пов'язана з негативом.

*Йо, вони **негативили** нас. – **Негативили?** – Так, душили негативом (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 1 серія).*

Недобітлз ← бітлз

Не зовсім бітлз.

***Недобітлз** (назва вірша О. Стусенка).*

Недовесілля ← весілля

Не зовсім, неповноцінне весілля.

*... розповімо сумну історію про тульське **недовесілля** (Канал 24: Весті Кремля, 17.02.16).*

Недогрóші ← грóші

Не зовсім, неповноцінні гроші.

***Недогроші** для бідної країни ХХІ століття, що розвивається (ДТ-і, 13/15).*

Недогрузин ← грузин

Не зовсім, неповноцінний грузин.

*“Нехай у нас буде справжній конституційний монарх, а не цей **недогрузин** Саакян”, – знуцалися з нього опозиційні тролі (УТ-і, 30/16).*

Недодержавний ← державний

Не зовсім державний.

*Пане Захарченко, готуйте уважніше ваші **недоініціативи**, це ж для вас питання **недодержавного** значення (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).*

Недоелітний ← елітний

Не зовсім елітний.

*Цей нещасний випадок – своєрідна розплата за прийняте в **недоелітному** середовищі патологічне протиставлення себе до народу через демонстративне володіння чужою мовою (Універсум, 9-10/15, с. 28).*

Недозахистити ← захистити

Не зовсім захистити.

*Тут он в Алеппо не всіх дітей пилом обсипали для постановочних фотографій, та Донбас ніяк російськомовних України **недозахистить** (dero.ua, 21.12.16).*

Недоініціатива ← ініціатива

Не зовсім ініціатива.

*Пане Захарченко, готуйте уважніше ваші **недоініціативи**, це ж для вас питання **недодержавного** значення (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).*

Недокілер ← кілер

Неповноцінний кілер.

***Недокілер** застряг у ліфті (Канал 24: Весті Кремля, 04.08.15).*

Недолюстрóваний ← недолюструва́ти

Ознака за дією (процесом), названою дієсловом *недолюструвати*.

*Президента просять відправити на смітник **недолюстрованих** чиновників (ТВІ: Сьогодні, 21.01.15).*

Недоопоблók ← опоблók

Неповноцінний опоблок (розмовна назва партії “Опозиційний блок”).

***Недоопоблок** (назва статті) (УТ-і, 31/15).*

Недополітика ← політика

Не зовсім політика.

*Переселенці й **недополітика** (назва статті) (ДТ-і, 7/16).*

Недопредставництво ← представництво

Неповне представництво.

*Ще один важливий наслідок запровадження системи в такому вигляді – **перепредставництво** та **недопредставництво** окремих територій (ДТ-і, 24/15).*

Недореалізм ← реалізм

Не зовсім, неповноцінний реалізм.

*По суті, “Карбід” – це одна з багатьох посередніх спроб в алегоричній формі показати загнивання суспільної вертикалі в Україні, черговий приклад **недо-реалізму** й потуґ на іронію та сатиру (ЛА, 25.12.15).*

Недорéпер ← рéпер

Неповноцінний репер.

*Сьогодні нашими героями будуть російський **недорéпер** та російський Дональд Трамп (Канал 24: Весті Кремля, 01.07.15).*

Недорóсія ← Росія о/ó

Не зовсім, неповноцінна Росія.

*І навіть якщо в Донбасі запанує мир, санкції ЄС та США щодо Криму залишаться, а це означає, що Крим залишиться “**недоросією**”, зоною, ще більш збитковою в економічному плані, ніж, наприклад, Придністров’я (ДТ-і, 8/15).*

Недосéрвіс ← сéрвіс

Неповноцінний сервіс.

*Із трьох українських операторів мобільного зв’язку в Криму один вони вже перетворили на кульгавий **недосервіс**, а два інших просто знищили (УТ-і, 6/15).*

Недотурканий ← ?

?

*На телеканалі “1+1” стартує ситком “**Недотуркани**” про “нележке” життя народних обранців (1plus1.ua. 09.11.16).*

Незамерзáйко ← не замерз-á(ти)

Те, що не замерзає.

*О ні сьогодні п’ється легко Оскільки спирт **незамерзайко** Життєва сила плине легко Але зима невідвертайко (В. Корнєєв. На вітер).*

НейроКадіров ← Кадіров

?

*В Росії випустили **нейро-Кадирова** (Канал 24: Весті Кремля, 08.08.16).*

Некрокомунізм ← комунізм

Мертвий комунізм.

*Чи багато хто знає, що собою репрезентує **некрокомунізм**? Чи багато хто відає, що таке розпанахування ідеологічного трупа?* (ЛА, 05.02.16).

Неозалежність ← залежність

Нова залежність.

*Українська економіка: незалежність чи **неозалежність**?* (назва статті) (ДТ-і, 3/16).

Неокияннин ← киянин

Новий киянин.

*Нині чимало **неокиян** хочуть стати киянами, і їх, швидше за все, більшатиме* (ДТ-і, 39/15).

Неоцинізм ← цинізм

Новий, новітній цинізм.

*Ну, й із відповідними трактуваннями новітньої української поезії як односпрямованим рухом у бік поп-культури, одновимірності, безальтернативної іронії та інших, як то кажуть народні авторитети, “**неоцинізмів**”* (ЛА, 14.01.15).

Неоянуківич ← Януківич

Новий В. Янукович.

*Однак абсолютно передбачувано, що в цьому “князівстві” **нео-Януковича** абсолютна більшість українців жодних перспектив не матиме, адже їх позбавлять майбутнього* (УТ-і, 48/15).

Непотурайка ← не потура(ти) ?

← **Потурай ?**

Опредметнення дії, названої дієсловом *не потурай*; можливо, обігрування прізвища автора *Потурай*.

Байка-непотурайка (О. Потурай. Порожнє місце плюс).

Нестолиця ← столиця

Протилежне до столиця.

*Нехтування інтересами українських “**нестолиць**” можна було б традиційно списати на звичайне політичне жлобство* (ДТ-і, 5/15).

Несьогосвітність ← “несьогосвітн(ий)” ← не сь(ого) світ(у)

Опредметнена ознака, пов’язана з *не сим світом*.

*Вінець величності – Лице твоє, Вінець тендітності – Твоя рука, В **несьогосвітності** твій час стіка, І все твоє – Неначе з вічності* (О. Мандельштам у перекладі В. Гриценка).

Нетребавідроджувач ← не треба відроджува(ти) é/e

Особа, пов’язана з дією, названою висловом *не треба відроджувати*.

*За логікою “**нетребавідроджувачів**” ми б ніколи не дізналися про слово “мрія” – воно штучне. Його створив Михайло Старицький* (vmylenko.com, 11.09.16).

Неходабельний ← не ход-и(ти)

Ознака того, по чому не можна ходити.

Сковзаючись по втоптаному підпалому снігу на протоптах, ми з Олею придумали неологізм: “Дорога різко **неходабельна**” (В. Захарченко. Уперте щодення).

Нечита́йлівщина ← **нечитайл(о)** л/л’

Суспільне явище, пов’язане з нечитайлом.

*І тоді вже – ніякої **нечитайлівщини**, все точно буде добре!* (ЛУ, 31/16, с. 1).

Нечуйлевиччина ← **Нечуй-Левіцьк(ий)** ц’/ч

Явище (літературне), пов’язане з І. Нечуєм-Левицьким (український письменник).

*Хижий і загадковий світ вироджується в кітчеву “**нечуйлевиччину**”* (ЛА, 19.01.15).

Нижчеплінтусний ← **ніжче плінтус(а)** і/и

Ознака того, що “нижче плінтуса” (дуже незначний, малий).

*Перша з них – присвоєння міжнародним рейтинговим агентством Moody’s “**нижчеплінтусних**” оцінок ризику двом найбільшим українським фінустановам – Приватбанку та Ощадбанку, на частку яких разом припадає понад 35% депозитів населення* (ДТ-і, 23/15).

Низькоподатковий ← **низьк(ий)** податок о/ø

Ознака, пов’язана з низьким податком.

*Між іншим, при активній спробі проитовхнути “**низькоподаткові**” СРП на освоєні родовища, інша ідея – цілком прийнятна – зниження ренти на газ з нових свердловин (до 12%) майже відкрито блокується на рівні Ради і Кабміну* (ДТ-і, 48/16).

Ніжноукраїнський ← **ніжн(ий)** українськ(ий) і/і

Ослівлення словосполучення *ніжний український*.

*І хто б міг подумати, що то з’явиться талановитий духовний син Вінграновського, подружиться з **ніжноукраїнським** метром, освітиться його живлющою поезією* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Нічогоневигадкування ← **нічого не вигадув-а(ти)**

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *нічого не вигадувати*.

*Передусім, в основі ушкаловського “**нічогоневигадкування**” насправді лежить добре продумана вигадка, тим неймовірніша, що вона належить глибокому вченому-філологу, який, за всіма правилами своєї науки, приречений на те, щоб уникати будь-якої простоти, прозорості та доступності* (ЛА, 20.01.15).

Нобелянтка ← **нобелянт**

Жінка-нобелянт.

*Я двічі був на зустрічах **нобелянтки** з читачами, і кожного разу на цих зустрічах виникало до неї запитання: Хто ж вона?* (ЛУ, 26/16, с. 2).

Новолатвія ← **нов(а)** Латвія

Ослівлення словосполучення *нова Латвія*.

*Схоже, що крім Новоросії може з'явитися і **Новолатвія** (FB: Т. Даниленко, 24.01.15).*

Новоопозиційний ← нов(а́) опози́ці[й(а)] і/и

Ознака, пов'язана з новою опозицією.

Отже, як бачимо, третій сценарій – розкачка ситуації через законопроект про вибори в ОРДЛО руками трьох “новоопозиційних” парламентських фракцій (УТ-і, 19/16).

Новопросла́влений ← “просла́в-и(ти) нов(о́го)”

Набута ознака за дією, названою словосполученням *прославити нового*. Цьому природному і конче необхідному дискурсу незабаром протиставили **новопрославленого** “святого” – “русскаязичного воїна АТО” (акцент.org.ua, 08.02.16).

Новоросиза́ція ← “новоросизува́ти” ← Новоро́с-і[й(а)] о́/о с'/с

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Новоросією (надавати ознак Новоросії).

Прибічники штучної “єлисаветградизації”, тобто “новоросизації”, топонімічного простору Степової України все це чудово розуміють (УТ-і, 36/15).

Новосі́рія ← Ново[ро́сія + Сі́рія]

Новоросія в Сирії.

Їх не люблять і в деяких країнах Близького Сходу, особливо після того, як “Новоросія” змінилася проектом “Новосирія” (УТ-і, 6/16).

НОКати ← НОК

Дія (процес), пов'язана з НОК (керувати Національним олімпійським комітетом).

*Але, якщо упав-таки у яму глибоку, то тоді, мабуть, вже не має права **НОКати!** (ЛУ, 5/15, с. 5).*

Норматівка ← норматив-н(а) баз(а)

Ослівлення словосполучення *нормативна база*.

Адже цей процес раніше регулювався постановою уряду, або “норматівкою” (ДТ-і, 12/15).

Нострада́мити ← Нострада́м-ус

Дія (процес), пов'язана з Нострадамусом (бути Нострадамусом – передбачати щось).

*Не вангую, а **нострадамлю** (назва вірша О. Ірванця).*

Нотнопротестний ← но́тн(ий) протест о́/о

Ознака за стосовністю до нотного протесту.

*Халатом позлітковим Її прикрила Ту **нотно-протестну** грамоту Найсольніших блюзів Найзичніших черствостей Отих сімнадцяти років (М. Шунь. Старий інтел).*

Нью-коалі́ція ← коалі́ція

Нова коаліція.

*На різних умовах і за різних обставин до **нью-коаліції** можуть ввійти НФ та БПП – повністю або почасти (ЛУ, 7/16, с. 2).*

Нью-Распу́тін ← Распу́тін

Новий Г. Распутін.

*Тому хочеться вірити, що, не зважаючи на всіляких “**ню-распутіних**”, в Анкарі таки розберуться, хто – друг, а хто – ворог (ДТ-і, 45/16).*

Ньюфіця ← **нюф-аунленд**

Самиця ньюфаунленда.

*У нашої старшої собаки, **нюфіці** Гави останні дні – суцільне пекло (FB: А. Бондар, 26.05.15).*

Няшмяшність ← “**няшмяшний**” ← **Няш-Мяш**

Опредметнена ознака, пов’язана з Няш-Мяш (прізвисько прокурорки Криму Н. Поклонської).

*Вона вкоротила волосся і стала користуватися темнішою губною помадою, через що виглядає старшою, втративши колишню “**няшмяшність**” (espreso.tv, 26.04.15).*

Няшніше ← **няшн(ий)** н/н’

Ознака дії, названа прикметником *няшний*.

*В західних демократіях це все набагато “**няшніше**” (ДТ-і, 46/15).*

О

Обаложений ← “**обаложити**” ← **Балог(а)** г/ж

Набута ознака за дією, пов’язаною з В. Балогою (український політик).

*Наприклад, для дійсності не дуже добре, щоб у відомому своїм розкішним замком і загалом затишному – хоч і вельми **обаложеному** – закарпатському містечку траплялися вогнепальні “розбірки” з приводу контрабанди цигарок (ЛА, 02.10.15).*

Обамомобіль ← [**Обам(а)** + авт]омобіль *а/а*

Автомобіль Б. Обама (президент США).

*Путін в **обамомобілі** (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 25.02.16).*

Обанальнення ← “**обанальнити**” ← **банальн(ий)**

Опредметнена дія (процес), пов’язана з ознакою, названою прикметником *банальний* (набуття ознак чогось банального).

*Тим часом, здається, у книжці Людмили Кісельової є одна суттєва вада: автор надто заворожений спеціальною термінологією, що раз-по-раз призводить до “наукового **обанальнення**” викладу (ЛА, 20.01.15).*

Обербургомістріня ← **обербургомістр** *і/і*

Жінка-обер-бургомістр.

*Навіть щирі й оперативні вибачення не врятували кельнську **обербургомістриню** (rovaħa.org.ua, 12.09.16).*

Обіданок ← [**обід** + **снід**]анок *і/і*

Поєднання обіду і сніданку (український аналог до англ. *brunch*).

*Я збирався сказати тобі під час **обіданку**, який ми запланували (серіал “Кремнієва долина”, сезон 3, серія 8).*

Обіцянт ← **обіц-я(ти)**

Особа, яка обіцяє.

Правда, публічною появою або хоча б докорами другого “обіцянта” народ не потішили (УТ-і, 15/15).

Обурштинений ← **“обурштин(ти)”** ← **бурштин**

Ознака за дією, пов’язаною з бурштином.

*Середмістя окуповують **обурштинені** молодики з місцевих деревень, у яких стали водитися долари, дорогі авта, хоч і ніколи не водилося розуму (FB: В. Мамотюк, 26.02.16).*

Обшукофоб ← **обшукофоб-ія б’б**

Особа, яка хвора на “обшукофобію”.

*Я колекціоную талони, бо я передрумрофіл, банкноти – бо я боніст, і колекціоную одну глушилку, бо я – **обшукофоб** (Утеодин із Майклом Щуром, 31/15).*

Овідієшовкошитнівський ← **Овідій і Шовкошитн(ий) і/і н/н’**

Ознака за віднесеністю до Овідія і Шовкошитного.

*У полоні **овідіє-шовкошитнівських** метаморфоз... (ЛУ, 4/15, с. 11).*

Одинак ← **один-бчн(ий) розряд**

Ослівлення словосполучення *одиначний розряд*.

*Нагадаємо, що турнірний шлях Долго на брісбенському “**одинаку**” завершився ще після другого раунду, де Сашко програв словаку Кліжану (УМ-і, 3/15).*

Одномарсівець ← **один Марс і/в с/с’**

Особа, так само належна до одного “Марсу”.

*... обидва належали до літературної групи “Марс”. ... але ні в публіцистиці, ні в листах його не знаходимо характеристик поезії “**одномарсівця**” (ЛУ, 21/16, с. 11).*

Однотуровість ← **однотуров(ий) в/в’**

Опредметнена ознака, названа прикметником *однотуровий*.

*Однак на “**однотуровість**” вони не поставили (ДТ-і, 41/16).*

Оесбебізація ← **“оесбебізувати”** ← **ОСББ**

Опредметнена дія (процес), пов’язана з ОСББ (об’єднання співвласників багатоквартирного будинку).

*Абсолютно прогнозовано повальної чи, бодай, масової “**оесбібізації**” — не відбулося... (ДТ-і, 6/16).*

Окешити ← **“кешити”** ← **кеш**

Завершена дія (процес), пов’язана з кешем (отримати готівку).

*Довелося їхати в нічний супермаркет, де з задоволенням “**окешили**” чек (ще б пак, це позбавило його власників від поїздки в банк) (ДТ-і, 37/16).*

Окоштвлений ← **окоштв-и(ти)**

Ознака за дією, названою дієсловом *окоштвнити*.

*... якими любов не до певної ідеї (хоча можна і варто любити ідеї), а до землі і до земного на ній буття буквально **окоштвлена** (ЛУ, 11/15, с. 10).*

Окупантомівний ← мів(а) окупánt(а) ↔ á/a

Ознака, пов'язана з мовою окупанта.

*Я винайшла термін **ОКУПАНТОМОВНИЙ** (FB: І. Магрицька, 06.11.15).*

Олігархобól ← олігáр[х + фут]бóл á/a ?

Футбол олігархів.

*Прощавай, **олігархобол** (УТ-і, 19/15).*

Омедáлювання ← омедáлюва(ти)

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *омедалювати*.

А зважаючи на те, що процес “омедалювання” у багатьох наших школах давно набув корупційно-кумівських ознак та дорого коштує, цього року загроза не стати медалістом викликала відповідну реакцію (ДТ-і, 15/15).

Опоблóкер ← Опоблóк

Особа, належна до “Опоблоку” (Опозиційний блок – українська політична партія).

“Український гамбіт”: Путін, “опоблокери” і мас-медіа (назва статті) (osvita.mediasapiens.ua, 02.04.15).

Опоблóківець ← Опоблóк к/к’

Особа, належна до “Опоблоку” (Опозиційний блок – українська політична партія).

Як нардеп-опоблоківець відмовився вианувати жертв Голодомору (expres.ua, 28.11.15).

Опоблóківка ← Опоблóк к/к’

Учасниця Опоблоку.

Десь недалеко від неї засідатиме ще одна видатна “опоблоківка”, донедавна – старший комірник адміністративно-господарського управління все того ж НКМЗ Ніна Соболева... (dero.ua, 13.11.15).

Опоблóківський ← Опоблóк к/к’

Ознака за стосовністю до “Опоблоку”.

“Опоблоківський” голова Дніпропетровської облради скликає сесію “старих” депутатів (dnipro.dero.ua, 01.12.15).

Опоблóчник ← Опоблóк к/ч

Особа, належна до “Опоблоку” (Опозиційний блок – українська політична партія).

А саме “опоблочники” мали стати союзниками партії “Солідарність” по майбутніх виборах органів місцевого самоврядування (pravyysektor.blogspot.com, 12.09.15).

Опоблóчниця ← опоблóч-ник к/ц’

Жінка-опоблочник.

Тігов в 2012-му висувався від нинішньої “опоблочниці” Королевської в Дніпропетровську, а вже через рік – перейшов до президентської команди... (antikor.com.ua, 10.07.15).

Орбанізація ← “орбанізувати” ← Орбан Ó/о н/н’

Опредметнена дія, пов'язана з В. Орбаном (прем'єр-міністр Угорщини) (набуття ознак правління В. Orbana).

Хтось говорить після виборів про легкий варіант “орбанізації” як найімовірніший сценарій для польської політики на наступні чотири роки (УТ-і, 43/15).

Орбанізований ← “орбанізувати” ← **Орбан** *О/о н/н'*

Ознака за дією (процесом), пов'язаною з В. Орбаном (прем'єр Угорщини).

Земанізована Чехія, орбанізована Угорщина, лепенізована Франція, путінізована Росія і трампізовані Штати – це той токсичний світ, в якому Україна після Майдану не зможе існувати (ДТ-і, 29/16).

Оркочухонець ← **орк** + **чухонець** *о/о*

Ослівлення словосполучення *орк-чухонець*.

В книжці діють не лише агроельфи, але й оркочухонці, за якими приховано звичайних московитів (ukr.lb.ua, 06.12.16).

Орлувати ← **орел** *é/ø*

Дія (процес), пов'язана з орлом (бути орлом).

Ну, такий же орел! Що ж... Орлуй і далі (В. Захарченко. Уперте щодення).

Оруелівщина ← **Оруел** *л/л'*

Суспільне негативне явище, пов'язане з Д. Оруелом (англійський письменник).

Ми тут просто передній край ... оцієї боротьби з новими диктатурами, які творять нові, експериментують з новими тоталітаризмами, новою оруелівщиною чи радше гакслівщиною (5 канал: За чай.com, 21.12.16).

Орфанник ← **орфан**-н(ий)

Особа, хвора на орфанну хворобу.

На лікування орфанника щомісяця необхідно мінімум 2 тис. євро (ДТ-і, 28-29/15).

Осетротерапія ← **терапія осетр(бм)** ↔

Ослівлення словосполучення *терапія осетром* (осетровою ікрою).

Сеанс осетротерапії для рубля (Канал 24: Весті Кремля, 11.08.16).

Оскопусити ← **Скопус**

Завершена дія (процес), пов'язана зі “Скопусом” (наукометрична база).

Підсумовуючи, дуже коротко: абсолютизація наукометричних показників, і прагнення всіх поголовно “оскопусити”, вимоги від усіх демонструвати свою довжину гірша і бути присутніми в наукометричних базах... (historians.in.ua, 08.12.15).

Оскопусування ← “оскопусувати” ← **Скопус**

Опредметнена дія (процес), пов'язана зі Скопусом (наукометрична база).

“Оскопусування” чи “оскоплення” української гуманітаристики? (historians.in.ua, 08.12.15).

Отрочеськ ← **отрок** *к/ч*

Уявне місто, назване на честь отрочиці.

*Ви, наприклад, уявляєте, щоб за часів Русі назвали місто на честь молодшої дружини: **Отрочеськ**? Або на честь ченців: Іночеськ. – Тьху! (uainfo.org, 03.06.16).*

Отрѳохсѳтити ← **трѳохсѳт(ий)**

Дія (процес) – зробити трѳохсотим.

*Подекуди про побутові травми кажуть жартома: ну я й **отрѳохсотився** (від афганського “300-й” – поранений) (УТ-і, 32/16).*

Оформляндія ← **офѳорм-и(ти) ѳ/ѳ**

?

***Оформляндія** або Прогулянка в Зону (назва книжки М. Камиша).*

Офшоргѳйт ← **офшѳр ѳ/ѳ**

Скандал (розголос), пов’язаний з офшором.

***Офшоргѳйт** Порошенка: замітання слідів (назва статті) (УП, 06.04.16).*

Офшормáхер ← **офшѳр-н(ий) мáхер ѳ/ѳ**

Ослівлення словосполучення *офшорний махер*.

*Україні – чесних президентів! Шарлатанів та **офшормáхерів** геть від керма держави! (ЛУ, 39/16, с. 2).*

Охлоюстиція ← **юстиція ѳхл-ос(у) ↔ ѳ/ѳ**

Ослівлення словосполучення *юстиція охлосу*.

***Охлоюстиція** (даруйте за греко-латинський коктейль) – от яка загроза стає нашою реальністю (osvita.mediasapiens.ua, 31.03.15).*

Ощадмѳн ← **ощáд-н(ий) мѳн á/á**

Ослівлення словосполучення *ощадний мен*.

*Пригоди **ощадмена** (Утеодин з Майклом Щуром, 19/15).*

П

Павликоморѳзовщина ← **Пáвлик Морѳзов á/á**

Негативне суспільне явище, пов’язане з Павликом Морозовим.

*А нас учили правильно здаватися училки й директори шкѳл, батьки й менти, суспѳльство, просякнуте **павликоморѳзовщиною** і домінантою мінімальної вигоди (ДТ-і, 3/15).*

Паккинхебѳт ← **бот Пак Кин Хе ↔**

Бот Пак Кин Хе (президентка Південної Кореї).

*Ну чому вона не здогадалася собі армію **паккинхеботів**...? (#@)?\$0 з Майклом Щуром, № 5).*

Паккинхегѳйт ← **Пак Кин Хе**

Скандал (розголос), пов’язаний з Пак Кин Хе (президентка Південної Кореї).

*Чи приведуть протести у Південній Кореї до “**Паккинхегѳйту**”? (назва статті) (ДТ-і, 45/16).*

Папірчáнин ← **папірѳць ѳ/ѳ ц’/ч**

Особа, пов’язана з папірцем.

Перед тим, як приїздить вантажівка, запускають тих, кого в архівах називають “**папірчанами**”, тобто шанувальників старих паперів, нотаріальних актів, шлюбних угод, які приходять і порпаються в тому, що буде знищене (У. Еко, Ж.-К. Кар’єр. Не сподівайтесь позбутися книжок. Переклад І. Славінської, с. 116).

Папу́зький ← **папу́г(а)** г/з’

Ознака за стосовністю до папуги.

Навіть папуга, наслідуючи людські слова, вимовляє їх зі своїм, **папузьким** гортанним “акцентом” (В. Захарченко. Уперте щодення).

Паравіра ← **віра**

Віра з відхиленнями.

Утім, Росія – той бермудський трикутник, де трапляється що завгодно, паранормальне й параморальне. Про це і фільм. Церква у фіналі — ось така “**паравіра**”, “**парахристиянство**” (ДТ-і, 2/15).

Парадобесіє ← [пара́д + побєд]обесіє á/a

Победобесіє від параду.

Парадобесіє вважається різновидом Победобесія – державної релігії Російської Федерації, що містить в собі сукупність вірувань і віровчень навколо “культу Великої Перемоги у Великій Вітчизняній війні”, яким хворіють мільйони росіян: і чоловіки, і жінки, і старі, і молоді (dsnews.ua, 12.11.16).

Парапу́тінський ← **пу́тінський**

Близький до путінського, схожий на путінського (але з деяким відхиленням, відступом).

Парапутінський синдром ... охопив усе оточення російського президента ... і перекинувся чи не на все російське суспільство (ЛУ, 8/15, с. 7).

Парахристия́нство ← **христия́нство**

Християнство з відхиленнями.

Утім, Росія – той бермудський трикутник, де трапляється що завгодно, паранормальне й параморальне. Про це і фільм. Церква у фіналі — ось така “**паравіра**”, “**парахристиянство**” (ДТ-і, 2/15).

Паркому́нець ← **Паркому́н(а)**

Особа, пов’язана з “Паркомунією” (мистецька виставка).

Навіть дивно, що й після цього в ПАЦі великої тематичної виставки, присвяченої “**паркомуніям**”, не було (ДТ-і, 40/16).

Парку́н ← **парк-ува́(ти)**

Особа, яка паркує.

Так званих **паркунів** тут ганяють не лише евакуаторами, а й такими наклейками (Канал 24: Весті UA, 14.08.15).

Партгоспактиві́вський ← **партгоспактив** в/в’

Ознака за віднесеністю до партгоспактиву.

... концерт потішив і своєю зірковістю, й новою стилістикою, яка була таки європейською, а не **парт-госпактиві́вською** (ЛУ, 33/15, с. 3).

Пасокіза́ція ← “пасокізува́ти” ← **ПАСОК** к/к’

Опредметнена дія (процес), пов'язана з ПАСОК (соціал-демократична партія Греції) – надати ознак ПАСОК.

Політологи, дивлячись на європейських лівоцентристів, говорять про всеєвропейську “пасокізацію” (УТ-і, 14/16).

Патрібóт ← патрі-отичн(ий) бот

Ослівлення словосполучення *патріотичний бот*.

Один із фундаторів “Автомайдану” розповів “УМ”, як “кримінальники” ставилися до активістів, хто придумав “патріботи” і як електромобілі можуть змінити наше майбутнє (УМ-і, 8/15).

Пацієнтоорієнто́ваний ← орієнто́ван(ий) на паціє́нт(а) ↔ é/є

Ослівлення словосполучення *орієнтований на пацієнта*.

Як зробити, аби вся медицина в країні була, так би мовити, “пацієнтоорієнтована”, прагнула до максимально ефективного результату? (ДТ-і, 34/15).

Пацюкува́ти ← пацюк ю/ю

Дія, пов'язана з пацюком (бути пацюком).

Пацюкуйте, пацюки, поки пацюкується. Бурундукуйте, бурундуки, поки бурундукується. А ми собі, опосуми, поопосумуємо – Повисимо на хвостиках нишком посумуємо... (Ю. Бедрик. Пацюкуйте, пацюки...).

Педобджі́лка ← педо-філі́чн(а) бджі́лка

Ослівлення словосполучення *педофілічна бджілка* (йдеться про курйозний танець дівчаток в одязі бджілок).

Георгіївські педо-бджілки (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 14.04.15).

Педофілобо́рець ← боро́єць з педофі́л(ами) ↔ і/і́ é/е о/ó

Ослівлення словосполучення *борець з педофілами*.

Це фантазії не педофіло- та геєборців Мілонова та Мізуліної, а сувора реальність найближчих трьох місяців (Канал 24: Весті Кремля, 27.05.15).

Пеєме́рівець ← ПМР р/р'

Особа, належна до ПМР (Прідністровська Молдавська Республіка – невизнане державне утворення, сформоване на території Молдови).

Кожен істинний “пеємерівець” має два-три паспорти (УТ-і, 13/16).

Пеєме́рівський ← пеєме́рів-ець

← **ПееМеР** р/р'

Ознака за стосовністю до пеємерівця чи до ПееМеР.

“Пеємерівський” бізнес реєструє свої компанії в Москві, сплачуючи податки по обидва боки контрольно-пропускних пунктів: і Кишиневу, і Тирасполю (УТ-і, 13/16).

Пельме́ніада ← [пельме́нь + олімп]іада é/є

Олімпіада пельменів.

У Челябінську провели справжню пельменіаду (Канал 24: Весті Кремля, 13.12.16).

Передвенге́ровський ← перед Венге́р(ом)

Ознака того, що було перед А. Венгером (французький футбольний тренер).

Ретро. Арсенал передвенгеровський (назва статті) (ua-football.com, 05.03.16).

Передмовіст ← **передмóв(а)** ó/о в/в'

Особа, пов'язана з передмовою.

Я маю нагоду виступити нині з місією “передмовіста”, дотримуючись “погляду збоку”, щоб донести до світла літпроцесу цікаве й динамічне письмо... (ЛУ, 36/16, с. 12).

Переднеокласічний ← **неокласічний**

← **перед неоклáсик(ою)** к/ч á/а и/ї

Передування неокласичному; ознака того, хто/що йде перед неокласикою.

Переднеокласичне (ЛА, 08.09.15).

Передпенсіонерка ← **перед пéнсі(єю)** é/е

Жінка перед пенсією.

Таким, як я, смикатися не можна — де я, “передпенсіонерка”, влаштуюся в іншому місті без втрати трудового й наукового стажу, без втрат у зарплаті? (ДТ-і, 38/15).

Перенайменува́лівка ← **перенайменува́(ти)**

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *перенайменувати*.

“Є шанс поставити крапку у цій затяжній перенайменува́лівці”, – солідаризуємося з Базилевським (ЛУ, 20/15, с. 2).

Перенедозаванта́ження ← **недозаванта́ження**

Надмірне недозавантаження.

Податкове перенедозаванта́ження (назва статті) (ДТ-і, 12/15).

Переокупувáти ← **окупувáти**

Повторно окупувати.

Не захищали ви її, а переокупували від німців для Москви (В. Захарченко. Уперте щодення).

Переплю́ск ← **переплю́ск-ува(ти)**

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *переплюскувати*.

...де стерпла далина нахилена до вуст тобі залишу рій самотнього багаття і нашого човна прозорий переплюск (С. Осока. Де я тебе розлив).

Перепля́жений ← **“перепля́жити”** ← **пляж**

Ознака за дією, пов'язаною з пляжем.

... із кубіками льоду До ран від лібідо Пустелями на душу Гранчаком-німбом у руку Пісками перепля́женими Сподіваннями на сорок Мойсейних сорок (М. Шунь. Із Columbia.edu.com).

Перепредставні́цтво ← **представні́цтво**

Надмірне представництво.

Ще один важливий наслідок запровадження системи в такому вигляді – перепредставні́цтво та недопредставні́цтво окремих територій (ДТ-і, 24/15).

Переприєднати́ся ← приєднати́ся

Повторно, заново приєднатися.

Давайте проведемо референдум і переприєднаємся до України (Утеодин з Майклом Щуром, 15/15).

Перепродовження́ ← перепродовж-и(ти)

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *перепродовжити*.

Перепродовження на 2017-й (назва статті) (ДТ-і, 50/16).

Пересіч ← пересіч-н(ий) твір

Ослівлення словосполучення *пересічний твір*.

Критик хоче, щоб справді самотні й талановиті твори нашої літератури не губилися в морі сірятини, не затінювалися всякою пересіччю і не проходили стороною (ЛУ, 28/15, с. 7).

Перетисненість ← перетиснен(ий) н/н'

Опредметнена ознака, названа дієприкметником *перетиснений*.

Я вв'язалася у цей світ зустрітися Зірвати чорного метелика з молочної шиї Чужу перетисненість розв'язати (М. Шунь. Розв'язок).

Перефейсбучити ← фейсбучити

Дія (процес) – надмірно фейсбучити.

Даремно міліцейський міністр Арсен Аваков сподівався на те, що “перефейсбучити” його жодному чиновнику чи політичному персонажу не вдасться (ВЗ-і, 16.04.15).

Перечуленість ← перечулен(ий) н/н'

Опредметнена ознака, названа дієприкметником *перечулений*.

У нього не знайдемо метафоричних хащів, педалювання емоцій чи бодай якогось натяку на перечуленість (ЛУ, 28/15, с. 6).

Перошкряб ← шкряб-а(ти) пер(о́м) ↔

Особа, яка шкрябає пером.

Напосідливий перошкряб (В. Шульга).

Першопоцілу́нковий ← перш(ий) поцілу́нок é/е о/о

Ознака, пов'язана з першим поцілунком.

... прозора, довірлива, як струмок із краю її дитинства, як росинка на її ще не фарбованих віях після першого (аж до рання...) першопоцілулкового побачення, після якого, приміром, сповідально звучать рядки вірша “Жінки”... (ЛУ, 13/16, с. 9).

Першопра́вість ← “першопра́вий” ← перш(е) пра́в(о) ? é/е в/в'

Опредметнена ознака, пов'язана з першим правом.

Категоричність і відчуття “першоправості” щоразу заважатиме суспільству розвиватися (rovaħa.org.ua, 12.08.15).

Першоту́ровий ← перш(ий) тур é/е

Ознака, пов'язана з першим туром.

І причиною цього є не агресія московитів, а зрадницька позиція першотурового президента Порошенка (Універсум, 1-2/16, с. 3).

Песбургер ← пес + бургер ú/у

Бургер із пса.

*Бізнес, як і перше, не йшов надто чудово, не за такого економічного стану, як зараз, і не серед тих дурних побрехеньок про Елові кітбургери, **песбургери** чи скусбургери... (С. Кінг. 11/22/63. Переклад О. Красюка).*

ПЕТЬлюрівець ← [Пёт(я) + пет]люрівець *é/е*

Ослівлення словосполучення *Петя-петлюрівець* (Петя – про українського президента П. Порошенка).

Зараз у френдострічці запекла боротьба між БЕНЬдерівцями та ПЕТЬлюрівцями (FB: М. Хаперська, 23.03.15).

Петябóт ← бот Пёт(і) ↔ *é/е*

Ослівлення словосполучення *бот Петі* (прізвисько українського президента П. Порошенка).

Рідше їх називають – Петьяботи чи Шокоботи (від – шоколадні боти). Назва ця пішла від москальських ботів, які пишуть пости про те, який талановитий на московії президент, та яка рашка велика країна (їх називають – кремлеботи) (mykola.in.ua, 18.02.15).

Петязра́дник ← зра́дник Пёт(і) ↔ *é/е*

Ослівлення словосполучення *зрадник Петі* (прізвисько українського президента П. Порошенка).

Останнім часом у мережі пішли інформаційні контратаки проти “насзливальщиків” і “петязрадників”, організовані умовним мінстецем (хоча, підозрюю, до цієї організації приклав руку інший суб’єкт теж пов’язаний з медіабізнесом) (FB: С. Дніпровська, 25.02.15).

Печэ́рикус ← печэ́р(а)

Ознака, пов’язана з печерою.

*... казкова золота рибка помахом хвостика чи плавника “вкладе” у свідомість хомо **печерікуса** трохи “елемента” сапієнса, який, на жаль, відсутній у таблиці Менделєєва* (ЛЮ, 9/16, с. 14).

П’єри́ст ← П’єр-ó

Особа-прихильник П’єро (персонаж казки О. Толстого “Золотий ключик”).

А п’єристи – “За Петра і Павла” (В. Бурмака. Мир і війна).

Пивопрóвід ← [пів(о) + труб]опрóвід *и/и*

Трубопровід з пивом.

Пивопрóвід (назва статті) (Канал 24: Весті Кремля, 14.04.16).

Піа́рщина ← піа́р

Збірне до піар.

Піа́рщиною у нас сьогодні грішать практично всі (ДТ-і, 7/16).

Півпа́нк ← панк

Не зовсім, наполовину панк.

*Отже, послухавши молодий і перспективний український гурт “Пирятин”, який працює в стилі “агросаксонський **півпанк**”, склав невеличкий гіт-парад* (vmylenko.com, 02.12.16).

Пів-Рема́рка ← Рема́рк

Не зовсім, не вповні Е.-М. Ремарк (німецький письменник).

*Коли почалися бойові дії на Сході України, один мій знайомий сумно сказав: “Можже, хоч після цього в нас з’явиться **пів-Ремарка...**” (УТ-і, 52/14).*

Під’єнакієвський ← під Єнакієв(им)

Ознака за стосовністю до того, що знаходиться під Єнакієвим.

*До речі, а ви в курсі, що славне (?) **під’єнакієвське** місто Вуглегірськ, за яке зараз звитяжно рубаються наші військові на Дебальцевському виступі, до 1957 року називалося Хацапетівка? (ФВ: Б. Стасюк, 29.01.15).*

Підкрілений ← “підкрілити” ← крил(о) и/ї

Ознака за дією, пов’язаною з крилом.

*Та... я легка, ніби лебідь, **підкрілена** вся – білим-біла... (А. Цвід. На пуантах).*

Підмоскóвлений ← “підмоскóвити” ← під Москв(о)ю ø/o o/ó

Ознака за дією, пов’язаною з тим, що під Москвою (той, хто/що перебуває “під Москвою”).

*Та не сякого-такого, не чергову якусь промосковлену-**підмосковлену** ляльку треба нашій опозиції, а справжнього Лідера, мудро-державного (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Підолігáрх ← олігáрх

Особа, підлегла олігархові чи менша від нього.

*У дев’яностих галузь служила зручним живильним середовищем для становлення класу олігархів і **підолігархів**, які вимивали з неї ресурси через бартерні та фінансово-сурогатні схеми (ДТ-і, 32/15).*

Підпаркáнник ← під паркáн(ом)

Щось “під парканом”.

*Безконтрольність і безкарність “**підпарканників**” (нелегальних пунктів заправки скрапленням газом, що розплодилися на кожному кроці) призвела до того, що ця категорія бізнесу стала реальною провідною силою на ринку (ДТ-і, 18/16).*

Підплінтусний ← під плінтус(ом)

Ознака того, що під плінтусом.

*Коли українці бідкаються, що стало складно жити, безперервно зростають комунальні, газ зашкалює ..., ціни захмарні, зарплати **підплінтусні**, а влада ані почухається – я мотивую себе прекрасним новим відеошедевром за участі прем’єр-міністра РФ Дмитрія Медведєва (Post-Поступ, 2/16, с. 4).*

Пізньюбрéжнєвський ← пізн(ій) Брéжнєв і/ї

Ознака за стосовністю до періоду пізнього Брежнєва.

*І якось непомітно знову на обрії замаячило **пізньюбрéжнєвське**: “Брови черные, густые, речи длинные, пустые” (ДТ-і, 34/15).*

Пізньюстáлінський ← пізн(ій) Стáлін і/ї

Ознака за стосовністю до періоду пізнього Сталіна.

І про боротьбу з космополітизмом, що мала місце в пізньосталінські часи, теж (dero.ua, 17.11.16).

ПіСівський ← ПіС с/с'

Ознака за стосовністю до ПіС (польська політична партія "Право і справедливість").

*На зустрічах з українськими дипломатами і політиками, зокрема й під час нещодавнього приїзду до Києва автора **ПіСівського** законопроекту "Про встановлення Національного дня пам'яті мучеництва кресов'ян" Міхала Дворчака, поляки намагалися притлумити тривогу українців* (ДТ-і, 21/16).

Післякційний ← після акці[й(і)] á/a

Ознака того, що було (є) після акції.

Післякційна Одеса (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 03.05.16, 18:05).

Післяанексійний ← після анексі[й(і)] é/e

Ознака того, що було (є) після анексії.

*Отже, якщо проаналізувати перші **післяанексійні** півроку, держава намагалася вирішити гострі питання, які виникали в кримчан, що переселилися з півострова чи далі проживали на окупованій території* (УТ-і, 10/15).

ПісляЕко ← Еко

Те, що було (є) після У. Еко (італійський письменник).

*А от те, що "Сатурн" є постмодерністською грою в історичний роман **після-Еко** – здається явним уже через видимі впливи на роман Денеля безпосередньо творів Еко* (ЛА, 26.06.15).

Післякончин(а) ← після кончин(и)

Ослівлення сполучення після кончини.

*Стискає всебіль деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ донороджень і **післякончин**, Де пам'ять від спогадів чиста, Де чан всеплавильний, в якому кричить Майбутня чиясь особистість...* (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).

Післякруглостілля ← після крúгл(ого) стóл(у) ú/у ó/і л/лл'

Опредметнення того, що було (є) після круглого столу.

Післякруглостілля. Невизначеність з переходом у пригніченість (FB: В. Ейсмонт, 19.02.15).

Післяромáновський ← після Ромáнов(их)

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Романових.

*Уперше підступність **післяромановської** Росії спіткала молоду українську демократію в середині травня 1917 р., коли до Петрограда прибула делегація Центральної Ради (ЦР), яка була сформована у березні 1917 р., на чолі з Володимиром Винниченком* (ДТ-і, 28-29/15).

Піцедрón ← піца + дрон і/і

Дрон, який переносить піцу.

*Як виявилось, коптер може осилити лише одну коробку, тому про масовість застосування одеського **піцедрону** поки не йдеться* (dsnews.ua, 20.10.16).

Пішоходка ← пішохід і/о́

Жінка-пішохід.

*Наприклад, у 2009 році серед усіх пішоходів і **пішоходок**, які загинули на території США, чоловіки становили 69%, а жінки – більш ніж удвічі менше (31%)* (rova.ua.org.ua, 11.11.16).

Плавохід ← ход-и́(ти) пла́в(ом) ↔ о/і а/а

Механізм, що ходить плавом.

Плавохід – нова бойова одиниця на дорогах Росії (Канал 24: Весті Кремля, 30.06.15).

Пластилінити ← пластилін

Дія (процес), пов'язана з пластиліном.

*В повітрі **пластилінять** правда й фальш* Фабричні труби – глиняні пістолі Приціл хреста півмісяць на костьолі Тіла сміття відплив дев'ятий вал (В. Мельник. Світ розламавсь).

Плачиндіяда ← Плачінд(а) і́/и д/д'

Збірне до творів С. Плачинди (український письменник, публіцист).

*Я думаю, історична **Плачиндіяда** – це цілющі ліки від повзучої космополітизації України* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Плейо́фний ← плей-о́ф

Ознака, пов'язана з плей-оф.

*Першими на Євро-2016 вилетіли після другого туру – і це при третьому “**плейофному**” місці* (ua-football.com, 17.06.16).

Плюшевоман ← ← ‘плюшев(ий) ман’ ю/ю

Ослівлення словосполучення ‘плюшевий ман (мен)’ (тут – про плюшевого ведмедика).

*Уже на допитах затриманий **плюшевоман** спробував пояснити мотиви свого злочину* (Канал 24: Весті Кремля, 03.08.15).

Поалхімічити ← “алхімічити” ← алхімік і/і і/і к/ч

Завершена дія, пов'язана з алхіміком (бути алхіміком).

*Тож і замислив злий чарівник зробити колосів пігмеями. Похімічив він, чи радше – **поалхімічив**, і мети досягнув* (Ю. Пригодницький. Колишні улюблені).

Победофіл ← побéд(а) é/е

Особа, яка любить победу (від рос. победа – перемога).

*Яким чином **победофіла** Газманова вдалося заманити у священний для нього день на землю неправославу, невідомо* (Канал 24: Весті Кремля, 27.04.16).

По-бідермаєрівськи ← бідермаєрівськ(ий)

Ознака дії, названа прикметником бідермаєрівський.

*Щоправда, красу вона розуміє децю **по-бідермаєрівськи** “тости-на підставках, масло – в масельничці, молоко – в глечиках, а джем – зі срібною ложечкою” – і жодної іронії* (ЛА, 03.10.16).

По-гарольдблумівськи ← “гарольдблумівський” ← Гáрольд Блум á/а м/м'

Ознака дії, пов'язана з Гарольдом Блумом (англійський літературознавець і культуролог).

*Отже, Еко не перетворює постать свого кумира на ікону, але водночас не намагається його **по-гарольдблумівськи** знищити як конкурента з попередньої епохи* (ЛА, 22.02.16).

Погононо́сець ← нос-и(ти) погón(и) ↔ о/ó ó/о

Особа, яка носить погони.

Зранку – два вибухи, через кілька годин – сигнал про підозрілу сумку у житловому районі, а “погононосцям” – хоч би що: нікуди не спішать (ВЗ-і, 16.07.15).

Податковівлучення ← в'лученн(я) подáтк(у) ↔ á/а
← вилуч-á(ти) подáток ↔ á/а и/ї о/ø

Ослівлення словосполучення *вилучення податку*; опрeдметнена дія (процес), названа словосполученням *вилучати податок*.

Про рентоповернення та податковівлучення (назва статті) (ДТ-і, 26/15).

Податкогéйт ← подáток á/а

Скандал, розголос, пов'язаний з податком.

“Податкогейт”, бюджет і МВФ (назва статті) (УМ-і, 34/15).

Поджазува́ти ← джаз á/а

Завершена дія (процес), пов'язана із джазом (пограти джаз).

Легендарні німці “поджазують” у Львові, Києві та Одесі (назва статті) (ПіК, 28.01.15).

По-дзенбуддистському ← дзенбуддист

Ознака дії, пов'язана із дзенбуддистом.

Про пам'ять у “Ностальгії” – по-дзенбуддистському: краще радянщини не пам'ятати... (ДТ-і, 15/16).

Поезолахма́н ← лахма́н поéз-і[йї] ↔ é/е з'/з

Ослівлення словосполучення *лахман поезії*.

...і він згiрдливо піде – Пан або пропав – Обдирати з зірок Обдирати з чужих поезо-лахмани Відгортати пустельний пісок (М. Шунь. Із Columbia.edu.com).

Позавіко́нний ← поза вікн(о́м) ø/ó

Ознака того, що поза вікном.

Коли сліпа від пiтьми ніч огорне Рахманно-дивний світ позавіконний, Сховає промінь в мушлі чорній, Я утікаю в яснозорий вірш (О. Тебешевська. Втеча у вірш).

Позакордо́ння ← поза кордо́н(ом)

Територія (земля) поза кордоном.

... лізуть ті пустомолоти в кишеню по слово, бо їхні кишені набиті, напхані зовсім иншим так, що аж до позакордоння, до отого офшору чути, як у цих кишенях важко дзеленчить (В. Захарченко. Уперте щодення).

Позаминулосто́літній ← позамину́л(е) столі́т-т(я) ú/у

Ознака за стосовністю до позаминулого століття.

І в такому англійському пудингу вікторіанський позаминулостолітній сніг – лише один із шарів атмосфери (ДТ-і, 1/16).

Позаукраїнськість ← **позаукраїнськ(ий)** к/к'

Опредметнена ознака, названа прикметником *позаукраїнський*.

Найдужче виявилася ця зрусифікованість, позаукраїнськість у “Вибраних місцях переписки з друзями” (ЛУ, 16/15, с. 5).

Позафейсбуківський ← **поза Фейсбук(ом)** к/к'

Ознака того, що є поза Фейсбуком.

На щастя, Фейсбук не в змозі закрити рота абсолютно усім, отже, в позафейсбуківському сегменті Мережі іде активний аналіз засобів та причин цензурування (ПіК-і, 26.05.15).

Покаца́плений ← **покаца́п-и(ти)** п/пл

Ознака за дією, названою дієсловом *покацапити*.

Попри анекдотичність таких “покацаплених дембелів”, справа стоїть трагічно – ці навчені військовій справі люди вербуються у все ті ж “русскаязичні українці”... (акцент.org.ua, 08.02.16).

Покая́нець ← **пока́я-(ти)ся** á/а

Особа, яка покалася.

... кожен міг вийти на волю достроково, потоптавши власне сумління й написавши “покаянну”. Але таких “покаянців” були одиниці (ЛУ, 42/16, с. 1).

Покепу́тін ← **поке-мо́н + Пу́тін**

Покемон Путін.

Покепутін проти покемонів (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 28.07.16).

Полісме́нка ← **полісме́н**

Жінка-полісмен.

Ефектна полісменка показала звабливі фото з відпочинку (назва статті) (24tv.ua, 14.06.16).

Політземле́трус ← **політ-і́чн(ий) земле́трус**

Ослівлення словосполучення *політичний землетрус*.

Хвилі від того політземлетрусу досі тіпають головними, але здебільша спинними мізками полохливих посадовців (ЛУ, 5/16, с. 1).

Політінкуба́тор ← **політ-і́чний інкуба́тор**

Ослівлення словосполучення *політичний інкубатор*.

Останнім часом дедалі частіше солісти вітчизняного політінкубатора страхають суспільство катастрофічними наслідками ймовірного Майдану – третього (ДТ-і, 23/15).

Політпартелі́та ← **політ-і́чн(а) партелі́та**

Політична партеліта.

Владімір Путін ... це добре розуміє відтак і чинить. На відміну від київської політпартеліти (Універсум, 1-2/15, с. 5).

Політпідте́кст ← **політ-і́чн(ий) підте́кст**

Ослівлення словосполучення *політичний підтекст*.

Хоч би як потому відмазувалася від пророчих поп-заяв (стверджуючи, що в тексті акинські мотиви, а ніяк не політпідтекст), усе вже неважливо! (ДТ-і, 50/15).

Політхамелебн ← **політ-йчн(ий) хамелебн**

Ослівлення словосполучення *політичний хамелеон*.

Так само безапеляційно спритний політхамелеон лає своїх колишніх соратників, називаючи їх діяльність – увагу! – “фарсом хамелеонів” (ukrinform.ua, 17.09.16).

Поліціонёр ← [поліція + міліціонёр] і/і

Поєднання ознак поліції й міліціонера.

Поки міліція ще не остаточно перевдяглася в поліцію, називатиму її представників поліціонерами (FB: В. Старко, 16.11.15).

Поліцімент ← [поліція + мент] і/і

Поєднання ознак поліції й мента.

– Поки міліція ще не остаточно перевдяглася в поліцію, називатиму її представників поліціонерами.

– Краще поліцментами (FB: С. Мазур, 16.11.15).

Полубóтокс ← **полу[бóкс + бóтокс]**

Поєднання полубокса та ботоксу.

– Як стригтися будемо?

– Як Путін, під полуботокс! (УМ-і, 3/15).

Поматрósений ← **поматрós-и(ти) с'/с**

Ознака за дією, названою дієсловом *поматросить*.

“... поматросил і бросил”, одкровення Суркова щодо власних поматросених терорашистів Донбасу виразно свідчать, як москалі судять про противників по собі... Та Сурков прилюдно на камери свого дійсного ставлення до поматросеного шлаку не виявить (FB: С. Гук, 01.03.15).

Помічеготóвий ← **готóв(ий) до поміч(і) ↔ ó/о ч'/ч**

Ослівлення словосполучення *готовий до помічі*.

*Моя бабуся ще в дитинстві цитувала мамі Ѓоте, в якого було оце німецьке слово *hilfsbereit* – “помічеготовий” (Березіль, 9-10/14, с. 5).*

Помольфáрити ← **мольфáрити**

Завершена дія (процес), названа дієсловом *мольфарити*.

Перш ніж станеш ти проспектом, Чи майданом, чи бульваром, Дай обнять тебе з респектом. Ще з тобою помольфарим (С. Бондаренко.

Пальміра під назвою Олекса).

Понамінáти ← **“намінáти”** ← **мінáти**

Завершена повторювана дія, пов'язана з дієсловом *минати* (минати кілька разів).

Минає й те, що не минало, – Понаминає І мене (І. Малкович. І пребагато...).

По-олівертвістівськи ← **“олівертвістівський”** ← **Олівер Твіст Ó/о т/т'**

Ознака дії, пов'язана з Олівером Твістом (персонаж роману Ч. Діккенса).

Нікого не перевиховують, амбівалентні персонажі не перетворюються по-олівертвістівськи на “нових пророків добра”, а чужа для всіх Домініка не стане раптом “своєю” (ЛА, 24.03.16).

Поопбсумувати ← опбсум

Завершена дія, пов’язана з опосумом (бути опосумом).

Пацюкуйте, пацюки, поки пацюкується. Бурундукуйте, бурундуки, поки бурундукується. А ми собі, опосуми, поопосумуємо – Повисимо на хвостиках нишком посумуємо... (Ю. Бедрик. Пацюкуйте, пацюки...).

Попінтэрн ← [поп-улістський + ком]інтэрн

Ослівлення словосполучення *популістський комінтерн*.

Попінтерн на марші. Що далі? (назва статті) (ПіК-і, 17.11.16).

Попкоролівство ← королівство поп-музик(и) ↔

Ослівлення словосполучення *королівство поп-музики*.

Ця “Оля” не посягає на поп-королівство, їй комфортно на дитячому майданчику (коли грає Снігурочку, блондинку, гламурну, вродливу Барбі-клоунесу) (ДТ-і, 50/15).

Попкурборт ← курборт поп(ів) ↔ п’/п

Ослівлення словосполучення *курорт попів*.

Поп-курорт (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 25.08.16).

Попопла́в ← [поп(а́) + пар]опла́в ?

Ослівлення словосполучення *пароплав попа*.

Ось вона – відповідь католицькому папомобілю – православний попоплав (Утеодин з Майклом Щуром, 35/15).

Попсіст ← попс(а́)

Особа, пов’язана з попсою.

Для чого ви літите із звичайного пописиста (прости мене, Господи) образ крутого борця з режимом, правдоруба ..? (site.ua, 22.06.15).

Порновундеркінд ← вундеркінд

Порнографічний вундеркінд.

Півроку знадобилось російському порновундеркінду, аби підкорити вершини європейської полунички (Канал 24: Весті Кремля, 27.07.15).

Порномайданчик ← порно-графічн(ий) майданчик

Порнографічний майданчик.

На порномайданчику політики нема (Канал 24: Весті Кремля, 27.07.15).

Порноподарунок ← порно-графічн(ий) подарунок

Порнографічний подарунок.

Мрія підлітків – порноподарунок (Канал 24: Весті Кремля, 24.02.16).

Порнха́бівський ← Порнха́б б/б’

Ознака за стосовністю до “Порнхабу” (порносайт).

Порнхабівські кати зізналися у здійсненому (Канал 24: Весті Кремля, 22.09.16).

Порохобот ← бот Порох(а) ↔ о/о

Ослівлення словосполучення *бот Пороха* (прізвисько П. Порошенка).

Всі інші називають їх “порохоботами” (mykola.in.ua, 18.02.15).

Пороше́нківщина ← Пороше́нк(о) к/к'

Суспільне (негативне) явище, пов'язане з П. Порошенком.

Помайданний синдром – порошенківщина. Черговий крах сподівань. Відчуття кричущої несправедливості, приниження і безпорадності (ЛУ, 28/16, с. 9).

Пороши́зм ← Порош-е́нк(о)

Суспільне явище, пов'язане з П. Порошенком (український президент).

Але іскра ця потрапила на цілу кладку добротно укладених тез про розвиток приватної армії; підготовку перевороту; про розробку широкомасштабної кампанії з дискредитації влади; про намір “Укروطу” після місцевих виборів активувати тезу “Геть порошизм!”... (ДТ-і, 42/15).

Порошо́кін ← [Порош-е́нк(о) + Ш]о́кін

Поєднання ознак П. Порошенка (український президент) і В. Шокіна (генпрокурор України).

За кутими ворітьми АП – елітні машини, зате біля воріт президентського палацу – демократичний “Автомайдан” із плакатами “Порошокін”... (ДТ-і, 42/15).

Портрето́писний ← “портретопис” ← пис-а́(ти) портрéт ↔ é/е и/ї

Ознака, пов'язана з дією, назвною словосполученням *писати портрет*.

Портретописна лірика – поетова відверта розмова із тими, хто йому стрівся на життєвому шляху (ЛУ, № 36/15, с. 11).

Посіда́лець ← посіда́(ти)

Особа, яка посідає місце (посадовець).

Державні посідальці на Печерських пагорбах тремтять перед національною елітою (ЛУ, 41/15, с. 8).

По-старле́вівськи ← старле́вівськ(ий)

Ознака дії (процесу), названа прикметником *старлевівський*.

“Intermezzo” по-старлевівськи (starylev.com.ua, 25.05.15).

Постваши́нгтoнський ← Ваши́нгтoн

← **вашингтoнський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Вашингтона чи чогось вашингтонського.

Трохи більш просунута, “постваши́нгтонська”, версія цієї ілюзії: “Так, ледь не забули, для ринку та ефективної демократії потрібні інститути... (ДТ-і, 22/16).

Постде́йтoнський ← Де́йтoн

← **де́йтoнський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Дейтону (Дейтонської угоди).

*У Києві поширені побоювання, що Захід або, як мінімум, багато хто на Заході будуть готові підтримати перетворення України на дисфункціональну державу на кшталт *постдейтонської* Боснії – задля встановлення хоч якогось миру (ДТ-і, 5/15).*

Посте́льцинський ← Є́льцин

← **Е́льцинський**

Ознака за стосовністю до того, що з'явилося після Єльцина; ознака того, що з'явилося після єльцинського.

Але його розум був “морально забарвлений”, а тому й не приймав постельцинської тиранії, яку встановив “кривавий намісник” (ЛУ, 10/15, с. 3).

Постінкунабула ← інкунабула

Інкунабула, яка була (є) після чогось.

*Кожна видана нині книжка – це **пост-інкунабула** (У. Еко, Ж.-К. Кар'єр. Не сподівайтесь позбутися книжок. Переклад І. Славінської, с. 89).*

Посткántрі ← кántрі

Те, що було (є) після кантрі.

*Тому колектив визначає жанр, в котрому працює, як “агросаксонське **пост-кантрі**” (ukr.lb.ua, 06.12.16).*

Посткарі́мовський ← Карі́мов

← **карі́мовський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після І. Карімова; ознака того, що було (є) після чогось карімовського.

*Як ми вже писали, у **посткарі́мовський** період Узбекистан фактично очолив тріумвірат в складі Мірзі́йєва, Азімова та Іноятова (dero.ua, 04.12.16).*

Посткля́узевицький ← Кля́узеви́ц [ц+цьк]

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після К. Клаузевіца (німецький військовий стратег).

*Так звані “**постклаузевицькі**” війни визначаються насамперед як стан “розведення війни з політикою” (ДТ-і, 46/15).*

Посткузьмі́нський ← Кузьм(а́) м/м'

Ознака за стосовністю до того, що з'явилося (йде) після Кузьми (про співака А. Кузьменка).

*Люди, мене реально напружує ваша **пост-Кузьмінська істерія** (site.ua, 22.06.15).*

Постпідтрі́мка ← підтрі́мка

Підтримка, яка відбувається після чогось.

*А також з **постпідтримкою**: або піаром, або, навпаки, приховуванням того, що це працювали ССО (УТ-і, 44/15).*

Постпра́вда ← пра́вда

Явище, яке було (є) після правди.

*Клікабельна брехня. Чому ми живемо в еру **пост-правди** (назва статті) (hromadske.ua, 27.07.16).*

Постправді́вий ← постпра́вд(а) а́/а

Ознака, пов'язана з постправдою.

*Понад те, “**постправдива**” політика активно шириться світом (УТ-і, 37/16).*

Постпсевдомайдáн ← псевдомайдáн

Явище, яке було (є) після псевдомайдану.

*А доти в будь-який момент хто завгодно може де завгодно поставити намети, прикрашені якою завгодно символікою, назвати це “Майдан 3.0”, “Майдан 4/5”, “Майдан 5.10”, “Майдан 14/88” чи “Майдан 666”, але доля його виявиться такою ж, як доля попередніх **пост-псевдомайданів** (ДТ-і, 43-44/16).*

Постреволюція ← революція

Явище, яке було (є) після революції.

Постреволюція (назва статті) (ДТ-і, 16/16).

Пострегіонал ← регіонал

Особа, яка була (є) після регіонала.

*Причому ці трупи-зомбі, хоч як дивно, можуть бути не тільки **пострегіоналами**, а й **постультранаціоналістами** (УТ-і, 21/15).*

Пострегіоналівський ← пострегіонал л/л'

Ознака за стосовністю до пострегіонала.

*Цей **пострегіоналівський** “ескадрон смерті” складається з двох груп впливу – Дмитра Фірташа та Сергія Львовичкіна, а також Ріната Ахметова, який підтримує Арсенія Яценюка (ЛУ, 7/16, с. 2).*

Постстеповий ← степ é/е

← **степовий**

Ознака того, що було (є) після степу; ознака того, що було (є) після чогось степового.

*Степ позіхав а крізь нього Телевізор сунувся Скупими **Пост-степовими** новинами (М. Шунь. Від блакитного степу...).*

Постсучукрліт ← сучукрліт

Те, що було (є) після сучукрліту.

*Винахідник власного стилю – це дуже рідкісне, між іншим, явище в сучукрліті (і навіть у **пост-сучукрліті**) (ДТ-і, 15/16).*

Постсучукрлітівський ← постсучукрліт т/т'

Ознака за стосовністю до постсучукрліту.

*Вони – **пост-сучукрлітівські** (ДТ-і, 15/16).*

Постультранаціоналіст ← ультранаціоналіст

Особа, яка була (є) після ультранаціоналіста.

*Причому ці трупи-зомбі, хоч як дивно, можуть бути не тільки **пострегіоналами**, а й **постультранаціоналістами** (УТ-і, 21/15).*

Постфоменківський ← Фоменк(о) к/к'

← **фоменківський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Фоменка (тренер футбольної збірної України); ознака того, що було (є) після фоменківського.

*Ну, і збірній радість – навколо Зінченка і так, і так треба було будувати нову, **постфоменківську** команду (ua-football.com, 04.07.16).*

ПостФРСний ← “ФРСний” ← ФРС

Ознака, пов'язана з тим, що було (є) після ФРС (Федеральна резервна система).

ПостФРС-ний озноб (назва статті) (ДТ-і, 35/15).

Постфукусімський ← Фукусім(а)

← **фукусімський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Фукусіми (аварія на атомній електростанції); ознака того, що було (є) після фукусімського.

16 березня президент і генеральний директор Westinghouse Electric Company Денні Родерік на запитання про можливі поставки обладнання і технологій для модернізації українських АЕС у рамках “постфукусімських заходів” відповів, що компанія має значний досвід з поліпшення ефективності існуючих реакторів (ДТ-і, 14/15).

Постчаушесківський ← Чаушеск-у к/к’

← **чаушесківський**

Ознака за стосовністю до того, що було (є) після Чаушеску чи чаушесківського (часу або правління).

Культурно ця країна живе переосмисленням його та постчаушесківської кризи (репресії, заборони на аборти, мафія тощо) і славиться специфічним чорним гумором у кіно (УТ-і, 3/15).

Потокоохо́плення ← охо́пленн(я) пото́к(у) ↔ о́/о

← **охоп-і́(ти) поті́к ↔ і́/і п/пл**

Ослівлення словосполучення *охоплення потоку*; опредмечена дія (процес), названа словосполученням *охопити потік*.

Але сказати таке міг би лише президент, який поклав усі свої сили, вміння й енергію на реальні реформи та відстоювання суб’єктності країни, а не на піар-чарівність і потокоохоплення (ДТ-і, 6/16).

Пото́пськ ← Пото́п

Уявне місто, назване на честь Потопу.

*Скільки ще гарних назв придумати можна: Семикарогосподенськ, **Потопськ**, Мафусаїлівка врешті-решт* (Утеодин з Майклом Щуром, 22/15).

Поттеріа́да ← Пото́ттер о́/о р/р’

Сукупність усього, пов’язаного з Г. Поттером.

*Екранізація **поттеріади** в російській електриці* (Канал 24: Весті Кремля, 08.11.16).

Потягоспін’яч ← спин-я́(ти) по́тяг ↔ о́/о

Особа, яка спиняє потяг.

*Тим часом **потягоспін’яч** свою провину визнав* (Канал 24: Весті Кремля, 03.08.16).

По-шевко́мівськи ← “шевко́мівський” ← Шевко́м м/м’

Ознака дії, пов’язаної з Шевкомом (Шевченківський комітет).

*Жабодраківка **по-шевкомівськи*** (ЛУ, 8/15, с. 5).

Правдивува́тість ← “правдивува́тий” ← пра́вд(а) а́/а

Опредметнена ознака, пов’язана з недостатнім виявом правди.

*Їм достатньо “**правдивуватості**” – це термін американського коміка Стівена Коберлі: ідеї, які “видаються” або “мали б бути” правдивими* (УТ-і, 37/16).

- Правдозамінник** ← **замінник правд(и)** ↔ **á/a**
Ослівлення словосполучення *замінник правди*.
Правдозамінники (назва статті) (ДТ-і,39/15).
- Правопівку́лик** ← **пра́в(а) півку́л(я)** **á/a í/í л'/л**
Особа з (домінуванням) правої півкулі.
*Ви довідаєтеся: що лівопівкулики чи **правопівкулики** стануть лідерами нового життя на планеті Земля, якщо перші уособлюють Час, а другі – Простір...*(ЛУ, 49/16, с. 2).
- Праворадика́лка** ← **праворадика́л**
Жінка-праворадикал.
*Однак я зовсім не збираюся зараховувати Фараджа до когорти Марін Ле Пен, Геерта Вільдерса чи Крістіни Морваї (нестерпної антисемітки та **праворадикалки** з Угорщини)* (УТ-і, 28/16).
- Правосла́вненько** ← **“правосла́вненьк(ий)”** ← **правосла́вн(ий)**
Зневажлива ознака, стосовна православного (про гулянку служителів УПЦ МП із повіями).
Православненько... (FB: Nana Arхе, 03.06.15).
- Правосексуа́л** ← **право[сék + сексуа́л]** **é/e**
Правосек, який проти сексуалів.
Правосексуали (напис у програмі) (Утеодин з Майклом Щуром, 29/15).
- Правосла́внутий** ← **“правосла́вну(ти)”** ← **правосла́вн(ий)**
← **правосла́в[-й(а)]**
Набута ознака за дією, пов'язаною з православним чи православ'ям.
*... які вірять у спільну з Москвою ідейну платформу (“євразійці”, особливо тупоголова лівіця, не менш дурноверха правиця, **православнуті** мракобеси-фундаменталісти та ін.)* (FB: М. Чугуєнко, 15.10.16).
- Прапоровино́сець** ← **вино́с-и(ти) пра́пор** ↔ **á/a**
Особа, яка виносить прапор.
*... ніколи не розумів **прапоровиносіців** ну тих що люблять потяги і споглядати...* (В. Коврей. Прапороносці).
- Прапородéржець** ← **держ-á(ти) пра́пор** ↔ **á/a e/é**
Особа, яка держить прапор.
Прапородержці зустрічають мій потяг по обидва боки Карпат... (В. Коврей. Прапороносці).
- Прапрокгу́рт** ← **рокгу́рт**
Найдавніший рокгурт.
*На роль **пра-рок-гурту** претендує й ВІА “Еней”* (УТ-і, 22/16).
- Працеголі́чність** ← **“працеголі́чн(ий)”** ← **працего́лік** **ó/o í/í к/ч**
Опредметнена ознака, пов'язана з працеголіком.
*Її блогерська душа і дивовижна **працеголічність** потверджує те, що говорив колись З. Фройд* (ЛУ, 36/16, с. 12).
- Представничо́к** ← **представни́к** **й/и к/ч**
Зневажливо до представник.

*Відрижка доби первісного накопичення статків протизаконним шляхом, яскравий **представничок** державного руйнівництва в Україні (FB: С. Гук, 27.12.15).*

Преміумність ← **преміумн(ий)** н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *преміумний*.

М'якіша шкіра на кермі та сидіннях додає салону додаткової "преміумності" (УТ-і, 20/16).

Прем'єрокористувач ← **користув-а(ти)ся прем'єр(ом)** ↔ **é/ε** ?

Особа, яка користується прем'єром ?

*Наприклад, якщо відставка Яценюка відбудеться і він втратить статус **прем'єрокористувача** (ДТ-і, 48/15).*

Пресільський ← **сільський**

Дуже сільський.

Сільський-пресільський дідусь (В. Захарченко. Уперте щодення).

Прибалтикізація ← **"прибалтикізувати"** ← **Прибáлтик(а)** á/а к/к'

Опредметнена дія, пов'язана з Прибалтикою (надати ознак Прибалтики).

*Жодної лагідної **прибалтикізації** в країнах Прибалтики ми не бачимо (zbruc.eu, 04.12.16).*

Прибогемлений ← **"прибогемити"** ← **богем(а)**

Ознака за дією уподібнення богемі.

*Я вів такий **прибогемлений** спосіб життя, вживав алкоголь у помірних, як мені здавалося, дозах, та вже відмовився від курива (ЛА, 21.06.16).*

Приватизований ← **"приватизувати"** ← **Привáт** á/а

Ознака дії, пов'язана з "Приватом" (українська бізнесова група).

*"**ПРИВАТизований**" менеджмент керував "Укрнафтою" майже 14 років, про що DT.UA написало десятки статей (ДТ-і, 35/16).*

Примігрований ← **примігрува(ти)**

Ознака за дією, названою дієсловом *примігрувати*.

*Тож скажімо чітко, ясно, рішуче кожному інонаціоналу – ніколи, ну ніколючки (!), ні за яких обставин не бути на території України державною жодній **примігрований** сюди, до нас мові, крім предковичної, споконвічної тут української (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Приніміти ← **німі(ти)**

Неповнота дії, названої дієсловом *німіти*.

*Лише ковток... І ти кудись вертаєш, Об камінь б'єшся і летиш кудись, Де при стежині **приніміла** тайна З коханих вуст неспитої води (Б. Чіп. Незримий каменю).*

Припорошити ← **Порош-єнк(о)** о/ó

Завершена дія – набуття ознак П. Порошенка.

*З почутого: Україну **припорошило** чи з'яценючило. Ось так народжуються мему... (FB: В. Лученко, 02.05.15).*

Прифлешмобитися ← **флешмоб**

Завершена (само)дія (процес), пов'язана з флешмобом.

Прифлешмоблюсь і собі (ФВ: Д. Лиховій, 12.04.16).

Приянуковичівський ← **при Янукович(у)** ч/ч'

Ознака за стосовністю до того, що було (є) при В. Януковичу.

*7 лютого 2014 року Печерський райсуд (тоді ще **приянуковичівський**) закритим кримінальне провадження і виправдав Попова (Свобода, 4/15).*

Проіранськість ← **проіранськ(ий)** к/к'

Опредметнена ознака, названа прикметником *проіранський*.

*Більш ангажовані в конфлікт мусульмани, утім, однозначніші в судженнях: суніти закидають шиїтам “проросійськість і **проіранськість**”, натомість шиїти вбачають у діях сунітських сил “змову з Америкою” (УТ-і, 46/16).*

Прококовий ← **ко́к(а)**

Ознака того, хто/що за коку.

*“Антиколоніальний” “**прококовий**” протест Моралеса цілковито підтримував президент Венесуели Уго Чавес (УТ-і, 35/15).*

Прокуратурознавець ← **знавець прокурату́р(и)** ↔ *у/у*

← **зна́(ти) прокурату́р(у)** ↔ *у/у*

Ослівлення словосполучення *знавець прокуратури*; особа, яка знає прокуратуру.

*Сьогодні експертне товариство ФБ особисто для мене відкрилося в якості тотальних **прокуратурознавців** і музикознавців (ФВ: А. Бондар, 11.02.15).*

Прокурорити ← **прокурор**

Дія (процес) – бути прокурором.

*Одноногий АТОшник після піврічних форсованих курсів буде краще **прокурорити** за цих клоунів (genplanua.com, 06.11.15).*

Промалайський ← **мала́[й-е]ць**

Ознака того, хто/що за малайців.

*Загрозу посол побачив у **промалайській** демонстрації, запланованій у районі, де майже всі торговці були ханської національності, хоча громадян Китаю серед них налічувалося небагато (УТ-і, 48/16).*

Промоскóвлений ← **“промоскóвити”** ← **Москв(á)** ø/o o/ó в/вл

Ознака за завершеною дією, пов'язаною з Москвою (той, хто/що підтримує Москву).

*Та не сякого-такого, не чергову якусь **промоскóвлену-підмоскóвлену** ляльку треба нашій опозиції, а справжнього Лідера, мудро-державного (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Проорди́нський ← **орд(á)**

Ознака за стосовністю до того, хто (виступає) за орду.

*Чи може наступний уряд, якщо його раптом очолить Тимошенко, справді робити щось **проорди́нське**, є іншим питанням, але такі надії в кремлінів є (ФВ: С. Гук, 23.02.16).*

Пропу́тінець ← **Пу́тін**

Особа, яка виступає за Путіна.

Відповідний допис з фотографіями з висоти пташиного польоту **пропутінець** розмістив на своїй сторінці в Twitter (socportal.info, 30.10.16).

Пропу́тінка ← Пу́тін

Жінка, яка виступає за Путіна.

Я помилялась, коли вважала, що Гонтарєва – **пропутінка** і протезе Путіна (zugunder.com, 05.02.15).

Проросієний ← “проросі́ти” ← “росі́ти” ← Росі[й(а)]

Ознака за завершеною дію, пов’язаною з Росією.

Від чужодухої, продажно́ї, наскрізь **проросієної** Верховної Ради? (В. Захарченко. Уперте щодення).

Просовєчений ← “просовє́чити” ← “совє́чити” ← Совє́т(и) т/ч

Ознака за завершеною дію, пов’язаною з Советами.

... і мене обливали брудом, **просовєченими** словами старі намосковлені бабці й розлючені ветерани-відставники советської армії і парткомітетів КПСС (В. Захарченко. Уперте щодення).

Просовкóвий ← совóк ó/ø

Ознака того, хто що за совка, на боці совка.

...Володимир Панченко ... принаймні не заперечував, не полемізував, не кажучи вже, чому не спростував такої його **просовкової**, прорадянської, антиукраїнської, більше того, українофобської демагогії... (ЛУ, 16/16, с. 2).

Протомайдáн ← Майдáн

Попередник Майдану.

Звичайно, це ще Майдан-2. Це **протомайдан** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Протоші́стдеся́тництво ← ші́стдеся́тництво

Попередних шістдесятництва.

Звісно, ми читали і Драча, й Олійника, і Жиленко, і Ліну Костенко як представницю **протошістдесятництва**, і Павличка (“Таємниця твого обличчя”) (ЛА, 01.12.16).

Протошоубі́знес ← шоубі́знес

Попередник шоубізнесу.

Увесь **протошоу-бізнес** – то була така собі система філармоній (УТ-і, 16/16).

Протою́дочка ← ю́дочка

Первинна юдочка.

Та **протоюдочки** ви наші! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Профейсбúчений ← “профейсбúчити” ← Фе́йсбúк к/ч

Ознака за дією, пов’язаною з Фейсбуком.

Тривога – ми Солодка тривога По жилах По шкірі У пальцях У всьому чого Торкатися можна І з неба – стронцій Відмоніторені душі **Профейсбучена** радість Майже реальна Тональна... (І. Червінська. Час зупинився).

Проффе́сориза́ція ← “проффе́соризува́ти” ← проффе́сор é/е

Опредметнена дія (процес), пов'язана з проффесором (набуття ознак проффесора чи поширення проффесорів).

І такий підхід нівелює вченого, для якого наука є частиною його життя, а не способом соціологізації, чи проффесоризації... (FB: О. Демська, 03.02.15).

Прудентопілець ← Прудентопіль л'/л

Житель Прудентополя (бразильське місто).

Займаються прудентопільці переважно аграрним бізнесом – фермерством, зберіганням і переробкою сільгосппродукції (ДТ-і, 31/15).

Прудентопільщина ← Прудентопіль

Місцина навколо Прудентополя (бразильське місто).

Вочевидь, Прудентопільщина найбільше з усіх бразильських місцевостей відповідала уявленням наших переселенців про рай... (ДТ-і, 31/15).

Псевдоавторитарність ← авторитарність

← псевдоавторитарн(ий) н/н'

Несправжня, удавана авторитарність; предметнена ознака, названа прикметником псевдоавторитарний.

Отже, псевдоавторитарність і псевдоплюралізм, прагнучи досконалості, але не досягаючи її – бо є ж таки історична справедливість, – знаходять одне одного в нашій реальності (ДТ-і, 43/15).

Псевдобесіда ← бесіда(а)

Несправжня (лже) бесіда.

За цією логікою і всі інші псевдо-бесіди від імені шановних церковних діячів є також одним великим інтерв'ю Чорноморця... (newssky.com.ua, 05.12.16).

Псевдогарвардський ← гарвардський

Несправжній, удаваний гарвардський.

Є в творі корислива Влада, світла Ірина, колишні і набуті друзі – Вовчик та Юрась, псевдогарвардський професор Юхим Євгенович, односторонники, інтелектуальний планктон вищого статусу соціальної ієрархії (bukvoid.com.ua, 21.04.15).

Псевдогастронóm ← гастронóm

Несправжній, удаваний гастронóm.

Він не тільки схильний до розмов з працівницею “псевдогастроному” Йосипівною, але й готовий допомогти давньому знайомому фінансово і розмовою (bukvoid.com.ua, 10.08.15).

Псевдодержа́ва ← держа́ва

Несправжня (лже) держава.

Можливо, війна, перехід частини громадян України до ілюзорно-абсурдних псевдодержав ДНР і ЛНР – форма знищення минулого, яке, не ставши частиною архівної пам'яті, має відійти? (ЛУ, 1-2/15, с. 5).

Псевдодзві́н ← дзві́н

Несправжній, удаваний дзвін.

Далі на стержень накладається ще одне лекало і з гіпсу робиться “псевдодзвін”, який обкатується воском та “прикрашається” іконами, написами, візерунками (ДТ-і, 11/15).

Псевдоповста́ння ← повста́ння

Несправжнє повстання.

Єдиний широко відомий український політик, який був офіційно пов'язаний із псевдоповстанням на Донбасі, – це Олег Царьов, депутат Верховної Ради України до Євромайдану... (ДТ-і, 42/16).

Псевдопослуга ← послуг(а)

Несправжня, мнима послуга.

Насправді більшість таких шкіл-аутсайдерів чи “вчителів-урокодавців” спроможні надавати лише псевдопослуги..., які є відвертою профанацією справжньої освіти (Освітня політика, 22.01.16).

Псевдопостмодерні́ст ← постмодерні́ст

Несправжній (лже)постмодерніст.

Іще трохи – й будемо наново відкривати талановитих сімдесятників і вісімдесятників, засипаних, завалених “шедеврами другої свіжості”, спродукованими псевдопостмодерністами та іншими “...істами” рубежу століть (ЛУ, 47/16, с. 11).

Псевдоправозахисні́к ← правозахисні́к

Несправжній правозахисник.

Проплачені Аблязовим псевдоправозахисники кілька разів намагалися справу “зам'яти”, але безуспішно – надто очевидний склад злочину (ДТ-і, 34/15).

Псевдопрогра́мний ← програ́мний

Несправжній програмний.

М'яко кажучи, псевдопрограмного редактора Росії відшили (Канал 24: Весті Кремля, 27.04.15).

Псевдопрокурóрка ← прокурóрка

Несправжня, удавана прокурорка.

Далі в інтерв'ю вирішили залякати “Правим сектором”, але зі слів псевдопрокурорки виходить все навпаки (Канал 24: Весті Кремля, 17.03.15).

Птахоголо́сий ← го́лос пта́х(а) ↔ á/a ó/o o/ó

Ознака, пов'язана з голосом птаха.

Ліс у червні – буйноцвітний і птахоголосий – сміється до нього і кличе в своє зелене прохолодне царство (О. Сизоненко. А ми просо сіяли, сіяли...).

Пташинн(я) ← птах á/a х/ш

Збірна до птах.

З кліті неба, де пташиння Кружеля між вогких стром, Рине, рине збайдужіння На смертельний твій розлом (О. Мандельштам у перекладі В. Гриценка).

Пуйлостан ← **Пуйл(о)**

Країна (стан) Пуйла (прізвисько В. Путіна).

Дуже добре, щоб Білорусь відкрито визнала себе на боці Європи, а не з Пуйлостаном, а там може і Казахстан підтягнеться (FB: І. Алкснін, 16.03.15).

Пуйляндія ← країна (ляндія) **Пуйл(а)** [л + л']

Країна Пуйла (прізвисько В. Путіна).

Голови МЗС Євросоюзу обговорять ситуацію щодо введення миротворців в Україну, відновлення Донбасу та санкції проти Пуйляндії, хоч з санкціями є незгодні (FB: І. Алкснін, 16.03.15).

Пуколончель ← [пук-а(ти) + ві]олончель *у/у*

Віолончель, яка пукає.

Російська армія отримала на озброєння пуколончель (Канал 24: Весті Кремля, 24.11.16).

Пульмонологія ← **пульмонолог** *о/о*

Жінка-пульмонолог.

Цілих п'ять революційних методик у сфері лікування то операцій при хворобах легенів створила та впровадила Заслужена лікарка України, відома Київська хірургиня та пулмунологиня — Ольга Авілова (rova.ua.org.ua, 24.02.16).

Путанік ← [Пут-ін + Тит]анік *у/у*

“Титанік” В. Путіна.

ДіКапріо і Путанік (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 18.01.16).

Путімон ← **Путі[н + поке]мон** *у/у*

Путін-покемон.

І президент Росії став найрідкіснішим покемоном – Путічу або Путімон (Канал 24: Весті Кремля, 28.07.16).

Путінбургер ← **бургер** **Путін(а)** ↔ *у/у*

Ослівлення словосполучення *бургер В. Путіна* [ідеться про російський бургер].

Щоправда, видумувати макміхалок та путінбургер він не став... (Канал 24: Весті Кремля, 15.12.15).

Путінівка ← **Путін** *н/н'*

Сорт яблук, пов'язаний з В. Путіним.

Та яблука – “путінівки” – були тільки вершиною айсберга (ДТ-і, 40/15).

Путінізований ← **путінізува(ти)**

Ознака за дією (процесом), названою дієсловом *путінізувати*.

Земанізована Чехія, орбанізована Угорщина, лепенізована Франція, путінізована Росія і трампізовані Штати – це той токсичний світ, в якому Україна після Майдану не зможе існувати (ДТ-і, 29/16).

Путінленд ← **Путін** *у/у*

Країна В. Путіна.

То країною мрії знову стане РФ? СРСР? Путін-ленд? (УТ-і, 16-17/15).

Путінович ← **Путін** *у/у*

?

У “Кав’ярі” переконані: покупці знайдуться і планують випустити аж 999 таких годинників – петровичів, сссровичів і **путіновичів** (Канал 24: Весті Кремля, 06.08.15).

Путінову́лиця ← **ву́лиц(я) Пу́тін(а)** ↔ *ú/у*

Ослівлення словосполучення *вулиця В. Путіна* (очільник Росії).

*Ідею з **путіновулицею** незабаром хоче розглянути міська рада кримського Сімферополя* (Канал 24: Весті Кремля, 03.04.15).

Путінозв́аний ← **зв́а(ти) Пу́тін(а)** ↔ *ú/у*

Ознака за дією, названою словосполученням *звати Путіна*.

*Але вони не зробили того, що хоча б якось їх виправдовувало в очах тих 80 відсотків **путінозваних*** (FB: О. Меркулова, 19.04.16).

Путіномобі́ль ← [**Пу́тін + авт**]омобі́ль *ú/у*

Автомобіль В. Путіна.

*Якщо виготовлення лакшері **впн-телефонів** і **впн-годинників** вдалося поставити на конвеєр, то із **путіномобілем** справи йдуть туго* (Канал 24: Весті Кремля, 06.08.15).

Путінофі́льський ← **путінофі́л** л/л’

Ознака за стосовністю до путінофіла.

***Путінофільська** риторика словацького прем’єра не означає, проте, що всі в його партії думають так само* (ДТ-і, 26/15).

Путінохо́п ← [**Пу́тін + хіп**]хо́п *ú/у*

Хіп-хоп про В. Путіна.

*Ганстареп він читає уже давно, однак тепер спробує себе у новому напрямі чи стилі. Назви в нього, щоправда, ще немає: чи то рашареп, чи то **путінохоп*** (Канал 24: Весті Кремля, 24.09.15).

Путічу́ ← **Пу́ті[н + Піка]чу́** *ú/у*

Поєднання ознак В. Путіна й Пікачу (один із покемонів).

*І президент Росії став найрідкіснішим покемоном – **Путічу** або **Путімон*** (Канал 24: Весті Кремля, 28.07.16).

Путлер’югенд ← [**Пу́тлер + гітлер**]’югенд *ú/у*

Гітлер’югенд Путлера.

***Путлер’югенд** в Росії* (Канал 24: Весті Кремля, 15.05.15).

Путлеря́ ← **Пу́тлер** *ú/у* р/р’

Послідовник Путлера (про В. Путіна).

*Світлі дні для **путлерят*** (FB: С. Гук, 01.12.15).

Пу́тсбі ← **Пу́т[ін + Кро́]сбі**

В. Путін як С. Кросбі (канадський хокеїст).

*Як Великий **Путсбі** закидав свої вісім шайб у матчі зірок російської НХЛ* (FB: Д. Лиховій, 18.05.15).

Пшо́кін ← **П[шо́нка + Шо́кін]**

Поєднання ознак В. Пшонки і В. Шокіна (українські генпрокурори).

***Пшокіна** пора у відставку* (FB: М. Свистович, 21.07.15).

Пшонкафо́н ← **Пшо́нка** *ó/о*

Телефон (у стилі) В. Пшонки (колишній генпрокурор України).

У Росії випустили **Пшонкафон** (Канал 24: Весті Кремля, 09.06.15).

Пшонковагón ← вагón **Пшонк(и)** ↔ ó/o

Вагон (у стилі) В. Пшонки (колишній генпрокурор України).

На ремонт пшонковагона Укрзалізниця витратила космічну кількість грошей (Канал 24: Весті UA, 31.08.15).

Пшонкопóїзд ← пóїзд **Пшонк(и)** ↔ ó/o

Поїзд (у стилі) В. Пшонки (колишній генпрокурор України).

Пшонкопóїзд від сьогодні на українських коліях (Канал 24: Весті UA, 31.08.15).

П'ятиліжковий ← п'ять ліжок я/я о/ø

Ознака, пов'язана з п'ятьма ліжками.

За ці місяці через п'ятиліжкову палату пройшло до півсотні людей, але тільки двоє-троє взяли в руки книжку, яку я поглинав у вимушеній інформаційній ізоляції (ЛУ, 15/16, с. 5).

Р

Радіобарі́га ← барі́га з ра́діо ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *барига з радіо*.

Фронтмен гурту Mad Heads Вадим Красноокій звернувся до радіобариг з чіткою і зрозумілою пропозицією щодо їхніх плачів про неможливість виконувати квоти на українську музику (FB: А. Паладійчук, 23.10.16).

Радіотерóр ← терóр на ра́діо á/a

Ослівлення словосполучення *терор на радіо*.

Радіотерор (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 14.01.16).

Радіошансо́нний ← ра́діо Шансо́н á/a

Ознака, пов'язана з радіо "Шансон".

У Росії дедалі більшої популярності набуває "патріотична", вона ж радіошансонна, поп-музика а-ля яка-небудь Альона Валенка – а примітивну "розтліннозахідність" залишено "хохлам": хай, мовляв, пишаються своєю європейськістю (ТК-і, 25.05.15).

Радзивілі́ана ← Радзиві́л і/і л/л'

Усе, що пов'язане з Радзивілами.

На "граничну бідність української Радзивіліани" нарікає історик Олена Русина (ЛА, 16.06.16).

Ракофілосо́фський ← "ракофілософ" ?

?

Другий, ракофілософський – постійне озирання назад, коли все було ерегованишим (ДТ-і, 5/16).

Рамшта́йново ← "рамшта́йновий" ← Рамшта́йн

Ознака дії, пов'язана з "Рамштайн" (німецький музичний гурт).

Коли почнеться ти не плакатимеш дуже Ми надолужимо все потім хибний друже Нецирістю рамштайново відгонить Вігонею спалюжений бітговен (В. Корнеєв. Дуйсбург).

- Ранньонезалежний** ← **ра́нн(я) незалежн-ість** н'/н а/а
Ознака, пов'язана з ранньою незалежністю.
*Наприклад, циклом статей про пізньорадянський і **ранньонезалежний** футбол (ua-football.com, 14.04.16).*
- Ранньоперебудівний** ← **ра́нн(я) перебудів(а)** а/а
Ознака, пов'язана з ранньою перебудовою.
*Стратегічний курс О. Лукашенка став утіленням **ранньоперебудовних** ідей “прискорення” і “госпрозрахунку” (ДТ-і, 40/15).*
- Ранньопутінський** ← **ра́нн(ій) Пу́тін** а/а
Ознака, пов'язана з раннім Путіним.
*Єльцинська і **ранньопутінська** моделі розвитку РФ також загалом базувалися на ідеях “перебудови” (ДТ-і, 40/15).*
- Ранньорейвозна́вчий** ← **“ранньорейвозна́вство”** ← зн-а́(ти) **ра́нн(ій) рейв**
↔ е́/е
Ознака, пов'язана з тим, хто/що знає ранній рейв.
*Отримувались би наукові звання, ступені: кандидат **ранньорейвознавчих** наук... (УТ-і, 16/16).*
- Расистськомовний** ← **раси́стськ(а) мов(а)** і/и
Ознака за стосовністю до *расистської мови*.
*Навіть російськомовних, точніше, **расистськомовних**, побільшало при владі (ЛУ, 31/15, с. 1).*
- Ра́шки** ← **Ра́ш(а)**
Жителі Раші (розмовна назва Росії).
*Замість них – чотириста ешелонів з ледачими **рашками**, п'яними в лавку... (І. Малкович. Гавбиця, мавзер, трофейний танк...).*
- Рашотуде́йний** ← **Ра́ша Туде́й** а/а
Ознака, пов'язана з “Раша Тудей” (російський телеканал).
***Рашотудейні** пропагандисти лізуть “на Україну” (FB: А. Троян, 18.06.15).*
- Реальнополітичний** ← **реа́льн(а) політик(а)** а/а к/ч
Ознака, пов'язана з реальною політикою.
*У “**реальнополітичному**” дискурсі щодо найкращого суспільства ідеологічна дискусія є радше правилом хорошого тону, ніж дієвим інструментом (УТ-і, 5/15).*
- Реанімороди́на** ← **реані́м-аці́йн(а) роди́на**
Ослівлення словосполучення *реанімаційна родина*.
***Реанімородина** (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 03.03.15).*
- Ребрендува́ти** ← **“брендува́ти”** ← **бренд** е́/е
Робити повторно бренд.
*Кради, грабуй, **ребрендуй!** (#@)?\$0 з Майклом Щуром, № 4).*
- Регіоналіст** ← **регіо́на́л** л/л' а/а
Особа-прихильник регіоналів (про учасників Партії регіонів).
*Та найважливіше завдання зводиться до усунення агресивних **регіоналістів** з парламенту й урядових структур, викриття їхніх*

зловживань за період панування окупаційної компрадорсько-сімейної бандоолігархії (ЛУ, 10/15, с. 5).

Рейтингостійкий ← **стій(ий) ре́йтинг** ↔ *é/e*

Ознака того, хто (що) має стійкий рейтинг.

Нині В. Ковальчук особисто проводить співбесіди з **рейтингостійкими** мерами, готовими йти під парасолькою “НК” і співпрацювати з владою (ДТ-і, 30/15).

Рейтинготворення ← **творення ре́йтинг(у)** ↔ *é/e*

← **твор-и(ти) ре́йтинг** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *творення рейтингу*; предметна дія (процес), названа словосполученням *творити рейтинг*.

Багато хто в останні роки не раз і не два замислювався: навіщо це підступне “**рейтинготворення**” на крові? Навіщо всі ті вбивства безневинних...? (ЛУ, 48/15, с. 6).

Рейтингоцентричний ← **рейтингоцентр-їзм**

Ознака, пов’язана з рейтингоцентризмом.

Щоправда, “комерційний”, **рейтингоцентричний** “Інтер” за просто може зняти з ефіру рейтингові програми власного виробництва (ТК-і, 05.01.15).

Рентопов’єрнення ← **пов’єрненн(я) ре́нт(и)** ↔ *é/e*

← **поверн-у(ти) ре́нт(у)** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *пов’єрнення ренту*; предметна дія (процес), названа словосполученням *повернути ренту*.

Про **рентопов’єрнення** та податковилучення (назва статті) (ДТ-і, 26/15).

Реп’остячи ← **реп’ост-и(ти) т/т’**

Супровідна до іншої дія, названа дієсловом *репостити*.

Ганьба такий непотріб поширювати! Критикувати владу треба, але це треба робити аргументовано і справедливо, а не методом кісельова, **репостячи** всіляких тупих істеричок, котрі як мантру повторюють кремлядські пропагандистські шаблони (FB: К. Орнявський, 26.05.15).

Ретропаротяг ← **паротяг**

Паротяг із минулого.

Зі Львова до Чернівців курсує **ретропаротяг** (5-ий канал: Новини, 08.09.16).

Ретроподаткотворчість ← **податкотворчість**

Податкотворчість з минулого.

Ретроподаткотворчість (назва статті) (ДТ-і, 21/16).

Рибо́кий ← **о́к(о) ри́б(и)** ↔ *й/и*

Ознака того, хто/що має око риби.

Великоднього ранку закінчились сіль і війна вулиці **рибооки**, занурюючись у ранкову сутінь, випускали з очей світло, заскліле за ніч... (С. Поваляєва. Великоднього ранку...).

Римару́ччя ← **Римару́к к/чч’**

Сукупність усього, пов'язаного з І. Римаруком (український поет).

Римаруче Римаруччя (назва вірша С. Бондаренка).

Ритмозалéжність ← **ритмозалéжн(ий)** н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *ритмозалежний*.

Щодо тенденцій – говорити не стану, бо маю внутрішню потребу уникати будь-яких входжень у ритмозалежність (ЛА, 10.02.15).

Рівню́к ← **Рівн(е)** і/і н/н'

Особа, пов'язана з Рівним (зневажливо про мешканця Рівного).

Щоб життя смакували гурманами І пишались, що ми – земляки, Залишалися ЧаРівнянами, Не ставали щоб ми рівнюки (А. Пермяков. Рівнянам).

Рідномовáр ← **рідн(а) мов(а)** і/і о/о

Особа, пов'язана з рідною мовою.

Спасибі Вам, рідномовці, рідномоварі (В. Захарченко. Уперте щодення).

Різноіпостáтність ← “**різноіпостáтн(ий)**” ← **різн(і) іпостáсі** і/і н'/н

Опредметнена ознака, пов'язана з різними іпостасями.

Складається враження, що різноіпостатність Драча-поета у кінцевому підсумку зводиться до двох пристрастей: осягнути неосяжне і викричати нутряне, родове (ЛУ, 38/16, с. 6).

Робоводій ← **робо[т + в]одій** о/о

Ослівлення словосполучення *робот-водій*.

Він здатен зробити прорив і в наземному транспорті, ставши “робоводієм” (УТ-і, 34/16).

Робооблeнь ← **робо[т + о]лень** о/о

Ослівлення словосполучення *робот-олень*.

Робоолені Санти (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 23.12.15).

Роботаргáн ← **робо[т + т]аргáн** о/о

Ослівлення словосполучення *робот-тарган*.

Роботарган (назва статті) (Канал 24: Весті Кремля, 24.09.15).

Роботовіднімáч ← **віднім-á(ти) робóт(у)** ↔ о/о

Особа, яка віднімає роботу.

Прем'єр-міністр А. Яценюк, відповідаючи на запитання нардепів, висловився в тому розумінні, що роботодавці перетворюються на роботовіднімачів (ДТ-і, 23/15).

Рожевоокуля́рний ← **рожéв(і) окуля́р(и)** é/е в'/в

Ознака, пов'язана з рожевими окулярами (переносно – про романтичне, уявне бачення чогось).

Для тих, хто в силу рожевоокулярного світогляду не розуміє, що відбувається, і пише всляку толерантну дурню на зразок “невже більше проблем немає!..”, хочу пояснити... (ДД, 01.07.15).

Розбóжнeний ← **розбóжн-и(ти)**

Ознака за дією (процесом), названою дієсловом *розбожнити*.

Антислово – то не тільки матюки. То – розбожнений світ. Амнезія. Неусвідомлення культури як духовного порятунку. Втрата орієнтирів (ЛУ, 28/16, с. 9).

Розвиховáтель ← виховáтель

← **розвихóв-ува(ти) ó/о**

Протилежне до *вихователь*; особа, яка розвиховує.

Такий учитель – уже не учитель, не вихователь, а розучитель, розвихователь школярів, а якщо й вихователь, то не українців, стовідсоткових малоросів, байдужих до всього свого, рідного, українського (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розвихóвувати ← вихóвувати

Протилежне до *виховувати*.

Він не виховує своїх учнів патріотами України, він розвиховує їх із українців у малоросів (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розвідкокрáтія ← рóзвідк(а) ó/о

Влада розвідки.

Він зауважує, що Росією не керує монолітна “розвідкократія” (УТ-і, 21/16).

Розгризáч ← розгриз-á(ти)

Особа, яка розгризає.

Російський розгризач тива зайнявся знищенням планшетів і смартфонів (espresso.tv, 28.07.15).

Роздільнокупáльний ← роздільн(ий) купáльник í/і

Ознака, пов’язана з роздільним купальником.

Дозволяла, але роздільнокупальникові постановочні сцени робилися здалеку (Канал 24: Весті UA, 31.07.15).

Роздягáлець ← роздяг-á(ти)

Особа, яка роздя[й(є)].

У преси теж було чимало “смачніших приводів” – чи мила ноги в Раді Савченко та весілля славного страждальця-роздягальця козака Гаврилюка (ДТ-і, 20/16).

Роззатримання ← “роззатримати” ← затрíма(ти)

← **затрíмання**

Опредметнена дія, протилежна до *затримати* (припинити затримувати); протилежне до *затримання*.

Гарна назва для сиквелу – роззатримання (Утеодин з Майклом Щуром, 20/15).

Роззомбувáтися ← зóмб-і ó/о б’/б

Самодія, спрямована на позбавлення ознак зомбі (самому перестати бути зомбі).

...хто роззомбувався на Донбасі – той сам виходить чи ігнорує наступальні накази (FB: С. Гук, 14.02.15).

Роззустрічáтися ← зустрічáтися

Надмірна дія (процес), названа дієсловом *зустрічатися*.

І взагалі Путін останнім часом роззустрічався (Канал 24: Весті Кремля, 25.09.15).

Розімперіітисся ← “розімперііти” ← “імперііти” ← імпері[й(а)]

Завершена (само)дія позбуття ознак імперії.

Отже Росія і на державному, і на церковному рівні ні на йоту не розімперіілася (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розкачáлений ← “розкачáл-и(ти)

Ознака за дією, названою дієсловом *розкачалити*.

Прудко бігає качалка на гладенькій полотнині розкачаленого тіста (П. Перебійнис. Прощаюсь на світанку...).

Розмалорóситисся ← “розмалорóси(ти)” ← “малорóси(ти)” ← малорóс

Завершена (само)дія (процес) – позбавлення ознак малороса.

Розмалоросійтесь! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розпатріóчений ← “розпатріóти(ти)” ← “патріóти(ти)” ← патріóт т/ч

Ознака за завершеною (само)дією (процесом) – позбавлення ознак патріота (про “надмірного” патріота).

А скільки замазалося в ту московську грязь останнім часом наших таких же розпатріóчених патріотів! (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розпíлінг ← розпíл-юва(ти)

Іронічно про опредметнену дію (процес), названу дієсловом *розпилювати*.

АТЕК – історія розпíлінгу (назва статті) (ДТ-і, 8/16).

Розпозиціювáння ← “розпозиціювáти” ← позиціювá(ти)

Опредметнена дія (процес), протилежна до *позиціювати*.

Це не розпозиціювання за політичними поглядами, воно відбулося набагато раніше (ДТ-і, 2/16).

Розприватизáція ← “розприватизувáти” ← приватиз-увá(ти)

← приватизáція

Опредметнена дія (процес), протилежна до *приватизувати*; протилежне до *приватизація*.

РозПриватизація (назва статті) (ДТ-і, 43-44/16).

Розпростóрити ← прóстір ó/о і/ó

Завершена дія (процес), пов’язана з простором.

Стискає всебіль деміуржа рука У цятку, щоб враз розпросторить На світ донароджень і післякончин, Де пам’ять від спогадів чиста, Де чан всеплавильний, в якому кричить Майбутня чиясь особистість... (А. Криловець. Над пташкою серця життя нависа).

Розсобóритисся ← собóр

Завершена дія (процес), пов’язана з собором.

Розсоборилися (назва статті) (ДТ-і, 22/16).

Розтліннозáхідність ← “розтліннозáхідний” ← розтлінн(ий) Зáхід і/і

Опредметнена ознака, пов’язана з розтлінним Заходом.

У Росії дедалі більшої популярності набуває “патріотична”, вона ж радіошансонна, поп-музика а-ля яка-небудь Альона Валєнка – а

примітивну “розтліннозахідність” залишено “хохлам”: хай, мовляв, пишаються своєю європейськістю (ТК-і, 25.05.15).

Розумникофобія ← **фобія розумник(ів)** ↔ ú/у к'/к

Ослівлення словосполучення *фобія розумників*.

Пік “розумникофобії” припав на Середньовіччя (УТ-і, 35/16).

Розучитель ← **учитель**

← **розучі(ти)**

Протилежне до *учитель*; особа, яка розучує.

Такий *учитель* – уже не *учитель*, не *вихователь*, а **розучитель**, **розвихователь** школярів, а якщо й *вихователь*, то не українців, стовідсоткових малоросів, байдужих до всього свого, рідного, українського (В. Захарченко. Уперте щодення).

Розфóкус ← **розфокус-увá(ти)** о/ó

Опредметнена дія (процес), названа дієсловом *розфокусувати*.

Розфокус (назва статті) (ДТ-і, 27/15).

Розфрénджування ← **розфрénджува(ти)**

Опредметнена дія, названа дієсловом *розфренджувати*.

... чому висловлювання “міністра” породило таку хвилю обговорень, **розфренджувань** і протистояння (FB: Д. Білий, 27.11.16).

Розчингісхánитися ← “**чингісхánитися**” ← “**чингісхánити**” ← **Чингісхán**

Завершена самодія (процес) позбавлення ознак Чингісхана (перестати бути Чингісханом, позбавитися його ознак).

Схоже, що ви за многі століття так і не **розчингісханилися**, так і не ослóв'янили своєї душі (В. Захарченко. Уперте щодення).

Романізóваність ← **романізóван(ий)** н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *романізований*.

Неможливо не погодитись ані з “**романізованістю**”, ані з “**біографічністю**” (ЛА, 30.03.16).

Романіюга ← **ромán á/a** н/н'

Збільшене до *роман*.

Як з віршами, поете, зовсім туго, Тоді давай ... берись за **романюгу!** (В. Даник. Творчий рецепт).

РосЗМІ ← **рос-ійські ЗМІ** с'/с

Ослівлення словосполучення *російські ЗМІ*.

... все ж варто б прислухатися до порад булгаківського професора Преображенського та не зловживати регулярним споживанням отруйних продуктів **росЗМІ** (ЛУ, 28/15, с. 10).

Росієпіддánчий ← **піддан-ств(о) Росі[й(і)]** ↔ í/і

Ознака, пов'язана з підданством Росії.

Клята, фашистська влада проросієного, **росієпідданчого** Януковича не витримала двомісячної облоги українців на Євро-Майдані... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Російськозаблúдлий ← **російськ(ий) заблúдлий** і/і

Ослівлення словосполучення *російський заблудлий*.

*Найперше, каже дух нашої Конституції, обов'язок Української держави – переконати цих **російськозаблудлих** віддавати дітей своїх в україномовні школи, а також самим переходити на україномовне спілкування (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Російськомовитися ← **російськ(а) мов(а) і/і**

(Само)дія (процес), пов'язана з російською мовою.

*Та не **російськомовмось** же, бо пропадаємо і ми, і Україна (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Російськомов'я ← **російськ(а) мов(а) і/і**

Сукупність усього, що стосується російської мови.

*...й таким чином узаконимо суцільне, непорушне, довічне **російськомов'я** поголовного населення, яке переважною більшістю етнічно українське, а ще частково російське, грецьке, єврейське (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Російськоподібний ← **подібний до російськ(ого) ↔ і/і**

Ослівлення словосполучення *подібний до російського*.

*Без масового україномовлення загине українська мова, а без неї мільйонно й мільйонно деукраїнізуються українці, виродившись у **російськоподібних** безбатченків, перетворивши Україну на російську дику пустелю (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Росіянізований ← **росіянізува(ти)**

Ознака за дією, названою дієсловом *росіянізувати*.

*Знов кожне Шевченкове слово стріляє в душу, рве її, морозом обсипає, пече пекельним огнем, та чи збудить народ наш, комунізований, **росіянізований**, напівросійськомовний (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Роспропагандбн ← **роспропаганд(а)**

Особа, пов'язана з роспропагандою.

*На наступний день **роспропагандони** заявлять ватанам, що енергомист готовий. І буде вам багатоходівочка (ЛУ, 46/15, с. 6).*

Росспоживнаглядівець ← **Росспоживнагляд д/д'**

Особа, пов'язана з Росспоживнаглядом.

*Загрозу пильні експерти – **росспоживнаглядівці** вгледіли навіть у “Рейді” – захисті від тарганів (Канал 24: Весті Кремля, 03.04.15).*

Рошенізація ← **“рошенізува(ти)”** ← **Рошén é/е н/н'**

Опредметнена дія (процес), пов'язана з “Рошен” (збільшення магазину продукції “Рошен”).

*Дайош **“рошенізацію”** всієї країни! (FB: О. Доній, 14.01.15).*

Руконенависник ← **ненавід-і(ти) рúk(у) ↔ ý/у á/а д'/с**

Особа, яка ненавидить руку.

*А саме там живе головний **руконенависник** (Канал 24: Весті Кремля, 06.06.16).*

Руконеподавач ← **не подав-á(ти) рук(и) ↔**

Особа, якій не подають руки.

*Той же голос, що схвалює нібито продаж хуссейновському Іраку українських “Кольчуг”, зробив Кучму **руконеподавачем** на Заході (Універсум, 1-2/15, с. 60).*

Рукоприкладний ← **рукоприклад-ств(о)**

Ознака, пов’язана з рукоприкладством.

Рукоприкладна педагогіка (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 05.10.16).

Рундіаль ← [ру + му]ндіаль

Російський мундіаль (чемпіонат світу з футболу).

*Вона ж завжди може провести чемпіонат русского міра – **рундіаль*** (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).

Рускоміровський ← **рускій мір** *ú/у к’/к*

Ознака за віднесеністю до руского міра (шовіністична ідеологема, поширювана за часів В. Путіна).

*Справедливості ради, треба відзначити, що головним опонентом Батога виступав одіозний “**рускоміровський**” журналіст Гужва* (forpost.lviv.ua, 30.12.16).

Русоідентофобія ← **ідентофобія русь-к(ого)** *ú/у с’/с ?*

Ідентофобія руського (ідеться про боязнь російського).

*Самі росіяни часто за кордоном страждають на **русоідентофобію**, вони кажуть: “Я з Росії, але живу вже давно в Парижі – Лондоні – Берліні – Празі”* (УТ-і, 6/16).

Русотуристоідентофобія ← **ідентофобія русотури́сто** ↔ *і/и*

Ідентофобія русотури́сто (розмовна назва російських туристів).

Русотуристоідентофобія (назва статті) (УТ-і, 6/16).

Русотуристофобія ← **фобія русотури́сто** *і/и*

Фобія русотури́сто (розмовна назва російських туристів).

Русотуристофобія – страх зустріти російських туристів за кордоном (УТ-і, 6/16).

Руськомірний ← **руськ(ій) мір** *ú/у к’/к*

Ознака за стосовністю до руського міра (шовіністична ідеологема, поширювана за часів В. Путіна).

*Ми ще пам’ятаємо наївну відвертість однієї з “**руськомірних**” кримчанок про те, що її щелепа під українські слова не повертається* (grinchenko-inform.kubg.edu.ua, 25.05.16).

Русскоміря́нин ← **русск(ій) мір** *і/і р/р’ к’/к*

Особа, належна до “русского міра” (шовіністична ідеологема, поширювана за часів В. Путіна).

Витерши запльовані очі, господарі шоу здійняли крик із серії “А ты кто такой?!”, і під завісу Мацейчук дістав по обличчю від “**русскомірянина**” Ігоря Маркова (Post-Поступ, 4/16, с. 3).

С

Саакабук ← **Саака[швілі + Фейс]бук**

Фейсбук М. Саакашвілі.

В стартовий день роботи Саакабуку в ньому спостерігалася рекордна відвідуваність... (dsnews.ua, 12.11.16).

Садонеміч ← Садо[поміч + неміч]

Поєднання “Садопомічі” та немічі.

“Садонеміч” і Семенченко тупо злили вибори у Кривому Розі (gorlis-gorsky.livejournal.com, 27.03.16).

Садопоміч ← [Садов(ий) + Сам]опоміч

“Самопоміч” А. Садового (очільник Львова).

Отруйна Садопоміч. Скоро політичні шахраї будуть нас дустом травити (newspravda.com, 13.08.15).

Садопомічний ← Садопоміч

Ознака за стосовністю до “Садопомічі” (іронічна назва української партії “Самопоміч”).

... посилатися на цього імбіцила можуть лише адепти садопомічного братства. Самі дописуємо, самі коментуємо (FB: П. Кіх, 09.09.15).

Saint-Сибір ← Saint-[Троpez + Сибір]

Поєднання ознак Сант-Тропе (французький курорт) і Сибіру.

Курорт Saint-Сибір (Канал 24: Весті Кремля, 01.04.15).

Самоатрибуція ← атрибуція

Атрибуція самого себе.

Така самоатрибуція героя орієнтує на сприйняття вибуху на ЧАЕС не як історичної події, а як символічної (ЛА, 06.11.15).

Самовисувánка ← самовисувáн-ець

Жінка-самовисуванець.

Слід зазначити, що серед кандидаток усі самовисуванки (rovaHa.org.ua, 20.07.15).

Самогіперболізація ← гіперболізація

Гіперболізація самого себе.

Будь-яка самогіперболізація не може йти на позитив (ДТ-і, 31/16).

Самозрадування ← само[вряд]ування + [зрэд(а)] á/a

Мовна гра – самоврядування з ознаками зради.

Народ здійснює зраду безпосередньо і через органи місцевої зради та органи місцевого самозрадування (FB: Г. Заречнюк, 27.10.16).

Самоокупаційний ← самоокупáці[й(а)] á/a

Ознака, пов’язана із самоокупацією.

Тому наше суспільство емоційно схиляється до моделі прогресу, яку можна було б назвати “самоокупаційною”, з посиленням репресивного апарату й обмеженням громадянських свобод, оскільки переважна більшість ними й так не користується, а репресії як видовища палко підтримує (ДТ-і, 33/16).

Самопіáрний ← самопіáр

Ознака, пов’язана з самопіаром.

... більшість нашого населення орієнтується не на дії еліти..., а на самопіарне галасування цієї еліти і словесні красивості (FB: Н. Поклад, 14.01.16).

Самопомічівець ← Самопоміч

Особа, належна до “Самопоміч” (українська партія).

Тим часом партії та кандидати пробують і самотужки відбілюватися в очах електорату й нагадувати про себе. Серед найактивніших у традиційному медіапросторі Тернопілля – “свободівці”, “самопомічівці” та колишні “регіонали” (zbruc.eu, 18.06.15).

Самопомічник ← Самопоміч

Особа, належна до “Самопоміч” (українська партія).

У перший же нокдаун “самопомічники” потрапили через ті самі вибори в Кривому Розі, які спочатку видавалися такою величезною перемогою (УТ-і, 25/16).

Самофото ← сам + фото á/a

Фото, яке робиш сам (український відповідник до англ. selfie).

*На темі небезпечних **самофотів** вже активно спекулюють і російські ЗМІ (Канал 24: Весті Кремля, 08.06.15).*

Самофотографування ← фотографува(ти) сам(ому) ↔

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *фотографувати самому*.

***Самофотографування** – воно може зашкодити вашому здоров'ю (Канал 24: Весті Кремля, 09.07.15).*

Сандерсіст ← Сандерс á/a

Особа-прихильник Б. Сандерса (американський політик).

*Нові **сандерсисти** (назва статті) (УТ-і, 44/16).*

Санкціонер ← сáнкці[й(а)]á/a

Особа, пов'язана з санкціями (застосувальник санкцій).

*Тому не прогайте шансу завдати йому словесного удару, який розкриє усю порожнечу його тактики діяти на нерви своїм **санкціонерам** (ЛУ, 21/16, с. 2).*

Санта-Кірілус ← Санта-[Клаус + [Кіріл]

Особа, яка поєднує ознаки Санта-Клауса та патріарха Кіріла.

*Невдовзі з'явиться православний **Санта-Кірілус** з двома ельфами (Канал 24: Весті Кремля, 08.09.16).*

Свиновбивця ← свин(я)-вбивц(я)

Ослівлення словосполучення *свиня-вбивця*.

*Один із таких **свиновбивць** поселився в Єкатеринбурзі (Канал 24: Весті Кремля, 18.04.16).*

Свіжолауреат ← свіж(ий) лауреат і/і

Ослівлення словосполучення *свіжий лауреат*.

*Один із **свіжолауреатів** у відповідь на таку думку журналіста навіть розсміявся (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Світлоносність ← світлоносн(ий) н/н'

Опредметнена ознака, названа прикметником *світлоносний*.

Чим Савченко ненависна Путіну? Українським патріотизмом, незламністю, світлоносністю душі й думки, гідністю, некерованістю (ЛУ, 10/15, с. 3).

Світлосум ← світл(ий) сум і/і

Ослівлення словосполучення *світлий сум*.

*Де щастя наше схоже на полин, М'який полин, безвусий, зовсім юний,
Де світлотіні райдужних краплин Тихцем торкають струни
світлосуму... (С. Луцишин. У дощ зайду...).*

Світлоцид ← світл(о) і/і

Знищення світла ?

*Так само нічого не варті туманні натяки провладних спікерів на те,
що, мовляв, Захід буде незадоволений, якщо ми влаштуємо
“світлоцид” (УТ-і, 47/15).*

Світобезпорядок ← світ-ов(ий) безпорядок

Ослівлення словосполучення *світовий безпорядок*.

*Тобто слід зрозуміти і прийняти, що цей новий “гібридний
світо(без)порядок”, який ми зараз спостерігаємо, – це не якийсь
“транзитивний стан”, це і є нова реальність, яку аж ніяк не можна
екстраполювати на реалії минулого (ДТ-і, 30/16).*

Світопотрактувально ← “світопотрактувальний” ← потрактувá(ти) світ

↔

Ознака дії, названі словосполученням *потрактувати світ*.

*Це світовиражально і світопотрактувально практикував уже
фольклор, вихід за концептуалістські межі якого цю свідомісну ознаку
всього лиш індивідуалізував (ЛУ, 11/15, с. 10).*

Свободословолюбець ← люб-й(ти) свобód(у) слóв(а) ю/ю́

Особа, яка любить свободу слова.

*Ті, хто в курсі, мудро мовчать собі, тихо посміюючись і створюючи
текст від імені чергового **свободослолюбця** (ДТ-і, 47/15).*

Святило ← [святи(ти) + світі]ло

Особа, яка святить, чи предмет, яким святять ?

*Після такого глибокого економічного аналізу ми бачимо, що в ТОВ
“РПЦ” з'явилося своє макроекономічне **святило** (Перший
національний: Утеодин з Майклом Щуром, 24.01.15).*

Святобóжність ← “святобóжний” ← святий Бог г/ж

Опредметнена ознака, пов'язана зі святими Богом.

*Але попри нашу **святобожність** не можна забувати заподіяне нам зло
(ЛУ, 8/15, с. 7).*

Секспáт ← [секс + екс]пáт é/е

Експат, пов'язаний із сексом.

*Знаєте термін “**секспат**”? Так називають експатів, які
приїжджають в Україну з основною метою – пожитися місцевим
жіночим населенням, знаходячи серед них найвелелюбніших і
неперебірливих (divannaya-sotnya.com.ua, 23.02.15).*

Селфівник ← селфі é/е [і+ів]

Особа, яка робить селфі.

Головний **селфівник** всієї Московії порадував черговим перлом, запропонувавши перейменувати каву американо в русіано, бо, мовляв, це “взагалі неpolitкоректно звучить” (dero.ua, 17.11.16).

Селфіна́ція ← **на́ція селфі** ↔ *é/e*

Ослівлення словосполучення *на́ція селфі*.

Гостроязикі автори місцевої незалежної газети... охрестили за це своїх співвітчизників “**селфі-нацією**” (УТ-і, 15/16).

Селфіцид ← **селфі** *é/e*

Нищення селфі.

Селфіцид (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 13.05.2016).

Семеніа́да ← **Семен** *é/e н/н'*

Збірне до Семена [Семенченка] (український політик).

“**Семеніада**” на 17-му каналі (FB: Володимир Бойко, 02.02.15).

Семикарогоспо́денськ ← **сім кар Господ-н(іх)** *і/e á/a*

Уявне місто, назване на честь семи кар Господніх.

Скільки ще гарних назв придумати можна: **Семикарогосподенськ**, **Потопськ**, **Мафусаїлівка врешти-решт** (Утеодин з Майклом Щуром, 22/15).

Сепарма́ркет ← [**сепар** + **супер**]ма́ркет *é/e*

Супермаркет сепарів (розмовна назва сепаратистів).

Сепармаркет (FB: О. Белошук, 18.03.15).

Середньова́тний ← ‘**середн(я) ва́т(а)**’

Ознака, пов’язана з середньою ватою.

... для подальшого розкручування теми расизму та маючи риторичку **середньоватного ресурсу** (newsonline24.com.ua, 16.04.15).

Середкни́жжя ← **серед книж-о́к** *и/ї*

Сукупність усього, що серед книжок.

У **середкнижжі**, мила, Віфлеєм І свічка, що у темряві згоріла (Д. Кремінь. Перебираю в пам’яті слова...).

Серіаловиробни́цтво ← **виробни́цтв(о) серіа́л(у)** ↔ *á/a*

Ослівлення словосполучення *виробни́цтво серіалу*.

Апетит приходить під час біди: нинішній бум вітчизняного **серіаловиробництва** збігся з періодом воєнних драм та інших потрясінь (ДТ-і, 32/15).

Серіалогоди́на ← **годин(а) серіа́л(у)** ↔ *á/a*

Ослівлення словосполучення *година серіалу*.

СКІЛЬКИ **серіало-годин** було знято в Україні – у рамках українсько-російської “мильної” дружби... (ДТ-і, 4/15).

Серіалопоті́к ← **поті́к серіа́л(ів)** ↔ *á/a*

Ослівлення словосполучення *поті́к серіалів*.

Наш нинішній **серіалопоті́к** переважно орієнтований на місцевий ринок (ДТ-і, 32/15).

Серпомо́лътний ← **серп** і **моло́т** *é/e*

Ознака, пов’язана з серпом і молотом.

Якщо до цього Зюганов та інші **серпомолотні** намагалися знайти свіжу кров серед віруючих, ... то зараз, менше ніж за 10 днів до виборів розвернули кампанію на 180 градусів (Канал 24: Весті Кремля, 09.09.16).

Сивокрилонебесний ← **сивокри́л(і) небес(а́)** і/и е/е л'/л

Ознака, пов'язана з сивокрилними небесами.

...Співали свій нескінченний псалом Мовою пташиної Біблії Пророка **сивокрилонебесного** – чайки спів сумного ірландського моря (Ш. Маклех. Острів пташиного крику).

Ситуативник ← **ситуативн(а)** кімна́та

Особа, пов'язана із “ситуативною кімнатою”.

Отже, розпочнемо із “ситуативної кімнати”... “**Ситуативники**” намагаються залучати експертів із тих проблем, щодо яких потрібна порада (УТ-і, 20/16).

Сігалофренія ← [Сігал + шиз]офренія і/і

Шизофренія С. Сігала (американський кіноактор).

Сігалофренія також вважається одним із різновидів ментальної ретардації, що характеризується станом, значно нижчим за середній рівень когнітивних здібностей людини (dsnews.ua, 05.11.16).

Сірожадібність ← **сір(а) жадібність** і/і

Ослівлення словосполучення *сіра жадібність*.

У їхній війні мало чорно-білості та багато **сіро-жадібності** (ДТ-і, 44-45/15).

Скайпопятика ← **ска́йп-ов(а) пия́тик(а)** а/а

Ослівлення словосполучення *скайпова пиятика*.

Для цього порушувалася тема плівок Мельниченка і вкидалися в Інтернет свіжі записи олігархічних “тьорок” і **Скайпопятик** (ДТ-і, 8/15).

Скибографія ← **Ски́б(а)** і/и

Збірна до всього, що стосується Р. Скиби (український поет).

Моя скибографія (FB: Б. Стасюк, 23.02.15).

Склянкомат ← [скля́нк(а) + авт]ома́т

Автомат склянок.

Сьогодні народилося нове – щоправда, не надто схвальне – слово: **склянкомат** (FB: В. Старко, 16.12.15).

Скопусівський ← **Ско́пус** с/с'

Ознака за стосовністю до Скопуса.

... авторів це дуже заплутує, а наші **скопусівські** журнали й подалі тулитимуть по два варіанти бібліографії (бібліотекар.укр, 13.09.16).

Скорсезівський ← **Скорсез-е** з/з'

Ознака за стосовністю до М. Скорсезе (американський кінорежисер).

Другий за значимістю приз завойовала жорстка гангстерська історія родини викрадачів “Клан” головного молодого режисера Аргентини Пабло Траперо, який представляє у своїй кінематографії таке відображення **скорсезівського** стилю (ДТ-і, 34/15).

Скрéпний ← скрéп(а)

Ознака, пов'язана зі скрепою (визначальний елемент в шовіністичній ідеології Путінської Росії).

Скрéпний продукт (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 27.10.15).

Скрéпобáчення ← [скрéп(а) + Євр]обáчення é/є

Євробачення зі скрепами (визначальний елемент в шовіністичній ідеології Путінської Росії).

Росія готує своє Скрéпобáчення (Канал 24: Весті Кремля, 08.11.16).

Скрéповий ← скрéп(и)

Ознака, пов'язана зі скрепами (визначальний елемент в шовіністичній ідеології Путінської Росії).

Скрéпові реформи (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 27.05.15).

Скрипникмáнія ← манія Скри́пник(а) ↔ й/и

Ослівлення словосполучення *манія В. Скрипника* (футбольний тренер).

І “Скрипникманія” здебільшого виникла завдяки “слов’янським” властивостям його характеру та спілкування (ua-football.com, 24.08.15).

Скульптуризува́ння ← “скульптуризува́ти” ← “культуризува́ти” ← культу́ра у/у

Опредметнена дія (процес), пов'язана з культурою (надання чомусь ознак культури).

Ще на початку ХХ століття він вважав: якщо колишня Російська імперія почне втрачати Фінляндію, Естонію, Латвію, Литву, Білорусь, то вона зможе зосередитися на внутрішніх проблемах, зокрема на “скульптуризуванні” власного народу, піднесенні його освіти й матеріальної культури (УТ-і, 29/15).

Скúнсбургер ← скунс + бúргер у/у

Бургер зі скунса.

Бізнес, як і перше, не йшов надто чудово, не за такого економічного стану, як зараз, і не серед тих дурних побрехеньок про Елові ктбургери, несбургери чи скунсбургери... (С. Кінг. 11.22.63. Переклад О. Красюка).

Скупідóнення ← “скупідóнити” ← “купідóнити” ← Купідóн

Опредметнена дія (процес), пов'язана з Купідоном (набуття ознак Купідона).

А вечорами буду ся бавити в Купідоні з купідонами і купідонками до повного скупідонення (FB: Ю. Винничук, 07.04.15).

Славорóска ← сла́ва Рос-і[й(і)] ↔ о/ó с'/с

← славорóс

Жінка, яка вигукує “слава Росії”; жінка-славорос.

Ще одна з славоросок вигукувала нецензурні слова в адрес Президента (1+1: ТСН, 20.01.15).

Славутичарéнський ← Славу́тич Арéн(а)

Ознака за стосовністю до “Славутич Арени”.

А поле там дале-е-еко не “славутичаренське”... (ua-football.com, 23.08.15).

Словничát(а) ← **словнік** к/ч і/и

Зменшено-пестливе до словників.

Бажаю щастя, кохання, міцного здоров'я, нових словників, а особливо маленьких словничат (FB: І. Гнатюк, 23.12.15).

Слововіявлення ← **вииявл-я(ти) слóв(о)** ↔ ó/о я/я л'/л

Опредметнена дія (процес), названа словосполученням *виявляти слово*.

Не знаємо, чи всі члени комітету заслуговують на свободу (в сенсі вільного пересування й слововиявлення)... (ЛУ, 8/15, с. 5).

Словопáра ← **пáр(а) слів** ↔ і/о л'/л

Ослівлення словосполучення *пара слів*.

*...глибока перейнятість цією проблематикою читацького загалу узвичаїла **словопару** “література служить” і геть знекровила куди більш природне визначення літератури... (ЛУ, 11/15, с. 10).*

Смершóта ← **Смерш** é/е

Збірне до працівників “Смершу” (радянська військова контррозвідка).

*А ця **смершота**, кагебісти, заградотряднікі, евакуатори цілих народів з Криму, Кавказу все радіють, усе похваляються своїми подвигами... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Сміттєтворчий ← **твор-и(ти) смітт(я)** ↔ о/ó

Ознака того, хто/що творить сміття.

*А чого ж вона хоче, ця “**сміттєтворча** громадськість”? (ДТ-і, 48/16).*

Сміховитискáння ← **витискáння сміх(у)** ↔ і/і

← **витискá(ти) сміх** ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *витискання сміху*; предметнена дія (процес) названа словосполученням *витискати сміх*.

*Дивно, як ця чорна комедія (поставлена без ексцентрики й **сміховитискання**, а з трагікомічними психологічними переливами), здатна пронизати больові точки навіть нашого сьогоднішнього (ДТ-і, 25/16).*

Сміхогідóта ← **сміх і гидóт(а)** і/і

Ослівлення словосполучення *сміх і гидота*.

*Для мізків місця в голові все менше й менше. **Сміхогідота** одним словом. Не дивлюсь цих “коміків” ... (FB: Г. Іванов, 03.06.15).*

Сміхожорстóкість ← **жорстóкість сміх(у)** ↔ і/і

Ослівлення словосполучення *жорстокість сміху*.

*Здається, в цій історії християнська символіка використовується, щоб якомось та й обмежити задану **сміхожорстокість** (ЛА, 03.09.15).*

Смішнолісто ← “**смішнолістий**” ← **смішн(ий) лист**

Ознака дії, пов'язаної зі смішним листом.

*Ще тільки вчора я моливсь на вас Під золотий капіж тополь свічастих. В кудлатих кленах билися слова І **смішнолісто** мріяли про щастя (Б. Чіп. Ще тільки вчора).*

Снігогеддóн ← [сніг + арма]геддóн і/і

Армагеддон, пов'язаний зі снігом.

Даногеддон? Це все придумав? Останнім часом стільки “теддонів”. Це правда. Снігогеддон, автогеддон... (серіал “Кремнієва долина”, 2 сезон, 1 серія).

Собаковбйвця ← **вбйвц(я) собáк** ↔ á/а

← **вбйв-á(ти) собáк** ↔ á/а и/й

Ослівлення словосполучення *вбйвця собак*; опрeдметнена дія (процес), названа словосполученням *вбйвати собак*.

*На жаль, скасування реєстрації спілки **собаковбйвць** зовсім не означає, що проблема вирішена й Україна може спокійно продовжувати рухатися у бік ЄС (ДТ-і, 20/16).*

Собаковлáсник ← **влáсник собáк** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *власник собак*.

*Якщо ж **собаковласник** усе ще не платить податків, він має хоча б придумати причину, чому в нього все ще занадто мало грошей. Однак від гангстерів і шантажистів він точно не відкрутиться (ДТ-і, 43-44/16).*

Собіпóмíч ← **пóмíч собі** ↔

Ослівлення словосполучення *поміч собі*.

“Самопоміч” чи “Собіпоміч”? (назва статті) (Свобода, 1/15).

Советоросіянин ← **росіянин совéт(ів)** ↔ é/є

Ослівлення словосполучення *росіянин советів*.

*А нас же за цю не те, що непоступливість, а лише за спробу непоступливості саджали за ґрати, розстрілювали **советоросіяни** – окупанти з гепеушними, кагебістськими повноваженнями й інстинктами (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Совковéнький ← **совкóв(ий) ó/о**

Зневажливо-поблажливо до *совковий*.

*Не зазнав змін суперскромний автопарк глави держави – дві “Волги”, а також “Нива” і **совковенький** причіп “Скіф”... (ЛУ, 10/16, с. 1).*

Совколю́б ← **лю́б-й(ти) совóк** ↔ ó/ø ю/ю

Особа, яка любить совок.

*Європофіли та **совколюби** на карті України (osvita.mediasapiens.ua, 12.02.15).*

Совкомíслення ← **мі́сленн(я) совк(á)** ↔

← **совк-óв(е) мі́сленн(я)**

Ослівлення словосполучення *мислення совка* чи *совкове мислення*.

*Ті божки уявляють себе пупами землі – явно виражене **совкомислення** (FB: Rolf Hauptman, 18.12.15).*

Солодкомóвність ← **солодкомóвн(ий) н/н'**

Опрeдметнена ознака, названа прикметником *солодкомовний*.

***Солодкомовності** навчилися у цариць Некоронованих, що підливають ... чари. І в хаті нашій наші ж яничари поклали вже і совість горілиць... (М. Бровко. Солодкомовності навчилися...).*

Сонцелóв ← **лов-й(ти) сóнц(е)** ↔ о/ó ó/о

Особа, яка ловить сонце.

... переховуване... розраховуване **сонцеловами** у темносховищах халдейських у вавилонців... іудейських (Д. Арфіст. Кримська еміграція).

Сорокабанкірський ← **сорок банкір(ів)** о/о р'/р

Ознака за стосовністю до сорока банкірів.

Приватбанк же виріс і став значущим настільки, що багато учасників регулярних “сорокабанкірських” нарад у НБУ, спостерігаючи за процесом обговорення та оцінюючи прийняті у подальшому рішення... (ДТ-і, 12/15).

Соцмережівий ← **соцмереж(а)**

Ознака, пов'язана з соцмережею.

*Кілька політичних діячів нещодавно взяли участь у **соцмережевому** флешмобі ... (УТ-і, 31/16).*

Союзянка ← **Союз** українок Австралії з/з'ю/ю

Учасниця Союзу українок Австралії.

*Союз українок Австралії – надійний партнер Ліги українських меценатів у Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика. Премії **союзянок** уже мають сотні школярів, студентів... (ЛУ, 21/15, с. 2).*

Співач ← **спів-а(ти)**

Особа, яка співає.

*А це Стас Барецький – **співач** ротом, розгризач пива зубами і взагалі абсолютний неадекват (Канал 24: Весті Кремля, 18.04.16).*

Співвідкривачка ← **співвідкривач**

Жінка-співвідкривач.

*Марія Склодовська-Кюрі (1967 – 1934) – французько-польська вчена, лауреатка двох Нобелівських премій – з фізики та хімії, **співвідкривачка** радію та полонію, спочиває в Пантеоні (rovaha.org.ua, 02.11.16).*

Співредакторка ← **співредактор**

Жінка-співредактор.

*Лекторками стали журналістка Ірина Славінська, феміністка Тетяна Павленко і **співредакторка** сайту “Товаришка” Анна Гриценко (rovaha.org.ua, 17.11.14).*

Спончбобдерівець ← [Спонч Боб + бан]дерівець о/о

Бандерівець, пов'язаний зі “Спонч Бобом” (американський мультфільм).

*Вже 11 листопада 2016 року провідні російські інформагенції рапортували про відкриття правоохоронцями кримінальної справи з приводу таких зухвалих дій **спончбобдерівців** за статтями “тероризм”, “екстремізм” та “образа почуттів віруючих” (dsnews.ua, 12.11.16).*

Справослávнiти ← “правослávнiти” ← правослávн(ий) н/н'

Завершена дія (процес) – стати православним.

Лівославні усі **справославніли** і, ковтнувши кремлівського гелію, Верещать телепузними голосами і бабахкають в стелю (І. Малкович. Гавбиця, мавзер, трофейний танк...).

Срібноперсий ← **срібн(і) перс(а)** і/і н'/н

Ознака того, хто має срібні перса.

Кольорова королево срібноперса, Б'ю чолом красуні королеві! Затісного, як для шлюбу персня, Даючи за лева з-поміж левів (В. Могильний. Королева).

Сссрович ← **СССР**

?

У "Кав'ярі" переконані: покупці знайдуться і планують випустити аж 999 таких годинників – петровичів, сссровичів і путиновичів (Канал 24: Весті Кремля, 06.08.15).

Ставкоцентризм ← **центризм стáвк(и)** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *центризм ставки*.

Заручники "ставкоцентризму" (назва статті) (ДТ-і, 2/15).

Стадострижений ← **стрижен(е) у стáд(о)** ↔ á/а

Ознака, пов'язана зі *стриженим стадом*.

Нас називають людьми (А ми пручаємось), Бо такі ми вже стадострижені вівцегромадяни Полісу Сатурналії (Ш. Маклех. Гончар-водолій).

Сталінізм ← **Стáлін** á/а н'/н'

"Хвороба", пов'язана зі Сталінім.

Сталінізм головного мозку (назва сюжету) (Канал 24: Весті UA, 31.08.15).

Стáлкерка ← **стáлккер**

Жінка-сталкер.

Як ставляться чоловіки до жінки-сталкерки? (povaha.org.ua, 23.12.16).

Старшобратство ← **стáрш(ий) брат** á/а

Суспільне явище, пов'язане зі старшим братом (іронічно-зневажливо про роль росіян щодо українців).

Справа в тому, що роками і ще й сьогодні в незалежній державі далі московська пропатаганда ширить брехню про нашу мову, далі привласнює історію України, починаючи самим президентом РФ, брехнею про старшобратство, про одну віру, один народ, одну мову – русский мир! (ukrprohliad.org. 04.12.15).

Старшобрату́ха ← **стáрш(ий) брату́х(а)** á/а

← **старшобрат**

Ослівлення словосполучення *старший братуха*; іронічне до *старшобрат*.

Подивіться, що в останні роки витіває з нами старшобратуха – Президент-прем'єр-міністр Росії Путін (В. Захарченко. Уперте щодення).

Стегно́вість ← **стегнов(ий)** в/в'

Опредметнена ознака, названа прикметником *стегновий*.

Моя **стегновість** знову набирає ваги Кастаньєти пальців йдуть на бика зеленого Пляшка плавиться Сідаю у свій шляховик розпінений (М. Шунь. Пейзаж).

Стендаперка ← **стендапер**

Жінка-стендапер.

Стенд-аперка Емі Шумер, яка створила повністю це шоу і грає в ньому, вже сама по собі явище мало не унікальне: жінок, які виступають у жанрі *стенд-ап* буквально одиниці (rovaha.org.ua, 04.09.15).

Стокатівський ← **ст(о) кат(ів)**

Ознака за віднесеністю до ста катів.

Щоб відсвіжити пам'ять тим, хто й досі ностальгує за **стокатівським** Радянським Союзом, за людиноненависницькою комуно-леніниціною, комуно-сталіниціною, комуно-беріївиціною (В. Захарченко. Уперте щодення).

Столерантніти ← **толерантн(ий)** н/н'

Завершена дія (процес) – стати толерантним.

Оскільки вони за ці півтора літ ні на йоту не **столерантніли**, а ще нахабнішими, агресивнішими стали, то й відповідь Квітки-Основ'яненка ... якраз до сьогоднішньої мовної ситуації повинстю прийнятна, ще більш актуальна (В. Захарченко. Уперте щодення).

Стопродажний ← **продá(ти) сто раз(ів) ó/o**

Ознака, пов'язана з дією, названою словосполученням *продати сто разів*.

Бідний мовить про болі народу, А багатий – про злагоду й згоду, Поміж ними – слизька і гнучка – **Стопродажна** душа землячка (В. Гей. При світлі Полісся).

Сторчголівно ← “**сторчголівний**” ← **сторч голов(бію)**

Ознака дії, названої словосполученням *сторч головою*.

А він красується, але ні оре, ні сіє.... Ганебно. **Сторчголівно** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Стратегонбсець ← **нос-и(ти) стратéг-і[й(у)]** ↔ о/ó é/е г'/г

Особа, яка “носить” стратегію.

При цьому і міністр, і його вірні **стратегоносці** – кожен приписував цю перемогу собі (ДТ-і, 15/15).

Студентоцентризм ← **центризм студéнт(ів)** ↔ é/е т'/т

Ослівлення словосполучення *центризм студентів*.

Наприклад “**ставкоцентризм**” (не плутати із “**студентоцентризмом**”) (ДТ-і, 2/15).

Судетоподібний ← **подібн(ий) до Судéт(ів)** ↔ é/е т'/т

Ослівлення словосполучення *подібний до Судетів*.

Полишив текст “*улежатися*”, а тим часом наспіла вістка, що 16-го вересня Верховна Рада ухвалила надати **судетоподібним** областям

України – Донецькій і Луганській – особливий статус (Універсум, 3-4/15, с. 19).

Суднозаходження ← **заходженн(я) судн(а)** ↔

← **заход-и(ть) судн(б)** ↔ д/дж

Ослівлення словосполучення *заходження судна*; опредметнена дія, названа словосполученням *заходить судно*.

Сумна історія одного суднозаходження (назва статті) (ДТ-і, 28/16).

Сúковий ← **Золотий Сук**

Ознака, пов'язана із [Золотим] Суком (мистецька премія).

СУКові діти і наше нове кіно (назва статті) (ДТ-і, 36/16).

Сумніця ← **сум'у**

Ягода, пов'язана з сумом.

А поміж них дідусь на ймення Ох збирав у козуб ягоди-сумниці (С. Луцишин. Ягоди-сумниці).

Супергеройський ← **супергерой**

Ознака за стосовністю до супергероя.

Далі про те, що може статися з людиною, яка передивилася супергеройських фільмів (Канал 24: Весті Кремля, 29.07.15).

Супердобротний ← **добротний**

Надзвичайно добротний.

Тому й стоять по всій Україні супердобротні церкви в селах, які розвалюються, – одна краща за іншу, просто-таки блокпости від нечистої сили (ДТ-і, 41/16).

Суперекспертівський ← **суперексперт т/т'**

Ознака за стосовністю до суперексперта.

Суперексперт із суперекспертівською пихою плете про очевидні всім речі (FB: В. Васильченко, 29.08.15).

Суперенергоконцесія ← **енергоконцесія**

Надзвичайна енергоконцесія.

А в жовтні, саме за кілька днів до появи проекту “суперенергоконцесії”, Ігор Степанович підписав статут держпідприємства “Калуська ТЕЦ-нова” (ДТ-і, 43-44/16).

Суперзарегульований ← **зарегульований**

Надзвичайно зарегульований.

Потім звідкілясь з'явилося звинувачення у незаконному зберіганні та перевезенні пороху – не тротилу якогось, а речовини, обіг якої в Росії не є суперзарегульованим (ДТ-і, 25/16).

Суперіудський ← **іудський**

Надзвичайно, дуже іудський.

Усе, що бралось й береться за побудову держави, гниле, постсовєтське переважно, а ще просто зрадливе, нерідко прямо таки супер-іудське (В. Захарченко. Уперте щодення).

Суперкріт ← **кріт**

Незвичайний кріт.

Аж тут – черговий конфуз! Стало відомо від “суперкрота” Венедиктова, який ... повідав, що основним бенефіцеаром нафтового бізнесу ІГЛУ є не Туреччина, а... Асад! (ЛУ, 46/15, с. 6).

Суперрозряд ← розряд

Надзвичайний розряд.

Може, і справді, те, що нам нав'язують, – із суперрозряду, йдеться не про це (ДТ-і, 13/15).

Схематоз ← схем(а) е/е

“Хвороба”, пов’язана зі схемою.

Команда вітчизняних державних мужів нині, на жаль, комплектується переважно або представниками класу професійних малограмотних крикунів, або членами касти кваліфікованих спеців, розбещених корупцією і невиліковно хворих на “схематоз” (ДТ-і, 13/16).

Схематозник ← схематоз

Особа, яка “хворіє” на схематоз.

Якщо гамузом зарахувати до цієї категорії бізнесменів без політичних амбіцій, там виявляться і торговці повітрям, котрі гордо йменують себе “інвестбанкірами”, і класичні “схематозники”, і власники МАФ-сіті та “сірих обмінок” (ДТ-і, 12/16).

Сюрпризень ← сюрприз

Час (місяць), пов’язаний із сюрпризом.

Хоч бери й пролонгуй жовтень періодом під назвою сюрпризень (ЛУ, 45/16, с. 4).

Т

Таблоїдизація ← “таблoїдизувати” ← таблoїд о/о

Опредметнена дія (процес), пов’язана з таблoїдом – надати ознак таблoїда.

З провoду слів міністра Євгена Нищука і таблoїдизації історії, на яку я не втомлююся звертати увагу (FB: В. Вятрович, 23.11.16).

Тазикотрапеза ← трапеза з тазик(а) ↔ а/а

Ослівлення словосполучення трапеза з тазика.

Тазикотрапеза тривала недовго (Канал 24: Весті Кремля, 04.09.15).

Танкобудівельник ← будівельник танк(а) ↔ а/а к’/к

← буд-увати танк ↔ а/а

Ослівлення словосполучення будівельник танка; особа, яка будує танк.

На так званому танковому біатлоні ... російським танкобудівельникам довелося аж двічі червоніти (Канал 24: Весті Кремля, 04.08.15).

Тарапунькоштéпселівський ← Тарапу́нька і Штéпсель у/у

Ознака за стосовністю до Тарапуньки і Штепселя (дует акторів розмовного жанру 60-80-х років 20 ст.)

... де не було (на відміну від інтерівського) артистів-“ватників” і *тарапунько-штенселівської* двомовності... (ЛУ, 33/15, с. 3).

Тарасбульбівщина ← **Тарас Бульб(а)** á/а б/б’

Суспільне явище, пов’язане з Тарасом Бульбою (літературний персонаж М. Гоголя).

“*Тарасбульбівщина*” якась: “Я тебе породив, я тебе і вб’ю” (УТ-і, 12/16).

Таровиння ← **таро** á/а

Збірне до таро (про обладнання гадалок на картах таро).

Альбіна ж, покидавши своє робоче таровиння по купках, несе якусь банальщину, що є в житті кожної людини (ФВ: О. Меркулова, 19.02.16).

Тарутія ← **Тарут(а)** т/т’

Земля (територія) С. Тарути (український олігарх).

Був би тут Ахметовланд Чи дурна Тарутія А то всюди диверсант А то всюди в скруті я (І. Драч. Лугандонія).

Твёркати ← **тверк**

Дія (процес), пов’язана з тверком (виконувати тверк).

*Саме там тепер можуть посадити за ґрати, якщо ти дівчина і володієш унікальними сідничними здібностями, тобто вмієш **тверкати*** (Канал 24: Весті Кремля, 18.09.15).

Тверківниця ← **твёрк** é/е к/к’

Жінка, яка виконує тверк.

*Я вирішив поговорити про тверкінг із професійною **тверківницею*** (Утеодин з Майклом Щуром, 22/15).

Телеватажок ← **ватажок**

Телевізійний ватажок.

*Цілком можливо, що завтра Захарченко та Плотницький так само просто зникнуть із телевізорів і на зміну їм будуть висунуті такі самі фейкові **телеватажки** й телеміністри* (УТ-і, 5/15).

Телевізоронав’язливий ← **нав’язлив(ий) телевізор** ↔ і/і

Ознака, пов’язана з нав’язливим телевізором.

*І, може, так той музичний несмак і зафіксувався б, а згодом дегенерувався б у слухання всяких-неоднакових **телевізоронав’язливих** кобзонів-едітп’ех та різного шансону, але грянула перестройка* (УТ-і, 16/16).

Телевізоропарсуна ← **телевізор-н(а) парсун(а)** і/і

Ослівлення словосполучення *телевізорна парсуна*.

*Дивлюся кожен Божий день на ваші благочестиві **телевізоропарсуни**, слухаю ваші солодкопристойні заколисуючі обіцянки-брехні й кажу: Нега-Ти-Ви!* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Телевізорорезистентність ← **телевізорорезистентн(ий)** н/н’

Опредметнена ознака, названа прикметником *телевізорорезистентн(ий)*.

*Це, що ми зараз бачимо в соцмережах, корбанаіда – це тест, випробування суспільства на **телевізорорезистентність** (FB: І. Ронович, 04.11.15).*

Теледисидéнт ← дисидéнт

Телевізійний дисидент.

*Тож задушити **теледисидентів** вирішили іншим чином (УТ-і, 12/15).*

Телеінтерпретáтор ← інтерпретáтор

Телевізійний інтерпретатор.

*Називаючи своє творіння комедією, не відав Великий Кобзар, що **телеінтерпретатори** доведуть її звучання в тісному гурті слухачів до фарсу (ЛУ, 11/16, с. 6).*

Телекерóваний ← керóван(ий) теле-візор(ом) ↔

Ослівлення словосполучення *керований телевізором*.

*Чи знаєш ти що ми всі **ТЕЛЕкеровані** (В. Корнєєв. Американська молитва).*

Телеманéвр ← манéвр

Телевізійний маневр.

*Заокеанські **телеманеври** (назва статті) (ТК-і, 14.05.15).*

Телемедійний ← телемеді[й(і)]é/e

Ознака, пов'язана з телемедіями.

*Усе гаразд і в **телемедійній** галузі (ЛУ, 30/15, с. 3).*

Телеміністр ← міністр

Телевізійний міністр.

*Цілком можливо, що завтра Захарченко та Плотницький так само просто зникнуть із телевізорів і на зміну їм будуть висунуті такі самі фейкові телеватажки й **телеміністри** (УТ-і, 5/15).*

Телесóціум ← sóціум

Телевізійний соціум.

*А коли без жартів, є підозра, що в **телесоціумі** багатьох попросту лякає саме це слово (ДТ-і, 35/15).*

Телетерзáння ← терзáння

Телевізійні терзання.

*Телепростір і **телетерзання** (ЛУ, 25/15, с. 4).*

Темносхóвище ← схóвище темн-от(і) ↔

Ослівлення словосполучення *сховище темноти*.

*... переховуване... розраховуване сонцеловами у **темносховищах** халдейських у вавілонців... іудейських (Д. Арфіст. Кримська еміграція).*

Теплотарі́фний ← тарі́ф на тепл(ó) ↔

Ознака, пов'язана з тарифом на тепло.

***Теплотарифна** аномалія в Чернівцях (ДТ-і, 45/16).*

Теплофотографія ← тепло-візор + фотографія

Фотографія за допомогою тепловізора.

***Теплофотографія** (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 16.02.15).*

Терорі́сь ← [терóр + р]ись ó/о

Рись, пов'язана з терором [місцевого люду].

Терорись (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 21.10.15).

Тесламанія ← **манія Тесл(и)** ↔ é/е

Ослівлення словосполучення *манія Тесли*.

*Підходить до завершення на цьому етапі моя невеличка **тесламанія**: прочитав кілька біографій Николи Тесли, найкращою виявилася ЖЗЛівська (FB: Р. Трифонов, 16.10.15).*

Техномудрий ← **мудр(ий)**

Технічно мудрий.

*...кляла авторів і придумщиків такої **техномудрої** чортівні (FB: О. Меркулова, 17.11.16).*

Технонесправник ← **техн-ічн(ий) несправник** н'/н

Ослівлення словосполучення *технічний несправник*.

*Тих лінків сердечників Тих **техно-несправників** Тихонів Що так і не Відзвітувалися (М. Шунь. Старий інтел).*

Технооргія ← **техно-логічн(а) оргія**

Ослівлення словосполучення *технологічна оргія*.

*Технологія. **Технооргія**. Ух ти ж (серіал “Кремнієва долина”, 1 сезон, 3 серія).*

Тизерну́ти ← **тізер** і/и

Одноразова дія, пов'язана з тизером – зробити тизер (стислий рекламний ролик, який стимулює глядача дізнатися більше про рекламовану продукцію).

*Віталій Леонтєвич поки не розкрив усіх карт, а лише **тізернув** свої плани (Канал 24: Весті Кремля, 09.07.15).*

Тимошенковськ ← **Тимошенк(о)**

Місто Ю. Тимошенко.

*Ті, хто зараз відстоюють окупаційні назви. Може хотіли б ви за історичним принципом повторення бачити в назві когось із сучасників-держмужів? ... Корбаноград? **Тимошенковськ**? Філатовополь? Вілкулійськ? Коломойськ? (FB: Б. Логвіненко, 05.12.15).*

Тиши́ст ← **тих(ий)** і/и х/ш

Особа, пов'язана з чимось тихим.

*Валентине Васильовичу, вас називають і “**тишистом**”, від назв ваших циклів “Тихі пісні”, “Тиха музика для струнних”, і постмодерністом (ДТ-і, 19/16).*

Тікітакоподібний ← **подібний** до **тікіта́к(и)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *подібний до тікітаки* (іспанський стиль гри у футбол).

*Невдачу в “Фіорентині” він пояснював (крім травм) тактичною і захисною зацикленістю Серії А, а його агент Андрій Головаши – несподіваним переходом “фіалок” посеред сезону на “**тікітакоподібну**” повільну гру в дрібний і середній пас через центр, що вибило з колії швидкого флангового гравця, яким є його клієнт (ua-football.com, 04.02.16).*

Тітушкосемінари́ст ← **тіту́шк(а) + семінари́ст** у/у

Ослівлення словосполучення *тітушка-семінарист*.

Принишкла після провалу “Русского мира” московська агентура поповнюватиметься тітушко-семінаристами і “ватною”, що постала духом (ДТ-і, 36-37/15).

Товароподібний ← **подібн(ий)** до **товар(у)** ↔ **а/а**

Ослівлення словосполучення *подібний до товару*.

Актуальна література – це тексти, які у вигляді певних “товароподібних” ідей, слоганів, брендів, лейблів, симулякрів та неправильних інтерпретацій зримо наявні у масовій свідомості певного покоління або у певному відтинку часу (ДТ-і, 46/16).

Товстолінзовий ← **товст(а)** **лінз(а)**

Ознака того, що має товсті лінзи.

Лише зараз до західних мрійників у товстолінзових рожевих окулярах почало поступово доходити, що впродовж майже двох десятиліть їх розводили, як у нас ще не так давно було прийнято казати, немов кошенят (ПіК-і, 17.11.16).

Толерантний ← **толерантн(ий)**

Толерантна особа.

Упевнений, скільки толерантників у першу голову зі своїх же, українців, знайдеться, щоб заперечити мені, осудити з позиції гандизму (В. Захарченко. Уперте щодення).

Томатокáша ← **томáт-н(а)** **кáш(а)** **а/а**

Ослівлення словосполучення *томатна каша*.

Тут зробили шеститонну тоματοкашу з піренейських помідорів (Канал 24: Весті Кремля, 10.08.15).

Томджонсівський ← **Том Джонс** **о/о с/с'**

Ознака за стосовністю до Тома Джонса (британський співак).

... і ще не усвідомлюють, що нове у виконанні вокаліста з “томджонсівським баритоном”, композитора вже не народиться (ДТ-і, 25/15).

Торна́дівець ← **Торна́до** **д/д'** [о+ів]

Особа-учасник (батальйону) “Торнадо”.

Офіційного підтвердження громадянства Білорусі одного з “торнадівців” немає – ЗМІ (назва статті) (УП, 20.06.15).

Трампе́ня ← **Трамп** **а/а**

“Дитина” Д. Трампа (ідеться про його послідовників і прихильників).

Парад “трампе́нят” тільки починається (ДТ-і, 43-44/16).

Тра́мпитися ← **Трамп**

Дія, пов'язана з Д. Трампом (кандидат у президенти США).

Щось “трампилосья” (ДТ-і, 45/16).

Тра́мпівець ← **Трамп** **п/п'**

Послідовник, прихильник Д. Трампа (кандидат у президенти США).

Від цих теледебатів мало залежатиме мобілізація виборців пані Клінтон, а от трампівці задумуються (taraschornovil.livejournal.com, 19.10.16).

Трампізм ← **Трамп** á/а п/п'

Суспільно-політичне явище, пов'язане з Д. Трампом (кандидат у президенти США).

Клінтонізм чи Трампізм: чим хворіють американці (назва статті) (ukgor-ua.net, 05.08.16).

Трампізований ← **“трампізувати”** ← **Трамп** á/а п/п'

Ознака дії, пов'язана з Д. Трампом (кандидат у президенти США).

Земанізована Чехія, орбанізована Угорщина, лепенізована Франція, путінізована Росія і трампізовані Штати – це той токсичний світ, в якому Україна після Майдану не зможе існувати (ДТ-і, 29/16).

Трампіст ← **Трамп** á/а п/п'

Прихильник, послідовник Д. Трампа (кандидат у президенти США).

І будуть один поперед одного рвати на собі вишиванки, хто був більшим “shy trampist” – сором'язливим, прихованим трампістом (zik.ua, 09.11.16).

Трампістка ← **трампіст**

Жінка-трампіст.

Борщ-миття полів, копирсання у кльомбі – остогидло от і вирішила себе реалізувати як трампістка... (uapolitics.com, 27.09.16).

Трампобан ← **бан Трамп(а)** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *бан Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

Офіційний Трампобан з кожним днем набирає своїх прихильників, перш за все, серед керівництва республіканців (dsnews.ua, 15.10.16).

Трамполихоманка ← **лихоманк(а)** від **Трамп(а)** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *лихоманка від Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

Подекуди Трамполихоманка супроводжувалася захисно-приспосовною реакцією окремих організацій... (dsnews.ua, 12.11.16).

Трампомайдан ← **майдан Трамп(а)** ↔ á/а

Майдан, пов'язаний з Д. Трампом (кандидат у президенти США).

В деяких містах світу вже розпочалася рекламна кампанія майбутнього Трампомайдану саме за участю російського президента, де Трамп і Путін спільно вдихають та видихають справжній “дух свободи” (dsnews.ua, 22.10.16).

Трампоманія ← **манія Трамп(а)** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *манія Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

Трампоманія в Росії (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 09.11.16).

Трампопереляк ← **переляк Трамп(а)** ↔ á/а

Ослівлення словосполучення *переляк Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

А більш схильні до сарказму просто вигадали нове визначення – “Трампопереляк”, натякаючи на свідоме бажання Трампа уникнути зайвих травм за свою прокремлівську риторичку (dsnews.ua, 21.09.16).

Трампорозрядка ← **розрядк(а) Трámп(а)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *розрядка Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

Та вигадали новий інтернет-мем із цього приводу – “Трампорозрядка” (dsnews.ua, 20.10.16).

Трампофán ← **фан Трámп(а)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення *фан Д. Трампа* (кандидат у президенти США).

Тут он на Мангеттені вже трампофани святкують (FB: С. Мороз, 09.11.16).

Трампофóн ← **Трамп** á/a

Телефон, пов’язаний із Д. Трампом (кандидат у президенти США).

*Натомість золотий **Трампофон** виконуватиме яскраву декоративну роль в сучасному розкішному помешканні нового американського президента, з якого він на найближчі чотири роки перебереться у більш скромний Білий дім (dsnews.ua, 12.11.16).*

Третьомайдáнник ← **трёт(ій) Майдán** é/e

Особа, пов’язана з третім Майданом.

Як наслідок – довіра до таких матеріалів з боку цільової аудиторії провокаторів-третьомайданників є досить низькою і вони потрапляють в “молоко” (FB: С. Дніпровська, 25.02.15).

Тролесфéра ← **сфёр(а) трóл(ів)** ↔ ó/o л/л’

Ослівлення словосполучення *сфера тролів*.

Тролесфера. Тексти викрили мережі тролів-пропагандистів (Text.org.ua, 04.10.16).

Трупокілоméтр ← **кілоméтр труп(ів)** ↔ ý/у п’/п

Ослівлення словосполучення *кілометр трупів*.

*Закон **трупокілометрів**, який що далі, то менше нас турбує, у цьому випадку теж спрацьовує? (УТ-і, 48/16).*

Трюдомáнія ← **Трюдó** ó/o

Манія П. Трюдо (колишній канадський прем’єр-міністр).

*Такі жести воскрешають **трюдоманію** часів урядування Джастинового батька П’єра Трюдо, блискучого лідера Канади в 1960-1980-х (УТ-і, 10/16).*

Туалетобудівніцтво ← **будівніцтв(о) туалёт(у)** ↔ é/e

← **буд-увá(ти) туалёт** ↔ é/e

Ослівлення словосполучення *будівництво туалету*; опредметнена дія, названа словосполученням *будувати туалет*.

*Українці в соцмережах зробили висновок - це таки справжня національна ідея для такої важливої в російських широтах проблеми, як **туалетобудівництво** (dsnews.ua, 28.10.16).*

Тўзлити ← **Тўзл(а)**

Дія(процес), пов'язана з Тузлою.

*І не будем **тузлити**... Розрубайте вузли ті!..* (І. Драч. Лугандонія).

Туманнодивний ← **тумáнн(е) див(о) á/a**

Ознака, пов'язана з туманним дивом.

*В саду глухому лунко й одиноко Скінчила груша перший свій політ. Іди, пливи, дивися на всі боки – Однаково туманнодимний світ. Туманнодимний чи **туманнодивний**?* (Б. Чіп. Осінній дим).

Туманнодимний ← **тумáнн(ий) дим á/a**

Ознака, пов'язана з туманним димом.

*В саду глухому лунко й одиноко Скінчила груша перший свій політ. Іди, пливи, дивися на всі боки – Однаково **туманнодимний** світ* (Б. Чіп. Осінній дим).

Туризмозаміщення ← **заміщенн(я) тури́зм(у) ↔ і́/и**

← **заміщ-á(ти) тури́зм ↔ і́/и**

Ослівлення словосполучення *заміщення туризму*; опредметнена дія (процес), названа словосполученням *заміщати туризм*.

Туризмозаміщення (назва сюжету) (Канал 24: Весті Кремля, 08.12.15).

Туристозаміщення ← **заміщенн(я) тури́ст(ів) ↔ і́/и**

← **заміщ-á(ти) тури́ст(а) ↔ і́/и**

Ослівлення словосполучення *заміщення туристів*; опредметнена дія (процес), названа словосполученням *заміщати туриста*.

Було імпортозаміщення, а тепер може народитися новий термін – туристозаміщення (Канал 24: Весті Кремля, 08.12.15).

Туркобандерівець ← **ту́рок-банде́рівець у́/у о/о**

Ослівлення словосполучення *турок-бандерівець*.

Туркобандерівці (24TV.ua, 28.11.15).

Тушкоспів ← **спів ту́шок ↔ у́/у**

Ослівлення словосполучення *спів тушок*.

Тушкоспів недоторканних. Там дали нам кличку тушки – ой-лю-лі, ой-лю-лі – маєм з того ще й прибутки немалі... (Г. Гайовий. **Тушкоспів** недоторканних).

У

Українобайдужий ← **байдужий до Україн(и) ↔ і́/ї**

Ослівлення словосполучення *байдужий до України*.

*Тепер уже не комуністичні обкоми, райкоми проводять політику русифікації, а звичайні попи і єпископи російської церкви, яких наш темний, **українобайдужий** народ з більшою охотою слухає, ніж колись отих запартократілих комуністів* (В. Захарченко. Уперте щодення).

Українодіво́чий ← **діво́ч(а) Україн(а) ↔ і́/ї**

Ознака, пов'язана з дівочою Україною.

*Нема такої потреби нині – бо перед нами не просто прозаїк, а ідейна натхненниця першого **українодіво́чого** сайту гарного настрою “Каралєвна”* (ЛУ, 36/16, с. 13).

Українонезна́вство ← українозна́вство

Протилежне до українознавства.

Чи усвідомлює сьогоднішня українська влада, з усіма її мінстецями, важливість “зшивання” свідомості народу, безжально пошматованої советськими міфами та зусиллями поріддя табачників, яке позасіло в науково-дослідних інститутах українонезнавства, україноненависництва, і навіть сьогодні продовжує свою чорну справу, перекручуючи, нищачи нашу історію, а з нею і наші перспективи? (svitlytsia.crimea.ua, 19.02.16).

Українопродáвчий ← прод-á(ти) Україн(у) ↔ і́/ї

Ознака за дією (процесом), названою словосполученням *продати Україну*.

Та подібні христонпродавчі, українопродавчі пропозиції повинні миттєво, на інстинктивному самозахисному рівні вражати нас у саме серце... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Українору́бка ← [Украї́н(а) + м'я́с]ору́бка і́/ї

Ослівлення словосполучення *м'ясорубка* для України.

Енкаведівська українорубка на очах брутально нищить друзів із “Ланки” та “МАРСу” (Дзвін, 2/16, с. 182).

Україноруйна́ч ← руйна́ч Украї́н(и) ↔

← руйн-увá(ти) Украї́н(у)

Ослівлення словосполучення *руйнач України*; особа, яка руйнує Україну.

А ми потураємо їм своїм мовчанням або ще й прислужується цим високопосадовим україноруйначам, цим виродкам людства (В. Захарченко. Уперте щодення).

Україноскéптик ← скéптик щодо Украї́н(и) ↔ і́/ї

Ослівлення словосполучення *скептик* щодо України.

Саме ці “поміркovanі україноскептики” мають істотний вплив на польську політику (ДТ-і, 20/15).

Україноскепти́чний ← україноскéптик é/е к/ч

Ознака, пов'язана з україноскептиком.

Ця каденція буде для партії вирішальною: новий популярний голова має шанс дати “народнярам” нове життя, в іншому разі це може стати початком кінця цієї україноскептичної партії (ДТ-і, 44-45/15).

Українотерéнний ← терéн(и) Украї́н(и) ↔ і́/ї

Ознака, пов'язана з теренами України.

І тут слід відзначити співзвучність їхніх підходів, дарма що праці Ю. Шевельова на цю тему ще залишалися за сімома замками для “українотеренних” мовознавців у першій половині 1990-х рр. (Збірник ХІФТ, 14/15, с. 313).

Украї́нськометафоричний ← украї́нськ(а) мета́фор(а) і́/ї á/а

Ознака, пов'язана з українською метафорою.

Украї́нськометафоричний Вінграновський (В. Захарченко. Уперте щодення).

Українськомовитися ← **українськ(а) мов(а) і/ї**

(Само)дія (процес), пов'язана з українською мовою (говорити українською мовою).

Українськомовмось, україномовмо і на службі, і вдома, і на вулиці діалогічно, масово (В. Захарченко. Уперте щодення).

Українчик ← **українець** е/ø ц'ч

Маленький українець (ідеться про дитину українця).

*Хай відповідь за байдуже гайнування нового патріотичного покоління України, за "п'ятиколонне" нищення наших дітей і внуків, за сльози овдовілих молодих українок, осиротілих **українчиків*** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Укράпитися ← **крапл(я)** пл'п

Дія (процес), пов'язана з краплею (стати краплею, перетворитися на краплю).

*Сосни велична крона лебедіє. У зелень шат **украпилися** снігурі: Усілися і голосно радіють – Настали білі сутінки в моїм дворі* (В. Рисцов, Рожеві яблука зими).

Укрокуля ← **укр-аїнськ(а) ку́л(я)**

Ослівлення словосполучення *українська куля*.

*Обернімо їхню енергію проти них: стріляймо у них **укрокулями**-словами всюди... Це наш духовний фронт. Жодного шансу язика серед моря **МОВИ** (УП-і, 21.02.15).*

Укрóпець ← **укрóп**

Особа з Укропу.

*Хлопці-**укропці*** (підпис під фото) (kobzar.at.ua, 09.12.14).

Укрóпівець ← **Укрóп** п/п'

Особа з "Укропу".

*"**Укропівці**" сховали символіку лише тоді, коли кандидат у мери від їхньої партії Ярослав Гришин дав кілька інтерв'ю телеканалам на тлі прапорів партії* (ukranews.com, 21.10.15).

Укрóпівка ← **Укрóп**

Жінка з "Укропу".

*Головна житомирська "**укропівка**" Тетяна Пашкевич: "Матеріальна, психологічна підтримка воїнам повинна бути вчасною"* (novini-zt.info, 20.08.15).

Укрóпівський ← **Укрóп** п/п'

Ознака за стосовністю до "Укропу" (українська політична партія).

*"**Укропівські** обжинки" зібрали на свято врожаю дунаївчан* (назва статті) (33tv.com.ua, 19.10.15).

Укрóпія ← **укрóп** п/п'

Країна укропів.

*За заклики до дружби країн **Укропія** та Антілопія* (В. Бурмака. Мир і війна).

Укрóпчик ← **Укрóп**

Зменшено-пестливе до Укроп [Українське об'єднання патріотів].

Укрочик – дитячий патріотичний театр (sensor.net.ua, 21.06.15).

Ультраамериканець ← американець

Надзвичайний американець.

Ультраамериканці (назва американського фільму).

Уперлінювати ← перлін(а) н/н'

Дія (процес), пов'язана з перлиною (використовувати перлини, додавати до чогось перлини).

Таким чином він употужнював свою мову, синонімізував її, можна сказати, уперлінював такими лінгвістичними коштовностями, що вони тепер освітлюють його поезію непогасно (В. Захарченко. Уперте щодення).

Упецешність ← “упецешний” ← УПЦ

Предметна ознака, пов'язана з УПЦ (Українська Православна Церква).

Свою упецешність і не емпешиність треба доводити не писульками на папірцях, а конкретними справами (FB: К. Холодов, 31.03.15).

Упір'івка ← упір р/р'

Місце, подія, пов'язана з упирем (жартівливо про донорство).

“Упір'івка”: київські студенти взяли участь у донорській акції (www.radiosvoboda.org.ua, 17.11.15).

Упоротологія ← упóрот(ий) ó/о

Наука про упоротих.

Незнищенна упоротологія (назва допису) (FB: Б. Стасюк, 31.08.16).

Урковлада ← влад(а) ўрк(и) ↔ ў/у

Ослівлення словосполучення *влада урки*.

У дикому сні не могло б таке навіть привидітись після кривавого протистояння з урковладою... (FB: М. Зубков, 12.10.15).

Урокодáвец ← дав-á(ти) урóк ↔ á/а ó/о

Особа, яка дає урок (учитель).

Насправді більшість таких шкіль-аутсайдерів чи “вчителів-урокодавців” спроможні надавати лише псевдопослуги..., які є відвертою профанацією справжньої освіти (Освітня політика, 22.01.16).

Урядіада ← ўряд ў/у д/д'

Сукупність усього, що пов'язано з урядом (ідеться про події, пов'язані з призначенням нового уряду).

Урядіада розбила всі можливості щодо можливості концентрації президентської команди, яка виявилася навдивовижу різношерстою та розрізною (УТ-і, 15/16).

Усмíхайлик ← усміхá-(ти)ся

Предмет, пов'язаний із дією, названою дієсловом *усміхатися* (про особливий значок, застосований в Інтернеті – аналог до смайлика).

Смайлики по-українськи: в сети появились забавные “усміхайлики”. ... Подаємо цих симпатичних усміхайликів і дякуємо Наталії Яровій за ідею (obozrevatel.com, 23.04.15).

Утепліст ← *утéпл-юва(ти) é/е л/л'*

Особа, яка утеплює (дім).

Сепаратисти-утеплісти. Утеплення окремої квартири в багатоквартирному будинку не має економічного смислу і шкодить технічному стану споруди (УП, 04.10.16).

Ф

Фактоло́в ← *лов-й(ти) фáкт(и) ↔ о/ó*

Особа, яка “ловить факти”.

Газетярів початку 1920-х уже не задовольняла роль “фактоловів” (УТ-і, 45/16).

Фантастогóлік ← *фантáст-ик(а) á/а*

Особа-любитель фантастики.

На занепокоєння фантастогóліка Арсена Авакова, навіть судячи з коментарів під публікацією, ніхто особливої уваги не звернув (ПіК-і, 17.06.15).

Фараонéса ← *фараóн ó/о*

Жінка-фараон.

... перший фараон Єгипту Менес – з райцентру Мена на Чернігівщині. Його землячкою, виявляється, була знаменита “фараонеса” Нефертиті (!) (Офіційний сайт Фастівського державного краєзнавчого музею: Відкритий лист Співки архітекторів України, 07.02.15).

Фаріонівець ← *Фаріóн н/н'*

Особа-прихильник І. Фаріон (українська філологиня).

Вона настільки дієва, що носії української ідентичності ... атакують мене, людину, яка проблематизує цю ситуацію і каже, що вона ненормальна, як українського націоналіста, “фаріонівця” й інші такі епітети (zbruc.eu, 21.08.16).

Фаріонівщина ← *Фаріóн н/н'*

Суспільне явище, пов'язане з І. Фаріон (послідовна обстоювачка широкого і всеохопного функціонування української мови в Україні).

Мовляв, як же наші герої будуть розмовляти у фільмі українською..?! Це було б фальшем, неправдою життя, фаріонівщиною какой-то (FB: Ю. Шевчук, 21.03.16).

Фаршру́тка ← *[фарш + марш]рúтка á/а*

Маршрутка з фаршем ?

... то в двох наступних – “Еволюція або Смерть, або Пригоди павіана Томаса” та “Фаришрутка” – уже з'явився і сюжет, і головний герой мавпоукраїнського походження (ukr.lb.ua, 06.12.16).

Фасиліта́торка ← *фасиліта́тор*

Жінка-фасилітатор.

Але одного разу вона серйозно змінила своє життя, нині вона засновниця школи риторики “Агрус”, коуч-тренерка, фасилітаторка, людина, яка надихає (rovaha.org.ua, 17.06.16).

Фахівчиня ← **фахівець** *é/ø ц'ч*

Жінка-фахівець.

Саме тому аналоги ініціатив щодо створення бази даних жінок-фахівчинь, яку ми з вересня провадимо на “Повазі”, існують і в Польщі, і в Чехії, також про це говорили учасниці з інших країн (rovaha.org.ua, 14.02.16).

Фашистіший ← **фашист** *т/т'*

Вищий ступінь ознаки, пов'язаної з фашистом.

... це ж він там побудував святий космодром. Але “фашистіше” вже не буває! (FB: Я. Олексієнко, 05.03.15).

Фейкопрóm ← **фэйк-ов(а)** *пром-ислóвість* *é/е*

Ослівлення словосполучення *фейкова промисловість*.

Медальки від фейкопрому (назва статті) (УТ-і, 5/15).

Фейсбукозámкненість ← **зámкненість** у **Фейсбúк(у)** ↔ *ú/у*

Ослівлення словосполучення *замкненість* у *Фейсбуку*.

А може, зречімося фейсбукозамкненості і, вийшовши на простори, де мораль формує TV, зрозуміймо, що там усе ще гірше й треба рятувати? (ДТ-і, 50/15).

Фейсбúчник ← **Фейсбúк** *к/ч*

Особа-користувач Фейсбуку.

Його аудиторія – переважно айтишники, фейсбучники, заможні студенти творчих вишів (ДТ-і, 25/16).

Фейсбúччина ← **Фейсбúк** *к/ч*

Територія (земля) Фейсбуку.

Чудеса на Фейсбуччині. Ще вчора акаунт цієї особи був доступний, а вже серед ночі зник (FB: Ю. Винничук, 19.05.15).

Фестивалезаснóвник ← **заснóвник фестивáл(ю)** ↔ *á/а л'л*

Ослівлення словосполучення *засновник фестивалю*.

На подвійний ювілей, подвійний, бо крім віршесдвадцятиріччя, святкувалося ще й п'ятдесятиліття фестивалезасновника Сергія “Сливи” Пантюка... (Смолоскип України, 3/16, с. 2).

Фідесівський ← **Фідес** *с/с'*

Ознака за стосовністю до “Фідесу” (угорська партія).

Протестувальники скандували “(й)Орбане, забирайся геть!”, “Нова Угорська Республіка!”, “Досить фідесівської облуди” та ін (FB: І. Алкснін, 16.03.15).

Фізик ← **фізіч-н(а)** *особа й/и*

Ослівлення словосполучення *фізична особа*.

Якщо експеримент з “юриками” відверто не вийшов, то питання “фізиків” на сьогодні стоїть украй гостро... (ДТ-і, 35/16).

Філантродіагнóстика ← **діагнóстик(а) філантр-óп(ів)** ↔ *ó/о*

Ослівлення словосполучення *діагностика філантропів*.

ФілантроДіагностика: сектор благодійності – дзеркало суспільства (назва статті) (ДТ-і, 8/16).

Філатовóполь ← **Філа́тов** *á/а*

Місто Б. Філатова (український політик).

*Ті, хто зараз відстоюють окупаційні назви. Може хотіли б ви за історичним принципом повторення бачити в назві когось із сучасників-держмужів? ... Корбаноград? Тимошенковськ? **Філатовополь?** Вілкулійськ? Коломойськ?* (ФВ: Б. Логвіненко, 05.12.15).

Філатовофіл ← **Філа́тов** á/a

Особа, яка любить Б. Філатова (український депутат).

*Як ви там, **філатовофіли**, які радісно підхоплювали “бойового підараса”?* (ФВ: В. Миленко, 13.05.15).

Філіпокірковіза́ція ← **“філіпокіркоровізува́ти”** ← **Філіп Кіркóров**

ó/o í/í в/в’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з Філіпом Кіркоровим (надавання ознак Філіпа Кіркорова).

*Будьмо вже зовсім відверті: масована івобобулізація країни нічим не краща за тотальну **філіпокіркоровізацію*** (УТ-і, 11/16).

Фінляндиза́тор ← **фінляндиз-ува́(ти)** á/a

Особа, яка фінляндизує (підтримує надання Україні нейтрального, позаблокового статусу).

*Визнаючи, що Росія являє собою постійну загрозу Україні, “**фінляндизатори**” вказують на доволі туманні перспективи членства в НАТО для України (із проекту “Стратегічний вибір України: основні моделі національної безпеки та зовнішньої політики”).*

Фінляндизо́ваний ← **фінляндизува́(ти)**

Ознака за дією (процесом), названою дієсловом *фінляндизувати*.

*Досить пригадати, що на межі ХХ–ХХІ століть Україна вже фактично була “**фінляндизована**”* (УТ-і, 37/15).

Фінляндизува́ти ← **Фінлянд-і[й(а)]** я’я д’д

Дія (процес), пов’язана з Фінляндією (надати ознак Фінляндії – ідеться про позаблоковий статус країни).

*Про пропозиції США “**фінляндизувати**” Україну* (gomgal.lviv.ua, 07.08.15).

Фінмайдáн ← **фін-áнсов(ий) Майдáн**

Ослівлення словосполучення *фінансовий Майдан*.

*Кістяк економічного інтернет-видання **FinMaidan** склав колишній фінансовий відділ газети “Коммерсант”* (ТК-і, 12.01.15).

Фірмоприхильник ← **прихильник фірм(и)** ↔

Ослівлення словосполучення *прихильник фірми*.

*Рокери були двох таборів: совково-московськомовні або ортодоксальні англомовні **фірмоприхильники*** (УТ-і, 49/16).

Фіска́льність ← **фіска́льн(ий)** н/н’

Опредметнена ознака, названа прикметником *фіскальний*.

*Очевидно, ДФС у цій реформі привабила виключно висока “**фіскальність**” ПДВ-рахунків, яка до певного часу дасть змогу забути про невиконання нереальних мінфінівських планів зі зборів* (ДТ-і, 4/15).

ФІФАгéйт ← **ФІФА́ А/А**

Неслава, розголос, скандал, пов'язаний із ФІФА.

ФІФА-гейт: Росія підозрює США у спробах позбавити її чемпіонату-2018 (назва статті) (ua.euronews.com, 27.05.15).

Фіфівський ← **ФІФ-А** ф/ф'

Ознака за стосовністю до ФІФА.

*Але не всі зраділи затриманню **фіфівських** чиновників (Утеодин з Майклом Щуром, 26/15).*

Флоринка ← “**флорин(а)**” ← **флор(а)** ó/о

Зменшено-пестливе до однієї особини із флори.

*... про те, звідки саме ця **флоринка** з'явилася саме на цьому вікні, а не на іншому (FB: О. Меркулова, 02.04.16).*

Форсмажорщина ← **форсмажор**

Сукупність усього, пов'язаного з форсмажором.

*Коротенько ця **форсмажорщина** виглядала так (ДТ-і, 7/16).*

Фотографиня ← **фотóграф** ó/о

Жінка-фотограф.

*Юлія Вебер, **фотографиня**, репортерка (rovaha.org.ua, 20.04.16).*

Фотожабер ← **фотожа́б(а)**

Особа-творець фотожаб.

***Фотожабери** тролять Путіна через його позицію щодо трибуналу у справі “Боїнга” (vgholos.com.ua 20.07.15).*

Фотожа́бний ← **фотожа́б(а)**

Ознака, пов'язана з фотожабою.

*Соцмережі, як годиться, швиденько доповнили фантазії росіян своїми **фотожабними** пропозиціями (dero.ua. 04.08.15).*

Фофудьєносець ← **нос-й(ти) фофудь[й(у)]** ↔

Особа, яка носить фофудью.

*За градусом неадеквату чоловік не лише догнав, а й переплюнув ще одного місцевого **фофудьєносця** – депутата Мілонова (Канал 24: Весті Кремля, 27.10.15).*

Франкофобський ← **франкофоб**

Ознака за стосовністю до франкофоба.

*Однак усе настирливіше в інформаційний простір проникають інші **франкофобські** дискредитуючі стереотипи... (Універсум, 5-6/15, с. 3).*

Фрикізація ← “**фрикізува́ти**” ← **фрик** і/і к/к'

Опредметнена дія (процес), пов'язана з фриком (надання ознак фрика).

*Ось після цього і почалася стрімка **фрикізація** до того досить респектабельного Дмитра Анатолійовича, котрий упевнено, міцно потискував руку світовим лідерам на G8 (ukrinform.ua, 17.09.16).*

Фриковий ← **фрик**

Ознака за стосовністю до фрика.

*Проте, **фрикова** активність Мізуліної у Держдумі, очевидно, стала занадто вже докучливою (можливо останньою краплею були її слова про заборону орального сексу – чи то в цілому, чи то лише його пропаганди) (ukrinform.ua, 17.09.16).*

Фрикува́тий ← фрик і/і

Ознака за подібністю-схожістю із фриком.

У цьому випадку **фрикуватий** політик отримає дуже вагомий козир: вона зможе ходити на ефіри телеканалів і постійно дорікати нашому істеблішменту: ось я звільнила бранців, а чого досягли в цій справі ви? (УТ-і, 50/16).

Фрикува́тість ← фрикува́т(ий) т/т'

Опредметнена ознака, названа прикметником *фрикуватий*.

У 1960–70-і роки **фрікуватість** перетинається з хіппі, паціфістами, різними політизованими радикалами, неполітичними любителями психоделічної музики, особливо прогресив-року (ukrinform.ua, 17.09.16).

ФСБук ← [ФСБ + Фейсб]ук

Фейсбук від ФСБ (Федеральна служба безпеки).

#**ФСБук** – хороший тег... (FB: В. Миленко, 13.05.15).

Фу́нтовість ← “фу́нтовий” ← Фунт

Опредметнена ознака, пов'язана з Фунтом (персонаж роману “12 стільців” – ідеться про ознаку підставної особи).

І якщо останній приклад, скоріше, анекдотичний (усе-таки не залишає відчуття “**фунтовості**” названого персонажа), то нещодавні повідомлення про проведення переговорів з продажу італійською Unicredit своєї української “дочки” російській “Альфі” – історія значно симптоматичніша (ДТ-і, 31/15).

Футуровечі́рка ← футур-истичн(а) вечі́рка

Ослівлення словосполучення *футуристична вечірка*.

23 грудня о 18:00 – **футуровечі́рка** в Літмузеї! (FB: О. Черемська, 17.12.15).

Х**Хабаєри́зм ← хабá[р + вуа]єри́зм á/а**

Поєднання ознак хабара і вуаєризму.

Спостерігати, як хтось отримує хабара і отримувати від цього задоволення – це якийсь вид вуаєризму – **хабаєризм** (Утеодин з Майклом Щуром, 25/15).

Хабарме́н ← хабáр á/а

Особа, яка бере хабарі.

Для “**хабарменів**”, як називають у ProZorro корумпованих чиновників, старі паперові корумповані тендери – зрозуміліші, зручніші та вигідніші (ДТ-і, 50/16).

Хакерофо́бія ← ха́кер á/а

Боязнь хакерів.

За деякими даними, Пенсійна **хакерофобія** вже масово вийшла з-під контролю, стала здебільшого діагностуватися як особистісний або психічний розлад багатьох пенсіонерів ОРДО та починає активно

розповсюджуватись сусідньою територією ОРЛО (dsnews.ua, 08.10.16).

Хакслівщина ← **Хакслі** [і+ів]

Суспільне негативне явище, пов'язане з О. Хакслі (англійський письменник).

Ми тут просто передній край ... оцієї боротьби з новими диктатурами, які творять нові, експериментують з новими тоталітаризмами, новою оруелівщиною чи радше гакслівщиною (5 канал: За чай.com, 21.12.16).

Халіфатник ← **халіфат**

Особа, пов'язана з халіфатом.

До речі, боротьба з міфічними “халіфатниками” тривала недовго... (УТ-і, 24/16).

Халіфатчик ← **халіфат**

Особа, пов'язана з халіфатом.

А з другого – ісламістські громади створювались і діяли за негласного, але відчутного сприяння держави, адже “халіфатчики” вважались цінною противагою ненависному Меджлісу (УТ-і, 46/15).

Ханенківець ← музей **Ханенк(а)** к/к'

Особа, пов'язана з музеєм Ханенка.

У рамках цієї, багато в чому експериментальної, експозиції “ханенківці” представили результати своїх наукових досліджень (ДТ-і, 21/16).

Харків'я ← **Харків** á/a

Малий харків'янин.

Малюють наші харків'ята (FB: В. Склярова, 02.06.16).

Харчовійна ← **харч-ов(á) війн(á)** á/a

Ослівлення словосполучення *харчова війна*.

Харчовійни (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 02.03.16).

Хатоскрайник ← **моя хат(а) скра[й(у)]** á/a

Особа з принципом *моя хата скраю*.

... інші – космополітичні або нетерпеливо короткозорі “хатоскрайники” – не розуміючи суті воєнного конфлікту між Україною і Росією, намагаються уникнути мобілізації (УМ-і, 32/15).

Хвіліти ← **хвіл(я)** л'/л

Дія (процес), пов'язана з хвилею (створювати хвилю).

В святім краю, де хвилять пиєниці, Де пахне медом цвіт акаціїний, Моє південне диво України – Простори незрівнянні, любі ці... (В. Кулик. Благословенна степова земля).

Хвойдάρня ← **хвóйд(а)** ó/о

Місце, пов'язане з хвойдами (назва львівського закладу).

В історії дискусії про “Хвойдарню” найгірша власне дискусія про “Хвойдарню”, до того ж, не тільки з боку творців чи з боку прихильників, а й часто з боку консервативніших противників ідеї (rovaha.org.ua, 19.12.16).

Хезболліст ← **Хезболл(а)** л/л'

Особа, належна до “Хезболли”.

Крім того, цей бойкот мотивований ще й бажанням “хезболлістів” не допустити обрання президента, точка зору якого суперечила б їхнім поглядам (ДТ-і, 40/15).

Хендмейдний ← **хендмейд**

Ознака, пов'язана з хендмейдом.

*Отже, купив квиток, заправився **хендмейдним** – сам робив! – квасом... (ua-football.com, 21.07.15).*

Хижачіший ← **хижач(ий)** ч/ч'

Вищий ступінь ознаки, названої прикметником *хижачий*.

*Один від одного **хижачіший**, підступніший... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Хірургія ← **хіру́рг** у/у

Жінка-хірург.

*Людмила Гайдук – лікарка-**хірургія** (rovaha.org.ua, 02.05.16).*

Хмарокартина ← **хмар-ов(а) картин(а)** а/а

← **картин(а) хмар** ↔ а/а

Ослівлення словосполучення *хмарова картина* чи *картина хмар*.

*Бога смертним не можна бачити, щоб не осліпнути, і Він обережно показує нам лише відгомін свого могуття і краси через оці загадкові передгрозові **хмарокартини** (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Хохлуйович ← **хохлу́й** у/у

Особа, пов'язана з хохлуєм (син, нащадок хохлуя).

*Щоправда, ще не відомо, кому першому треба її надіти – сусідові, чи тому малоросу, хохлу **хохлуйовичу**... (В. Захарченко. Уперте щодення).*

Хоттабичмобіль ← [**Хотта́бич** + **авто**]мобіль а/а

Автомобіль Хоттабича (псевдо українського волонтера).

Ваш “Хоттабичмобіль” – машина легендарна (ДТ-і, 48/15).

Хрестоходець ← **хрѐс-н(а) ход(а)** ↔ о/о́ е/е с/ст

Особа-учасник хресної ходи.

Хрестоходці реагують на ситуацію по-різному (1+1: ТСН, 27.07.16).

Хробакомат ← [**хроба́к** + **авто**]мат а/а

“Автомат для хробаків” ?

У Львові встановили перший в Україні “хробакомат”. Для забудькуватих рибалок створено спеціально апарат, який видає черв'яків та опаришів (dailylviv.com. 24.07.15).

Хрущовізація ← “хрущовізува́ти” ← **Хрущóв** о/о в/в'

Опредметнена дія (процес), пов'язана з М. Хрущовим (поширення ознак М. Хрущова).

“Хрущовізація” Росії (назва статті) (obozrevatel.com, 18.03.15).

Хунта́р ← **ху́нт(а)** у/у

Особа, пов'язана з хунтою.

Змагаючись один перед одним, хто виглядає найсуворішим “хунтарем”, вони приміряють ролі мачо, які висять на них, щоправда, мов піджаки, на два розміри більші (rovaha.org.ua, 12.01.17).

Хунтува́тися ← **ху́нт(а)** у/у

Ставати (робитися) хунтою.

Хунтуймося! (напис на одному із виставкових плакатів) (ultramir.net, 02.04.15).

Хунтя́нин ← **ху́нт(а)** у/у т/т'

Особа-прихильник хунти.

Ну й насамкінець, хунтяни, новина нівроку – футболісти Дніпра в фіналі Ліги Європи (Правдиво: 25 хвилин, 14.05.15).

Ц

Цимбалофо́б ← “**цимбалофо́бія**” ← **цимба́л(и)** а/а

Особа, яка страждає на цимбалофобію (не любить цимбали).

Мені здається, що гітарист спеціально глушить цимбали. Мені здається, що він цимбалофоб (Утеодин з Майклом Щуром, 24/15).

Цифровіза́ція ← “**цифровізува́ти**” ← **цифров(ій)** в/в'

Опредметнена дія (процес), пов'язана з цифровими технологіями.

Активна цифровізація (назва статті) (ДТ-і, 28/16).

Цукро́п ← [цу́кор + УКРО́П]

Поєднання цукру й “УКРОПу” (українська партія) (ідеться про підкуп виборців цукром).

З огляду на цукор і крупи в пайках, як тепер правильніше називати партію “Укруп” – “Цукруп” чи “Укруп”? (Утеодин з Майклом Щуром, 34/15).

Ч

Ча́йник ← театр на **Ча́йн(ій)** н'/н

Особа-учасник “Театру на Чайній”.

Тобто появу другої назви “чайники” ставили в залежність від думки глядачів (ДТ-і, 27/16).

ЧаРівня́нин [чарі́вн(ій) + рівн]я́нин

Ослівлення словосполучення *чарівний рівнянин*.

Щоб життя смакували гурманами І пишались, що ми – земляки, залишалися ЧаРівнянами, Не ставали щоб ми рівнюки (А. Пермяков. Рівнянам).

Часобра́нка ← **бра́нк(а)** ча́с(у) ↔ а/а

Ослівлення словосполучення *бранка часу*.

Бо час той вимірювався Тим – єдинопіднятим. Він голодний на бранок, злий. То й нате вам – ехнатоновим По всіх війнах і часо-бранках! (М. Шунь. Той в Ехнатона).

Часовизнача́льний ← **визнач-а́(ти)** ча́с ↔ а/а

Ознака, пов'язана з тим, хто/що визначає час.

Є на сучасній українській сцені і ті, кого ми називаємо “часовизначальними” (ДТ-і, 10/15).

Часозсу́в ← зсув **ча́с(у)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення зсув часу.

Коли і як, не знаю цей стався **часозсув**. Усе, що пам'ятаю – тумани пекла й раю, я сам себе забув (В. Базилевський. Життя на перекосі).

Часорі́чка ← рі́чк(а) **ча́с(у)** ↔ á/a

Ослівлення словосполучення річка часу.

Під самі хмари у степах могили. Під саме небо зради полини. Одмолюєм гріхи під скрипи милиць, Та не світліша **часорічки** плин... (М. Бровко. Під самі хмари...).

Чвертьпатріо́т ← патріо́т на **чверть** é/e

Ослівлення словосполучення патріот на чверть.

Ось й зараз патріоти, напівпатріоти, **чвертьпатріоти** масово полишають українського Президента України й перебігають, як угодовані пацюки, на ворожий борт БЮТу (В. Захарченко. Уперте щодення).

Чебу́рекоку́рка ← **ку́рка-чебу́ре́к** ↔ é/e

Чебурек у вигляді курки.

Чебу́рекокурка и **Чебу́рекорашка** (назва статті) (Канал 24: Весті UA, 24.09.15).

Чебу́рекора́шка ← [**чебу́ре́к** + **Чебу**]ра́шка é/e

Чебурек у вигляді Чебурашки.

Чебу́рекокурка и **Чебу́рекорашка** (назва статті) (Канал 24: Весті UA, 24.09.15).

Червонообкла́динковий ← **черво́н(а) обкла́динк(а)** ó/o

Ознака, пов'язана з червоною обкладинкою.

Уявіть собі: берете до рук **червонообкладинкове** кишенькове видання “Матеріали XXV з'їзду КПРС” видання політвидаву України, а з 3-ї чи 5-ї сторінки й далі до кінця – твори Степана Бандери (ЛУ, 34/16, с. 15).

Червонопідгу́зник ← **черво́н(ий) підгу́з-ок** ó/o

Особа з червоним підгузком.

Віктор Очоа з Венесуели називає себе “**червонопідгузником**”, дитиною іноземних спеціалістів, які поїхали в 1960-х роках до КНР допомогти побудувати соціалістичну утопію (УТ-і, 48/16).

Черперча́нин ← **Чер-во́н(ий) Пє́рець** é/e ц'/ч

Особа, належна до “Червоного Перця” (радянський гумористичний журнал).

Штормило **черперчан** на всі 12 балів: тема проходила одразу, не викликаючи заперечення, тільки один раз на сотню (УТ-і, 14/16).

Че́четовщина ← **Че́четов**

Негативне суспільне явище, пов'язане з М. Чечетовим (український політик).

То реінкарнація чечетовщини в лайт-варіанті (УТ-і, 4/15).

Чечнявуд ← [Чечня́ + Голі]вуд

Голівуд у Чечні.

Кади́ров відкриває Чечнявуд (Канал 24: Весті Кремля, 21.11.16).

Чика́гщина ← **Чика́г-о**

Територія навколо Чикаго.

Повертаємося до США. Чикагщина (УТ-і, 28/16).

Чистохід ← **чи́сто ход-й(ти)** й/и о/і

Особа, яка чисто ходить.

Чистоходи-зорі (назва вірша М. Шунь).

Чихока́бра ← **чих[а́(ти)] + чупа[ка́бра]**

Чупакабра, яка чихає.

Кларитин від алергії переможе чихокабру (з реклами ліків).

Чоботоліз ← **чо́бот(и) лиз-а́(ти)** о/о и/й

Особа, яка лиже чоботи.

Зрештою, в ній немає нічого нового: все давно “переспівано” примітивно-агресивними яничарами на кшталт пискливих мартинючків, а ще раніше – царськими чоботолізами, хоч деградація українофобів очевидна (ЛУ, 29/16, с. 4).

Чорноро́тівець ← **Чо́рн(а) ро́т(а)** о/о т/т'

Особа, належна до “Чорної роти”.

Надихає п'ятірку “чорноротівців” історія з їхнім “поплічником” Садовником, який утік із легкої руки судді Світлани Волкової, що “вчасно” змінила йому запобіжний захід (ДТ-і, 46/16).

Чужопри́йде́шній ← **чуж(ий) + при́йд(е)** й/и

Ознака, пов'язана з висловом чужий прийде.

Ніхто чужодухий, чужоприйдешній за нас її не збудує (В. Захарченко.

Уперте щодення).

Чужочу́ттєвий ← **чуж(е) чу́тт(я)**

Ознака, пов'язана з чужим чуттям.

Досі ж виявляється була кимсь-не-собою, не так людиною, як копією людини, чужомовною (а отже, й чужодумною, чужочуттєвою) копією... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Чупака́брєня ← **чупака́бр(а)** а/а

Дитинча чупакабри.

Прочитавши першу, ви познайомитесь із загадковою тваринкою Чупакаброю, дізнаєтесь, що її можна прогнати лише російськомовним вигуком, що вона обожнює своїх діток – чупакабрєнят – і з радістю поласується вашим зайченням, якщо у вас воно є (ДЧ-і, 21.04.15).

Ш

Шаликува́ння ← “шаликува́ти” ← **ша́лик** а/а

Предметнена дія, пов'язана з шаликом.

Прагнули просто дізнатися про справжні мотиви цього шаленого шаликування (ЛУ, 5/15, с. 5).

Шаликоманія ← **манія шалик(ів)** ↔ á/a к'/к

Ослівлення словосполучення *манія* (любов) *шаликів*.

Не хотілося б думати, що теперішня шалена шаликоманія – приклад того, як людина за якусь мить може перетворитися з гордості нації на її сором (ЛУ, 5/15, с. 5).

Шантажеподібний ← **подібний до шантаж(у)** ↔

Ослівлення словосполучення *подібний до шантажу*.

... після чого один іде обдзвонювати міністрів-напівреформаторів, щоб, зібравши їх під одним дахом, зробити шантажеподібний сюрприз президентові, а інший рушає шукати напівпартнерів – тримачів потенційних депутатських голосів за відставку прем'єра (ДТ-і, 4/16).

Шаурмєнний ← **шаурм(а)**

Ознака, пов'язана з шаурмою.

І тільки росіяни почали планувати шаурменні тури в Білорусь, міська влада заспокоїла... (Канал 24: Весті Кремля, 28.04.16).

Шахрая́та ← **шахра́й** á/a

Малі, дрібні шахраї.

Зумовлене таке вглиблення здебільшого шахраїв та шахраят у свідомість пастви зневіреністю народних мас у власних долях (FB: О. Меркулова, 19.02.16).

Швидкорєформатор ← **швидк(а) реформ(а)** ó/о

Особа, пов'язана зі швидкою реформою.

Чи усвідомлюють швидкорєформатори, скільки часу і державних коштів суспільство витратило на підготовку судді? (ДТ-і, 35/15).

Швондериза́ція ← **“швондеризува́ти”** ← **Швондер** ó/о

Опредметнена дія (процес), пов'язана зі Швондером (персонаж роману М. Булгакова “Собаче серце”).

“Ми до вас, професоре, і ось у якій справі...”, або *Рік правової “швондеризації” країни* (назва статті) (ДТ-і, 50/16).

Шевко́м ← **Шев-чєнківський ком-ітєт** м'/м

Ослівлення словосполучення *Шевченківський комітет*.

На моє запитання, хто ж саме Лазарук – поет чи прозаїк, – кілька відомих прозаїків, поетів, художників, серед яких і члени Шевкому, не змогли ствердно відповісти (ЛУ, 3/15, с. 1).

Шевко́мівець ← **шевко́м** м/м'

Особа, пов'язана із Шевкомом.

Тепер видніше, що двоє комітетчиків-шевкомівців “спелісь”, ну, прямо як Баргамот і Гараська! (ЛУ, 3/15, с. 4).

Шевроноло́гія ← **шеврон** ó/о

Наука про шеврони.

ШЕВРОНОЛОГІЯ (FB: Б. Стасюк, 30.03.15).

Шевченкі́ти ← **Шевчєнк(о)** é/е к'/к'

Дія (процес), пов'язана з Т. Шевченком (бути як Т. Шевченко).

Шевченкіймо, **мазепіймо**, **богуніймо!** (В. Захарченко. Уперте щодення).

Шерлокоманський ← **шерлокоман**

Ознака за стосунком до шерлокомана.

Прем'єру "Нареченої" прогресивне **шерлокоманське** людство побачило в новорічну та наступні ночі (на закордонних каналах і в Мережі) (ДТ-і, 1/16).

Шиннфейнівець ← **Шинн Фейн** н/н'

Особа, пов'язана з "Шинн Фейн" (ірландська політична партія).

Але дехто з непримиренних **шиннфейнівців** вважає компроміс 1998-го нестійким і далі воює (УТ-і, 13/16).

Шиноейфорія ← **ейфорія шин** ↔ **й/и**

Ослівлення словосполучення *ейфорія шин*.

Ще одна незвичайна *ейфорія часу*, розкрита художником, – "**шиноейфорія**". Це інсталяція з розжевих шин (ДТ-і, 31/15).

Шойгуївський ← **Шойгú** **ý/у**

Ознака за стосовністю до С. Шойгу (міністр оборони РФ).

У частці нібито всі – і прокурорські, в особі синів генпрокурора Чайки, і "комітетські", і **шойгуївські**, і навіть аксьонівські (ДТ-і, 24/16).

Шойгубачення ← **бачення Шойгú** ↔ **ý/у**

Ослівлення словосполучення *бачення С. Шойгу* (міністр оборони Росії).

Важливою особливістю **Шойгубачення** є нездатність бачити очевидні речі (dsnews.ua, 08.10.16).

Шокінгейт ← **Шобкін** **ó/о**

Скандал, розголос, пов'язаний із В. Шокіним (очільник Генпрокуратури).

Анекдот дня від НВ: **Шокінгейт** (nv.ua, 21.09.15).

Шобкінець ← **Шобкін**

Особа, пов'язана з В. Шокіним (очільник Генпрокуратури).

"За саботаж тестирования": **шокінці** отримали "чорну мітку" (patrioty.org.ua, 14.08.15).

Шокініанство ← **Шобкін** **ó/о** н/н'

Супільне явище, пов'язане з Шокіним (генеральний прокурор України).

Чому кримінальні справи порушують лише проти тих, хто безперешкодно поселився поза межами України? Доки в Україні буде тривати комедія саркастично-квазікримінального **шокініанства**? (ЛУ, 41/15, с. 8).

Шокобот ← **шоко-ладн(ий) бот**

Ослівлення словосполучення *шоколадний бот*.

Рідше їх називають – *Петяботи* чи **Шокоботи** (від – шоколадні боти). Назва ця пішла від москальських ботів, які пишуть пости про те, який талановитий на московії президент, та яка рашка велика країна (їх називають – *кремлеботи*) (mykola.in.ua, 18.02.15).

Шокопідив ← **шок** і **підив** **ó/о**

← **шобко-в(ий) підив** **ó/о**

Ослівлення словосполучення *шок і подив* чи *шоковий подив*.

Коли пройшов перший шокоподив, ми задумалися про версії... (ЛУ, 5/15, с. 5).

Шотландиза́ція ← “шотландизува́ти” ← Шотла́нд-ія á/a д’/д

Опредметнена дія (процес), пов’язана із Шотландією (набуття ознак Шотландії).

Шотландизація футболу (назва статті) (УТ-і, 18/15).

Шоура́да ← *шо́у* + Ра́да ó/o

Ослівлення словосполучення *шоу в Раді*.

Шоурада. Зрив доповіді НБУ (назва сюжету) (СТБ: Вікна, 06.03.15).

Шрьо́дерівщина ← Шрьо́дер r/p’

Негативне суспільно-політичне явище, пов’язане з Г. Шрьодером (колишній канцлер ФРН).

Нічого особистого – лише бізнес. Шрьодерівщина (ПіК-і, 05.06.16).

Шту́чник ← шту́ч-н(е) запліднення

Дитина, пов’язана зі штучним заплідненням.

Далі він довго теревенів про те, що і наслідки такого “запліднення” як і “дітки-штучники” будуть хворобливими, слабкими і непристосованими до життя (rovaha.org.ua, 12.08.15).

Шульцозна́вство ← Шу́льц ý/u

Наука про Б. Шульца (українсько-польський письменник).

Варто одразу погодитися з думкою про те, що вже сама поява такої галузі, як шульцознавство, підносить її героя на небувалу висоту (historians.in.ua, 25.06.16).

Шульцозна́вчий ← шульцозна́в-ств(о)

Ознака за пов’язаністю з шульцознавством.

Там працював над перекладами прозових творів Збігнєва Герберта та шульцознавчої есеїстики Єжи Фіцовського (ДТ-і, 41/15).

Шустерге́йт ← Шу́стер ý/u

Скандал, пов’язаний із С. Шустером (телевізійний журналіст).

Шустергейт (назва сюжету) (1+1: ТСН Тиждень, 01.05.16).

Щ

Ще́пленець ← ще́плен-н(я)

← ще́плен(ий)

Особа, якій зробили щеплення; щеплена особа.

Під цими постами починається також дуже фейсбучний холівар – “щепленці” проти “антищепленців”, в якому дуже швидко тонуть останні крихти здорового глузду з обох боків (dsnews.ua, 05.09.15).

Щиро́спілкува́ння ← щир(е) спілкува́нн(я)

Ослівлення словосполучення *щире спілкування*.

Я тоді зарікся на майбутнє будь з ким упадати в щироспілкування, жити вирішив замкнуто на сім замків... (В. Захарченко. Уперте щодення).

Щочитання ← що чита́(ти)

Опредметнена дія (процес), пов'язана із запитанням *що читати?*

Проблема не-читання як проблема щочитання (назва статті) (УТ-і, 1-2/15).

Ю

Ювефа́н ← фан Ю́ве ↔ Ю́ю

Ослівлення словосполучення *фан Юве* (Ювентус – італійський футбольний клуб).

Всі інші Юве-фани і Італо-фани – мої вітання! (ФВ: Р. Рудомський, 13.05.15).

Юдеїза́тор ← “юдеїзува́ти” ← юде́й е́е

Особа, дії якої пов'язані з юдеями (тут – про насаджування всього юдейського).

– ... вона [Україна] автоматично має визнати нинішнього президента [Порошенка] русифікатором.

– Не русифікатором, а “московізатором”...

– Він ще й “ізраїлізатор”, точніше – “юдаїзатор” Оріяни-України (ФВ: В. Марушинець, 06.11.15).

Ю́рик ← юр-идичн(а) особа ю́ю

Ослівлення словосполучення *юридична особа*.

Якщо експеримент з “юриками” відверто не вийшов, то питання “фізиків” на сьогодні стоїть украй гостро... (ДТ-і, 35/16).

Я

Яблуконосний ← нос-і́(ти) я́блук(о) о/о́ я/я

Ознака того, хто носить “яблуко” (ідеться про неофіційну назву айфону).

І під впливом яблуконосного Медведєва Путін вирішив все-таки прикупити собі “Айфон” (Канал 24: Весті Кремля, 30.05.16).

Яблукофо́н ← я́блук(о) я/я

Телефон з яблуком (розмовна назва айфону).

За совковим принципом наша молодь готова не їсти і не пити, обмежити себе у всьому необхідному для нормальних умов життя, лиш б отримати в руки яблукофон (Канал 24: Весті UA, 21.09.15).

Ягодопоїда́ння ← поїда́ння я́гід ↔ я/я і/о

Ослівлення словосполучення *поїдання ягід*.

Але далі цей процес ягодопоїдання чи борщеваріння у поета набуває якихось космогонічних ознак (ДТ-і, 48/16).

Янголізо́ваний ← “янголізува́ти” ← я́нгол я/я л/л'

Ознака за дією (процесом), пов'язаною з янголом.

Так само тепер “янголізованими” виглядають тексти в деяких українських виданнях, що часто нагадують передовицю з газети “Красная Звезда”... (ТК-і, 12.06.15).

Яйценюкоб́от ← бот **Яйценюк(а́)** ↔

Ослівлення словосполучення *бот Яйценюка* (прізвисько А. Яценюка).
Ви з яйценюкоботами часто стрічаєтесь в стрічках своїх? (FB: В. Лученко, 03.04.15).

Яйцерайце́нтр ← яйце-[райц(é) + райце́]нтр

Поєднання ознак яйця-райця й райцентру.
Тому в книжці є “яйце-райце”, а є і “яйце-райцентр” (ЛА, 14.01.15).

Яровіза́ція ← “яровізува́ти” ← **Яров(а́)** в/в’

Опредметнена дія (процес), пов’язана з І. Яровою (російський депутат).
Яровізація політичних культур триває (ukrinform.ua, 17.09.16).

Яценюкоб́отствувати ← **яценюкоб́от**

Дія (процес), пов’язана з яценюкоботом (бути яценюкоботом).
Яценюкоботствуємо (FB: Р. Трифонов, 12.04.16).

Ященківець ← **Ященк(о)** к/к’

Особа, пов’язана з Л. Ященком (керівник хору “Гомін”).
Він батько не лише для своїх двох синів – Івана й Тараса, а й для понад тисячі “гомінчан” чи “ященківців”, які майже за півстоліття пройшли через його хор (ДТ-і, 13/16).

РЕЄСТР ЗАДІЯНИХ СЛОВОТВОРЧИХ ЗАСОБІВ

Префіксальні засоби

авто-	авторагуль	макро-	макробуттєвий
агро-	агрогламур	мега-	мегататний
адмін-	адмінобман	медіа-	медіалінч
альфа-	альфабятяр	мікро-	мікробуттєвий
анти-	антиляшко	міні-	мінісільмаг
архі-	архіварвар	на-	навангувати
без-	безколір	над-	надпоштовий
вело-	велокав'ярня	напів-	напівкат
ви-	видебатувати	недо-	недобітлз
віце-	віцеазаров	нео-	неоцинізм
гіпер-	...гіперфракція	ню-	ню-коаліція
де-	деолігархізація	об-	обмитнити
держ-	держдбайливець	пара-	парапутінський
до-	доінтонувати	пере-	переокупувати
еко-	екопапараці	перед-	переднеокласичний
екс-	екс-ляпіс	політ-	політземлетрус
євро-	єврокіт	пост-	посткузьмінський
за-...	загуглити	при-	приніміти
зоо-	зоошведський	псевдо-	псевдодзвін
квазі-	квазівищий	ретро-	ретропаротяг
кібер-	кібердружина	роз-	роззатримання
кіно-	кіновулкан	супер-	суперкріт
контр-	контр-Донбас	теле-	телетерзання
лейт-	лейтспосіб	техно-	техномудрий
лже-	лжемайдан	ультра-	ультраамериканець

Конфіксальні засоби

анти-...-н(ий)	антиколотнечний	...-е-...-н(ий)	бронекорупційний
анти-...-ськ(ий)	антигейський	...-е-...-н(о)	душеоборонно
в-...-и(ти)	вдиктантити	...-е-...-ч(ий)	волеборчий
від-...-ни(ти)ся	відрабнитися	з-...-а(ти)	зборвіяти
від-...-ува(ти)	відгранчакувати	з-...-атіл(ий)	звовчатілий
ви-...-и(ти)	виолігархити	з-...-аті(ти)	ззайчатіти
ви-...-и(ти)ся	виакатися	з-...-ен(ий)	змотоциклений
ви-...-уван(ий)	викштальтуваний	з-...-и(ти)	з'яценючити
від-...-и(ти)ся	відаспірантуритися	з-...-и(ти)ся	збогунитися
де-...-ізація	дехуторянізація	з-...-іл(ий)	з'ягнілий
до-...-ствува(ти)	доіудствувати	з-...-і(ти)	змалковіти
...-е-...-ø(ø)	комунепад	за-...-ен(ий)	заагресивлений
...-е-...-ець	вєстеносець	за-...-и(ти)	закаламбурити

за-...-ити(ся) зарідномовитися
за-...-і(ти) завашингтоніти
...-и-...-ов(ий) п'ятиліжковий
із-...-ува(ти) ізсамотувати
на-...-ен(ий) наімперієний
на-...-и(ти)ся нашашличитися
на-...-ува(ти) напатріочувати
най-...-іш(ий) найляшкіший
недо-...-ован(ий) недолюстрований
о-...-ен(ий) обаложений
о-...-енн(я) обанальнення
...-о-...-ø(ø) леніноповал
...-о-...-ø(а) післякруглостілля
...-о-...-ø(ий) жовтотравий
...-о-...-альн(ий) часовизначальний
...-о-...-ар рідномовар
...-о-...-ен(ий) новопрославлений
...-о-...-енн(я) слововиявлення
...-о-...-ець прапородержець
...-о-...-івець одномарсівець
...-о-...-і[й(а)] бандоолігархія
...-о-...-і[й(е)] козломордіє
...-о-...-інн(я) віршослужіння
...-о-...-ість білопухнастість
...-о-...-й(а) зміновладдя
...-о-...-льно світопотракувальньо
...-о-...-н(ий) рашотудейний
...-о-...-ник третьомайданник
...-о-...-ність двоіпостасність
...-о-...-нн(я) гіршоміряння

...-о-...-о смішнолисто
...-о-...-ов(ий) першопоцілунковий
...-о-...-овськ(ий) рускоміровський
...-о-...-ств(о) старшобратство
...-о-...-ськ(ий) ватнобайкерський
...-о-...-уй малохохлуй
...-о-...-ушниц(я) домодвушниця
...-о-...-щик третьомайданщик
...-о-...-щин(а)
павликоморозовщина
о- -ен(ий) обаложений
пере-...-ува(ти) переакувати
під-...-ен(ий) підкрилений
по-...-и(ти) поалхімічити
по-...-ськ(и) по-шевкомівськи
пост-...-ськ(ий) постдейтонський
при-...-и(ти) припорошити
про-...-ен(ий) профейсбучений
про-...-ець пропутінець
про-...-инськ(ий) проординський
про-...-ов(ий) прококовий
роз-...-нн(я) роззатримання
роз-...-и(ти) розпросторити
роз-...-и(ти)ся розмалороситися
роз-...-і(ти)ся розімперітися
роз-...-уватися роззомбуватися
с- -енн(я) скупідонення
с-...-і(ти) справославніти
у-...-и(ти)ся украситися
у-...-юва(ти) уперлинювати

Суфіксальні засоби

-абельн(ий) неходабельний
-ай Віджимай
-ак одинак
-альщик насзливальщик
-ан ватан
-анн(я) всепроминання
-ант обіцант
-ар лайкар
-а(ти) ватничати
-ат вілкулат
-ат(о) хрустато
-атор децентралізатор

-ач абикач
-град Корбанград
-гейт Шокінгейт
...-е-... тролесфера
-еєць гейропєєць
-енець інкубенець
-ен(ий) поматросений
-енн(ий) негаразденний
-ень сюрпризень
-еньк(ий) совковенький
-енько православленько
-ен(я) чупакабрєня

-енят(а) бандеренята
-ер опоблокер
-ес(а) фараонеса
-ець геподобець
-ешн(ий) беспешний
-ешність емпешність
-ець гюмрієць
-и деенери
-изатор зменшизатор
-изаці[й(а)] професоризація
-изм голохвастизм
-изува(ти) фінляндизувати
-ик українчик
-икус печерикус
-ин варяжин
-ин(а) зірчина
-ин(и) пострижини
-инк(а) флоринка
-инн(я) таровиння
-ин(я) знавкня
-ист мишист
-ист(ий) мажористий
-истськ(ий) кримнашистський
-и(ти) нострадамити
-их(а) Клінтониха
-иц(я) канцлериця
-ичн(ий) кремлецентричний
-іад(а) кіборгіада
-іан(а) ірландіана
-іанств(о) шокініанство
-івець шевкомівець
-івк(а) упирівка
-івниц(я) тверківниця
-івськ(ий) суперекспертівський
-івщин(а) фаріонівщина
-ізатор ізраїлізатор
-ізаці[й(а)] рошенізація
-ізм алармізм
-ізува(ти) футболізувати
-ізува(ти)ся балканізуватися
-і[й(а)] антилопія
-ійськ(ий) варязійський
-інг жрачкінг
-ін кремлін
-іст корбініст

-ість білопухнастість
-і(ти) легендарніти
-і(ти)ся антеїтися
-іш(ий) локальніший
-й(а) безжалля
-к(а) славороска
-к(а) гелетейка
-к(а) відеохалтурка
-кач лишенькач
-ленд бандерленд
-лець посідалець
-льн(ий) всеплавильний
-ляндія Пуйляндія
-ненько мракобісенько
-н(ий) ламберсексуальний
-ник лайнометник
-ність графічність
-нн(я) розфренджування
-н(о) градно
-номік(а) гройсманоміка
-ну(ти) граткнути
-нут(ий) православнутий
-ну(ти)ся корупційнутися
-няк домовняк
...-о-... варягоманія
-(о) бліндажно
-ован(ий) джинсований
-ованість завірусованість
-овець атовець
-овик нарфронтвик
-ович малоросович
-овість барнзовість
-ов(о) доплінтусово
-о-голік фантастоголік
-о-знавство гайдамакознавство
-ок представничок
-о-крат газократ
-о-кратія моментократія
-о-метр глуздометр
-о-логія шевронологія
-о-навт ігронавт
-о-пітек лугандопітек
-ос відкатос
-о-стан бульбостан
-от(а) смершота

-о-фон путінофон
-о-філ європофіл
-о-філія кобзонофілія
-о-цид глодоцид
-ськ Коломойськ
-ськ(ий) ліліпутінський
-стан Пуйлостан
-ств(о) кнопкодавство
-тель розучитель
-уванн(я) шаликування
-ува(ти) пацюкувати
-уват(ий) зекуватий
-ува(ти)ся азіюватися
-уватість вчителькуватість
-ун звездун
-цид світлоцид
-чанин папірчанин

-ченк(о) безсотченко
-чик євромайданчик
-чук Гітлерчук
-ш(а) ажанша
-шн(ий) бібісішний
-щин(а) чечетовщина
-щин(а) деенерівщина
-юг(а) романюга
-юк рівнюк
-ян(ий) ватяний
-янин хунтянин
-янк(а) союзянка
-ят(а) мусорята
-ячи репостячи
-ø(ий) деміуржий

Нові словотворчі основи

Agalloch-
Армат-
Брекзит-
Венгер-
Вест-
Гелетей-
Гіві-
Гройсман-
Гюлен-
Денель-
Джамал-
Джамшут-
експат-
Електромайдан-
Емері-

ерор-
Залдостанов-
Зозул-
камбек-
Корбан-
лабутен-
ламберсексуал-
Лестер-
Ліліпутін-
мантр-
Мауглі-
Моторол-
мурал-
НАБУ-
Озіл-

Парк Кин Хе-
ПАСОК-
Пікачу
П'єро-
Пуйоль-
Пуйло-
Самопоміч-
Скопус-
скреп-
тверк-
Фідес-
Фонсек-
Шинн Фейн-
X-Raid-

До Реєстру не введено складні твірні основи (основи твірних словосполучень і прийменниково-іменникових сполук), оскільки не можна достеменно знати їхню словотвірну історію; виняток зроблено для чужомовних складних основ.

Видано коштом авторів

Наукове видання

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Харківське історико-філологічне товариство

Нелюба Анатолій

Редько Євген

Лексико-словотвірні інновації

2015-2016

Словник

Дизайн обкладинки: *Артем Нечаусов, Олександр Нелюба*

Підписано до друку 25.02.2017. Формат 60x80/14

Гарнітура “Таймс”. Ум. друк. арк. 11.86

Наклад 100 прим. Зам. № 7

Віддруковано в друкарні ТОВ “Цифра принт”

на цифровому лазерному комплексі Хероx DocuTech 6135.

Адреса: м. Харків, вул.Данилевського, 30

anatoliy_nelyuba@ukr.net

sonsimon@i.ua